

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ринки капіталу та організовані товарні ринки

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 31, ст. 268)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 514-VI від 17.09.2008, ВВР, 2008, № 50-51, ст.384
№ 692-VI від 18.12.2008, ВВР, 2009, № 17, ст.236
№ 1522-VI від 11.06.2009, ВВР, 2009, № 49, ст.733
№ 2367-VI від 29.06.2010, ВВР, 2010, № 34, ст.486
№ 2388-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 37, ст.496
№ 2393-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 38, ст.505
№ 2601-VI від 08.10.2010, ВВР, 2011, № 10, ст.65
№ 2756-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 23, ст.160
№ 3264-VI від 21.04.2011, ВВР, 2011, № 43, ст.447
№ 3306-VI від 22.04.2011, ВВР, 2011, № 44, ст.471
№ 3461-VI від 02.06.2011, ВВР, 2011, № 51, ст.578
№ 3610-VI від 07.07.2011, ВВР, 2012, № 7, ст.53
№ 3831-VI від 06.10.2011, ВВР, 2012, № 22, ст.211
№ 4093-VI від 09.12.2011, ВВР, 2012, № 27, ст.285
Кодексом
№ 4651-VI від 13.04.2012, ВВР, 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88
Законами
№ 5034-VI від 04.07.2012, ВВР, 2013, № 23, ст.222
№ 5042-VI від 04.07.2012, ВВР, 2013, № 26, ст.264
№ 5080-VI від 05.07.2012, ВВР, 2013, № 29, ст.337
№ 5178-VI від 06.07.2012, ВВР, 2013, № 39, ст.517
№ 5518-VI від 06.12.2012, ВВР, 2014, № 8, ст.90
№ 400-VII від 04.07.2013, ВВР, 2014, № 14, ст.256
№ 406-VII від 04.07.2013, ВВР, 2014, № 20-21, ст.712
№ 407-VII від 04.07.2013, ВВР, 2014, № 20-21, ст.713
№ 1206-VII від 15.04.2014, ВВР, 2014, № 24, ст.885
№ 1586-VII від 04.07.2014, ВВР, 2014, № 33, ст.1162
№ 289-VIII від 07.04.2015, ВВР, 2015, № 25, ст.188
№ 424-VIII від 14.05.2015, ВВР, 2015, № 30, ст.270
№ 701-VIII від 17.09.2015, ВВР, 2015, № 46, ст.426
№ 1983-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, № 25, ст.289
№ 1984-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2018, № 10, ст.52
№ 2210-VIII від 16.11.2017, ВВР, 2018, № 6-7, ст.38
№ 2418-VIII від 15.05.2018, ВВР, 2018, № 33, ст.249
№ 79-IX від 12.09.2019, ВВР, 2019, № 44, ст.277
№ 293-IX від 14.11.2019, ВВР, 2020, № 6, ст.32
№ 440-IX від 14.01.2020, ВВР, 2020, № 28, ст.188
№ 540-IX від 30.03.2020, ВВР, 2020, № 18, ст.123
№ 591-IX від 13.05.2020, ВВР, 2020, № 39, ст.294
№ 720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст.408
№ 852-IX від 02.09.2020}

{В редакції Закону
№ 738-IX від 19.06.2020}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 1587-IX від 30.06.2021
№ 2180-IX від 01.04.2022}

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон регулює відносини, що виникають під час емісії, обігу, викупу цінних паперів та виконання зобов'язань за ними, укладання і виконання деривативних контрактів, заміни сторони деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів на ринках капіталу, а також відносини, що виникають під час провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

2. Дія цього Закону не поширюється на діяльність оператора ринку електричної енергії, оператора системи передачі, оператора газотранспортної системи та на відносини, пов'язані з функціонуванням ринку електричної енергії відповідно до Закону України "Про ринок електричної енергії", функціонуванням ринку природного газу відповідно до Закону України "Про ринок природного газу" та функціонуванням сфери теплопостачання відповідно до Закону України "Про державне регулювання у сфері комунальних послуг". Відносини, пов'язані з діяльністю у сферах енергетики та комунальних послуг, регулюються Національною комісією,

що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг".

3. Дія цього Закону не поширюється на:

1) відносини, пов'язані з вчиненням і виконанням правочинів (крім деривативних контрактів та правочинів щодо них) поза організованими ринками (крім провадження клірингової діяльності, здійснення ліквідаційного нетінгу, остаточності проведення розрахунків) щодо:

{Абзац перший пункту 1 частини третьої статті 1 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

а) валютних цінностей;

б) продукції;

2) відносини, пов'язані з вчиненням і виконанням правочинів щодо речей, визначених індивідуальними ознаками (крім цінних паперів та деривативних контрактів).

{Пункт 2 частини третьої статті 1 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

4. Діяльність учасників товарних ринків регулюється законодавством про такі товарні ринки. Діяльність товарних бірж регулюється Законом України "Про товарні біржі". Дія цього Закону не поширюється на товарні біржі, крім випадків, прямо передбачених цим Законом.

5. Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з функціонуванням багатосторонніх систем та їх операторів, якщо правила функціонування таких організованих ринків не передбачають у будь-якій формі обов'язковості централізованого вчинення правочинів або не передбачають обов'язковості централізованого виконання правочинів, або не передбачають обов'язковості централізованого вчинення та централізованого виконання правочинів.

6. Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з функціонуванням електронної системи закупівель відповідно до Закону України "Про публічні закупівлі".

Стаття 2. Визначення термінів

1. У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

1) адміністратор за випуском облігацій (далі - адміністратор) - юридична особа, яка діє від свого імені та в інтересах власників випуску відсоткових чи дисконтних корпоративних облігацій, облігацій внутрішніх місцевих позик, облігацій міжнародних фінансових організацій або іпотечних облігацій відповідно до законодавства, договору про призначення адміністратора, проспекту цінних паперів (рішення про емісію цінних паперів) та рішень зборів власників облігацій;

2) актив, допущений до торгів на багатосторонньому торговельному майданчику, - допущені до торгів на багатосторонньому торговельному майданчику цінні папери, включаючи деривативні цінні папери та деривативні контракти;

3) актив, допущений до торгів на організованому ринку, - актив, допущений до торгів на регульованому ринку, або актив, допущений до торгів на багатосторонньому торговельному майданчику, або актив, допущений до торгів на організованому торговельному майданчику, або актив, допущений до торгів на товарній біржі;

4) актив, допущений до торгів на регульованому ринку, - допущені до торгів на регульованому ринку цінні папери, включаючи деривативні цінні папери, деривативні контракти, інструменти грошового ринку та валютні цінності;

5) актив, допущений до торгів на організованому торговельному майданчику, - допущені до торгів на організованому торговельному майданчику облігації та деривативні контракти;

6) аутсорсинг - залучення професійним учасником на підставі відповідного договору іншої особи (надавача послуг) до здійснення процесів, надання послуг, виконання робіт, що становлять частину провадження таким професійним учасником професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

7) багатосторонній торговельний майданчик (далі - БТМ) - багатостороння система, що управляється оператором багатостороннього торговельного майданчика і у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку та згідно з визначеними таким оператором БТМ недискреційними правилами забезпечує взаємодію третіх сторін щодо купівлі-продажу фінансових інструментів (укладання деривативних контрактів), результатом чого є договори (контракти), які укладаються у встановленому цим Законом порядку;

8) близькі відносини - сімейні відносини між особами, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки, у тому числі між особами, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також незалежно від зазначених умов відносини між чоловіком та дружиною, батьком (вітчимом), матір'ю (мачухою) та сином (пасинком) та/або дочкою (падчеркою), усиновлювачем та усиновленим, зятем та тестем, тещею, невісткою та свекром, свекрухою, а також відносини опіки між опікуном та особою, яка перебуває під опікою, відносини піклування між піклувальником та особою, яка перебуває під піклуванням;

9) викуп цінних паперів - придбання емітентом або особою, що видала цінний папір, розміщених ним або виданих нею цінних паперів;

10) випуск цінних паперів - сукупність певного виду емісійних цінних паперів одного емітента однієї номінальної вартості, які мають однакову форму випуску і міжнародний ідентифікаційний номер та забезпечують їх власникам однакові права незалежно від часу їх придбання;

11) внутрішня система обліку особи, яка провадить клірингову діяльність (далі - система клірингового обліку), - система, за допомогою якої особа, яка провадить клірингову діяльність:

а) веде облік прав та зобов'язань учасників клірингу, їхніх клієнтів та контрагентів, власних прав та зобов'язань (у разі якщо особа провадить клірингову діяльність центрального контрагента) за укладеними на організованому ринку та поза ним деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей та товарними операціями;

б) веде облік інформації про кошти, цінні папери, інші фінансові інструменти та інші активи, що внесені для здійснення розрахунків або організації проведення розрахунків за контрактами та правочинами, зазначеними в підпункті "а" цього пункту;

в) веде облік внесків учасників клірингу до гарантійного та інших фондів, пов'язаних із здійсненням клірингу;

г) здійснює розрахунки та/або організовує проведення розрахунків за контрактами та правочинами, зазначеними в підпункті "а" цього пункту;

г) веде облік іншої інформації, визначеної Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

12) генеральна угода - договір, що визначає загальні умови та порядок укладання та виконання деривативних контрактів або правочинів щодо фінансових інструментів, або правочинів щодо валютних цінностей, або договорів репо, або товарних операцій, укладених на підставі такого договору;

13) деривативні фінансові інструменти - деривативні цінні папери та деривативні контракти;

14) державні цінні папери - державні облігації України, казначейські зобов'язання України, фінансові казначейські векселі, державні деривативи;

15) дефолт - одна або декілька обставин, визначених проспектом цінних паперів (рішенням про емісію цінних паперів) звичайних облігацій (крім облігацій зовнішніх державних позик) або іпотечних облігацій, що становлять порушення обов'язків емітента або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, або завдають шкоди правам та/або інтересам власників облігацій, та за настання яких власники облігацій набувають прав, визначених цим Законом, іншими актами законодавства та/або проспектом (рішенням про емісію) таких облігацій. У разі відсутності у проспекті цінних паперів (рішенні про емісію цінних паперів) зазначених обставин такими визнаються обставини, визначені цим Законом;

16) договір про заміну сторони деривативного контракту (далі - договір про заміну сторони) - договір про купівлю-продаж права вимоги за деривативним контрактом або інший договір, наслідком якого є заміна сторони деривативного контракту;

17) договір репо - договір купівлі-продажу та зворотного продажу-купівлі, предметом якого є річ, визначена родовими ознаками;

18) ділова репутація - сукупність документально підтвердженої інформації про фізичну або юридичну особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її діяльності вимогам законодавства, діловій практиці та професійній етиці, а також відомості про порядність, професійні та управлінські здібності фізичної особи;

19) збори власників облігацій - передбачена цим Законом форма об'єднання власників облігацій з метою захисту їхніх інтересів та прийняття ними рішень;

20) значний вплив на управління або діяльність юридичної особи - можливість змінювати керівника або осіб, які призначаються до органу управління юридичної особи, незалежно від формального прямого та/або опосередкованого володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою статутного капіталу та/або правом голосу акцій (часток) юридичної особи, а так само можливість доступу до інсайдерської інформації, що прямо або опосередковано стосується юридичної особи, яка дає можливість ухвалювати та/або безпосередньо впливати на ухвалення управлінських рішень, що впливають на подальший розвиток і комерційні перспективи такої юридичної особи;

21) індосамент - передавальний напис на ордерному цінному папері, що посвідчує перехід прав на цінний папір та прав за цінним папером до іншої особи у встановленому законодавством порядку;

22) індосант - власник ордерного цінного паперу (його уповноважена особа), який вчиняє індосамент. Індосамент може бути повним (іменним) - виписаним на ім'я або найменування (в розумінні Цивільного кодексу України) конкретної особи або бланковим (на пред'явника) - виписаним без зазначення імені або найменування (в розумінні Цивільного кодексу України) особи;

23) кліринг - процес визначення зобов'язань, у тому числі шляхом неттінгу, за деривативними контрактами та правочинами щодо інших фінансових інструментів, валютних цінностей, за товарними операціями, що супроводжується забезпеченням функціонування системи управління ризиками та гарантій з виконання таких зобов'язань;

24) комплаєнс - регламентований внутрішніми документами професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків або особи, яка здійснює діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, безперервний процес, спрямований на забезпечення та покращення:

а) опису всіх внутрішніх процесів, пов'язаних з провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках або діяльності, пов'язаної з ринками капіталу та організованими товарними ринками;

б) відповідності внутрішніх документів, що описують передбачені підпунктом "а" цього пункту процеси, вимогам законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, стандартів, правил, інших внутрішніх документів саморегулювальної організації, членом якої є професійний учасник, правил організованого ринку, учасником якого є такий професійний

учасник або на якому його цінні папери допущені до торгів, а також відповідність бізнес-плану (бізнес-стратегії), ухваленого наглядовою радою або іншим органом, відповідальним за здійснення нагляду професійного учасника;

в) виконання працівниками професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків або особи, яка здійснює діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, правил та процедур, що описують передбачені підпунктом "а" цього пункту процеси;

25) малі та середні підприємства (далі - МСП) - підприємства, що є:

а) емітентами пайових цінних паперів та середнє значення ринкової капіталізації яких протягом трьох останніх років, а для підприємств, цінні папери яких допущені до торгів на організованому ринку протягом періоду меншого, ніж три роки, - протягом всього періоду допуску до торгів на організованому ринку, не перевищувало 6 мільярдів гривень;

б) емітентами пайових цінних паперів, які не були допущені до торгів на організованому ринку або не є емітентами пайових цінних паперів та сукупна номінальна вартість усіх боргових цінних паперів яких, за умови, що такі цінні папери були допущені до торгів на організованому ринку протягом останнього календарного року, не перевищувала 1,5 мільярда гривень за останній календарний рік.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює порядок розрахунку середнього значення ринкової капіталізації та сукупної номінальної вартості боргових цінних паперів, допущених до торгів на організованому ринку;

26) міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів (код ISIN) - номер (код), що дає змогу однозначно ідентифікувати цінні папери або інший фінансовий інструмент, присвоєння якого передбачено законодавством;

27) міжнародний ідентифікаційний код юридичної особи (код LEI) - номер (код), що дає змогу однозначно ідентифікувати юридичну особу, яка є учасником ринків капіталу або організованих товарних ринків, присвоєння якого передбачено законодавством;

28) неттінг - повне або часткове припинення зобов'язань за деривативними контрактами, договорами про заміну сторони, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей або за товарними операціями, яке здійснюється шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог та/або заміни первісного зобов'язання новим зобов'язанням між тими самими сторонами та/або припинення зобов'язань в інший спосіб, передбачений правилами клірингу;

29) обіг цінних паперів (далі - обіг) - вчинення правочинів, пов'язаних з переходом прав на цінні папери і прав за цінними паперами, крім тих правочинів, однією із сторін яких є емітент або особа, яка видала неемісійний цінний папір;

30) оператор багатостороннього торговельного майданчика (далі - оператор БТМ) - акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю або товариство з додатковою відповідальністю, що здійснює управління та забезпечує функціонування багатостороннього торговельного майданчика на підставі ліцензії, виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

31) оператор організованого ринку - оператор організованого ринку капіталу (оператор регульованого ринку, оператор БТМ, оператор організованого торговельного майданчика) та оператор організованого товарного ринку (товарна біржа);

32) оператор організованого торговельного майданчика (далі - оператор ОТМ) - акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю або товариство з додатковою відповідальністю, що здійснює управління та забезпечує функціонування організованого торговельного майданчика на підставі ліцензії, виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

33) оператор регульованого ринку - акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю або товариство з додатковою відповідальністю, що здійснює управління та забезпечує функціонування регульованого ринку на підставі ліцензії, виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

34) опис деривативного контракту - документ, у якому визначаються умови деривативного контракту, що укладається на організованих ринках капіталу, інших, ніж регульований ринок, або поза організованим ринком;

35) організований торговельний майданчик (далі - ОТМ) - багатостороння система, яка не є регульованим ринком або БТМ, управляється оператором ОТМ та відповідно до дискреційних правил такого оператора ОТМ забезпечує взаємодію третіх сторін щодо купівлі-продажу фінансових інструментів (укладання деривативних контрактів), результатом чого є відповідні договори (контракти);

36) особа, пов'язана відносинами контролю, - особа, яка контролює відповідну особу, перебуває під її контролем або разом з нею перебуває під спільним контролем. Органи місцевого самоврядування однієї територіальної громади, їх виконавчі органи, їх підрозділи (департаменти, управління, відділи тощо), а також їх керівники (заступники керівників) вважаються особами, пов'язаними відносинами контролю. Для державних і казенних підприємств, юридичних осіб, більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) яких прямо або опосередковано перебуває у державній власності, особами, пов'язаними відносинами контролю, вважаються державні органи та їх керівники (заступники керівників), до сфери управління яких належать (входять) такі підприємства або які є учасниками (акціонерами) таких юридичних осіб;

37) особа, яка здійснює виконавчі функції, - голова та члени колегіального виконавчого органу, особа, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу, або інша фізична особа, відповідальна за управління поточною діяльністю професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, або особа, яка провадить діяльність з надання

інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, та підзвітна з питання зазначеного управління наглядовій раді або іншому органу, відповідальному за здійснення нагляду, у тому числі стосовно виконання внутрішніх документів щодо надання відповідних послуг зазначеними професійними учасниками або особами, які провадять діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, та працівниками таких учасників або осіб;

38) особа, яка здійснює управлінські функції, - фізична особа, яка:

а) входить до складу наглядової ради юридичної особи або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду, або

б) є особою, яка здійснює виконавчі функції у такій юридичній особі, або

в) не входить до складу наглядової ради такої юридичної особи або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду, та не є особою, яка здійснює виконавчі функції, але має постійний доступ до інсайдерської інформації, що прямо або опосередковано стосується юридичної особи, та має повноваження ухвалювати управлінські рішення, що впливають на подальший розвиток і комерційні перспективи такої юридичної особи;

39) особа, яка надає забезпечення, - особа, яка виступає поручителем, гарантом або заставодавцем з метою забезпечення виконання зобов'язань за цінними паперами. Для цілей цього Закону особою, яка надає забезпечення, також вважається страховик, з яким емітентом укладено договір страхування фінансових ризиків, предметом якого є страхування ризиків невиконання зобов'язань за цінними паперами;

40) особиста угода - вчинення правочинів щодо фінансових інструментів особою, яка здійснює виконавчі функції у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків або його пов'язаному агенті, працівником професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків або його пов'язаного агента, пов'язаним агентом професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків або в інтересах зазначених осіб у будь-якому з таких випадків:

а) вчинення правочинів щодо фінансових інструментів здійснюється не в рамках виконання такими особами своїх професійних обов'язків;

б) вчинення правочинів щодо фінансових інструментів здійснюється такими особами за рахунок власних коштів або коштів осіб, пов'язаних з ними близькими відносинами, або осіб, пов'язаних з ними тісними зв'язками, або клієнтів, що прямо чи опосередковано надають таким особам матеріальну вигоду додатково до комісійної винагороди;

41) оферент цінних паперів (далі - оферент) - фізична або юридична особа, яка є власником цінних паперів та здійснює публічну пропозицію на умовах публічного договору продажу таких цінних паперів;

42) офіційний канал зв'язку - засоби електронної пошти, адресу якої зазначено учасником ринків капіталу та професійним учасником організованих товарних ринків у документах, поданих до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, або засоби комплексної інформаційної системи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, за допомогою яких Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку здійснює обмін документами та повідомленнями з такими учасниками;

43) перший власник - особа, право власності на цінні папери у якої виникло в результаті укладення та виконання договору щодо таких цінних паперів з емітентом чи особою, яка діє від імені цього емітента;

44) погашення емісійних цінних паперів - сукупність дій емітента та власників цінних паперів, що здійснюються у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку та пов'язані з виконанням емітентом зобов'язань за емісійними цінними паперами у встановлених законом випадках;

45) посадові особи професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків - фізичні особи - голова та члени наглядової ради або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду, голова та члени колегіального виконавчого органу (особа, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу, та її заступники), корпоративний секретар, головний бухгалтер, голова та члени інших органів професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, утворення та компетенція яких передбачені його статутом;

46) посадові особи емітента - фізичні особи - голова та члени наглядової ради або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду, голова та члени колегіального виконавчого органу (особа, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу, та її заступники), голова та члени іншого органу емітента, якщо утворення такого органу передбачено статутом товариства, а для емітента - юридичної особи публічного права - керівник та заступники керівника такої юридичної особи;

47) правочин щодо фінансових інструментів - платний або безоплатний договір, предметом якого є набуття та/або припинення права власності на інструменти грошового ринку, прав на цінні папери та прав за цінними паперами;

48) проспект цінних паперів (далі - проспект) - документ, який оформлюється при здійсненні публічної пропозиції цінних паперів та містить інформацію відповідно до вимог, визначених законом;

49) пруденційні нормативи - кількісні та якісні показники, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з метою вимірювання та оцінювання ризиків у діяльності професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, запобігання або мінімізації негативного впливу зазначених ризиків на діяльність таких професійних учасників, що є обов'язковими для дотримання професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків;

50) регульована інформація на ринках капіталу та організованих товарних ринках (далі - регульована інформація) - регулярна та особлива інформація про емітента, інсайдерська інформація, інформація про власників голосуючих акцій понад порогові значення пакетів акцій, інша інформація, що підлягає розміщенню в базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, а також розкривається відповідно до вимог цього Закону;

51) регульований ринок - багатостороння система, що управляється оператором регульованого ринку та у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку забезпечує згідно з недискреційними правилами, встановленими таким оператором регульованого ринку та зареєстрованими у встановленому цим Законом порядку, взаємодію третіх сторін щодо купівлі-продажу фінансових інструментів (укладання деривативних контрактів) та створення організаційних, технологічних, інформаційних, правових та інших умов для збирання і поширення інформації стосовно пропозиції щодо фінансових інструментів, допущених до торгів на такому регульованому ринку, і попиту на них та для проведення регулярних торгів такими інструментами, а також забезпечує централізоване вчинення та централізоване виконання правочинів, у тому числі кліринг щодо таких інструментів;

52) регулярні торги - функціонування регульованого ринку на постійно діючій основі кожного торговельного дня протягом календарного року, в результаті чого забезпечуються організаційно-технічні умови для укладення правочинів щодо активів, допущених до торгів на такому регульованому ринку;

53) реструктуризація заборгованості за випуском облігацій (далі - реструктуризація заборгованості) - зміна способу та порядку виконання зобов'язань (у тому числі шляхом прощення частини боргу та переведенням права вимоги в капітал) емітента та/або особи, яка надає забезпечення, погоджена зборами власників облігацій відповідного випуску;

54) рішення про емісію цінних паперів (далі - рішення про емісію) - документ, що приймається уповноваженим органом (особою) емітента, містить передбачену законодавством інформацію та подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку для реєстрації випуску цінних паперів;

55) розміщення цінних паперів - вчинення емітентом цінних паперів, у тому числі через особу, уповноважену діяти від його імені, правочину, результатом якого є набуття першим власником права власності на такі цінні папери у процесі їх емісії у порядку, встановленому законодавством, та з урахуванням положень проспекту (у разі здійснення публічної пропозиції) або рішення про емісію;

56) розрахунки за принципом "поставка проти оплати" - механізм розрахунків за правочинами щодо активів, допущених до торгів на організованому ринку, а також за правочинами, вчиненими поза організованим ринком, під час якого в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, відбувається поставка відповідних активів відразу після відповідного переказу коштів та/або припинення зобов'язань за результатами неттінгу;

57) система управління ризиками та гарантій особи, яка провадить клірингову діяльність, - комплекс заходів особи, яка провадить клірингову діяльність, спрямованих на зниження ризиків невиконання або несвоєчасного виконання допущених до клірингу зобов'язань;

58) специфікація деривативного контракту - документ, у якому визначаються стандартні (типові) умови деривативного контракту, що укладається на організованому ринку капіталу;

59) строк обігу емісійних цінних паперів (далі - строк обігу) - строк, який починається з дня, що настає за днем реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії цінних паперів і видачі свідоцтва про реєстрацію відповідного випуску цінних паперів, та закінчується днем, що передуює дню початку погашення таких цінних паперів відповідно до проспекту або рішення про емісію;

60) тісні зв'язки - відносини між:

а) асоційованою компанією та юридичною особою, щодо якої вона є асоційованою;

б) двома або більше юридичними особами, пов'язаними контролем;

в) двома або більше юридичними особами, пов'язаними істотною участю;

г) спорідненими особами;

61) товарні операції - договори, що передбачають виконання виключно шляхом фактичної передачі, переміщення та/або постачання продукції та які укладаються на організованих товарних ринках або поза організованими товарними ринками;

62) торговельний день - визначений внутрішніми документами оператора організованого ринку період часу, протягом якого функціонування багатосторонньої системи, управління діяльністю якої він здійснює, забезпечує можливість вчинення третіми особами правочинів щодо активів, допущених до торгів на організованому ринку;

63) торговельний майданчик - регульований ринок, БТМ чи ОТМ;

64) торговий репозиторій - акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю або товариство з додатковою відповідальністю, яке здійснює централізоване збирання та ведення обліку укладених деривативних контрактів та укладених договорів про заміну сторони деривативних контрактів, за умови включення його до Реєстру торгових репозиторіїв та отримання свідоцтва про включення до Реєстру;

65) формат проспекту - зміст проспекту, його складових частин, включаючи їх послідовність, вимоги щодо яких встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

терміни "асоційована компанія", "істотна участь", "контролер", "контроль", "кредитна установа", "пов'язана особа", "споріднена особа", "фінансова установа" - у значеннях, наведених у Законі України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг";

терміни "структура власності юридичної особи", "учасник юридичної особи" - у значеннях, наведених у Законі України "Про банки і банківську діяльність";

термін "валютні цінності" - у значенні, наведеному в Законі України "Про валюту і валютні операції";

терміни "бездоганна ділова репутація", "ідентифікаційні дані" - у значеннях, наведених у Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

термін "платіжна організація" - у значенні, наведеному в Законі України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні";

терміни "порогові значення пакету акцій", "значний пакет акцій" - у значеннях, наведених у Законі України "Про акціонерні товариства";

терміни "номінальний утримувач", "розрахунки за принципом "поставка цінних паперів проти оплати" - у значеннях, наведених у Законі України "Про депозитарну систему України";

термін "захист інформації" - у значенні, наведеному в Законі України "Про інформацію";

термін "заставна" - у значенні, наведеному в Законі України "Про іпотеку";

термін "продукція" - у значенні, наведеному в Законі України "Про товарні біржі";

терміни "інформаційно-телекомунікаційна система", "інформаційна система", "телекомунікаційна система" - у значеннях, наведених у Законі України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах";

терміни "звіт про платежі на користь держави", "підприємства, що становлять суспільний інтерес" - у значеннях, наведених у Законі України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність";

терміни "суб'єкт аудиторської діяльності", "аудиторський звіт" - у значеннях, наведених у Законі України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність";

термін "сертифікат ФОН" - у значенні, наведеному в Законі України "Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю".

Стаття 3. Правові основи функціонування ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Правову основу функціонування ринків капіталу та організованих товарних ринків становлять Конституція України, цей Закон, закони України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків", "Про депозитарну систему України", "Про інститути спільного інвестування", інші закони України щодо зазначеної сфери, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства України.

2. На виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон та нормативно-правові акти Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, зазначені в цьому Законі, спрямовані на імплементацію актів законодавства Європейського Союзу у сфері ринків капіталу та організованих товарних ринків, зокрема:

1) Директиви № 98/26/ЄС від 19 травня 1998 року;

2) Директиви № 2002/47/ЄС від 6 червня 2002 року;

3) Директиви № 2002/87/ЄС від 16 грудня 2002 року;

4) Директиви № 2004/109/ЄС від 15 грудня 2004 року;

5) Регламенту (ЄС) № 648/2012 від 4 липня 2012 року;

6) Директиви № 2013/36/ЄС від 26 червня 2013 року;

7) Регламенту (ЄС) № 575/2013 від 26 червня 2013 року;

8) Директиви № 2014/65/ЄС від 15 травня 2014 року;

9) Регламенту (ЄС) № 600/2014 від 15 травня 2014 року;

10) Регламенту (ЄС) № 596/2014 від 16 квітня 2014 року;

11) Регламенту (ЄС) № 2017/1129 від 14 червня 2017 року;

12) Регламенту (ЄС) № 909/2014 від 23 липня 2014 року;

13) інших актів ЄС, розроблених на виконання або доповнення актів, зазначених у пунктах 1-12 цієї частини.

Стаття 4. Ринки капіталу

1. Ринки капіталу - це фондовий ринок, ринок деривативних фінансових інструментів та грошовий ринок.

Фондовий ринок (ринок цінних паперів) - це сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними щодо емісії (видачі), обігу, виконання зобов'язань, викупу та обліку цінних паперів (у тому числі деривативних цінних паперів).

Ринок деривативних фінансових інструментів - це сукупність учасників ринку деривативних фінансових інструментів та правовідносин між ними, що виникають під час емісії деривативних цінних паперів, укладення деривативних контрактів, вчинення та виконання правочинів щодо деривативних цінних паперів, укладення та виконання договорів про заміну сторони деривативних контрактів, виконання зобов'язань за деривативними фінансовими інструментами.

Грошовий ринок - це сукупність учасників грошового ринку та правовідносин між ними, що виникають під час вчинення правочинів щодо інструментів грошового ринку та валютних цінностей.

2. Учасники ринків капіталу - це учасники фондового ринку, учасники ринку деривативних фінансових інструментів та учасники грошового ринку.

Учасники фондового ринку - це емітенти, у тому числі іноземні, або особи, які видали неемісійні цінні папери, особи, які надають забезпечення, інвестори у фінансові інструменти, які набули права власності на цінні папери, адміністратори, професійні учасники ринків капіталу, особи, які провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, об'єднання професійних учасників ринків капіталу.

Учасники ринку деривативних фінансових інструментів - це емітенти деривативних цінних паперів, інвестори у фінансові інструменти, які є сторонами деривативних контрактів, інвестори у фінансові інструменти, які набули права власності на деривативні цінні папери, професійні учасники ринків капіталу, особи, які провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, об'єднання професійних учасників ринків капіталу, а також юридичні особи, які провадять діяльність, зазначену в частині шістнадцятій статті 44 цього Закону.

Учасники грошового ринку - це емітенти інструментів грошового ринку, особи, які видали неемісійні інструменти грошового ринку, особи, які надають забезпечення, інвестори у фінансові інструменти, які набули права власності на інструменти грошового ринку, професійні учасники ринків капіталу та особи, які провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками.

Емітент - це юридична особа, територіальна громада в особі представницького органу місцевого самоврядування, держава в особі уповноважених нею органів державної влади, міжнародна фінансова організація, які від свого імені розміщують емісійні цінні папери та беруть на себе зобов'язання за такими цінними паперами перед їх власниками.

Іноземний емітент - це створена відповідно до законодавства іншої держави юридична особа, що здійснює емісію цінних паперів на території України, або юридична особа, цінні папери якої зареєстровані відповідно до законодавства іншої держави та допуск до обігу на території України яких надано Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Відповідно до Закону України "Про санкції" можуть бути заборонені або обмежені емісія та обіг цінних паперів емітента, створеного відповідно до законодавства держави, що здійснює збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України", та/або який прямо чи опосередковано контролюється особами, які є резидентами зазначеної держави.

Особа, яка видала неемісійний цінний папір, - це фізична особа, у тому числі фізична особа - іноземець, або юридична особа, у тому числі іноземна юридична особа, яка від свого імені видає (заповнює) сертифікат (бланк) неемісійного цінного паперу та бере на себе зобов'язання за таким цінним папером перед його власником.

Інвестори у фінансові інструменти - це фізичні та юридичні особи, у тому числі фізичні особи - іноземці та іноземні юридичні особи, які набули права власності на фінансові інструменти з метою отримання доходу від вкладених коштів та/або збереження вартості вкладених активів, та/або набуття відповідних прав, що надаються власнику фінансових інструментів відповідно до законодавства, або в межах виконання повноважень щодо державного управління у відповідній сфері, або які є сторонами деривативних контрактів.

Інституційні інвестори - це інвестори у фінансові інструменти, які є інститутами спільного інвестування (пайовими та корпоративними інвестиційними фондами), інвестиційними фондами, взаємними фондами інвестиційних компаній, недержавними пенсійними фондами, фондами банківського управління, страховими компаніями, іншими фінансовими установами, що здійснюють операції з фінансовими активами в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок таких осіб, а у випадках, передбачених законодавством, - також за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів.

Особливості інвестування інституційними інвесторами визначаються законом.

Кваліфіковані інвестори у фінансові інструменти (професійні клієнти) (далі - кваліфіковані інвестори) - це інвестори у фінансові інструменти, які володіють вміннями, досвідом та знаннями в галузі ринків капіталу, достатніми для прийняття ними самостійних інвестиційних рішень та оцінки ризиків щодо вчинення правочинів щодо фінансових інструментів. Кваліфікованими інвесторами є особи, визначені статтею 6 цього Закону.

Саморегульвна організація професійних учасників ринків капіталу - це об'єднання професійних учасників ринків капіталу, що відповідає вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Професійні учасники ринків капіталу - це юридичні особи, що функціонують в організаційно-правовій формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю, що провадять на ринках капіталу професійну діяльність, види якої визначені законом. Центральний депозитарій цінних паперів має статус професійного учасника ринків капіталу.

Національний банк України провадить професійну діяльність на ринках капіталу відповідно до закону. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Національним банком України може встановлювати особливості провадження Національним банком України професійної діяльності на ринках капіталу.

Професійним учасником ринків капіталу не може бути юридична особа, яка відповідає хоча б одному з таких критеріїв:

1) юридична особа створена відповідно до законодавства держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України";

2) до юридичної особи застосовані санкції відповідно до Закону України "Про санкції";

3) юридична особа включена до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

4) юридична особа підконтрольна особам, зазначеним у пунктах 1-3 цієї частини, або має таких осіб серед власників істотної участі;

{Пункт 4 частини другої статті 4 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

5) юридична особа не відповідає вимогам, встановленим законодавством до професійних учасників ринків капіталу.

3. Торгівля фінансовими інструментами здійснюється на організованих ринках капіталу та поза ними.

Організованими ринками капіталу є регульовані ринки (фондові, деривативних контрактів, грошові), БТМ (фондові, деривативних контрактів) та ОТМ (облігацій та деривативних контрактів).

4. Якщо інше не встановлено законом або одна із сторін правочину не вимагає іншого, правочини щодо фінансових інструментів, які вчиняються поза організованим ринком, не потребують нотаріального посвідчення.

Стаття 5. Товарні ринки

1. Товарний спот-ринок - це сукупність учасників товарних ринків та правовідносин між ними щодо купівлі-продажу, передачі, переміщення, постачання, міни продукції шляхом укладення товарних спот-контрактів.

Товарний спот-контракт - це договір, умови якого передбачають, що фактична передача, переміщення, постачання, міна продукції заплановано здійснюється в межах найбільшого з таких проміжків часу:

1) двох робочих днів;

2) проміжку часу, визначеного звичаєм ділового обороту, що зафіксований у правилах товарної біржі.

2. Учасниками товарних спот-ринків є професійні учасники організованих товарних ринків, суб'єкти господарювання, що здійснюють продаж та/або купівлю, передачу, розподіл, постачання продукції, та інші особи, віднесені законодавством до учасників товарних спот-ринків.

3. Професійними учасниками організованих товарних ринків є юридичні особи, які провадять професійну діяльність з організації торгівлі продукцією, професійну діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, а саме товарні біржі.

{Абзац перший частини третьої статті 5 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Професійним учасником організованих товарних ринків не може бути юридична особа, яка відповідає хоча б одному із таких критеріїв:

1) юридична особа створена відповідно до законодавства держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України";

2) до юридичної особи застосовані санкції відповідно до Закону України "Про санкції";

3) юридична особа включена до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

4) юридична особа підконтрольна особам, зазначеним у пунктах 1-3 цієї частини, або має таких осіб серед власників істотної участі;

{Пункт 4 частини третьої статті 5 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

5) юридична особа не відповідає вимогам, встановленим законодавством до професійних учасників організованих товарних ринків.

4. Професійна діяльність з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, професійна діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах здійснюється виключно товарними біржами на підставі відповідних ліцензій, виданих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, крім випадків, передбачених законодавством.

{Частина четверта статті 5 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

5. Перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках, затверджується Кабінетом Міністрів України.

{Статтю 5 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом № 1587-IX від 30.06.2021}

Стаття 6. Кваліфіковані та некваліфіковані інвестори

1. Кваліфікованими інвесторами є:

- 1) міжнародні фінансові організації;
- 2) іноземні держави та їхні центральні банки;
- 3) держава Україна в особі центрального органу виконавчої влади, уповноваженого на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом;
- 4) Національний банк України;
- 5) професійні учасники ринків капіталу, банки та страхові компанії;
- 6) іноземні фінансові установи, що відповідають критеріям, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 7) юридичні особи, у тому числі створені за законодавством іншої держави, якщо вони відповідають принаймні двом із таких критеріїв:
 - а) підсумок балансу становить не менше 20 мільйонів гривень;
 - б) річний чистий дохід від реалізації товарів, робіт і послуг за останній фінансовий рік становить не менше 40 мільйонів гривень;
 - в) власні кошти становлять не менше 2 мільйонів гривень. Методика розрахунку власних коштів для цілей цього Закону затверджується Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Інші особи, які є клієнтами інвестиційної фірми, крім зазначених у частині першій цієї статті, можуть бути визнані кваліфікованими інвесторами в цілому або щодо конкретної фінансової послуги та/або щодо окремого правочину чи типів правочинів щодо фінансових інструментів у разі відповідності принаймні двом з таких критеріїв:

- 1) протягом останніх чотирьох кварталів укладали та виконували щокварталу не менше 10 правочинів щодо фінансових інструментів, розмір яких є значним відповідно до критеріїв, визначених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 2) володіють коштами, розміщеними на банківських рахунках, та цінними паперами на загальну суму більше 0,5 мільйона гривень;
- 3) мають досвід проведення операцій на ринках капіталу не менше одного року або мають стаж роботи у фінансовій установі (або іноземній юридичній особі, яка має аналогічний статус відповідно до законодавства іншої держави) за відповідним фахом не менше одного року.

3. Особи, зазначені у частині другій цієї статті, можуть у порядку, встановленому цим Законом та внутрішніми документами інвестиційної фірми, вимоги до яких визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, звернутися до такої інвестиційної фірми та бути нею визнані кваліфікованими інвесторами для цілей надання цією інвестиційною фірмою конкретної фінансової послуги (конкретних фінансових послуг) та/або стосовно окремого правочину (окремих правочинів) щодо фінансових інструментів.

Для визнання особи кваліфікованим інвестором інвестиційна фірма, крім перевірки відповідності особи критеріям, зазначеним у частині другій цієї статті, повинна виконати відповідні письмові процедури з метою оцінювання вмінь, досвіду та знань фізичної особи або представників юридичної особи (клієнта), що надають достатні підстави вважати, що у зв'язку з передбачуваними правочинами та/або фінансовими послугами клієнт може самостійно прийняти рішення щодо інвестування та взяти на себе пов'язані з цим ризики.

Особа (клієнт) може бути визнана кваліфікованим інвестором лише у разі дотримання такого порядку:

- 1) така особа (клієнт) повинна письмово повідомити інвестиційну фірму про те, що вона (він) бажає, щоб її (його) визнали кваліфікованим інвестором у цілому або щодо конкретної фінансової послуги та/або стосовно окремого правочину (окремих типів правочинів) щодо фінансових інструментів;
- 2) інвестиційна фірма повинна повідомити таку особу (клієнта) у письмовій формі про права кваліфікованих інвесторів порівняно з правами некваліфікованих інвесторів;
- 3) така особа (клієнт) повинна письмово в окремому документі, іншому, ніж договір про надання фінансових послуг, підтвердити, що вона усвідомлює наслідки застосування до неї положень законодавства щодо кваліфікованих інвесторів.

До проведення необхідних процедур щодо визнання особи кваліфікованим інвестором інвестиційна фірма не повинна застосовувати до такої особи положення законодавства щодо кваліфікованих інвесторів при наданні конкретної фінансової послуги та/або стосовно окремого правочину (окремих типів правочинів) щодо фінансових інструментів.

4. Клієнти, визнані кваліфікованими інвесторами, та кваліфіковані інвестори, зазначені у пунктах 5, 6, 7 частини першої цієї статті, зобов'язані інформувати інвестиційну фірму про будь-яку зміну, що може вплинути на їх відповідність критеріям, визначеним цією статтею.

Перевірка відповідності клієнта - кваліфікованого інвестора критеріям, що дають підстави для застосування до нього законодавства щодо кваліфікованих інвесторів, проводиться інвестиційною фірмою:

- 1) у разі отримання повідомлення клієнта - кваліфікованого інвестора про зміну, що може вплинути на його відповідність критеріям, визначеним цією статтею, - не пізніше завершення наступного робочого дня;
- 2) у разі якщо клієнта визнано кваліфікованим інвестором, зокрема на підставі критерію, передбаченого пунктом 1 частини другої цієї статті, - не менше одного разу на квартал, протягом перших п'яти робочих днів кварталу.

У разі якщо інвестиційній фірмі стане відомо, що клієнт - кваліфікований інвестор перестав відповідати критеріям, визначеним цією статтею, інвестиційна фірма повинна з власної ініціативи переглянути статус такого кваліфікованого інвестора.

Незалежно від визнання особи кваліфікованим інвестором така особа має право у будь-який час подати інвестиційній фірмі письмову заяву про те, що вона бажає, щоб положення законодавства щодо кваліфікованих інвесторів не застосовувалися до неї у майбутньому стосовно окремого правочину (окремих типів правочинів) щодо фінансових інструментів.

5. Інвестори, які не є або не були визнані кваліфікованими, є некваліфікованими інвесторами.

Стаття 7. Фінансові інструменти

1. Фінансовими інструментами є:

- 1) цінні папери, у тому числі цінні папери інститутів спільного інвестування;
- 2) інструменти грошового ринку;

3) опціони, ф'ючерси, свопи, контракти на майбутню відсоткову ставку та будь-які інші деривативні контракти, базовим активом яких є цінні папери, валюта або інші деривативні контракти, базовим показником яких є процентні ставки, дохідність, індекси або курс, та які можуть бути виконані у вигляді фізичної поставки (поставні деривативні контракти) або розрахунків (розрахункові деривативні контракти);

4) опціони, ф'ючерси, свопи, форварди та інші деривативні контракти, базовим активом яких є продукція, які мають або можуть бути виконані у вигляді розрахунків за вибором однієї із сторін (змішані деривативні контракти), крім випадків неплатоспроможності або інших випадків припинення зобов'язань;

5) опціони, ф'ючерси, свопи та інші деривативні контракти, базовим активом яких є продукція, що укладаються на торговельних майданчиках та які можуть бути виконані у вигляді фізичної поставки (поставні деривативні контракти), крім контрактів (договорів), передбачених частиною другою цієї статті;

6) опціони, ф'ючерси, свопи, форварди та інші деривативні контракти, базовим активом яких є продукція, які можуть бути виконані у вигляді фізичної поставки (поставні деривативні контракти) та які не зазначені у пункті 5 цієї частини, укладаються не в комерційних цілях та мають характеристики іншого деривативного фінансового інструменту;

7) деривативні фінансові інструменти, що передбачають передачу кредитного ризику, зокрема кредитні ноти та кредитні дефолтні свопи;

8) фінансові контракти на різницю цін;

9) опціони, ф'ючерси, свопи, контракти на майбутню відсоткову ставку та будь-які інші деривативні контракти, що стосуються кліматичних параметрів, ставок фрахту, показників інфляції або інших показників економічної статистики, які мають бути виконані у вигляді розрахунків (розрахункові деривативні контракти) або можуть бути виконані у вигляді розрахунків за вибором однієї із сторін (змішані деривативні контракти), крім випадків неплатоспроможності або інших випадків припинення зобов'язань;

10) деривативні контракти, що стосуються активів, прав, зобов'язань, індексів, курсів, які не зазначені у цій частині та які мають характеристики іншого деривативного фінансового інструменту, у тому числі які укладаються на регульованому ринку, ОТМ або БТМ.

2. Не є фінансовими інструментами:

1) контракти (договори) щодо оптових енергетичних продуктів, що укладаються на ОТМ, поза організованим ринком або на будь-якому торговельному майданчику/місці (централізованому чи децентралізованому організованому ринку), які не є БТМ чи регульованим ринком, та щодо яких поставка є обов'язковою, у тому числі контракти на різницю цін щодо енергетичних продуктів/послуг;

2) поставні опціони, ф'ючерси, свопи, форварди та інші деривативні контракти, базовим активом яких є продукція, не зазначені у пункті 6 частини першої цієї статті, що укладаються в комерційних цілях та не мають характеристики іншого деривативного фінансового інструменту;

3) товарні спот-контракти незалежно від майданчика/місця торгівлі (ринку, на якому вони торгуються);

4) товарні форвардні контракти (договори) щодо оптових енергетичних продуктів з фізичною поставкою, торгівля якими здійснюється на майданчиках/ринках, інших, ніж БТМ та регульований ринок.

{Пункт 4 частини другої статті 7 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

3. Інструменти грошового ринку - це казначейські зобов'язання України, ощадні сертифікати банків, депозитні сертифікати банків, векселі, а також інші інструменти (в тому числі цінні папери), що мають всі з таких характеристик:

- 1) мають вартість, що може бути визначена у будь-який момент часу;
- 2) не є деривативними фінансовими інструментами;
- 3) мають період до погашення в момент емісії (видачі) 397 днів або менше.

4. Для цілей цієї статті оптовим енергетичним продуктом є:

1) договори купівлі-продажу електричної енергії або природного газу з фізичною поставкою в Україні;

2) деривативні контракти, базовим активом яких є електрична енергія або природний газ, що виробляються (видобуваються), постачаються або торгівля якими здійснюється в Україні чи в державах - сторонах Енергетичного Співтовариства;

3) деривативні контракти щодо передачі/транспортування або розподілу електричної енергії або природного газу в Україні чи в державах - сторонах Енергетичного Співтовариства;

4) контракти/договори (правочини) щодо транспортування/передачі або розподілу природного газу або електричної енергії;

5) договори постачання та розподілу електричної енергії або природного газу кінцевим споживачам, у разі якщо сумарна максимальна потужність споживання електричної енергії або газу установками кінцевого споживача перевищує порогові значення, визначені нормативно-правовими актами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

5. Для цілей цієї статті фізичною поставкою продукції, що є предметом договору, зокрема, є:

1) фактична поставка предмета договору;

2) передача документа, що посвідчує право власності на відповідні товари або відповідну кількість відповідних товарів;

3) інші передбачені законом способи передачі права власності на визначену кількість продукції без фізичної її поставки, включаючи номінацію, подання графіків, повідомлення щодо природного газу або електричної енергії.

6. Оптовий енергетичний продукт вважається таким, щодо якого фізична поставка є обов'язковою, якщо виконуються всі з таких умов:

1) його умови забезпечують обов'язкову наявність у сторін технічної можливості здійснити фізичну поставку та прийняти продукцію, що є предметом договору. Правочини, стороною яких є оператори системи передачі або оператори газотранспортної системи, є такими, що забезпечують обов'язкову наявність у сторін технічної можливості здійснити фізичну поставку та прийняти продукцію, що є предметом договору;

2) його умовами передбачено безумовні та безвідкличні зобов'язання сторін здійснити фізичну поставку та прийняти продукцію, що є предметом договору;

3) його умови не передбачають можливості жодної зі сторін виконати зобов'язання із здійснення поставки або прийняття продукції, що є предметом договору, шляхом заміни поставки здійсненням грошових розрахунків;

4) його умови не передбачають можливості припинення зобов'язань за таким правочином шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог (крім зарахування однорідних грошових вимог та операційного нетінгу на ринку електричної енергії або природного газу).

7. Для цілей цієї статті деривативний контракт є таким, що укладається в комерційних цілях, якщо виконуються всі з таких умов:

1) стороною є оператор системи передачі, оператор газотранспортної системи;

2) деривативний контракт укладається з метою забезпечення балансу між попитом та пропозицією на електричну енергію або природний газ у реальному часі, у тому числі контракти (договори) на придбання допоміжних послуг.

8. Для цілей цієї статті деривативний контракт є таким, що має характеристики іншого деривативного фінансового інструменту, якщо виконуються всі з таких умов:

1) контракт відповідає одному з таких критеріїв:

а) контракт допущено до торгів на багатосторонній системі в іноземній державі, що забезпечує виконання функцій регульованого ринку, БТМ або ОТМ;

б) умовами контракту передбачена можливість його укладення виключно на регульованому ринку, БТМ або ОТМ, або на багатосторонній системі в іноземній державі, що забезпечує виконання функцій регульованого ринку, БТМ або ОТМ;

в) контракт ідентичний контракту, що допущений до торгів на багатосторонній системі в іноземній державі, що забезпечує виконання функцій регульованого ринку, БТМ або ОТМ, в частині ціни, лоту, дати поставки та інших умов;

2) контракт є стандартизованим, внаслідок чого ціна, дата поставки та інші умови встановлюються у ньому шляхом посилання на опубліковані ціни, стандартні лоти або стандартні строки поставки;

3) контракт (договір) не підпадає під винятки, передбачені частиною другою цієї статті.

Розділ II ЦІННІ ПАПЕРИ

Стаття 8. Цінні папери та їх класифікація

1. Цінним папером є документ установленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчує грошове або інше майнове право, визначає взаємовідносини емітента цінного папера (особи, яка видала цінний папір) і особи, яка має права на цінний папір, та передбачає виконання зобов'язань за таким цінним папером, а також можливість передачі прав на цінний папір та прав за цінним папером іншим особам.

2. Цінні папери за порядком їх розміщення або видачі поділяються на емісійні або неемісійні.

Емісійні цінні папери - це цінні папери, що посвідчують однакові права їх власників у межах одного випуску цінних паперів стосовно особи, яка бере на себе відповідні зобов'язання (емітента).

До емісійних цінних паперів належать:

1) акції;

- 2) акції корпоративних інвестиційних фондів;
- 3) корпоративні облігації;
- 4) облігації місцевих позик;
- 5) державні облігації України;
- 6) облігації міжнародних фінансових організацій;
- 7) депозитні сертифікати банків;
- 8) іпотечні облігації;
- 9) сертифікати фондів операцій з нерухомістю (далі - сертифікати ФОН);
- 10) інвестиційні сертифікати;
- 11) казначейські зобов'язання України;
- 12) державні деривативи;
- 13) опціонні сертифікати;
- 14) фондові варанти;
- 15) кредитні ноти;
- 16) депозитарні розписки.

3. Цінні папери існують в електронній (електронні цінні папери) та паперовій (паперові цінні папери) формах.

Електронний цінний папір відображається у вигляді облікового запису на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів.

Паперовий цінний папір оформлюється на матеріальному носії як документ, що містить найменування виду цінного папера, а також визначені законодавством реквізити.

4. Цінні папери за формою випуску (видачі) можуть бути на пред'явника, іменні або ордерні.

Права на цінний папір та права за цінним папером, що існує в паперовій формі, належать:

- 1) пред'явникові цінного папера (цінний папір на пред'явника);
- 2) особі, зазначеній у цінному папері (іменний цінний папір);

3) особі, зазначеній у цінному папері, яка може сама реалізувати такі права або призначити своїм наказом іншу уповноважену особу (ордерний цінний папір). При цьому такий наказ (індосамент) може бути повним (із зазначенням імені особи, якій передаються права за таким ордерним цінним папером) або бланковим (без зазначення імені особи, якій передаються права за таким ордерним цінним папером).

Права на цінний папір та права за цінним папером, що існує в електронній формі, належать власникові рахунка в цінних паперах, відкритого в депозитарній установі, або іншій особі у встановлених законодавством випадках.

Емітент цінних паперів на пред'явника не має права на отримання із системи депозитарного обліку цінних паперів інформації про власників таких цінних паперів у будь-якій формі, крім випадків, передбачених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Емітент іменних цінних паперів має право на отримання із системи депозитарного обліку цінних паперів інформації про власників таких цінних паперів у формі реєстру власників іменних цінних паперів.

5. Ордерні цінні папери можуть існувати виключно в паперовій формі.

6. Емісійні цінні папери можуть бути за формою випуску виключно іменними або на пред'явника.

Іменні емісійні цінні папери існують виключно в електронній формі.

Емісійні цінні папери на пред'явника можуть існувати в паперовій та електронній формах. Емісійні цінні папери на пред'явника, що існують у паперовій формі, можуть бути знерухомлені - переведені в електронну форму існування шляхом депонування таких цінних паперів на рахунках у цінних паперах у Центральному депозитарії цінних паперів або Національному банку України відповідно до компетенції, встановленої Законом України "Про депозитарну систему України" в установленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку. Емісійні цінні папери на пред'явника, що існують в електронній формі, не можуть бути переведені в паперову форму.

Неемісійні цінні папери можуть існувати в паперовій або електронній формі.

7. В Україні у цивільному обороті можуть бути такі групи цінних паперів:

1) пайові цінні папери - цінні папери, що посвідчують участь власника таких цінних паперів (інвестора) у статутному капіталі та/або активах емітента (у тому числі активах, що знаходяться в управлінні емітента) та надають їх власнику (інвестору) право на отримання частини прибутку (доходу), зокрема у вигляді дивідендів, та інші права, встановлені законодавством, а також проспектом або рішенням про емісію, а для цінних паперів інститутів спільного інвестування - проспектом (рішенням про емісію) інституту спільного інвестування. До пайових цінних паперів належать:

- а) акції;
- б) інвестиційні сертифікати;

- в) сертифікати ФОН;
- г) акції корпоративних інвестиційних фондів;

2) боргові цінні папери - цінні папери, що посвідчують відносини позики і передбачають обов'язок емітента або особи, яка видала неемісійний цінний папір, сплатити у визначений строк кошти, передати товари або надати послуги, а також інші права власника та обов'язки емітента і осіб, які надають забезпечення за облігаціями. До боргових цінних паперів належать:

- а) корпоративні облігації;
- б) державні облігації України;
- в) облігації місцевих позик;
- г) казначейські зобов'язання України;
- г) ощадні сертифікати банків;
- д) депозитні сертифікати банків;
- е) векселі;
- є) облігації міжнародних фінансових організацій;

3) іпотечні цінні папери - цінні папери, випуск яких забезпечено іпотечним покриттям та які посвідчують право власників на отримання від емітента належних їм коштів. До іпотечних цінних паперів належать:

- а) іпотечні облігації;
- б) заставні;

4) деривативні цінні папери - цінні папери, що посвідчують право власника у визначених проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) випадках та порядку вимагати від емітента придбання або продажу базового активу та/або реалізації встановлених проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) прав щодо базового активу, та/або здійснення платежу (платежів) залежно від значення базового показника. До деривативних цінних паперів належать:

- а) опціонні сертифікати;
- б) фондові варанти;
- в) кредитні ноти;
- г) депозитарні розписки;
- г) державні деривативи.

Вимоги до деривативних цінних паперів (крім державних деривативів), а також порядок їх емісії, обліку, обігу, викупу та погашення визначаються нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

5) товаророзпорядчі цінні папери - цінні папери, що надають їх держателю право розпоряджатися майном, зазначеним у цих документах.

8. Держава може розміщувати на міжнародних ринках капіталу облігації зовнішньої державної позики України та державні деривативи.

Стаття 9. Акції

1. Акція - це іменний цінний папір, що посвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, включаючи право на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та право на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, право на управління акціонерним товариством, а також немайнові права, передбачені Цивільним кодексом України, цим Законом та законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств.

Акція є неподільною. Порядок реалізації прав співвласників акції (акцій) визначається Цивільним кодексом України та законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств.

2. Акціонер приватного або публічного акціонерного товариства має переважне право на придбання акцій додаткової емісії.

Переважним правом акціонера визнається:

1) право акціонера - власника простих акцій придбавати у процесі емісії акціонерним товариством прості акції пропорційно до частки належних йому простих акцій у загальній кількості емітованих простих акцій (крім випадку прийняття загальними зборами акціонерів рішення про невикористання такого права);

2) право акціонера - власника привілейованих акцій придбавати у процесі емісії акціонерним товариством привілейовані акції цього або нового класу, якщо акції такого класу надають їх власникам перевагу щодо черговості отримання дивідендів чи виплат у разі ліквідації товариства, пропорційно до частки належних акціонеру привілейованих акцій певного класу в загальній кількості привілейованих акцій цього класу (крім випадку прийняття загальними зборами акціонерів рішення про невикористання такого права).

Порядок реалізації переважного права на придбання акцій додаткової емісії встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Емітентом акцій є виключно акціонерне товариство. Порядок прийняття відповідним органом акціонерного товариства рішення про емісію акцій визначається законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств.

Акції існують виключно в електронній формі.

4. Акція має номінальну вартість, установлену в національній валюті. Мінімальна номінальна вартість акції не може бути меншою, ніж 1 копійка.

5. Акціонерне товариство розміщує лише іменні акції.

6. Акціонерне товариство розміщує акції двох типів - прості та привілейовані.

7. Прості акції надають їх власникам право на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів, на участь в управлінні акціонерним товариством, на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації та інші права, передбачені законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств. Прості акції надають їх власникам однакові права.

Прості акції не підлягають конвертації у привілейовані акції або інші цінні папери акціонерного товариства.

Надання будь-яких гарантій щодо отримання доходу (дивідендів) за простими акціями забороняється.

8. Привілейовані акції надають їх власникам переважні, порівняно з власниками простих акцій, права на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, а також надають права на участь в управлінні акціонерним товариством у випадках, передбачених статутом такого акціонерного товариства і законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств.

9. Акціонерне товариство розміщує привілейовані акції різних класів (з різним обсягом прав), якщо така можливість передбачена його статутом. У такому разі у проспекті або рішенні про емісію зазначається черговість отримання дивідендів і виплат з майна ліквідованого акціонерного товариства для кожного класу привілейованих акцій, розміщених акціонерним товариством, яка встановлюється статутом такого товариства. Привілейовані акції певних класів можуть бути конвертовані у прості акції або у привілейовані акції інших класів, якщо це передбачено проспектом або рішенням про емісію.

Частка привілейованих акцій у статутному капіталі акціонерного товариства не може перевищувати 25 відсотків.

10. Реєстрацію випуску акцій здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку. Обіг акцій дозволяється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії акцій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску акцій.

Стаття 10. Акції корпоративного інвестиційного фонду

1. Акція корпоративного інвестиційного фонду - це цінний папір, емітентом якого є корпоративний інвестиційний фонд, що посвідчує майнові права його власника (учасника корпоративного інвестиційного фонду), включаючи право на отримання дивідендів (для закритого корпоративного інвестиційного фонду), частини майна корпоративного інвестиційного фонду у разі його ліквідації, право на управління корпоративним інвестиційним фондом, а також немайнові права, передбачені законодавством про інститути спільного інвестування.

2. Акції корпоративного інвестиційного фонду є виключно простими та існують в електронній формі.

3. Строк розміщення акцій відкритого та інтервального корпоративних інвестиційних фондів не обмежується.

4. Акції корпоративного інвестиційного фонду можуть надавати його власнику право на отримання доходу у вигляді дивідендів, крім відкритого та інтервального корпоративних інвестиційних фондів.

5. Особливості емісії, обігу, обліку, викупу та погашення акцій корпоративного інвестиційного фонду визначаються законодавством про інститути спільного інвестування.

Стаття 11. Облігації

1. Облігація - це цінний папір, що посвідчує внесення його першим власником коштів, визначає відносини позики між власником облігації та емітентом, підтверджує обов'язок емітента повернути власникові облігації її номінальну вартість у передбачений проспектом або рішенням про емісію (для державних облігацій України - умовами їх розміщення) строк та виплатити дохід за облігацією, якщо інше не передбачено проспектом або рішенням про емісію (для державних облігацій України - умовами їх розміщення).

Проспект облігацій (рішення про емісію облігацій, а для державних облігацій України - умови їх розміщення) може також передбачати інші права власників та обов'язки емітента та/або осіб, які надають забезпечення за облігаціями.

Перехід права власності на облігації емітента до іншої особи не є підставою для звільнення емітента від виконання зобов'язань, що підтверджуються облігацією.

2. Облігації можуть існувати виключно в електронній формі.

Облігації залежно від строку їх обігу можуть бути:

- 1) довгостроковими - із строком обігу понад п'ять років;
- 2) середньостроковими - із строком обігу від одного до п'яти років;
- 3) короткостроковими - із строком обігу до одного року.

3. Облігації залежно від способу виплати доходу можуть бути відсотковими або дисконтними.

Відсоткові облигації - це облигації, за якими передбачається виплата відсоткових доходів або за якими відсоткова ставка дорівнює нулю.

Дисконтні облигації - це облигації, що розміщуються за ціною, нижчою за їхню номінальну вартість. Різниця між ціною придбання та номінальною вартістю облигації, яка виплачується власнику облигації під час її погашення, становить дохід (дисконт) за облигацією.

4. Облигації залежно від способу їх погашення можуть бути звичайними або цільовими.

Звичайні облигації - це облигації, погашення яких здійснюється шляхом сплати емітентом їх власнику номінальної вартості таких облигацій, крім конвертованих корпоративних облигацій, погашення яких здійснюється в порядку, встановленому статтею 14 цього Закону.

Цільові облигації - це облигації, погашення яких здійснюється шляхом передачі товарів та/або надання послуг, та/або виконання робіт відповідно до вимог, встановлених проспектом (рішенням про емісію, а для державних облигацій України - умовами їх розміщення), а у випадках та порядку, передбачених проспектом (рішенням про емісію, а для державних облигацій України - умовами їх розміщення), - шляхом сплати коштів власнику таких облигацій. Особливості емісії цільових облигацій встановлюються статтею 13 цього Закону.

5. Облигації залежно від мети використання залучених коштів можуть бути ординарними, зеленими або інфраструктурними.

Ординарні облигації - це облигації, проспект (рішення про емісію, а для державних облигацій України - умови розміщення) яких не передбачає (не передбачають) мети використання залучених коштів для фінансування екологічного або інфраструктурного проекту.

Інфраструктурні облигації - це облигації, проспект (рішення про емісію цінних паперів, а для державних облигацій України - умови розміщення) яких передбачає (передбачають) використання залучених коштів виключно на фінансування будівництва (реконструкції) об'єктів інфраструктури або реалізації інфраструктурного проекту чи окремого його етапу.

Зелені облигації - це облигації, проспект (рішення про емісію, а для державних облигацій України - умови розміщення) яких передбачає (передбачають) використання залучених коштів виключно на фінансування екологічного проекту або окремого його етапу.

6. Порядок розміщення облигацій, крім державних облигацій України, встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Облигації розміщуються з фіксованим строком погашення, єдиним для одного випуску. У випадках та порядку, передбачених проспектом (рішенням про емісію, а для державних облигацій України - умовами їх розміщення) номінальна вартість облигацій може погашатися частинами, при цьому умови виплат таких частин мають бути однаковими для всіх власників облигацій одного випуску.

Дострокове погашення облигацій за вимогою їх власників або за ініціативою емітента дозволяється у разі, якщо така можливість передбачена проспектом (рішенням про емісію, а для державних облигацій України - умовами їх розміщення), яким (якими) визначені порядок встановлення суми дострокового погашення облигацій та строк, протягом якого облигації можуть бути пред'явлені для дострокового погашення за вимогою їх власників або підлягають пред'явленню для дострокового погашення за ініціативою емітента.

8. Емітент облигацій протягом 15 днів після закінчення погашення облигацій (крім державних облигацій України та облигацій міжнародних фінансових організацій) подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку звіт про результати погашення облигацій за формою та в порядку, встановленими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

9. Емітент може здійснити деномінацію випуску облигацій.

Деномінація випуску облигацій - це зміна номінальної вартості всіх облигацій випуску шляхом збільшення загальної кількості розміщених облигацій з одночасним пропорційним зменшенням їхньої номінальної вартості, внаслідок чого одна облигація замінюється двома або більше облигаціями з такими самими строком обігу, способом сплати доходу та погашення, або шляхом зменшення загальної кількості розміщених облигацій з одночасним пропорційним збільшенням їхньої номінальної вартості, внаслідок чого дві або більше облигацій замінюються однією облигацією з такими самими строком обігу, способом сплати доходу та погашення.

Емітент може здійснити зміну валюти номінальної вартості усіх облигацій випуску.

До внесення змін до проспекту (рішення про емісію) щодо здійснення деномінації або зміни валюти номінальної вартості облигацій емітент зобов'язаний отримати згоду зборів власників облигацій на такі дії відповідно до вимог цього Закону.

Порядок здійснення деномінації випуску облигацій та зміни валюти номінальної вартості облигацій, крім державних облигацій України, встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

10. Емітент може розміщувати іменні облигації та облигації на пред'явника. Реєстрацію випуску облигацій (крім державних облигацій України) здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку. Обіг облигацій (крім державних облигацій України) дозволяється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії облигацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облигацій.

11. Продаж облигацій здійснюється в національній валюті, а якщо це передбачено законодавством та проспектом відповідного випуску облигацій (рішенням про емісію цінних паперів, а для державних облигацій України - умовами їх розміщення), - в іноземній валюті.

12. Виплата доходу за облигаціями та/або номінальної вартості облигацій власникам облигацій одного випуску має відбуватися пропорційно до кількості належних їм облигацій, при цьому умови виплати (зокрема щодо строків, способу та суми виплат) мають бути однакові для

всіх власників облігацій одного випуску.

Стаття 12. Корпоративні облігації

1. Корпоративні облігації - це іменні облігації, емітентом яких є юридична особа (крім міжнародної фінансової організації), що здійснює підприємницьку діяльність з метою одержання прибутку, а також інші юридичні особи у встановлених законом випадках.

Емісія корпоративних облігацій здійснюється юридичними особами тільки після повної сплати внесків до свого статутного капіталу.

Корпоративні облігації підтверджують обов'язки емітента за ними та не дають право на участь в управлінні емітентом.

2. Не допускається емісія корпоративних облігацій для формування і поповнення статутного капіталу емітента, а також для покриття збитків від господарської діяльності шляхом зарахування доходу від продажу облігацій як результату поточної господарської діяльності.

3. Юридична особа має право здійснювати емісію відсоткових та/або дисконтних облігацій на суму, що не перевищує трикратний розмір власного капіталу або розмір забезпечення, що надається їй з цією метою третіми особами.

4. Порядок емісії, обігу та викупу цільових корпоративних облігацій встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Рішення про емісію корпоративних облігацій приймається відповідним органом управління емітента згідно із законами, що регулюють порядок створення, діяльності та припинення юридичних осіб відповідної організаційно-правової форми.

Кошти, залучені від емісії цільових корпоративних облігацій, використовуються на цілі, визначені проспектом або рішенням про емісію таких облігацій.

5. Реєстрацію випуску корпоративних облігацій здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку.

6. Після початку розміщення корпоративних облігацій зміни до проспекту або рішення про емісію цінних паперів у частині документа про цінні папери або заміни емітента вносяться емітентом за згодою усіх власників облігацій відповідного випуску або зборів власників облігацій у порядку, передбаченому розділом VIII цього Закону. У випадках, передбачених частиною другою статті 100 цього Закону, зміни до документа про цінні папери вносяться емітентом за згодою адміністратора. Зміни до проспекту або рішення про емісію цінних паперів, що не стосуються документа про цінні папери або заміни емітента, вносяться емітентом самостійно.

7. Юридична особа, яка є емітентом корпоративних облігацій, зобов'язана до моменту скасування Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку всіх випусків корпоративних облігацій, емітентом яких вона є, вести перелік осіб, які здійснюють контроль над такою юридичною особою.

8. Вимоги, встановлені частиною третьою цієї статті, не поширюються на Фонд гарантування вкладів фізичних осіб як емітента корпоративних облігацій.

Стаття 13. Цільові корпоративні облігації, погашення яких здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва

1. Емісію цільових корпоративних облігацій, погашення яких здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва, може здійснювати юридична особа, яка згідно із законодавством має право на виконання функцій замовника будівництва такого об'єкта, або юридична особа, що уклала договір участі у будівництві житла з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, що мають право власності, оренди чи постійного користування земельною ділянкою, призначеною для спорудження об'єкта житлового будівництва, який (частина якого) передаватиметься власникам цільових корпоративних облігацій при їх погашенні.

2. Емітент цільових корпоративних облігацій, погашення яких здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва, не має права вчиняти будь-які дії, наслідком яких може бути встановлення обтяження на такий об'єкт (частину об'єкта) житлового будівництва, земельну ділянку, призначену для спорудження об'єкта житлового будівництва, та майнові права на них.

3. У разі прийняття органами місцевого самоврядування або органами виконавчої влади за їх ініціативою у випадках та порядку, передбачених законом, рішення, що має наслідком зміну користувача земельної ділянки, призначеної для спорудження об'єкта житлового будівництва, що фінансується із залученням коштів фізичних та/або юридичних осіб шляхом емісії цільових корпоративних облігацій, у відповідному місцевому бюджеті передбачаються видатки для відшкодування збитків власникам таких облігацій.

Порядок визначення розміру зазначених збитків та здійснення відшкодування встановлюється Кабінетом Міністрів України. Спори про відшкодування таких збитків зазначених власників вирішуються відповідно до закону.

Стаття 14. Конвертовані корпоративні облігації

1. Конвертовані корпоративні облігації - це облігації, емісія яких здійснюється акціонерним товариством, які передбачають зобов'язання емітента з виплати доходів, погашення облігацій шляхом конвертації таких облігацій у відповідну кількість акцій цього емітента або шляхом виплати номінальної вартості таких облігацій за вибором їх власника у порядку, передбаченому проспектом або рішенням про емісію.

Якщо у статутному капіталі акціонерного товариства - емітента корпоративних облігацій є корпоративні права держави, рішення про конвертацію облігацій в акції такого товариства приймається з урахуванням вимог Закону України "Про управління об'єктами державної власності".

2. Емітент конвертованих корпоративних облігацій може здійснювати емісію виключно іменних облігацій.

3. Порядок емісії, обігу, викупу, погашення та скасування реєстрації випуску конвертованих корпоративних облігацій встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Реєстрацію випуску конвертованих корпоративних облігацій здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку. Обіг конвертованих корпоративних облігацій дозволяється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії облігацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій.

Стаття 15. Облігації місцевих позик

1. До облігацій місцевих позик належать облігації внутрішніх та зовнішніх місцевих позик.

Рішення про емісію облігацій місцевих позик приймає Верховна Рада Автономної Республіки Крим або представницький орган місцевого самоврядування відповідно до вимог, установлених бюджетним законодавством.

2. Реєстрацію випуску облігацій місцевих позик здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку.

3. Особливості погашення та реалізації прав за облігаціями місцевих позик визначаються проспектом або рішенням про емісію.

4. Після початку розміщення облігацій внутрішніх місцевих позик зміни до проспекту (рішення про емісію) в частині документа про цінні папери або заміни емітента вносяться емітентом за згодою усіх власників облігацій відповідного випуску або зборів власників облігацій у порядку, передбаченому розділом VIII цього Закону. У випадках, передбачених частиною другою статті 100 цього Закону, зміни до документа про цінні папери вносяться емітентом за згодою адміністратора. Зміни до проспекту (рішення про емісію), що не стосуються документа про цінні папери або заміни емітента, вносяться емітентом самостійно.

Стаття 16. Державні облігації України

1. Державні облігації України можуть бути:

- 1) довгостроковими - із строком обігу понад п'ять років;
- 2) середньостроковими - із строком обігу від одного до п'яти років;
- 3) короткостроковими - із строком обігу до одного року.

2. Державні облігації України поділяються на облігації внутрішньої державної позики України та облігації зовнішніх державних позик України.

3. Облігації внутрішньої державної позики України - це цінні папери, що розміщуються виключно на внутрішніх ринках капіталу і підтверджують зобов'язання України щодо відшкодування пред'явникам цих облігацій їхньої номінальної вартості з виплатою доходу відповідно до умов розміщення облігацій. Номінальна вартість облігацій внутрішньої державної позики України може бути визначена в іноземній валюті.

4. Облігації зовнішньої державної позики України - це цінні папери, що розміщуються на міжнародних ринках капіталу і підтверджують зобов'язання України щодо відшкодування пред'явникам цих облігацій їхньої номінальної вартості з виплатою доходу відповідно до умов розміщення облігацій.

5. Емісія державних облігацій України є частиною бюджетного процесу і не підлягає регулюванню Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Дія розділу VII цього Закону не поширюється на емісію державних облігацій України.

6. Емісія державних облігацій України регулюється Бюджетним кодексом України та законом про Державний бюджет України на відповідний рік, яким встановлюється граничний розмір державного боргу.

7. Умови розміщення державних облігацій України, включаючи їх емісію, викуп, конвертацію та погашення, не визначені умовами розміщення, встановлюються відповідно до закону центральним органом виконавчої влади, уповноваженим на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом.

8. Національний банк України виконує операції з обслуговування державного боргу, пов'язані з розміщенням облігацій внутрішньої державної позики України, їх погашенням і виплатою доходів за ними, а також відповідно до Закону України "Про депозитарну систему України" провадить депозитарну діяльність щодо таких цінних паперів. Порядок проведення операцій, пов'язаних з розміщенням таких облігацій, відповідно до закону встановлюється Національним банком України за погодженням із центральним органом виконавчої влади, уповноваженим на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом. Особливості провадження депозитарної діяльності з державними облігаціями України визначаються відповідно до закону Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням із Національним банком України.

9. Розміщення, обслуговування та погашення облігацій зовнішньої державної позики України здійснює центральний орган виконавчої влади, уповноважений на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, який може залучати для цього банки, інвестиційні фірми тощо. Відносини між центральним органом виконавчої влади, уповноваженим на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, та зазначеними юридичними особами регулюються відповідними договорами.

10. Витрати на підготовку розміщення, а також на розміщення та погашення державних облігацій України здійснюються відповідно до умов розміщення державних облігацій України за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на такі цілі у Державному бюджеті України на відповідний рік.

11. Державні облігації України можуть бути іменними або на пред'явника.

Державні облігації України можуть існувати виключно в електронній формі.

12. Розміщення облігацій внутрішньої державної позики України здійснюється в національній або іноземній валюті, а облігацій зовнішньої державної позики України - у валюті запозичення або в іншій валюті відповідно до умов розміщення облігацій зовнішньої державної позики України. Ціна розміщення державних облігацій України може бути більшою, меншою за їхню номінальну вартість або дорівнювати їхній номінальній вартості.

13. Виплата доходів та погашення державних облігацій України здійснюються коштами або в іншій формі за згодою сторін.

Стаття 17. Інфраструктурні облігації

1. Емісію інфраструктурних облігацій може здійснювати особа, що реалізує або фінансує інфраструктурний проект, у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Кошти від розміщення інфраструктурних облігацій спрямовуються на фінансування та/або рефінансування витрат інфраструктурного проекту.

2. Інфраструктурний проект - це проект будівництва (реконструкції, ремонту) об'єктів у сферах транспортної інфраструктури (доріг, мостів, переправ тощо) та газопроводів, у сферах соціально-культурного призначення (об'єктів охорони здоров'я, освіти, соціального призначення) та/або житлово-комунального господарства (водопровідних та каналізаційних споруд, систем тепло- та енергопостачання тощо).

Порядок відбору інфраструктурних проектів, які фінансуються та/або витрати яких рефінансуються за кошти державного бюджету, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Порядок відбору інфраструктурних проектів, які фінансуються та/або витрати яких рефінансуються за кошти місцевих бюджетів, встановлюється відповідним органом місцевого самоврядування.

3. Для цілей цього Закону особою, що реалізує або фінансує інфраструктурний проект, визнаються:

Рада міністрів Автономної Республіки Крим або територіальна громада в особі представницького органу місцевого самоврядування, за умови прийняття рішення про реалізацію інфраструктурного проекту, - з дати набрання чинності таким рішенням;

держава Україна в особі уповноважених органів, за умови прийняття рішення про реалізацію інфраструктурного проекту або державної цільової програми здійснення інвестицій в об'єкти інфраструктури, - з дати набрання чинності таким рішенням;

юридична особа приватного права, у тому числі за проектами, що реалізуються відповідно до договору державно-приватного партнерства;

спеціалізована установа, утворена Кабінетом Міністрів України чи іншим спеціально уповноваженим органом, - у порядку, визначеному законом;

міжнародна фінансова організація.

4. Особа, що реалізує інфраструктурний проект, для фінансування якого здійснено випуск інфраструктурних облігацій, не має права вчиняти будь-які дії, наслідком яких може бути дострокове припинення, скасування або інша втрата прав на інфраструктурний проект, а також їх обтяження.

5. Емісія декількох випусків інфраструктурних облігацій може бути здійснена для реалізації одного інфраструктурного проекту, за умови, що загальна номінальна вартість таких емісій не перевищує проектно-кошторисну вартість інфраструктурного проекту, яка має бути визначена в рішенні про здійснення такого проекту.

Особа, що фінансує інфраструктурний проект, може здійснювати емісію одного випуску інфраструктурних облігацій для фінансування декількох інфраструктурних проектів.

6. Особа, що реалізує або фінансує інфраструктурний проект, зобов'язана відокремити залучені кошти і придбані матеріальні цінності від іншого свого майна та забезпечити цільове використання надходжень, що будуть залучені від інвесторів на фінансування та/або рефінансування витрат інфраструктурного проекту.

У разі нецільового використання надходжень, залучених від інвесторів на фінансування та/або рефінансування витрат інфраструктурного проекту, особа, що реалізує або фінансує інфраструктурний проект, несе відповідальність згідно із законодавством.

7. У разі якщо емітентом інфраструктурних облігацій є особа, що реалізує інфраструктурний проект, рішення про емісію облігацій або проспект облігацій повинні, додатково до вимог цього Закону, включати опис проекту, його техніко-економічні параметри, строк реалізації.

У разі якщо емітентом інфраструктурних облігацій є особа, що фінансує інфраструктурні проекти, рішення про емісію облігацій або проспект облігацій повинні, додатково до вимог цього Закону, включати опис проектів, які отримають фінансування за рахунок надходжень від розміщення облігацій, процедури оцінки та відбору проектів для фінансування.

8. Річна інформація про емітента інфраструктурних облігацій повинна, додатково до вимог цього Закону, містити підтвержені незалежним аудитором відомості про поточний стан реалізації інфраструктурного проекту, а також обсяг коштів, залучених за рахунок розміщення інфраструктурних облігацій, та обсяг фактично використаних коштів для реалізації або фінансування інфраструктурного проекту.

9. Рішенням про емісію облігацій або проспектом облігацій визначаються джерела погашення інфраструктурних облігацій та виплати доходів за ними, включаючи частину надходжень (за наявності) від зданого в експлуатацію об'єкта інфраструктури.

Стаття 18. Зелені облігації

1. Емісію зелених облігацій може здійснювати особа, що реалізує або фінансує проект екологічного спрямування.

Кошти від розміщення зелених облігацій спрямовуються на фінансування та/або рефінансування витрат проекту екологічного спрямування. У разі якщо емітентом зелених облігацій є держава Україна, кошти від їх розміщення використовуються відповідно до Бюджетного кодексу України.

2. Проект екологічного спрямування - це проект у сфері альтернативної енергетики, енергоефективності, мінімізації утворення, утилізації та переробки відходів, впровадження екологічно чистого транспорту, органічного землеробства, збереження флори і фауни, водних і земельних ресурсів, адаптації до змін клімату, а також інший проект, спрямований на захист навколишнього природного середовища, впровадження екологічних стандартів, скорочення викидів у навколишнє природне середовище.

Порядок відбору та супроводження проектів екологічного спрямування, які фінансуються за кошти державного і місцевих бюджетів, встановлюється Кабінетом Міністрів України з урахуванням вимог Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

3. Для цілей цього Закону:

1) особою, що реалізує проект екологічного спрямування, визнаються:

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, територіальна громада в особі представницького органу місцевого самоврядування, за умови прийняття рішення про реалізацію проекту екологічного спрямування, - з дати набрання чинності таким рішенням;

держава Україна в особі уповноважених органів, за умови прийняття рішення про реалізацію проекту екологічного спрямування або державної цільової програми щодо здійснення екологічних (зелених) інвестицій, - з дати набрання чинності таким рішенням;

юридична особа приватного права, у тому числі за проектами, що реалізуються відповідно до договору державно-приватного партнерства;

2) особою, що фінансує проект екологічного спрямування, визнаються:

спеціалізована фінансова установа, утворена Кабінетом Міністрів України чи іншим спеціально уповноваженим органом, - у випадках та в порядку, визначених законом, яким визначається її правовий статус;

юридична особа приватного права, зокрема банк, інша фінансова установа;

міжнародна фінансова організація.

4. Особа, що реалізує проект екологічного спрямування, для фінансування якого здійснено емісію зелених облігацій, не має права вчиняти будь-які дії, наслідком яких може бути дострокове припинення, скасування або інша втрата прав на проект екологічного спрямування та/або їх обтяження.

5. Емісія декількох випусків зелених облігацій може бути здійснена для реалізації одного проекту екологічного спрямування, за умови, що загальна номінальна вартість таких емісій не перевищує проектно-кошторисну вартість проекту екологічного спрямування, яка має бути визначена в рішенні про здійснення такого проекту.

Особа, що фінансує проект екологічного спрямування, може здійснювати емісію одного випуску зелених облігацій для фінансування декількох проектів екологічного спрямування.

6. Особа, що реалізує або фінансує проект екологічного спрямування, зобов'язана забезпечити цільове використання надходжень, що будуть залучені від інвесторів на фінансування та/або рефінансування витрат проекту екологічного спрямування.

7. У разі якщо емітентом зелених облігацій є особа, що реалізує проект екологічного спрямування, рішення про емісію облігацій або проспект облігацій повинні, додатково до вимог цього Закону, включати опис проекту, його техніко-економічні параметри, строк реалізації, розрахунок екологічного ефекту, що очікується від реалізації проекту.

8. У разі якщо емітентом зелених облігацій є особа, що фінансує проекти екологічного спрямування, рішення про емісію облігацій або проспект облігацій повинні, додатково до вимог цього Закону, включати опис проектів, які отримають фінансування за рахунок надходжень від розміщення облігацій, процедури оцінки та відбору проектів для фінансування, порядок розрахунку екологічного ефекту, що очікується від реалізації проектів.

9. Річна інформація про емітента зелених облігацій повинна, додатково до вимог статті 126 цього Закону, містити відомості про поточний стан реалізації проекту екологічного спрямування, а також обсяг коштів, залучених за рахунок емісії зелених облігацій, та обсяг фактично використаних коштів для реалізації або фінансування проекту екологічного спрямування.

10. Рішення про емісію облігацій або проспект облігацій може передбачати, що джерелами погашення зелених облігацій та виплати доходів за ними є надходження (за наявності) від зданого в експлуатацію об'єкта, фінансування або реалізацію якого здійснено за рахунок коштів, залучених від розміщення зелених облігацій, а також інші надходження, передбачені рішенням про емісію облігацій або проспектом облігацій.

Стаття 19. Облігації міжнародних фінансових організацій

1. Міжнародна фінансова організація - це міжнародна організація, яка згідно із своїми установчими документами та/або відповідно до міжнародного договору України здійснює емісію облігацій на території України.

Міжнародні фінансові організації вважаються іноземними емітентами.

Міжнародні фінансові організації можуть здійснювати в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, емісію відсоткових або дисконтних облігацій, у тому числі шляхом публічної пропозиції.

Емісії облігацій міжнародних фінансових організацій обслуговуються у депозитарній системі України.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, за погодженням з Національним банком України надає дозвіл на здійснення міжнародною фінансовою організацією емісії облігацій. Рішення про надання зазначеного погодження або про обґрунтовану відмову в такому наданні приймається у встановленому порядку протягом п'яти робочих днів з дня надходження відповідного звернення міжнародної фінансової організації.

3. Кошти, отримані міжнародними фінансовими організаціями, членом яких є Україна, від розміщення облігацій, використовуються для здійснення такими організаціями операцій відповідно до установчих актів таких організацій та/або міжнародних договорів України згідно з Конституцією України та Законом України "Про міжнародні договори України".

У разі якщо Україна не є членом міжнародної фінансової організації та/або з такою організацією не укладено міжнародний договір України, кошти, отримані такою міжнародною фінансовою організацією від розміщення облігацій, використовуються за погодженням із Кабінетом Міністрів України у визначеному ним порядку.

Особливості емісії та обігу (в тому числі допуску облігацій міжнародних фінансових організацій до торгів на організованому ринку капіталу) облігацій міжнародних фінансових організацій, у тому числі перелік документів, що подаються для реєстрації випуску таких облігацій, та вимоги до їх оформлення, а також строки реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску та звіту про результати емісії цінних паперів визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Облігація міжнародної фінансової організації має номінальну вартість, визначену в національній валюті.

Розміщення та погашення облігацій міжнародних фінансових організацій здійснюються в національній валюті.

5. Вимоги до розкриття інформації міжнародними фінансовими організаціями як емітентами облігацій, зокрема порядок, зміст та строки подання ними регульованої інформації, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

6. Положення розділів VII-IX цього Закону не застосовуються до міжнародних фінансових організацій та облігацій міжнародних фінансових організацій, крім випадку, якщо це прямо передбачено проспектом таких облігацій, з урахуванням особливостей, передбачених таким проспектом. Міжнародні фінансові організації можуть оформлювати проспект при здійсненні будь-якої емісії відсоткових або дисконтних облігацій, у тому числі шляхом здійснення публічної пропозиції.

7. Після початку розміщення облігацій міжнародних фінансових організацій зміни до проспекту (рішення про емісію) таких облігацій у частині умов розміщення, обігу, виплати доходу, погашення та обсягу прав власників за цінними паперами вносяться емітентом за згодою усіх власників облігацій відповідного випуску. Зміни до проспекту (рішення про емісію), що не стосуються таких умов та обсягу прав власників за цінними паперами, вносяться емітентом самостійно.

Стаття 20. Казначейські зобов'язання України

1. Казначейське зобов'язання України - це державний цінний папір, що розміщується виключно на добровільних засадах серед фізичних осіб та посвідчує факт заборгованості Державного бюджету України перед власником казначейського зобов'язання України, надає власнику право на отримання грошового доходу та погашається відповідно до умов розміщення казначейських зобов'язань України. Номінальна вартість казначейських зобов'язань України може бути визначена у національній або іноземній валюті.

Обсяг емісії казначейських зобов'язань України у сукупності з емісією облігацій внутрішньої державної позики України не може перевищувати граничного розміру державного боргу та обсягу пов'язаних з обслуговуванням державного боргу видатків, визначених законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Емісія казначейських зобов'язань України є частиною бюджетного процесу і не підлягає регулюванню Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Погашення та сплата доходу за казначейськими зобов'язаннями України гарантується доходами Державного бюджету України.

Дія розділу VII цього Закону не поширюється на емісію казначейських зобов'язань України.

2. Казначейські зобов'язання України можуть бути:

- 1) довгостроковими - із строком обігу понад п'ять років;
- 2) середньостроковими - із строком обігу від одного до п'яти років;
- 3) короткостроковими - із строком обігу до одного року.

3. Емітентом казначейських зобов'язань України виступає держава в особі центрального органу виконавчої влади, уповноваженого на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, відповідно до законодавства.

4. Казначейські зобов'язання України можуть бути іменними або на пред'явника.

Казначейські зобов'язання України розміщуються у паперовій або електронній формі.

У разі розміщення казначейських зобов'язань України у паперовій формі видається сертифікат.

У сертифікаті казначейського зобов'язання України зазначаються вид цінного папера, найменування і місцезнаходження емітента, сума платежу, дата виплати грошового доходу, дата погашення, зазначення місця, в якому повинно бути здійснено погашення, дата і місце видачі казначейського зобов'язання України, серія та номер сертифіката казначейського зобов'язання України, підпис керівника емітента або іншої уповноваженої особи. У сертифікаті іменного казначейського зобов'язання України також зазначається ім'я (в розумінні Цивільного кодексу України) власника.

Особливості погашення та реалізації прав за казначейськими зобов'язаннями України визначаються умовами їх розміщення, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, уповноваженим на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, відповідно до законодавства.

Продаж, виплата грошового доходу та погашення казначейських зобов'язань України здійснюються в національній або іноземній валюті відповідно до умов їх розміщення.

5. Рішення про розміщення казначейських зобов'язань України приймається згідно з Бюджетним кодексом України. У рішенні передбачаються умови розміщення та погашення казначейських зобов'язань України.

6. Умови розміщення казначейських зобов'язань України можуть передбачати їх погашення шляхом зменшення зобов'язань перед Державним бюджетом України власника казначейського зобов'язання України на вартість такого зобов'язання.

7. Порядок визначення вартості продажу казначейських зобов'язань України під час їх розміщення встановлюється центральним органом виконавчої влади, уповноваженим на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом.

8. Особливості провадження депозитарної діяльності з казначейськими зобов'язаннями України визначаються відповідно до закону Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням із Національним банком України.

Стаття 21. Інвестиційні сертифікати

1. Інвестиційний сертифікат - це цінний папір, емісія якого здійснюється компанією з управління активами пайового інвестиційного фонду та який посвідчує право власності власника такого цінного папера на частку в пайовому інвестиційному фонді, а також інші права у встановлених законом випадках.

2. Емітентом інвестиційних сертифікатів є компанія з управління активами пайового інвестиційного фонду.

3. Кількість інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду, щодо яких здійснюється емісія, зазначається у проспекті емісії інвестиційних сертифікатів.

Строк, протягом якого здійснюється укладання договорів з першими власниками щодо відчуження інвестиційних сертифікатів відкритого та інтервального пайових інвестиційних фондів, не обмежується.

4. Інвестиційні сертифікати можуть надавати їх власникам право на отримання доходу у вигляді дивідендів. Дивіденди за інвестиційними сертифікатами відкритого та інтервального пайових інвестиційних фондів не нараховуються і не сплачуються.

5. Укладання деривативних контрактів та емісія деривативних цінних паперів, базовим активом яких є інвестиційні сертифікати, не допускається.

6. Особливості емісії, обігу, обліку, викупу та погашення інвестиційних сертифікатів визначаються відповідним законодавством.

Стаття 22. Опціонні сертифікати

1. Опціонний сертифікат - це деривативний цінний папір, що посвідчує право його власника на придбання у його емітента (опціонний сертифікат на придбання) або на продаж його емітенту (опціонний сертифікат на продаж) базового активу за ціною, у строк та на інших умовах, визначених проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) опціонних сертифікатів. Опціонний сертифікат може передбачати розрахунки між сторонами залежно від ціни базового активу без його придбання або продажу.

2. Опціонні сертифікати можуть існувати виключно в електронній формі.

3. Порядок реєстрації випуску та затвердження проспекту опціонних сертифікатів встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Обіг опціонних сертифікатів дозволяється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії опціонних сертифікатів та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску опціонних сертифікатів.

Стаття 23. Фондові варанти

1. Фондовий варант - це деривативний цінний папір, який надає його власнику право на придбання у строк та за ціною, визначеними проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) фондових варантів, у емітента акцій або облігацій такого емітента, емісія яких буде здійснена у терміни, визначені проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) фондових варантів.

Погашення фондів варантів може відбуватися шляхом передачі власнику фондового варанта права власності на акції та/або облігації емітента або шляхом сплати їх вартості, визначеної у встановленому сторонами порядку.

2. Фондові варанти можуть існувати виключно в електронній формі.

3. Порядок реєстрації випуску та затвердження проспекту фондів варантів установлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Обіг фондів варантів дозволяється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії фондів варантів та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску фондів варантів.

Стаття 24. Кредитні ноти

1. Кредитна нота - це емісійний деривативний цінний папір, що посвідчує обов'язок емітента здійснювати виплату відсоткових доходів власнику такого цінного папера у розмірі та строки, встановлені проспектом (рішенням про емісію), погашення якого здійснюється шляхом сплати емітентом власнику номінальної вартості такого цінного папера, за умови, що не відбулася подія, пов'язана із платоспроможністю третьої особи, зазначеної у проспекті (рішенні про емісію).

2. У разі настання події, пов'язаної із платоспроможністю третьої особи, зазначеної у проспекті (рішенні про емісію), власник кредитної ноти втрачає право на одержання відсоткових доходів, а емітент цінного папера зобов'язаний здійснити викуп кредитної ноти за ціною, що визначається в порядку, передбаченому проспектом (рішенням про емісію).

3. Подією, пов'язаною із платоспроможністю третьої особи, є:

1) банкрутство такої третьої особи;

2) встановлена у порядку, визначеному проспектом (рішенням про емісію) кредитної ноти, невикплата або несвоєчасна виплата третьою особою грошового зобов'язання за договором позики, кредиту або іншим договором, передбаченим проспектом (рішенням про емісію) кредитної ноти;

3) проведення процедури фінансової реструктуризації щодо зобов'язання такої третьої особи у порядку, передбаченому законом.

4. Кредитні ноти можуть існувати виключно в електронній формі.

5. Порядок реєстрації випуску та затвердження проспекту (рішення про емісію) кредитних нот установлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

6. Обіг кредитних нот дозволяється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії кредитних нот та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску кредитних нот.

Стаття 25. Депозитарні розписки

1. Депозитарна розписка - це іменний деривативний цінний папір, що посвідчує право його власника на отримання від емітента депозитарної розписки доходів, які будуть одержані емітентом депозитарної розписки за певною кількістю цінних паперів іноземного емітента, розміщених за межами України, власником яких є емітент депозитарної розписки і які є базовим активом депозитарної розписки, а також право вимагати реалізації емітентом депозитарної розписки всіх інших прав за цінними паперами, які є базовим активом депозитарної розписки, у тому числі права на управління емітентом цінних паперів, які є базовим активом депозитарної розписки, згідно з інструкціями власника депозитарної розписки.

2. Базовим активом одного випуску депозитарних розписок можуть виступати цінні папери іноземного емітента, що забезпечують їх власникові однакові права за такими цінними паперами.

Базовим активом депозитарної розписки не можуть бути деривативні цінні папери, деривативні контракти та інші фінансові інструменти, визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Емітент депозитарних розписок може здійснювати їх емісію за умови, що він є власником цінних паперів, які є базовим активом депозитарних розписок, або має безумовне право на придбання у власність таких цінних паперів у кількості, визначеній проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) депозитарних розписок, невідкладно після розміщення депозитарних розписок. Емітент депозитарних розписок зобов'язаний у строки, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, з дотриманням умов законодавства забезпечити здійснення обтяження базового активу, яке матиме наслідком унеможливлення відчуження базового активу на час обігу депозитарних розписок.

4. Порядок емісії, обігу, викупу та/або дострокового припинення обігу (погашення) депозитарних розписок встановлюється нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

5. Емітент депозитарної розписки не має права відчужувати базовий актив депозитарної розписки або розпоряджатися ним протягом строку обігу депозитарної розписки. Обтяження базового активу скасовуються лише після погашення емітентом депозитарної розписки.

6. Емітент депозитарної розписки зобов'язаний забезпечувати власнику депозитарної розписки реалізацію всіх прав за цінними паперами, які є базовим активом депозитарної розписки, шляхом здійснення емітентом своїх прав за такими цінними паперами згідно з розпорядженням власника депозитарної розписки.

7. Всі доходи за цінними паперами, які є базовим активом депозитарної розписки, що виплачуються емітенту протягом строку обігу такої депозитарної розписки, належать власнику депозитарної розписки, якщо інше не передбачено проспектом (рішенням про емісію цінних

паперів) депозитарних розписок. Емітент депозитарної розписки зобов'язаний перераховувати такі доходи власнику депозитарної розписки протягом строку, встановленого проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) депозитарних розписок.

8. Депозитарні розписки можуть існувати виключно в електронній формі.

9. Строк обігу депозитарної розписки не може перевищувати строку обігу цінних паперів, які є базовим активом депозитарної розписки.

10. Обіг депозитарних розписок дозволяється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії депозитарних розписок та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску депозитарних розписок.

Стаття 26. Ощадні сертифікати банків

1. Ощадний сертифікат банку - це цінний папір, який підтверджує суму вкладу, внесеного в банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання після спливу встановленого строку суми вкладу та процентів, встановлених сертифікатом, у банку, який його видав.

2. Ощадний сертифікат банку є неемісійним цінним папером, що видається на певний строк (під проценти, передбачені умовами його видачі).

Ощадні сертифікати банків можуть бути виключно ордерними та існують виключно у паперовій формі.

Особа, зазначена в ощадному сертифікаті банку, може передати право власності на такий сертифікат іншій особі лише шляхом вчинення повного (іменного) індосаменту.

3. Обов'язковими реквізитами ощадного сертифіката банку є: найменування виду цінного папера, найменування і місцезнаходження банку, що видав сертифікат; серія і номер сертифіката; дата видачі; сума вкладу; валюта вкладу; процентна ставка; строк отримання вкладу; підпис керівника банку або іншої уповноваженої особи, скріплений печаткою банку.

4. Дохід за ощадними сертифікатами банку виплачується під час пред'явлення їх для оплати в банк, що розмістив сертифікати.

Стаття 27. Депозитні сертифікати банків

1. Депозитний сертифікат банку - це цінний папір, який підтверджує суму вимоги до банку, що дорівнює номінальній вартості відповідного сертифіката, і права власника сертифіката на одержання після спливу встановленого строку номінальної вартості сертифіката та відсоткового доходу (якщо виплата відсоткового доходу передбачена сертифікатом) у банку, який здійснив його емісію.

2. Депозитний сертифікат банку є емісійним цінним папером. Емісія депозитних сертифікатів банку здійснюється на певний строк. Депозитний сертифікат банку може бути відсотковим або дисконтним.

Відсотковий депозитний сертифікат банку - це депозитний сертифікат банку, за яким передбачається виплата відсоткового доходу його власнику.

Дисконтний депозитний сертифікат банку - це депозитний сертифікат банку, що придбається першим власником за ціною, нижчою за його номінальну вартість. Різниця між ціною придбання та номінальною вартістю депозитного сертифіката банку, яка виплачується його власнику під час погашення, становить дохід (дисконт) за дисконтним депозитним сертифікатом банку.

Номінальна вартість депозитного сертифіката банку може бути визначена в іноземній валюті.

3. Депозитні сертифікати банків є іменними цінними паперами та можуть існувати виключно в електронній формі.

4. Погашення депозитних сертифікатів банків шляхом повернення номінальної вартості депозитного сертифіката банку його власнику та виплата відсоткового доходу (якщо виплата відсоткового доходу передбачена депозитним сертифікатом банку) здійснюються через депозитарну систему України.

5. Порядок емісії, обліку, погашення, виплати відсоткового доходу, а також порядок здійснення грошових розрахунків за правочинами щодо депозитних сертифікатів банків визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням із Національним банком України.

Випуск депозитних сертифікатів банку реєструється Центральним депозитарієм цінних паперів з наступним повідомленням офіційним каналом зв'язку Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку. Центральний депозитарій цінних паперів протягом наступного робочого дня після реєстрації повідомляє Національний банк України у встановленому ним порядку про реєстрацію випуску депозитних сертифікатів банку.

Національний банк України за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку може встановлювати вимоги щодо права банків на здійснення емісії депозитних сертифікатів банків та особливості їх обігу.

6. Вимоги статей 93, 95 та 96 цього Закону не застосовуються до емісії депозитних сертифікатів банків.

Стаття 28. Вексель

1. Вексель - це цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ третій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму власнику векселя (векселедержателю).

2. Векселі можуть бути прості або переказні та існують виключно у паперовій формі.

3. Особливості видачі та обігу векселів, здійснення операцій з векселями, погашення вексельних зобов'язань та стягнення за векселями визначаються Законом України "Про обіг векселів в Україні".

Стаття 29. Заставна

1. Особливості видачі, обігу, викупу, погашення та обліку заставних і порядок розкриття інформації щодо них визначаються Законом України "Про іпотеку".

Стаття 30. Державний дериватив

1. Державний дериватив - це деривативний цінний папір, що розміщується державою на міжнародних ринках капіталу і підтверджує зобов'язання України відповідно до умов розміщення цього цінного папера здійснити виплати власнику цього цінного папера у разі досягнення певних показників валового внутрішнього продукту України, а також здійснити інші виплати.

2. Емісія державних деривативів є частиною бюджетного процесу і не підлягає регулюванню Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Рішення про розміщення державних деривативів та умови їх розміщення приймаються згідно з Бюджетним кодексом України та законами України.

4. Умови розміщення державних деривативів, включаючи їх емісію, викуп, конвертацію та погашення, які не визначені умовами розміщення, встановлюються відповідно до закону центральним органом виконавчої влади, уповноваженим на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом.

Розділ III ДЕРИВАТИВНІ КОНТРАКТИ ТА ЇХ ВИДИ

Стаття 31. Деривативні контракти та їх класифікація

1. Деривативний контракт - це договір, умови якого передбачають обов'язок однієї або кожної із сторін такого договору щодо базового активу та/або умови якого встановлюються залежно від значення базового показника, а також можуть передбачати обов'язок проведення грошових розрахунків.

2. Залежно від порядку укладення деривативного контракту його зміст визначається:

1) генеральною угодою та/або специфікацією деривативного контракту - щодо деривативних контрактів, укладення яких відбувається у багатосторонній системі організованого ринку;

2) генеральною угодою та/або описом деривативного контракту - щодо деривативних контрактів, укладення яких відбувається без використання багатосторонніх систем організованого ринку, за умови наявності домовленості сторін про укладення деривативного контракту на основі такої угоди або опису;

3) сторонами деривативного контракту самостійно - щодо деривативних контрактів, укладення яких відбувається без використання багатосторонніх систем організованого ринку, за умови відсутності домовленості сторін про укладення деривативного контракту на основі генеральної угоди або опису деривативного контракту.

3. За наявністю зобов'язання щодо передачі базового активу деривативні контракти є поставними, розрахунковими або змішаними.

Поставний деривативний контракт - деривативний контракт, що передбачає передачу базового активу однією або кожною із сторін.

Розрахунковий деривативний контракт - деривативний контракт, що передбачає здійснення розрахунків між сторонами залежно від значення базового показника.

Змішаний деривативний контракт - деривативний контракт, що передбачає можливість за волевиявленням однієї із сторін такого контракту здійснити заміну розрахунків між сторонами передачею базового активу однією або кожною із сторін або можливість за волевиявленням однієї із сторін такого контракту здійснити заміну зобов'язання з передачі базового активу однією або кожною із сторін зобов'язанням здійснити розрахунки.

Наявність базового активу у сторони, яка бере на себе зобов'язання щодо передачі базового активу за поставним деривативним контрактом, на момент укладення такого деривативного контракту не вимагається, якщо інше не передбачено умовами деривативного контракту.

4. За типом базового активу та/або базового показника деривативні контракти поділяються на такі види:

1) деривативні контракти грошового ринку - це деривативні контракти, базовим активом яких є валюта України, іноземна валюта, банківські метали чи інше майно, що визначається базовим активом у нормативно-правових актах Національного банку України, чи інші деривативні контракти грошового ринку, базовим показником яких є курс валюти, валютний індекс (курси декількох валют), ціна на банківські метали, процентна ставка (процентний індекс) чи інші показники, що визнаються базовими показниками у нормативно-правових актах Національного банку України.

Особливості укладення та виконання деривативних контрактів грошового ринку поза організованими ринками можуть встановлюватися Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Національним банком України;

2) товарні деривативні контракти - це деривативні контракти, базовим активом яких є продукція чи інший товарний деривативний контракт або базовим показником яких є ціна на продукцію, послуги, роботи чи товарний індекс (ціна на декілька видів продукції);

3) фондові деривативні контракти - це деривативні контракти, базовим активом яких є емісійні цінні папери (у тому числі іноземних емітентів) чи інші фондові деривативні контракти або базовим показником яких є ціна на такі емісійні цінні папери чи індекс оператора організованого ринку капіталу;

4) інші деривативні контракти - це деривативні контракти, базовим активом яких є право вимоги, інший деривативний контракт (крім деривативних контрактів грошового ринку, товарних або фондових деривативних контрактів), інше майно, що визначається базовим активом у нормативно-правових актах Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, або базовим показником яких є показники статистичної інформації (що визначаються незалежно від сторін деривативного контракту), фізичні, біологічні, хімічні показники стану навколишнього природного середовища, інші показники, що визнаються базовими показниками у нормативно-правових актах Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, а також деривативні контракти, що поєднують ознаки декількох видів деривативних контрактів, визначених цією частиною, та деривативні контракти, що не можуть бути віднесені до інших видів деривативних контрактів, визначених цією частиною.

Стаття 32. Базовий актив та базовий показник

1. Базовий актив деривативного контракту (далі - базовий актив) - це емісійні цінні папери (у тому числі іноземних емітентів), інші фінансові інструменти, валютні цінності, продукція, роботи, послуги, що мають грошовий вираз вартості.

Інше майно визначається базовим активом відповідно до нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та нормативно-правових актів Національного банку України - щодо деривативів грошового ринку в межах компетенції, визначеної цим Законом.

Базовим активом не можуть бути об'єкти, вилучені з цивільного обороту.

Якщо базовим активом є обмежено оборотоздатний об'єкт цивільних прав, сторонами поставного або змішаного деривативного контракту можуть бути виключно особи, яким може належати такий базовий актив.

У разі якщо базовим активом є інший деривативний контракт, відчуженням (продажем) та прийняттям (купівлею) такого базового активу вважається укладення деривативного контракту, який є базовим активом.

2. Базовий показник деривативного контракту (далі - базовий показник) - це ціна базового активу (в тому числі його курс), дохідність базового активу, процентна ставка, індекс, показники статистичної інформації, фізичні, біологічні, хімічні показники стану навколишнього природного середовища.

Інші показники, крім зазначених в абзаці першому цієї частини, визнаються базовими показниками відповідно до нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та/або нормативно-правових актів Національного банку України в межах компетенції, визначеної цим Законом.

3. Деривативний контракт повинен передбачати щонайменше один базовий актив або базовий показник. Один деривативний контракт може визначати декілька базових активів та/або базових показників.

Стаття 33. Види деривативних контрактів

1. Деривативними контрактами є:

- 1) опціон;
- 2) форвард;
- 3) ф'ючерс;
- 4) своп;
- 5) кредитний дефолтний своп;
- 6) свопціон;
- 7) ф'ючерс на своп;
- 8) форвард на своп;
- 9) контракт на різницю цін;
- 10) контракт на майбутню відсоткову ставку;
- 11) інші правочини, що відповідають визначенню статті 31 цього Закону.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право визначати інші види деривативних контрактів, які прямо не передбачені цією частиною, але відповідають визначенню, встановленому статтею 31 цього Закону.

2. Не є деривативними контрактами кредитні договори, договори репо, договори про участь у фонді фінансування будівництва, договори про придбання сертифікатів фонду операцій з нерухомістю, договори позики, банківського вкладу (депозиту), банківського рахунка, поруки, гарантії, факторингу, лізингу або страхування.

3. Опціон - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку або поза ним, за яким одна сторона зобов'язується у разі пред'явлення вимоги іншою стороною у майбутньому продати базовий актив іншій стороні (опціон "кол") або купити базовий актив у іншій стороні (опціон "пут") за ціною та на інших умовах, визначених сторонами під час вчинення правочину, відповідно до специфікації такого опціону (для опціонів, укладених на організованому ринку). Опціон також може передбачати обов'язок однієї сторони сплатити іншій стороні певну суму коштів за набуте право вимоги за таким опціоном (премію опціону).

4. Форвард - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку або поза ним, за яким одна сторона зобов'язується у визначений момент у майбутньому передати базовий актив іншій стороні, а інша сторона зобов'язується купити базовий актив за ціною та на інших умовах, визначених сторонами під час укладення договору.

5. Ф'ючерс - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку, за яким одна сторона зобов'язується у визначений момент у майбутньому передати базовий актив іншій стороні, а інша сторона зобов'язується прийняти та оплатити базовий актив за ціною та на інших умовах, визначених сторонами під час укладення контракту, відповідно до специфікації такого ф'ючерсу. Специфікація ф'ючерсу повинна містити, зокрема, інформацію про мінімальну кількість базового активу, який передається за контрактом, його якісні показники, мінімальний крок ціни у ході торгів, умови поставки, дату настання терміну виконання зобов'язання.

6. Своп - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку або поза ним, за яким сторони зобов'язуються протягом дії такого контракту з визначеною ним періодичністю здійснювати обмін платежами, розмір яких визначається відповідно до умов такого контракту.

7. Кредитний дефолтний своп - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку або поза ним, за яким одна або кожна із сторін зобов'язуються здійснювати іншій стороні періодичні або одноразові платежі залежно від платоспроможності передбаченої умовами такого контракту особи, яка є емітентом цінного паперу або стороною деривативного контракту, або залежно від настання визначеної таким контрактом події.

8. Свопціон - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку або поза ним, за умовами якого одна сторона отримує право, а інша сторона безумовне зобов'язання укласти своп на умовах, визначених сторонами під час укладення такого контракту, у визначений ним момент у майбутньому або до настання такого моменту.

9. Ф'ючерс на своп - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку, за яким сторони зобов'язуються у визначений момент у майбутньому укласти своп на умовах, визначених сторонами під час укладення ф'ючерсу на своп, відповідно до специфікації такого ф'ючерсу на своп.

10. Форвард на своп - це деривативний контракт, що укладається поза регульованим ринком, за яким сторони зобов'язуються у визначений момент у майбутньому укласти своп на умовах, визначених сторонами під час укладення форварду на своп.

11. Контракт на різницю цін - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку або поза ним та передбачає обов'язок однієї сторони (покупця) сплатити іншій стороні (продавцю) суму, що дорівнює різниці між ціною базового активу на момент вчинення такого правочину, визначеною у порядку, встановленому сторонами, та ціною такого активу станом на дату закінчення дії контракту, визначеною у порядку, встановленому сторонами (далі - різницю цін), якщо ціна базового активу знизилася, та обов'язок продавця сплатити покупцю різницю цін, якщо ціна базового активу зросла. Контракт на різницю цін не може передбачати обов'язок продавця передати базовий актив.

12. Контракт на майбутню відсоткову ставку - це деривативний контракт, що укладається на організованому ринку або поза ним та передбачає обов'язок однієї сторони (кредитора) сплатити іншій стороні (боржнику) компенсаційний платіж, якщо станом на майбутню дату, визначену деривативним контрактом, розмір відсоткової ставки, визначеної сторонами як базовий актив деривативного контракту (майбутня відсоткова ставка), буде більшим, ніж розмір такого базового активу, зазначений у деривативному контракті (фіксована відсоткова ставка), та обов'язок боржника сплатити кредитору компенсаційний платіж, якщо майбутня відсоткова ставка буде меншою, ніж фіксована відсоткова ставка. Якщо станом на дату, визначену деривативним контрактом, розмір майбутньої відсоткової ставки у порівнянні з фіксованою відсотковою ставкою не змінився, зобов'язання сторін за контрактом припиняються неможливістю їх виконання.

Компенсаційний платіж розраховується як абсолютне значення (модуль) різниці між добутком передбаченої контрактом суми основного грошового зобов'язання (грошового зобов'язання, до якого застосовується відсоткова ставка) і майбутньої відсоткової ставки та добутком передбаченої контрактом суми основного грошового зобов'язання і фіксованої відсоткової ставки.

{Частина тринадцяту статті 33 виключено на підставі Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Стаття 34. Ринок деривативних контрактів

1. Деривативні контракти укладаються на організованих ринках капіталу, передбачених пунктами 2, 5 і 7 частини першої статті 49 цього Закону, та на організованих товарних ринках, передбачених статтею 3 Закону України "Про товарні біржі", а також поза ними, при цьому:

1) деривативні контракти, які є фінансовими інструментами, укладаються на організованих ринках капіталу та поза ними;

2) деривативні контракти, які не є фінансовими інструментами, укладаються на організованих товарних ринках та поза ними.

{Частина перша статті 34 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

2. Укладення деривативних контрактів на регульованому ринку деривативних контрактів здійснюється згідно із специфікаціями.

Укладення деривативних контрактів на БТМ деривативних контрактів та ОТМ деривативних контрактів може здійснюватися згідно із специфікаціями.

Специфікації деривативних контрактів розробляються оператором для кожного з деривативних контрактів, які укладаються на відповідному ринку деривативних контрактів, та реєструються:

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку після їх погодження Національним банком України - щодо деривативних контрактів грошового ринку. Національний банк України має право відмовити у погодженні відповідних специфікацій з підстав, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України;

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку після їх погодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідних сферах, - щодо поставних товарних деривативних контрактів, базовий актив яких належить до сфери регулювання такого регулятора або до сфери, державну політику у якій формує такий центральний орган виконавчої влади. Такий центральний орган виконавчої влади має право відмовити у погодженні відповідних специфікацій з підстав, визначених нормативно-правовими актами такого центрального органу виконавчої влади;

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку - щодо інших деривативних контрактів.

3. Оператор регульованого ринку повинен забезпечити, щоб усі зобов'язання за деривативними контрактами, що укладаються на відповідному регульованому ринку, підлягали клірингу через центрального контрагента.

Оператор БТМ може передбачити у правилах відповідного БТМ, що зобов'язання за деривативними контрактами, що укладаються на такому БТМ, підлягають клірингу через центрального контрагента.

4. З метою зниження ризику невиконання або неналежного виконання зобов'язань стороною деривативного контракту Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може встановлювати випадки обов'язковості проведення клірингу центральним контрагентом за відповідними категоріями деривативних контрактів, укладених поза організованим ринком, крім деривативних контрактів грошового ринку.

Випадки обов'язковості проведення клірингу центральним контрагентом за деривативними контрактами грошового ринку, укладеними поза регульованим ринком, можуть встановлюватися Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Національним банком України.

5. Деривативні контракти, що укладаються поза організованим ринком, можуть укладатися, зокрема, на підставі опису деривативного контракту та/або генеральної угоди.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює перелік істотних умов генеральної угоди. У разі якщо хоча б однією із сторін генеральної угоди є банк, перелік істотних умов такої генеральної угоди встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Національним банком України.

6. Умовами генеральної угоди або правилами особи, яка провадить клірингову діяльність, може передбачатися можливість неттінгу.

7. У разі укладення, зміни чи припинення деривативного контракту поза організованим ринком та в інших випадках, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а щодо деривативних контрактів грошового ринку - за погодженням з Національним банком України, інформація про деривативний контракт подається до торгового репозиторію.

{Абзац першої частини сьомої статті 34 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Зміст інформації, порядок та строк її подання до торгового репозиторію встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. При цьому випадки, порядок і строк подання та зміст інформації щодо деривативних контрактів грошового ринку, що подається до торгового репозиторію, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює за погодженням з Національним банком України.

8. Інформація про деривативні контракти, укладені на організованому ринку, подається до торгового репозиторію в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

9. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює вимоги та показники, що обмежують ризики учасників організованого ринку деривативних контрактів, зокрема встановлює методику розрахунку лімітів позицій, які учасник організованого ринку деривативних контрактів може мати за товарними деривативними контрактами, та порядок їх дотримання.

10. Положення частини сьомої цієї статті не поширюються на деривативні контракти щодо оптових енергетичних продуктів, інформація щодо яких подається у порядку, встановленому законодавством.

Розділ IV УКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ПРАВОЧИНІВ ЩОДО НИХ

Стаття 35. Перехід прав на цінні папери та прав за цінними паперами

1. До особи, яка набула право на цінний папір, одночасно переходять у сукупності всі права, які ним посвідчуються (права за цінним папером), крім випадків, встановлених законом або правочином.

Обмеження прав на цінні папери або прав за цінними паперами може бути встановлено виключно у випадках та порядку, передбачених законом.

2. Права на цінний папір та права за цінним папером на пред'явника, що існує в паперовій формі, переходять шляхом вручення такого цінного папера іншій особі. Порядок переходу прав на фінансові банківські векселі та прав за фінансовими банківськими векселями визначається Національним банком України, порядок переходу прав на фінансові казначейські векселі та прав за фінансовими казначейськими векселями - Кабінетом Міністрів України.

Права на цінний папір та права за цінним папером на пред'явника, що існує в електронній формі, переходять у порядку, визначеному для переходу прав на іменні цінні папери.

Перехід прав на знерухомлені цінні папери на пред'явника і реалізація прав за ними потребує обов'язкової ідентифікації власника депозитарною установою, що веде рахунок у цінних паперах такого власника.

Реєстр власників цінних паперів на пред'явника не складається.

3. Права на іменний цінний папір та права за іменним цінним папером переходять до іншої особи у порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України.

Інформацію про власників іменних цінних паперів емітент одержує у формі реєстру власників іменних цінних паперів. Перехід прав на іменні цінні папери і реалізація прав за ними потребує обов'язкової ідентифікації власника депозитарною установою, що веде рахунок у цінних паперах (крім випадку, якщо облік прав на цінні папери власника здійснюється на рахунку номінального утримувача у встановленому законодавством порядку) такого власника.

4. Право власності на ордерний цінний папір переходить іншій особі шляхом вчинення на ордерному цінному папері передавального напису (індосаменту). Індосамент може бути бланковим (на пред'явника) - без зазначення особи, стосовно якої повинні бути виконані зобов'язання, або повним (іменним) - із зазначенням такої особи.

5. Особливості переходу прав на цінні папери та прав за цінними паперами встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та/або правочином щодо таких цінних паперів.

Стаття 36. Особливості укладення та виконання деривативних контрактів та правочинів щодо фінансових інструментів

1. Деривативні контракти та правочини щодо фінансових інструментів, що укладаються на організованому ринку капіталу, вважаються укладеними з моменту фіксації оператором організованого ринку капіталу факту укладення контракту (вчинення правочину) відповідно до правил функціонування такого організованого ринку капіталу.

Зазначений контракт (правочин) не може бути розірваний, крім випадків, передбачених таким контрактом (правочином) або законом.

2. Максимальні строки виконання договорів купівлі-продажу цінних паперів, укладених на організованих ринках капіталу, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Припинення зобов'язання за емісійними цінними паперами здійснюється, зокрема, шляхом їх погашення. Відповідно до проспекту (рішення про емісію) погашення здійснюється:

- 1) виплатою власникам таких цінних паперів їх номінальної вартості та доходу за такими цінними паперами;
- 2) постачанням (наданням) товарів (послуг);
- 3) конвертацією таких цінних паперів у строки, передбачені проспектом (рішенням про емісію);
- 4) в інший спосіб, передбачений проспектом (рішенням про емісію).

У разі повного виконання зобов'язань або припинення таких зобов'язань в інший спосіб, передбачений законом, реєстрація випуску таких цінних паперів скасовується.

4. Доходи за емісійними цінними паперами виплачуються у порядку, передбаченому законодавством про депозитарну систему України.

5. Особа, яка видала ордерний цінний папір, та індосанти за ним відповідають перед його законним володільцем солідарно, якщо інше не встановлено законом. У разі задоволення вимоги законного володільця ордерного цінного папера про виконання посвідченого цим папером зобов'язання однією або кількома особами з числа тих, які мають такі зобов'язання, особи, які індосували цінний папір, набувають право зворотної вимоги (регресу) щодо інших осіб, які мають зобов'язання за цінним папером.

6. Умови деривативного контракту можуть передбачати можливість заміни сторони такого деривативного контракту на третю особу, визначену стороною самостійно. У такому разі згода сторони деривативного контракту на укладення іншою стороною деривативного контракту договору про заміну сторони не вимагається.

У разі укладення, зміни чи припинення договору про заміну сторони інформація про такий договір подається до торгового репозиторію у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а щодо деривативних контрактів грошового ринку - за погодженням з Національним банком України.

{Абзац другий частини шостої статті 36 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

7. Якщо на момент виконання обов'язку сторони деривативного контракту щодо передачі базового активу здійснити таку передачу неможливо, обов'язок щодо передачі базового активу за згодою сторони, яка приймає таке виконання, замінюється грошовими розрахунками між сторонами, виходячи із значення базового показника, якщо інше не передбачено законодавством або договором.

Якщо на момент виконання передбачених деривативним контрактом зобов'язань значення базового показника, що враховується при визначенні загальної суми такого зобов'язання, неможливо встановити, для цілей визначення розміру зобов'язань та проведення розрахунків використовується останнє відоме значення відповідного базового показника, якщо інше не передбачено законодавством або договором.

8. Зобов'язання за деривативними контрактами, за правочинами щодо фінансових інструментів, за товарними операціями можуть припинятися в результаті проведення клірингу або ліквідаційного неттінгу чи в інших випадках, визначених законом. Укладення договору (в тому числі генеральної угоди або іншої угоди щодо ліквідаційного неттінгу), що передбачає проведення клірингу або ліквідаційного неттінгу щодо зобов'язань за деривативними контрактами (правочинами щодо фінансового інструменту, товарними операціями), у разі якщо такі контракти (правочини, операції) будуть укладатися на підставі (з посиланням на обов'язковість) такого договору, вважається досягненням сторонами таких контрактів (правочинів, операцій) домовленості про заміну первісного зобов'язання новим зобов'язанням у результаті проведення клірингу або ліквідаційного неттінгу.

9. У разі якщо правила провадження клірингової діяльності особи, яка провадить клірингову діяльність, передбачають обов'язковість проведення ліквідаційного неттінгу, направлення сторонами деривативного контракту (правочину щодо фінансового інструменту, товарної операції) розпорядження на проведення клірингу такій особі вважається наданням такими сторонами згоди на проведення ліквідаційного неттінгу щодо зобов'язань за таким контрактом (правочиною, операцією). У разі якщо правила провадження клірингової діяльності зазначеної особи передбачають проведення ліквідаційного неттінгу за волевиявленням сторін деривативного контракту (правочину щодо фінансового інструменту, товарної операції), таке волевиявлення повинно бути зафіксовано в розпорядженні на проведення клірингу, що вважається згодою на проведення ліквідаційного неттінгу щодо зобов'язань за таким контрактом (правочиною, операцією).

10. Передбачене статтею 40 цього Закону нетто-зобов'язання може бути виконано шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення, переданий сторонами угоди щодо ліквідаційного неттінгу для забезпечення виконання зобов'язань таких сторін за такою угодою. Зазначене нетто-зобов'язання також може бути виконано шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення, який був переданий для забезпечення виконання зобов'язань сторін угоди щодо ліквідаційного неттінгу будь-якою іншою, крім зазначених у першому реченні цієї частини, особою.

11. Виконання зобов'язань за деривативними контрактами та правочинами щодо інших активів, допущених до торгів на регульованому ринку, здійснюється після обов'язкового клірингу таких зобов'язань особою, яка провадить клірингову діяльність центрального контрагента.

12. Деривативні контракти, які є фінансовими інструментами, та правочини щодо фінансових інструментів повинні вчинятися за участю або посередництвом інвестиційної фірми, крім випадків:

{Абзац перший частини дванадцятої статті 36 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

- 1) розміщення емітентом власних цінних паперів;
- 2) викупу та продажу емітентом власних цінних паперів;
- 3) проведення розрахунків з використанням неемісійних цінних паперів;
- 4) розміщення казначейських зобов'язань України;
- 5) внесення цінних паперів до статутного (складеного) капіталу юридичної особи;
- 6) дарування цінних паперів;
- 7) застави цінних паперів, а також вчинення правочинів, спрямованих на виконання, зміну та припинення такої застави (блокування, заклад, переказ, користування, управління, звернення стягнення на предмет застави тощо);
- 8) спадкування та правонаступництва щодо цінних паперів (у тому числі поділу спадкового майна);
- 9) вчинення правочинів, пов'язаних з виконанням судових рішень;
- 10) вчинення правочинів у процесі приватизації;
- 11) укладення банком зі своїм клієнтом деривативних контрактів грошового ринку поза організованим ринком деривативних контрактів;
- 12) укладення між кваліфікованими інвесторами, зазначеними у пунктах 1-6 частини першої статті 6 цього Закону, правочинів щодо фінансових інструментів поза організованим ринком капіталу;
- 13) укладення поза організованими ринками капіталу товарних деривативних контрактів, передбачених частиною шістнадцятою статті 44 цього Закону;
- 14) вчинення правочинів за межами України.

13. Деривативні контракти, які є фінансовими інструментами, та правочини щодо фінансових інструментів, вчинені без участі (посередництва) інвестиційної фірми, крім випадків, передбачених частиною дванадцятою цієї статті, є нікчемними.

{Абзац перший частини тринадцятої статті 36 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Правочини щодо фінансових інструментів, вчинені за участю, від імені та/або на користь осіб, до яких застосовано санкції відповідно до Закону України "Про санкції", а також правочини щодо цінних паперів, емітентами яких є такі особи, є нікчемними.

14. Інвестиційна фірма зобов'язана вчиняти правочини щодо акцій, допущених до торгів на організованому фондовому ринку, виключно на організованому ринку, крім випадків, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 37. Конвертація цінних паперів

1. Конвертація цінних паперів - це обмін цінних паперів одного випуску на цінні папери іншого випуску того самого емітента.

2. Рішення про проведення конвертації цінних паперів приймається органом (особою) емітента, уповноваженим на прийняття такого рішення.

3. У разі проведення конвертації емітент зобов'язаний здійснити викуп цінних паперів, що конвертуються, у їх власників, які не згодні з рішенням про проведення конвертації.

Порядок повідомлення власників цінних паперів про проведення конвертації, порядок повідомлення емітента власниками цінних паперів про згоду (незгоду) з рішенням про проведення конвертації і строк, у який цінні папери мають бути пред'явлені їх власниками для викупу, визначаються рішенням відповідного органу емітента про проведення конвертації.

Викуп цінних паперів у власників, які не згодні з рішенням про проведення конвертації, здійснюється за ринковою вартістю, але не нижче за номінальну вартість таких цінних паперів.

Ринкова вартість визначається:

1) за середнім курсом, визначеним у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, - для цінних паперів, допущених до торгів на організованих ринках капіталу;

2) за вартістю, визначеною суб'єктом оціночної діяльності відповідно до законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність, - для цінних паперів, не допущених до торгів на організованих ринках капіталу.

4. Після проведення розрахунків з власниками цінних паперів реєстрація випуску цінних паперів, що конвертуються, підлягає скасуванню в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Порядок проведення конвертації встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Особливості конвертації цінних паперів інституту спільного інвестування встановлюються законодавством про інститути спільного інвестування.

6. Положення цієї статті не застосовуються до облігацій зовнішньої державної позики України та державних деривативів, що розміщуються на міжнародних ринках капіталу.

Стаття 38. Остаточність проведення розрахунків за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, правочинами щодо валютних цінностей та за товарними операціями

1. Вважаються дійсними, законними, безвідкличними та обов'язковими для виконання такі розпорядження та/або документи, надіслані стороною деривативного контракту, правочину щодо фінансових інструментів чи валютних цінностей, стороною товарної операції або будь-якою третьою особою до моменту, передбаченого частиною другою статті 39 цього Закону:

1) розпорядження щодо обтяження чи переказу коштів;

2) розпорядження щодо переказу цінних паперів (прав на цінні папери та/або прав за цінними паперами), проведення операцій, пов'язаних із встановленням та зняттям обмежень прав на цінні папери та/або прав за цінними паперами;

3) розпорядження щодо обтяження чи переказу валютних цінностей;

4) розпорядження щодо обтяження чи передачі предмета товарної операції;

5) розпорядження щодо деривативного контракту;

6) розпорядження щодо майнових прав на активи, передбачені пунктами 1-4 цієї частини;

7) інші передбачені законодавством документи щодо фінансових інструментів, валютних цінностей, предметів товарних операцій, надіслані особі, яка провадить клірингову діяльність, або особі, яка приймає та виконує відповідні розпорядження та/або документи.

Вважаються дійсними, законними, безвідкличними та обов'язковими для виконання розпорядження та/або документи, передбачені цією частиною, що були надіслані оператором організованого ринку після моменту, передбаченого частиною другою статті 39 цього Закону, але до кінця робочого дня, коли було оприлюднено таке рішення, у разі якщо такі розпорядження та/або документи стосуються виключно тих активів, що були до моменту зазначеного оприлюднення заблоковані для проведення операцій на організованому ринку, управління яким здійснює такий оператор.

2. Вважаються дійсними, законними, безвідкличними та обов'язковими для виконання для будь-яких третіх осіб розпорядження та/або документи, передбачені частиною першою цієї статті, виконання яких розпочалося після моменту, передбаченого частиною другою статті 39 цього Закону, і тривало до закінчення робочого дня, коли було оприлюднено таке рішення, у разі якщо на момент початку виконання таких розпоряджень та/або документів особі, яка провадить клірингову діяльність, або особі, яка приймає та виконує такі розпорядження та/або документи, не було відомо та не могло бути відомо про факт оприлюднення такого рішення.

3. Положення законів щодо нікчемності або визнання недійсності правочинів не застосовуються до розпоряджень та/або документів, передбачених частиною першою цієї статті.

4. Внутрішні документи особи, яка провадить клірингову діяльність, або особи, яка приймає та виконує розпорядження та/або документи, передбачені частиною першою цієї статті, надіслані стороною деривативного контракту, правочину щодо фінансових інструментів чи валютних цінностей, стороною товарної операції або будь-якою третьою особою, повинні встановлювати порядок виконання таких розпоряджень та/або документів та передбачати механізм фіксації початку такого виконання.

Зазначений в абзаці першому цієї частини порядок виконання розпоряджень та/або документів повинен з метою виконання таких розпоряджень та/або документів передбачати можливість використання належних особі, яка надіслала такі розпорядження та/або документи, коштів та/або активів, права на які перебувають у системі клірингового обліку на момент, передбачений частиною другою статті 39 цього Закону.

5. Передбачені частиною першою цієї статті розпорядження та/або документи вважаються дійсними, законними, безвідкличними та обов'язковими для виконання для будь-яких третіх осіб з моменту, визначеного:

- 1) внутрішніми правилами особи, яка приймає та виконує відповідні розпорядження;
- 2) правилами особи, яка провадить клірингову діяльність;
- 3) угодою щодо ліквідаційного неттінгу, передбаченою статтею 40 цього Закону.

Стаття 39. Неплатоспроможність сторони правочину щодо фінансових інструментів чи валютних цінностей, сторони деривативного контракту чи товарної операції

1. Сторона деривативного контракту, правочину щодо фінансових інструментів, правочину щодо валютних цінностей, сторона товарної операції є неплатоспроможною у разі:

1) набрання щодо такої сторони законної сили рішенням господарського суду, а саме ухвалою про відкриття провадження у справі про банкрутство або ухвалою про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи, фізичної особи - підприємця;

2) прийняття щодо такої сторони Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку або Національним банком України відповідно рішення про:

а) запровадження тимчасової адміністрації та/або призначення тимчасового адміністратора, та/або відсторонення керівництва, за умови що будь-яке із таких рішень має наслідком обмеження або відтермінування можливості здійснення передачі активів або переказу коштів;

б) відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг та/або ліквідацію, за умови що будь-яке з таких рішень має наслідком обмеження або відтермінування можливості здійснення передачі активів або переказу коштів;

в) віднесення банку до категорії неплатоспроможних.

2. Для цілей цього Закону моментом оприлюднення передбачених частиною першою цієї статті рішень є:

1) щодо рішення, передбаченого пунктом 1 частини першої цієї статті, - момент надсилання судового рішення особі, яка провадить клірингову діяльність, на її офіційну електронну адресу, зареєстровану в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі;

2) щодо рішень, передбачених пунктом 2 частини першої цієї статті, - момент опублікування тексту відповідного рішення на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку або Національного банку України.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Національний банк України у порядку, встановленому відповідно до статті 141 цього Закону, здійснюють обмін інформацією про прийняті ними рішення, передбачені частиною першою цієї статті.

Стаття 40. Ліквідаційний неттінг

1. Для цілей цієї статті розуміється:

1) під угодою щодо ліквідаційного неттінгу - генеральна угода, положення якої містять умови та порядок проведення ліквідаційного неттінгу, або інший документ, що містить умови та порядок проведення ліквідаційного неттінгу, зокрема правила провадження клірингової діяльності, згоду на обов'язковість яких сторони деривативного контракту надали при укладенні договору про клірингове обслуговування з особою, яка провадить клірингову діяльність;

2) під сторонами угоди щодо ліквідаційного неттінгу - сторони генеральної угоди, сторони іншого документа (договору), що містить умови та порядок проведення ліквідаційного неттінгу, сторони деривативного контракту, укладеного з посиланням на обов'язковість угоди щодо ліквідаційного неттінгу, які уклали договір про клірингове обслуговування з особою, якій сторони деривативного контракту направили розпорядження на проведення клірингу;

3) під датою ліквідаційного неттінгу - дата, зазначена в угоді щодо ліквідаційного неттінгу, або дата рішення, передбаченого частиною першою статті 39 цього Закону, залежно від того, яка з них настає раніше;

4) під розрахунком вартості зобов'язань - визначення у спосіб, передбачений угодою щодо ліквідаційного неттінгу, грошового еквівалента (встановлення грошової вартості) всіх зобов'язань, що передбачені деривативними контрактами, укладеними з посиланням на обов'язковість угоди щодо ліквідаційного неттінгу;

5) під нетто-зобов'язанням - сума грошового зобов'язання, що підлягає сплаті однією із сторін угоди щодо ліквідаційного неттінгу (сума зобов'язань якої є більшою) іншій стороні такої угоди (сума зобов'язань якої є меншою) та визначається як різниця між сумами зобов'язань таких сторін.

2. Ліквідаційний неттінг - це здійснення усіх таких дій відповідно до угоди щодо ліквідаційного неттінгу:

1) здійснення особою, стосовно якої в угоді щодо ліквідаційного неттінгу зазначено про те, що вона є відповідальною за проведення ліквідаційного неттінгу (далі - особа, зазначена в угоді щодо ліквідаційного неттінгу), розрахунку вартості зобов'язань сторін такої угоди за одним або кількома деривативними контрактами, що існував (існували) станом на дату ліквідаційного

неттінгу та був укладений (були укладені) такими сторонами з посиланням на обов'язковість для них такої угоди щодо ліквідаційного неттінгу. Порядок здійснення такого розрахунку визначається угодою щодо ліквідаційного неттінгу;

2) припинення всіх існуючих станом на дату ліквідаційного неттінгу зобов'язань за одним або кількома деривативними контрактами незалежно від їх змісту та/або строку (терміну) виконання, укладеним (укладеними) такими сторонами угоди щодо ліквідаційного неттінгу з посиланням на обов'язковість угоди щодо ліквідаційного неттінгу для таких сторін, у такій послідовності:

а) заміна відповідно до статті 604 Цивільного кодексу України зобов'язань, які існували станом на дату ліквідаційного неттінгу, новими грошовими зобов'язаннями, сума яких дорівнює вартості зобов'язання, розрахованій відповідно до пункту 1 цієї частини. При цьому вважається, що строк виконання вимог за такими новими грошовими зобов'язаннями настав;

б) припинення нових грошових зобов'язань, передбачених підпунктом "а" цього пункту, шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог за такими зобов'язаннями та визначення нетто-зобов'язання.

3. Угода щодо ліквідаційного неттінгу може передбачати інший, ніж передбачений частиною другою цієї статті, спосіб припинення існуючих станом на дату ліквідаційного неттінгу зобов'язань за одним або кількома деривативними контрактами, укладеним (укладеними) сторонами угоди щодо ліквідаційного неттінгу. Угода щодо ліквідаційного неттінгу може передбачати, що ліквідаційний неттінг здійснюється лише за заявою або повідомленням сторони угоди щодо ліквідаційного неттінгу, крім випадку проведення ліквідаційного неттінгу у разі прийняття рішення, передбаченого частиною першою статті 39 цього Закону.

4. Ліквідаційний неттінг не здійснюється, якщо:

1) відповідна генеральна угода не передбачає можливості проведення ліквідаційного неттінгу;

2) відповідна угода щодо ліквідаційного неттінгу укладена після дати прийняття рішення, передбаченого частиною першою статті 39 цього Закону;

3) деривативний контракт, що містить посилання на обов'язковість для нього відповідної угоди щодо ліквідаційного неттінгу, був укладений після прийняття рішення, передбаченого частиною першою статті 39 цього Закону.

5. Проведення особою, зазначеною в угоді щодо ліквідаційного неттінгу, ліквідаційного неттінгу та звернення стягнення на предмет обтяження, який забезпечує виконання зобов'язань сторони угоди щодо ліквідаційного неттінгу за одним або кількома деривативними контрактами, укладеними такою стороною з посиланням на обов'язковість угоди щодо ліквідаційного неттінгу, зазначеними у пункті 1 частини другої цієї статті, здійснюються в позасудовому порядку та не потребують будь-якої згоди та/або затвердження такої сторони чи будь-якої іншої особи.

6. Особливості проведення ліквідаційного неттінгу щодо зобов'язань юридичних осіб (крім банків), які є сторонами угоди щодо ліквідаційного неттінгу та щодо яких відкрито провадження у справі про банкрутство, встановлюються Кодексом України з процедур банкрутства.

Особливості проведення ліквідаційного неттінгу щодо зобов'язань банків, які є сторонами угоди щодо ліквідаційного неттінгу, встановлюються Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

7. Положення цієї статті застосовуються також до:

1) товарних операцій, правочинів щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей, за умови вчинення таких операцій (правочинів) з посиланням на обов'язковість для них відповідної угоди щодо ліквідаційного неттінгу;

2) правочинів, вчинених з метою забезпечення виконання зобов'язань за деривативними контрактами та іншими правочинами, зазначеними у цій частині.

Розділ V

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ ТА ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ

Стаття 41. Види професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Професійна діяльність на ринках капіталу - це діяльність акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю або товариств з додатковою відповідальністю з надання фінансових та інших послуг на ринках капіталу під час здійснення будь-якого виду діяльності, передбаченого частиною другою цієї статті.

Поєднання професійної діяльності на ринках капіталу з іншими видами діяльності дозволяється виключно в таких випадках:

1) поєднання провадження банківської діяльності з діяльністю з торгівлі фінансовими інструментами, депозитарною діяльністю, діяльністю з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю та діяльністю з управління іпотечним покриттям;

2) поєднання провадження професійним учасником ринків капіталу своєї діяльності з діяльністю з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

3) поєднання провадження професійним учасником ринків капіталу своєї діяльності з діяльністю торгового репозиторію;

4) поєднання провадження професійним учасником ринків капіталу клірингової діяльності з визначення зобов'язань з діяльністю з організації торгівлі продукцією та/або діяльністю з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах;

{Пункт 4 частини першої статті 41 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

5) поєднання провадження оператором організованого ринку капіталу своєї діяльності з діяльністю з організації торгівлі продукцією;

6) поєднання провадження Національним банком України своєї діяльності з професійною діяльністю на ринках капіталу у випадках, встановлених законом.

Діяльність Центрального депозитарію цінних паперів може поєднуватися з іншими видами діяльності у випадках, передбачених законом.

2. На ринках капіталу здійснюються такі види професійної діяльності:

- 1) діяльність з торгівлі фінансовими інструментами;
- 2) діяльність з організації торгівлі фінансовими інструментами;
- 3) клірингова діяльність;
- 4) депозитарна діяльність;
- 5) діяльність з управління активами інституційних інвесторів;
- 6) діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю;
- 7) діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів.

3. Професійна діяльність на організованих товарних ринках - це діяльність акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю або товариств з додатковою відповідальністю з надання послуг з організації торгівлі продукцією та/або організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах.

{Абзац перший частини третьої статті 41 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

На організованих товарних ринках здійснюється професійна діяльність з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, професійна діяльність з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах.

{Абзац другий частини третьої статті 41 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Поєднання професійної діяльності на організованих товарних ринках з іншими видами діяльності забороняється, крім провадження товарною біржою клірингової діяльності з визначення зобов'язань та діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами.

Стаття 42. Типи професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків за типами поділяються на:

- 1) професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, які є підприємствами, що становлять суспільний інтерес відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні";
- 2) професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, які є системно важливими професійними учасниками відповідно до цього Закону;
- 3) інших професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Стаття 43. Системно важливі професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Системно важливий професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків - це професійний учасник ринків капіталу, діяльність якого впливає на стабільність функціонування ринків капіталу.

2. Системно важливими професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків є:

- 1) материнські установи;
- 2) материнські фінансові холдинги;
- 3) змішані материнські фінансові холдинги;
- 4) професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків, неплатоспроможність або збої в діяльності яких можуть становити системний ризик для функціонування ринків капіталу.

3. Материнською установою є:

- 1) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, дочірньою компанією якого є професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитна установа, фінансова компанія або підприємство, що надає додаткові послуги, та який не є дочірньою компанією іншого професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитної установи, фінансового холдингу компанії або змішаного фінансового холдингу;
- 2) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, який прямо або опосередковано володіє часткою у розмірі, що перевищує 20 відсотків капіталу (прав голосу) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитної установи, фінансової компанії або підприємства, що надає додаткові послуги, та який не є дочірньою компанією іншого професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитної установи, фінансового холдингу компанії або змішаного фінансового холдингу.

4. Для цілей цієї статті дочірньою компанією є юридична особа, у якій інша юридична особа (материнська компанія):

- 1) має більшість прав голосу; або
- 2) має право формування складу органів управління як учасник (акціонер); або
- 3) має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління діяльністю на основі угоди; або

4) є учасником (акціонером) та за умови, що виконується хоча б одна з таких умов:

а) більшість членів органів управління дочірньої компанії, що обіймали посади протягом поточного та попереднього фінансового року, було призначено виключно за результатами голосування материнської компанії, якщо такій компанії належало 20 і більше відсотків прав голосу та участь у голосуванні не брали інші юридичні особи, які відповідають вимогам пунктів 1-3 цієї частини статті;

б) на підставі договору, укладеного з іншими учасниками (акціонерами), самостійно контролює більшість прав голосу.

Для цілей пунктів 1, 2 та 4 цієї частини статті при визначенні належних материнській компанії прав голосу та прав формування органів управління, права голосу та права формування органів управління у тій самій особі, що належать іншим дочірнім компаніям цієї самої материнської компанії або особам, які діють від їх імені, додаються до відповідних прав материнської компанії.

Для цілей пунктів 1 та 3 цієї частини статті загальна кількість прав голосу повинна бути зменшена на кількість прав, які належать самій дочірній компанії або дочірній компанії такої дочірньої компанії, або особам, які діють від власного імені в інтересах таких компаній.

Для цілей пунктів 1, 2 та 4 цієї частини статті при визначенні належних материнській компанії прав голосу та прав формування органів управління такі права повинні бути зменшені на відповідну кількість прав, якими володіють в інтересах осіб, які не є материнською компанією або її дочірніми компаніями, або якими володіють за акціями, за умови, що відповідні права здійснюються на підставі отриманих інструкцій, або якими володіють у рамках договору застави, за умови, що права голосу здійснюються в інтересах особи, що надає акції в заставу.

Для цілей цієї статті дочірні компанії дочірніх компаній вважаються дочірніми компаніями самої материнської компанії.

5. Фінансовою компанією є фінансова установа (крім професійних учасників ринків капіталу, кредитних установ, корпоративних інвестиційних фондів та фінансових установ, що провадять діяльність, передбачену пунктами 9 і 9¹ частини першої статті 4 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг"), змішаний фінансовий холдинг, платіжна організація.

6. Підприємство є таким, що надає додаткові послуги, якщо провадження ним діяльності передбачає володіння або надання у користування нерухомого майна, надання послуг з обробки інформації або подібних послуг одному або більше професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків чи одній або більше кредитній установі, що споживаються такими учасниками чи установами при провадженні основного виду діяльності.

7. Материнським фінансовим холдингом є фінансовий холдинг, який не є дочірньою компанією професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитної установи, фінансового холдингу компанії або змішаного фінансового холдингу.

8. Фінансовим холдингом є фінансова компанія, більшість або всі дочірні компанії якої складають професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитні установи або фінансові компанії та яка не є змішаним фінансовим холдингом.

Для цілей цієї статті більшість дочірніх компаній фінансового холдингу складають професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитні установи або фінансові компанії, якщо принаймні однією з таких дочірніх компаній є професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків або кредитна установа з дотриманням хоча б однієї з таких умов:

1) більше 50 відсотків належних фінансовому холдингу корпоративних прав є корпоративними правами, емітентом яких є його дочірні компанії, що є професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитними установами або фінансовими компаніями;

2) більше 50 відсотків активів за даними консолідованої фінансової звітності фінансового холдингу становлять активи дочірніх компаній, що є професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитними установами або фінансовими компаніями;

3) більше 50 відсотків доходів, отриманих фінансовим холдингом за звітний період, є такими, що отримані від дочірніх компаній, що є професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитними установами або фінансовими компаніями;

4) більше 50 відсотків працівників фінансового холдингу працюють за сумісництвом, надають послуги або виконують роботи за цивільно-правовими договорами з дочірніми компаніями, що є професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитними установами або фінансовими компаніями;

5) більше 50 відсотків значень іншого показника, встановленого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, є пов'язаними з його дочірніми компаніями, що є професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитними установами або фінансовими компаніями.

9. Змішаним фінансовим холдингом є материнська компанія (крім кредитних установ, професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів), яка разом з дочірніми компаніями, щонайменше однією з яких є кредитна установа, професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків або страховик (перестраховик), страховий (перестраховий) брокер, утворює фінансовий конгломерат.

10. Фінансовим конгломератом є група або підгрупа юридичних осіб, в якій керівником групи або підгрупи є кредитна установа, професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, страховик (перестраховик) або страховий (перестраховий) брокер або в якій хоча б одна з дочірніх компаній цієї групи або підгрупи є кредитною установою, професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків, страховиком (перестраховиком) або страховим (перестраховим) брокером і яка відповідає одній з таких умов:

1) якщо керівником групи або підгрупи є кредитна установа, професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, страховик (перестраховик) або страховий (перестраховий) брокер:

а) такий керівник є материнською компанією: підприємства, що надає фінансові послуги; підприємства, яке володіє часткою у розмірі, що перевищує 20 відсотків капіталу (прав голосу) підприємства, що надає фінансові послуги; підприємства, що перебуває з підприємством, що надає фінансові послуги, під спільним контролем або має більше ніж половину спільних членів органів управління та складає консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності, або складає комбіновану фінансову звітність із дотриманням міжнародних стандартів фінансової звітності;

б) принаймні один з членів групи або підгрупи надає послуги у сфері страхування (перестраховування), принаймні один з членів групи або підгрупи є банком або професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків;

в) діяльність підприємств групи або підгрупи у сфері страхування (перестраховування) і у сфері надання банківських послуг професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках є суттєвою;

2) якщо керівником групи або підгрупи не є кредитна установа, професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, страховик (перестраховик) або страховий (перестраховий) брокер:

а) співвідношення підсумку балансу членів групи, що надають фінансові послуги, до загального підсумку балансу перевищує 40 відсотків;

б) принаймні один з членів групи або підгрупи надає послуги у сфері страхування (перестраховування), принаймні один з членів групи або підгрупи є банком або професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків;

в) діяльність підприємств групи або підгрупи у сфері страхування (перестраховування) і у сфері надання банківських послуг або професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках є суттєвою.

Для цілей цієї статті діяльність є суттєвою, якщо для кожної сфери діяльності середнє співвідношення підсумку балансу підприємств цієї сфери до підсумку балансу групи перевищує 10 відсотків, а також співвідношення вимог до платоспроможності підприємств цієї сфери діяльності до загальних вимог до платоспроможності суб'єктів групи перевищує 10 відсотків.

Порядок визначення керівника групи (підгрупи) встановлюється нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

11. Змішаним материнським фінансовим холдингом є змішаний фінансовий холдинг, що не є дочірньою компанією професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, кредитної установи, фінансового холдингу або змішаного фінансового холдингу.

12. Системний ризик для функціонування ринків капіталу - це ризик збоїв у роботі фінансової системи, які можуть мати значні негативні наслідки для неї і реального сектору економіки.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розробляє методологію визначення ризику збоєм в роботі професійного учасника як системного на основі таких критеріїв:

1) обсяг фінансових послуг, що надаються окремим професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків;

2) можливість заміщення послуг, що надаються професійним учасником, послугами інших учасників;

3) пов'язаність діяльності професійного учасника з діяльністю інших професійних учасників та підприємствами реального сектору економіки.

Стаття 44. Діяльність з торгівлі фінансовими інструментами

1. Діяльність з торгівлі фінансовими інструментами провадиться інвестиційними фірмами, які створюються у формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю, для яких операції з фінансовими інструментами є виключним видом діяльності, крім випадків, передбачених цим Законом.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку визначає умови отримання іноземними юридичними особами ліцензії на провадження відповідних видів діяльності в межах професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.

Діяльність з торгівлі фінансовими інструментами включає такі види діяльності:

1) субброкерська діяльність;

2) брокерська діяльність;

- 3) дилерська діяльність;
- 4) діяльність з управління портфелем фінансових інструментів;
- 5) інвестиційне консультування;
- 6) андеррайтинг та/або діяльність з розміщення з наданням гарантії;
- 7) діяльність з розміщення без надання гарантії.

На провадження кожного виду діяльності з торгівлі фінансовими інструментами у встановленому цим Законом порядку Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку видається окрема ліцензія, передбачена статтею 4 Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків".

2. Інвестиційна фірма з урахуванням вимог законодавства може надавати клієнтам такі додаткові послуги, якщо вони зазначені в рішенні Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про видачу їй ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами та внесені до реєстру професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків:

1) зберігання фінансових інструментів та коштів клієнтів (включаючи облік прав на цінні папери та прав за ними на рахунках у цінних паперах клієнта в рамках провадження депозитарної діяльності депозитарної установи), а також розпорядження фінансовими інструментами та коштами клієнта, які є предметом забезпечення (включаючи користування правами за цінними паперами в інтересах клієнта);

2) надання клієнтам кредитів та позик для укладення за участю або посередництвом такої інвестиційної фірми деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів;

3) надання клієнтам консультацій з питань фінансування їхньої господарської діяльності, стратегії розвитку, інших пов'язаних питань, надання послуг та консультацій щодо реорганізації або купівлі корпоративних прав юридичних осіб;

4) послуги, які передбачають здійснення валютних операцій, у випадках, пов'язаних з наданням інвестиційною фірмою послуг своєму клієнту. Надання таких послуг здійснюється з урахуванням вимог Закону України "Про валюту та валютні операції";

5) проведення інвестиційних досліджень та фінансового аналізу або надання будь-яких інших загальних рекомендацій, пов'язаних з проведенням операцій з фінансовими інструментами;

6) послуги, пов'язані з андеррайтингом;

7) надання гарантії щодо виконання зобов'язань перед третіми особами за договорами, що укладаються від імені клієнта такої інвестиційної фірми.

Інвестиційна фірма під час провадження своєї діяльності на ринках капіталу має право надавати додаткові послуги, передбачені цією частиною (депозитарної діяльності депозитарної установи, передбаченої пунктом 1 цієї частини), без отримання додаткових ліцензій, інших дозвільних документів.

3. Початковий капітал інвестиційної фірми, що провадить професійну діяльність з торгівлі фінансовими інструментами, повинен відповідати вимогам щодо його розрахунку, встановленим статтею 70 цього Закону, при цьому розмір такого початкового капіталу не може бути меншим ніж 22 мільйони гривень, крім випадків, передбачених частинами четвертою та п'ятою цієї статті.

4. Розмір початкового капіталу інвестиційної фірми, що провадить професійну діяльність з торгівлі фінансовими інструментами, передбачену пунктами 1, 2, 4 частини першої цієї статті, за умови, що така інвестиційна фірма має право отримувати на власний рахунок та розпоряджатися коштами та фінансовими інструментами клієнтів, повинен відповідати вимогам щодо його розміру та порядку його розрахунку, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, і не може бути меншим ніж 4 мільйони гривень.

5. Розмір початкового капіталу інвестиційної фірми, що провадить професійну діяльність з торгівлі фінансовими інструментами, передбачену пунктами 1, 2, 4, 5 та 7 частини першої цієї статті, за умови, що така інвестиційна фірма не має права отримувати на власний рахунок і розпоряджатися коштами та фінансовими інструментами клієнтів, повинен відповідати вимогам щодо його розміру та порядку його розрахунку, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, і не може бути меншим ніж 1,5 мільйона гривень.

6. Субброкерська діяльність - це діяльність інвестиційної фірми з прийняття від клієнтів замовлень на укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів за рахунок клієнтів і надання відповідних замовлень для виконання іншої інвестиційної фірми, яка здійснює брокерську діяльність.

7. Брокерська діяльність - це діяльність інвестиційної фірми з укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів за рахунок та від імені клієнтів або за рахунок клієнтів, але від свого імені.

8. Дилерська діяльність - це діяльність інвестиційної фірми з укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів від свого імені та за власний рахунок.

9. Діяльність з управління портфелем фінансових інструментів - це діяльність інвестиційної фірми з управління портфелями фінансових інструментів, які складаються з одного або більше фінансових інструментів, в інтересах клієнтів.

Інвестиційна фірма має право укладати договори про управління портфелем фінансових інструментів з фізичними та юридичними особами. Договір про управління портфелем фінансових інструментів не може укладатися інвестиційною фірмою з компанією з управління

активами.

Мінімальна сума договору про управління портфелем фінансових інструментів з одним клієнтом - фізичною особою встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

10. Інвестиційне консультування - це діяльність інвестиційної фірми з надання індивідуальних рекомендацій клієнту на його вимогу або з ініціативи інвестиційної фірми щодо укладення деривативних контрактів, договорів про заміну сторони деривативного контракту, вчинення правочинів щодо фінансових інструментів та валютних цінностей.

11. Андеррайтинг - це діяльність, яка провадиться інвестиційною фірмою від свого імені та/або від імені емітента або оферента за винагороду відповідно до умов договору андеррайтингу.

За договором андеррайтингу інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом цінних паперів, діючи від імені емітента або оферента, організувати розміщення заздалегідь обумовленого обсягу цінних паперів емітента або оферента та від свого імені і за власний рахунок здійснити купівлю цінних паперів, які станом на кінець передбаченого проспектом цінних паперів строку розміщення не були відчужені першим власникам.

Андеррайтинг передбачає здійснення інвестиційною фірмою:

1) підготовки проспекту цінних паперів, у тому числі визначення та узгодження з емітентом або оферентом основних характеристик цінних паперів, що пропонується відчужити (зокрема вид, тип, обсяг, строк та умови відчуження);

2) визначення ціни цінних паперів, що пропонується відчужити, в тому числі шляхом зондування ринку капіталу, відповідно до статті 147 цього Закону;

3) реєстрації проспекту цінних паперів;

4) відчуження цінних паперів першим власникам протягом строку, передбаченого проспектом цінних паперів;

5) придбання інвестиційною фірмою цінних паперів, що не були придбані першими власниками відповідно до пункту 4 цієї частини.

12. Діяльність з розміщення з наданням гарантії - це діяльність, яка провадиться інвестиційною фірмою від свого імені відповідно до умов договору про організацію розміщення з гарантією.

За договором про організацію розміщення з гарантією інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом цінних паперів, від свого імені і за власний рахунок здійснити купівлю всіх цінних паперів емітента або оферента, що пропонується відчужити.

Договір про організацію розміщення з гарантією може передбачати вчинення інвестиційною фірмою однієї або всіх дій, передбачених пунктами 1-3 частини одинадцятої цієї статті.

13. Діяльність з розміщення без надання гарантії - це діяльність, яка провадиться інвестиційною фірмою від імені емітента або оферента відповідно до умов договору про організацію розміщення.

За договором про організацію розміщення інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом цінних паперів, діючи від імені емітента або оферента, організувати розміщення заздалегідь обумовленого обсягу цінних паперів емітента або оферента.

Договір про організацію розміщення може передбачати вчинення інвестиційною фірмою однієї або всіх дій, передбачених пунктами 1-4 частини одинадцятої цієї статті.

14. Інвестиційні фірми можуть отримувати на власний рахунок та розпоряджатися коштами та фінансовими інструментами клієнтів відповідно до умов договорів, укладених у процесі надання такими інвестиційними фірмами послуг клієнтам у рамках провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.

15. Вимоги до правочинів, що вчиняються інвестиційними фірмами в процесі провадження ними професійної діяльності, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

16. У разі дотримання всіх умов, зазначених у частині сімнадцятій цієї статті, не є професійною діяльністю на ринках капіталу:

1) діяльність з укладення товарних деривативних контрактів з власної ініціативи, від свого імені та за власний рахунок;

2) діяльність з укладення товарних деривативних контрактів за рахунок та від імені клієнтів або за рахунок клієнтів, але від свого імені за умови, що такими клієнтами є особи, які в рамках провадження основної діяльності зазначеними юридичними особами є їх постачальниками та/або споживачами товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) такими юридичними особами.

17. Зазначена у пунктах 1 і 2 частини шістнадцятої цієї статті діяльність може провадитися за таких умов:

1) здійснене протягом фінансового року укладення таких деривативних контрактів (кожного окремого деривативного контракту, а також всієї сукупності таких деривативних контрактів) не є здійсненням такими особами операцій, що становлять їх основну діяльність або основну діяльність групи компаній (материнської компанії та її дочірніх компаній), до якої належать такі юридичні особи;

2) особи, які провадять таку діяльність, не використовують високочастотну торгівлю для цілей укладення товарних деривативних контрактів;

3) особи, які провадять таку діяльність, повідомили Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку та строки про намір здійснювати таку діяльність до укладення першого такого деривативного контракту.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може вимагати надання особами, що провадять діяльність, зазначену у пунктах 1-2 частини шістнадцятої цієї статті, підтвердження, що діяльність з укладення товарних деривативних контрактів не є основною господарською діяльністю таких осіб.

18. Для цілей частин шістнадцятої та сімнадцятої цієї статті визначення господарської діяльності, що є основною діяльністю (в тому числі для групи компаній), здійснюється в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 45. Провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами

1. Перелік видів діяльності, передбачених частиною першою статті 44 цього Закону, які має право провадити інвестиційна фірма, та додаткових послуг, передбачених частиною другою статті 44 цього Закону, які має право надавати інвестиційна фірма, зазначається в реєстрі професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

У заяві про видачу ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами юридична особа повинна зазначити перелік додаткових послуг, які вона має намір надавати відповідно до переліку, визначеного частиною другою статті 44 цього Закону, та іншу інформацію відповідно до вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Зміна переліку додаткових послуг, які має право надавати інвестиційна фірма, проводиться на підставі відповідної заяви інвестиційної фірми шляхом прийняття відповідного рішення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з наступним внесенням змін до інформації в реєстрі професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Інвестиційна фірма не має права надавати додаткові послуги, передбачені частиною другою статті 44 цього Закону, які не зазначені у рішенні Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та не відображені у реєстрі професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

2. Правочини, що вчиняються інвестиційною фірмою у процесі провадження нею професійної діяльності на ринках капіталу, повинні вчинятися у письмовій формі. Під час надання послуг інвестиційна фірма в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, фіксує та зберігає відповідну інформацію щодо надання послуг.

Права та обов'язки інвестиційної фірми стосовно її клієнта, умови укладення деривативних контрактів та/або вчинення правочинів щодо фінансових інструментів, порядок звітності інвестиційної фірми перед клієнтом, порядок і умови виплати винагороди інвестиційній фірмі визначаються у договорі (правочині), що укладається (вчиняється) між інвестиційною фірмою та її клієнтом.

3. Інвестиційна фірма веде внутрішній облік фінансових інструментів, майнових прав за ними та грошових коштів окремо для кожного клієнта та окремо від фінансових інструментів, майнових прав за ними та грошових коштів, що перебувають у власності інвестиційної фірми, відповідно до вимог, установлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. На грошові кошти, фінансові інструменти та майнові права за ними, що належать клієнтам та передаються інвестиційній фірмі у процесі провадження нею професійної діяльності на ринках капіталу, не накладається арешт та/або не звертається стягнення за зобов'язаннями такої інвестиційної фірми.

Кошти та/або інші активи, що належать клієнтам та передаються інвестиційній фірмі у процесі провадження нею професійної діяльності на ринках капіталу для здійснення/забезпечення розрахунків, не є доходами такої інвестиційної фірми.

{Частина третю статті 45 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 1587-IX від 30.06.2021}

У процесі провадження професійної діяльності інвестиційна фірма може залучати грошові кошти, якщо це передбачено відповідним договором з клієнтом, шляхом зарахування грошових коштів клієнта на окремий поточний рахунок інвестиційної фірми у банку, призначений виключно для проведення операцій клієнта інвестиційної фірми з цінними паперами та/або іншими фінансовими інструментами.

Інвестиційна фірма може відкривати окремий поточний рахунок у банку для обліку коштів та проведення з цінними паперами та/або іншими фінансовими інструментами операцій одного або кількох клієнтів інвестиційної фірми, якщо це передбачено умовами договорів з клієнтами.

Інвестиційна фірма звітує перед клієнтами про використання їхніх грошових коштів не рідше одного разу протягом календарного кварталу, крім випадку, коли договором, укладеним між інвестиційною фірмою та клієнтом, передбачено менший строк щодо здійснення такого звітування.

4. Інвестиційна фірма вправі використовувати грошові кошти клієнтів, якщо це передбачено договором з клієнтом. Нормативно-правовим актом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку встановлюється порядок використання таких коштів.

Договором з клієнтом може бути передбачено розподіл між сторонами прибутку, отриманого інвестиційною фірмою від використання грошових коштів клієнта.

5. Інвестиційна фірма може виступати поручителем або гарантом виконання зобов'язань перед третіми особами за договорами, що укладаються від імені клієнта такої інвестиційної фірми, отримуючи за це винагороду, що визначається договором інвестиційної фірми з клієнтом.

6. Правочини щодо фінансових інструментів, що вчиняються між інвестиційними фірмами, для кожної з них є провадженням професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.

Укладення та виконання інвестиційною фірмою, яка є банком, деривативних контрактів грошового ринку поза організованим ринком не є провадженням професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами для такої інвестиційної фірми.

7. Порядок провадження професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, у тому числі порядок надання додаткових послуг, встановлюється цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 46. Обов'язки інвестиційної фірми при наданні послуг клієнту

1. Інвестиційна фірма зобов'язана виконувати доручення клієнтів на найвигідніших для клієнта умовах. При цьому якщо доручення клієнтів містять конкретні умови та/або вказівки, виконання доручень має здійснюватися з дотриманням таких умов та/або вказівок.

Доручення клієнтів виконуються інвестиційною фірмою у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено договором або дорученнями клієнтів. У разі одночасного укладення інвестиційною фірмою за власний рахунок договорів, предмет яких є тотожним предмету договорів, що укладаються такою фірмою за рахунок клієнта, виконання договорів для клієнта здійснюється у першу чергу.

2. Інвестиційна фірма повинна розробити та затвердити внутрішні правила виконання доручень клієнтів, які повинні містити інформацію, встановлену Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Перед укладенням договору з клієнтом інвестиційна фірма повинна ознайомити клієнта з правилами виконання доручень клієнтів та отримати письмову згоду клієнта з такими правилами, крім випадків, коли клієнта вже ознайомлено та він надав письмову згоду з такими правилами раніше. Інвестиційна фірма повинна повідомляти клієнтів про зміни до правил виконання доручень клієнтів, що стосуються прав та інтересів клієнтів. Положення цього абзацу не застосовуються у випадках, якщо клієнтом інвестиційної фірми є кваліфікований інвестор, якщо такий кваліфікований інвестор не подав інвестиційній фірмі заяву в письмовій формі про те, що він бажає, щоб положення цього абзацу застосовувалися до нього.

Інвестиційна фірма встановлює внутрішні правила та процедури щодо укладення особами, визначеними у пункті 40 частини першої статті 2 цього Закону, особистих угод відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Інформація (у тому числі реклама), яка надається інвестиційною фірмою клієнтам (потенційним клієнтам), повинна бути правдивою, такою, що не вводить в оману, та зрозумілою для клієнта (потенційного клієнта).

Інвестиційна фірма повинна своєчасно повідомити клієнту (потенційному клієнту) необхідну інформацію про інвестиційну фірму та її послуги, пропонувані фінансові інструменти та інвестиційні стратегії, умови виконання договорів, витрати на їх виконання, а також будь-які інші пов'язані витрати.

Зокрема, таке повідомлення повинно містити інформацію про:

1) інвестиційну фірму та послуги, які вона надає. При цьому в разі надання інвестиційних рекомендацій інвестиційна фірма заздалегідь, але не пізніше надання рекомендації, інформує про таке:

а) чи базується рекомендація, що надається, на незалежній позиції інвестиційної фірми;

б) перелік видів фінансових інструментів, на аналізі яких базується рекомендація, що надається, а також (за наявності) про обмеження кола фінансових інструментів, на аналізі яких базується рекомендація, тими, які випускаються (видаються) та/або пропонуються для укладення особою, з якою інвестиційна фірма має тісні зв'язки, або іншою особою, юридичні (у тому числі договірні) або економічні відносини з якою негативно впливають на здатність формування незалежної позиції для цілей аналізу та надання інвестиційної рекомендації;

в) чи надаватиме інвестиційна фірма клієнту періодичний аналіз фінансових інструментів, щодо яких надано рекомендацію;

2) фінансовий інструмент, придбання або укладення якого пропонується клієнту (потенційному клієнту), а саме:

а) його природу, права та обов'язки емітента і власника відповідного цінного папера або сторін відповідного деривативного контракту тощо;

б) запропоновану інвестиційну стратегію;

в) детальний опис конкретних ризиків, які несе клієнт (потенційний клієнт), пов'язаних із таким фінансовим інструментом;

емітентом (щодо цінного папера);

іншою стороною (щодо деривативного контракту);

діяльністю емітента або іншої сторони, яка може вплинути на вартість відповідного цінного папера або майнових прав за відповідним деривативним контрактом;

ринком, на якому відбувається обіг відповідного фінансового інструменту або укладається відповідний деривативний контракт;

г) іншу інформацію, яка може бути важливою для прийняття клієнтом (потенційним клієнтом) рішення про здійснення інвестування у фінансовий інструмент;

3) суму комісій, винагород та інших платежів, включаючи інформацію про вартість основних та додаткових послуг інвестиційної фірми, у тому числі вартість рекомендацій, перелік послуг третіх осіб, які мають бути оплачені клієнтом (потенційним клієнтом) у зв'язку з укладенням договору щодо фінансового інструменту, а також спосіб їх оплати;

4) місце та спосіб виконання замовлень клієнта.

Зазначене у цій частині повідомлення повинно бути викладене в письмовій формі, підписане клієнтом (потенційним клієнтом) та містити виключно інформацію, передбачену цією частиною.

4. Перед укладенням з клієнтом (потенційним клієнтом) або від імені клієнта договору щодо фінансового інструменту інвестиційна фірма зобов'язана отримати всю необхідну інформацію стосовно знань та досвіду клієнта (потенційного клієнта) щодо фінансового інструменту. При наданні інвестиційною фірмою послуг з інвестиційного консультування або послуг з управління портфелем фінансових інструментів додатково отримується інформація щодо фінансового стану клієнта (потенційного клієнта) та мети укладення договору щодо фінансового інструменту з метою надання рекомендацій клієнту (потенційному клієнту) щодо фінансових інструментів, які є придатними для такого клієнта (потенційного клієнта). Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює порядок визначення інвестиційними фірмами фінансових інструментів, які є придатними для клієнтів (потенційних клієнтів).

Якщо на підставі отриманої інформації інвестиційна фірма вважає, що відповідний фінансовий інструмент не є придатним для клієнта (потенційного клієнта), вона зобов'язана надати клієнту повідомлення про це. Таке повідомлення повинно бути викладене в письмовій формі, підписано клієнтом (потенційним клієнтом) щодо його ознайомлення та не містити іншої інформації, крім попередження про те, що відповідний фінансовий інструмент не є придатним для клієнта (потенційного клієнта), а також обґрунтування висновку інвестиційної фірми щодо непридатності фінансового інструменту для клієнта (потенційного клієнта).

Якщо клієнт (потенційний клієнт) відмовляється надавати інформацію з метою визначення придатності фінансового інструменту для такого клієнта (потенційного клієнта) або якщо інформація, надана клієнтом (потенційним клієнтом), є недостатньою для такого визначення, інвестиційна фірма зобов'язана надати клієнту повідомлення про те, що відмова у наданні такої інформації або надання недостатньої інформації унеможливує визначення інвестиційною фірмою придатності певного фінансового інструменту для такого клієнта (потенційного клієнта). Таке повідомлення повинно бути надане після відмови клієнта (потенційного клієнта) у наданні відповідної інформації, викладене в письмовій формі, підписано клієнтом (потенційним клієнтом) щодо його ознайомлення та не містити іншої інформації, крім попередження про те, що відмова у наданні інформації або надання недостатньої інформації унеможливує визначення інвестиційною фірмою придатності фінансового інструменту для такого клієнта (потенційного клієнта), з обов'язковим зазначенням інформації, яка для цього додатково вимагається.

Якщо на підставі отриманої інформації інвестиційна фірма вважає, що відповідний фінансовий інструмент є придатним для клієнта (потенційного клієнта), вона зобов'язана надати клієнту повідомлення про те, чи буде інвестиційна фірма періодично аналізувати придатність відповідного фінансового інструменту для клієнта та повідомить клієнта про те, що даний фінансовий інструмент став непридатним для нього. Таке повідомлення повинно бути викладене в письмовій формі, підписано клієнтом (потенційним клієнтом) щодо його ознайомлення та не містити іншої інформації, крім зазначення того, що інвестиційна фірма здійснюватиме (або не здійснюватиме) періодичний аналіз придатності відповідного фінансового інструменту для клієнта, зазначення періодичності здійснення такого аналізу, а також зобов'язання повідомляти (із зазначенням способу надання повідомлення) клієнта про те, що даний фінансовий інструмент став непридатним для нього.

5. Положення частини четвертої цієї статті не застосовуються перед укладенням з клієнтом або від імені клієнта договору щодо фінансового інструменту, щодо якого інвестиційною фірмою вже здійснено дії, передбачені частиною четвертою цієї статті.

Положення частини четвертої цієї статті не застосовуються у разі надання інвестиційною фірмою послуг виключно з виконання замовлень клієнтів (без надання, зокрема, послуг з інвестиційного консультування або послуг з управління портфелем фінансових інструментів) щодо фінансових інструментів, якщо виконані всі такі умови:

1) такі послуги надаються щодо акцій, облігацій, допущених до торгів на регульованому фондовому ринку, казначейських зобов'язань України, цінних паперів інститутів спільного інвестування, ощадних (депозитних) сертифікатів;

2) послуги надаються за ініціативою клієнтів (потенційних клієнтів);

3) інвестиційна фірма повідомила клієнтів (потенційних клієнтів) про те, що при наданні таких послуг вона не зобов'язана оцінювати придатність фінансового інструменту для клієнта (потенційного клієнта) та клієнт (потенційний клієнт) не матиме прав, що надаються частиною сьомою цієї статті. Таке повідомлення має бути викладене в письмовій формі та підписане клієнтом (потенційним клієнтом);

4) клієнтам не надаються додаткові послуги, передбачені пунктом 1 частини другої статті 44 цього Закону, крім їх надання в рамках погоджених раніше лімітів.

6. Перед першим укладенням з клієнтом (потенційним клієнтом), який є кваліфікованим інвестором, або від імені такого клієнта договору щодо фінансового інструменту інвестиційна фірма зобов'язана надати клієнту повідомлення про те, що:

1) клієнт має статус кваліфікованого інвестора;

2) правовідносини між клієнтом та інвестиційною фірмою здійснюватимуться з урахуванням такого статусу;

3) клієнт може подати інвестиційній фірмі заяву (стосовно всіх або певних договорів, що укладаються інвестиційною фірмою з таким клієнтом або від його імені) в письмовій формі про те, що клієнт бажає, щоб до нього застосовувалися положення частин другої - четвертої цієї статті.

Вимоги цієї статті не застосовуються у випадках, коли клієнтом інвестиційної фірми є кваліфікований інвестор, крім випадку, коли такий інвестор подав інвестиційній фірмі заяву (стосовно всіх або певних договорів, що укладаються інвестиційною фірмою з таким інвестором або від його імені) у письмовій формі про те, що він бажає, щоб положення частин другої - четвертої цієї статті застосовувалися до нього.

7. У разі порушення інвестиційною фірмою своїх обов'язків, зазначених у частинах другій - четвертій цієї статті, при укладенні договорів щодо фінансових інструментів з клієнтом, від його імені або за його дорученням інвестиційна фірма зобов'язана на вимогу клієнта:

1) якщо фінансовим інструментом є цінні папери - придбати за власний рахунок у клієнта такі цінні папери за ціною, за якою вони придбані клієнтом, та відшкодувати всі витрати (крім упущеної вигоди), понесені клієнтом у зв'язку з укладенням договору щодо таких цінних паперів;

2) якщо фінансовим інструментом є деривативний контракт - відшкодувати клієнту всі витрати, понесені клієнтом у зв'язку з укладенням та виконанням деривативного контракту або правочинів щодо нього.

У разі виникнення спору щодо дотримання інвестиційною фірмою обов'язків, зазначених у частинах другій - четвертій цієї статті, обов'язок доведення дотримання цих обов'язків покладається на інвестиційну фірму. Вимоги цієї частини не застосовуються щодо договорів, укладених інвестиційною фірмою до подання інвестиційною фірмою заяви, передбаченої частиною шостою цієї статті.

8. Клієнт може звернутися з позовом до суду, в тому числі третейського, з вимогами, зазначеними у частині сьомій цієї статті, протягом одного року з пізнішої з таких дат: дати вчинення відповідного договору щодо фінансового інструменту або дати отримання звіту від інвестиційної фірми щодо укладення відповідного договору щодо фінансового інструменту.

Стаття 47. Розкриття інформації інвестиційною фірмою

1. Інвестиційна фірма зобов'язана подавати звітні дані до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та розмішувати їх у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків. До звітних даних включається інформація про всі вчинені поза організованими ринками капіталу правочини щодо емісійних цінних паперів у такому обсязі:

1) найменування емітента цінних паперів та його ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, код LEI (за наявності);

2) вид, тип, клас, форма існування та форма випуску цінних паперів;

3) код ISIN;

4) кількість цінних паперів за кожним правочином;

5) ціна цінних паперів;

6) дата вчинення правочину;

7) інші відомості, що входять до складу звітних даних інвестиційної фірми, визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

До інформації, яка розміщується у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, не включаються відомості про сторони правочинів.

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку зобов'язана самостійно забезпечити існування та функціонування щонайменше однієї системи, яка створювала б умови для безпосереднього та прямого подання інвестиційною фірмою звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

3. Інвестиційна фірма зобов'язана подавати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інформацію про укладення нею агентського договору.

4. Інвестиційна фірма зобов'язана подавати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку повідомлення про кожен випадок порушення пов'язаним агентом внутрішніх правил та процедур, встановлених інвестиційною фірмою в рамках провадження професійної діяльності на ринках капіталу.

Стаття 48. Багатостороння система організованого ринку

1. Багатостороння система організованого ринку (далі - багатостороння система) - це інформаційно-телекомунікаційна система, яка відповідає вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, забезпечує обмін інформацією про намір осіб, що створили таку інформацію, вчинити правочин щодо конкретно визначених активів, допущених до торгів на організованому ринку, а також створює організаційно-технічні умови для вчинення таких правочинів.

2. Централізоване виконання вчинених правочинів у багатосторонній системі (далі - централізоване виконання правочинів) - це передбачене правилами функціонування багатосторонньої системи обов'язкове здійснення сторонами правочину, вчиненого у такій системі, погоджених дій, спрямованих на виконання зобов'язань, що виникли внаслідок вчинення правочину, та/або спрямованих на реалізацію прав, передбачених таким правочином.

При цьому такі погоджені дії здійснюються в результаті функціонування інформаційної та телекомунікаційної систем відповідно до правил особи, яка провадить клірингову діяльність, визначеної оператором такої багатосторонньої системи, згідно з правилами функціонування відповідного організованого ринку, що відповідають вимогам статті 53 цього Закону.

Оператор багатосторонньої системи отримує інформацію про будь-які факти невчинення зазначених погоджених дій.

3. Централізоване вчинення правочинів у багатосторонній системі (далі - централізоване вчинення правочинів) - це передбачене правилами функціонування багатосторонньої системи вчинення двома або більше сторонами погоджених дій, спрямованих на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, що є результатом функціонування створеної оператором багатосторонньої системи інформаційної та телекомунікаційної систем.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право встановлювати факт наявності в документах, що регулюють діяльність багатосторонньої системи, положень, що передбачають обов'язковість централізованого вчинення та централізованого виконання правочинів.

Стаття 49. Професійна діяльність з організації торгівлі фінансовими інструментами

1. Професійна діяльність з організації торгівлі фінансовими інструментами включає такі види діяльності:

- 1) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на регульованому фондовому ринку;
- 2) діяльність з організації укладення деривативних контрактів на регульованому ринку деривативних контрактів;
- 3) діяльність з організації торгівлі інструментами грошового ринку на регульованому грошовому ринку;
- 4) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на фондовому БТМ;
- 5) діяльність з організації укладення деривативних контрактів на БТМ деривативних контрактів;
- 6) діяльність з організації торгівлі облігаціями на ОТМ облігацій;
- 7) діяльність з організації укладення деривативних контрактів на ОТМ деривативних контрактів.

На провадження кожного виду діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами у встановленому цим Законом порядку Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку видається окрема ліцензія, передбачена статтею 4 Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків".

2. Будь-які цінні папери, включаючи деривативні цінні папери, допущені до торгів на регульованих фондових ринках та фондових БТМ, є предметом торгівлі на таких організованих ринках.

Будь-які деривативні контракти, допущені до торгів на регульованому ринку деривативних контрактів, БТМ деривативних контрактів та ОТМ деривативних контрактів (у тому числі зазначені у частині другій статті 7 цього Закону), а також правочини щодо них є предметом торгівлі на таких організованих ринках.

Будь-які інструменти грошового ринку та валютні цінності, допущені до торгів на регульованому грошовому ринку, є предметом торгівлі на такому організованому ринку.

Будь-які облігації, допущені до торгів на ОТМ облігацій, є предметом торгівлі на такому організованому ринку.

3. Оператор регульованого ринку:

- 1) розробляє, забезпечує затвердження та реєстрацію відповідно до законодавства власних недискреційних правил функціонування регульованого ринку, які є обов'язковими для всіх учасників цього ринку;
- 2) забезпечує створення організаційних, технологічних, інформаційних, правових та інших умов для збирання та поширення інформації стосовно пропозиції щодо активів, допущених до торгів на такому регульованому ринку, та для проведення регулярних торгів такими активами;
- 3) визначає порядок допуску, допускає до участі у торгах на регульованому ринку інвестиційні фірми та інших осіб, можливість участі яких у торгах передбачена законодавством, забезпечує ведення та оприлюднення переліку учасників такого регульованого ринку;
- 4) забезпечує дотримання учасниками такого регульованого ринку вимог, встановлених правилами функціонування регульованого ринку, із застосуванням відповідних заходів впливу;
- 5) встановлює порядок допуску активів до торгів на такому регульованому ринку;
- 6) визначає за результатами торгів на регульованому ринку обсяги купівлі-продажу активів, допущених до торгів на такому регульованому ринку, поточну ціну таких активів та їх середній курс у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 7) створює умови для забезпечення розрахунків за результатами торгів на такому регульованому ринку;
- 8) створює умови для розв'язання спорів між учасниками регульованого ринку;
- 9) оприлюднює інформацію щодо торгів на такому регульованому ринку;
- 10) здійснює рекламу регульованого ринку;
- 11) здійснює інші функції, передбачені цим Законом, правилами ринку та актами законодавства.

4. Оператор БТМ:

1) розробляє, забезпечує затвердження та реєстрацію відповідно до законодавства власних недискреційних правил функціонування БТМ, які є обов'язковими для всіх учасників такого БТМ;

2) визначає порядок допуску, допускає до участі у торгах на БТМ інвестиційні фірми та інших осіб, можливість участі яких у торгах передбачена законодавством, забезпечує ведення та оприлюднення відповідного переліку учасників такого БТМ;

3) забезпечує дотримання учасниками такого БТМ вимог, встановлених правилами функціонування БТМ, із застосуванням відповідних заходів впливу;

4) встановлює порядок допуску активів до торгів на такому БТМ;

5) визначає за результатами торгів на БТМ обсяги купівлі-продажу активів, допущених до торгів на такому БТМ, поточну ціну таких активів та їх середній курс у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

6) створює умови для забезпечення розрахунків за результатами торгів на такому БТМ;

7) оприлюднює інформацію щодо торгів на такому БТМ;

8) здійснює рекламу БТМ;

9) здійснює інші функції, передбачені цим Законом, правилами ринку та актами законодавства.

5. Оператор ОТМ:

1) розробляє, забезпечує затвердження та реєстрацію відповідно до законодавства власних дискреційних правил функціонування ОТМ, які є обов'язковими для всіх учасників цього ОТМ;

2) визначає порядок допуску, допускає до участі в торгах на ОТМ інвестиційні фірми та інших осіб, можливість участі яких у торгах передбачена законодавством, забезпечує ведення та оприлюднення переліку учасників такого ОТМ;

3) забезпечує дотримання учасниками ринку такого ОТМ вимог, встановлених правилами функціонування ОТМ, із застосуванням відповідних заходів впливу;

4) встановлює порядок допуску активів до торгів на такому ОТМ;

5) визначає за результатами торгів на ОТМ обсяги купівлі-продажу активів, допущених до торгів на такому ОТМ, поточну ціну таких активів та їх середній курс у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

6) створює умови для забезпечення розрахунків за результатами торгів на такому ОТМ;

7) оприлюднює інформацію щодо торгів на такому ОТМ;

8) здійснює рекламу ОТМ;

9) здійснює інші функції, передбачені цим Законом, правилами ринку та актами законодавства.

6. Недискреційні правила функціонування організованого ринку не повинні передбачати можливість впливу оператора організованого ринку на подані учасниками торгів заявки та котирування (далі - розпорядження учасника торгів).

Дискреційні правила функціонування організованого ринку повинні передбачати право оператора ОТМ на власний розсуд приймати рішення щодо розміщення/нерозміщення в багатосторонній системі розпоряджень учасників торгів, а також щодо забезпечення в будь-який момент часу можливості вчинення правочину на підставі двох зустрічних еквівалентних розпоряджень учасників торгів за умови, що такі дії відповідають інструкціям клієнтів та умовам найкращого забезпечення інтересів клієнтів.

7. У здійсненні операцій на організованому ринку капіталу мають право брати участь інвестиційні фірми та інші особи, можливість участі яких у торгах передбачена законодавством (учасники організованого ринку капіталу).

8. Державне регулювання регульованих грошових ринків здійснюється у порядку, встановленому частиною третьою статті 139 цього Закону.

9. Слова "оператор регульованого ринку", "фондова біржа", "оператор організованого ринку", "оператор багатостороннього торговельного майданчика", "оператор організованого торговельного майданчика", "регульований ринок", "організований ринок", "багатосторонній торговельний майданчик", "організований торговельний майданчик" та похідні від них дозволяється використовувати у назві лише юридичним особам, які мають ліцензію на провадження професійної діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, отриману відповідно до вимог цього Закону.

Стаття 50. Ринок малих та середніх підприємств

1. За заявою оператора БТМ Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку вносить БТМ, управління діяльністю якого здійснює такий оператор, до реєстру ринків МСП, за умови, що правила такого БТМ, його системи та внутрішні процедури такого оператора БТМ забезпечують виконання таких умов:

1) щонайменше 50 відсотків осіб, які є емітентами цінних паперів або є сторонами фінансових інструментів, допущених до торгів на такому БТМ, відносяться до МСП станом на дату подання оператором БТМ заяви про включення БТМ до реєстру ринків МСП. Оператор БТМ зобов'язаний забезпечити збереження такого співвідношення протягом усього періоду реєстрації БТМ, управління діяльністю якого він здійснює, як ринку МСП;

2) правила БТМ щодо допуску активів до торгів на такому БТМ відповідають вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) на момент прийняття рішення про початковий допуск активів до торгів на такому БТМ опубліковано інформацію, необхідну для надання потенційним інвесторам можливості зробити обґрунтовану оцінку доцільності здійснення інвестицій;

4) особи, які є емітентами цінних паперів або сторонами фінансових інструментів, допущених до торгів на такому БТМ, публікують перевірену аудитором фінансову звітність відповідно до вимог, встановлених законодавством;

5) особи, які є емітентами цінних паперів або сторонами фінансових інструментів, допущених до торгів на такому БТМ, виконують передбачені цим Законом вимоги щодо розкриття регульованої інформації;

6) оператор БТМ має ефективно функціонуючі системи для виявлення та запобігання маніпулюванню на БТМ, управління діяльністю якого він здійснює.

2. Крім вимог, передбачених частиною першою цієї статті, оператор БТМ, який подав заяву про включення БТМ, управління діяльністю якого він здійснює, до реєстру ринків МСП, зобов'язаний забезпечити виконання вимог, передбачених статтями 34, 49, 51-53 цього Закону.

3. Додатково до вимог, передбачених частиною першою цієї статті, оператор БТМ може встановлювати власні вимоги до МСП, які є емітентами цінних паперів або сторонами фінансових інструментів, допущених ним до торгів на БТМ.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку виключає БТМ з реєстру ринків МСП у будь-якому з таких випадків:

1) подання відповідної заяви оператором БТМ;

2) встановлення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку факту невідповідності оператора БТМ або БТМ, управління діяльністю якого він здійснює, вимогам, передбаченим частиною першою цієї статті.

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку публікує перелік діючих ринків МСП на своєму офіційному веб-сайті та забезпечує його актуалізацію.

6. Якщо фінансовий інструмент допущений до торгів на ринку МСП, допущення того самого інструменту до торгів на іншому ринку МСП є можливим виключно у разі отримання особою, яка подає заявку на допуск такого фінансового інструменту до торгів на іншому ринку МСП, згоди емітента цінних паперів або сторони фінансового інструменту. У разі надання згоди на такий допуск до емітента цінних паперів (сторони фінансового інструменту) не застосовуються вимоги, встановлені оператором такого іншого ринку МСП.

Стаття 51. Оператори організованих ринків

1. Професійна діяльність з організації торгівлі на організованих ринках здійснюється суб'єктом господарювання за умови отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності з організації торгівлі, передбаченого цим Законом та/або Законом України "Про товарні біржі".

Для отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності з організації торгівлі на ОТМ юридична особа, яка має намір отримати таку ліцензію, зобов'язана надати детальні пояснення причин невідповідності пропонованої багатосторонньої системи вимогам, встановленим для багатосторонньої системи регульованого ринку або багатосторонньої системи БТМ, проект дискреційних правил функціонування організованого ринку дискреційних повноважень, передбачених частиною шостою статті 49 цього Закону, а також інші пояснення відповідно до вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Перелік видів діяльності, передбачених статтею 49 цього Закону або статтею 3 Закону України "Про товарні біржі", які має право провадити оператор організованих ринків, зазначається в реєстрі професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку визначає умови отримання іноземними юридичними особами ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності на ринках капіталу з організації торгівлі фінансовими інструментами та професійної діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах.

2. Діяльність з організації торгівлі на регульованих ринках може здійснюватися виключно оператором регульованого ринку в порядку, встановленому цим Законом, Законом України "Про товарні біржі" та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

{Абзац перший частини другої статті 51 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Діяльність з організації торгівлі на БТМ та діяльність з організації торгівлі на ОТМ може здійснюватися виключно оператором БТМ та оператором ОТМ відповідно в порядку, встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Оператором БТМ може бути виключно:

1) інвестиційна фірма, що отримала відповідну ліцензію на провадження виду діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, передбаченого пунктами 4 та/або 5 частини першої статті 49 цього Закону;

2) оператор регульованого ринку, що отримав відповідну ліцензію на провадження виду діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, передбаченого пунктами 4 та/або 5 частини першої статті 49 цього Закону, або ліцензію на провадження виду діяльності, передбаченого частиною третьою статті 3 Закону України "Про товарні біржі".

{Абзац п'ятий частини другої статті 51 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Оператором ОТМ може бути виключно:

1) інвестиційна фірма, що отримала відповідну ліцензію на провадження виду діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, передбаченого пунктами 6 та/або 7 частини першої статті 49 цього Закону;

2) оператор регульованого ринку, що отримав відповідну ліцензію на провадження виду діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, передбаченого пунктами 6 та/або 7 частини першої статті 49 цього Закону, або ліцензію на провадження виду діяльності, передбаченого частиною третьою статті 3 Закону України "Про товарні біржі".

{Абзац восьмий частини другої статті 51 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

3. Початковий капітал оператора організованого ринку повинен відповідати вимогам щодо його розрахунку, встановленим статтею 70 цього Закону, та вимогам щодо його розміру, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, при цьому мінімальний розмір такого початкового капіталу не може становити менше 22 мільйонів гривень.

4. Проведення операцій на організованому ринку за деривативними контрактами та правочинами щодо фінансових інструментів, а також за правочинами щодо інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, здійснюється за правилами функціонування такого організованого ринку, які затверджуються в порядку, встановленому оператором такого ринку, та реєструються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Правила функціонування регульованого ринку розробляються оператором регульованого ринку для кожного з видів регульованих ринків та реєструються:

1) Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку після їх затвердження Національним банком України - щодо регульованого грошового ринку. Національний банк України має право відмовити у затвердженні відповідних правил з підстав та/або у випадках, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України;

2) Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку - щодо інших регульованих ринків.

6. Оператор регульованого ринку зобов'язаний до подання правил функціонування регульованого ринку на реєстрацію до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку укласти договір про здійснення клірингу з особою, яка провадить клірингову діяльність центрального контрагента.

Вимоги до зазначеного договору встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

До укладення зазначеного договору оператор регульованого ринку не має права провадити діяльність з організації торгівлі на регульованих ринках, якщо інше не встановлено нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

7. Правила функціонування регульованого ринку, правила функціонування БТМ та правила функціонування ОТМ розробляються відповідним оператором окремо для кожної з таких багатосторонніх систем та реєструються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

8. Кандидатури керівників операторів організованих ринків капіталу погоджуються з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку.

Кандидати на посаду керівника оператора організованого ринку капіталу повинні відповідати вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, зокрема:

1) мати стаж роботи на ринках капіталу та організованих товарних ринках не менше трьох років;

2) не бути керівником професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, ліквідованого за рішенням суду або до якого застосовувалася санкція у вигляді анулювання ліцензії на провадження певних видів професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках протягом останніх трьох років;

3) протягом останнього року відсутні факти анулювання сертифіката на право здійснення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

4) мати бездоганну ділову репутацію;

5) не бути керівником чи заступником керівника банку, щодо якого Національним банком України було прийнято рішення про віднесення його до категорії неплатоспроможних банків;

6) не бути керівником чи заступником керівника фінансової установи, яка була визнана банкрутом відповідно до законодавства;

7) не бути керівником чи заступником керівника будь-якого суб'єкта господарювання, щодо якого протягом останніх 10 років уповноваженим державним органом було прийнято рішення про анулювання ліцензії на провадження будь-якого виду господарської діяльності у сфері, пов'язаній з ринками капіталу та організованими товарними ринками, що підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства, яке набрало законної сили у встановленому законом порядку.

Стаття 52. Утворення та функціонування організованих ринків

1. Організований ринок утворюється оператором організованого ринку.

Організований ринок не є юридичною особою.

2. Юридична особа набуває статусу оператора організованого ринку з дня отримання будь-якої з ліцензій на провадження відповідного виду діяльності з організації торгівлі на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Організований ринок починає функціонувати після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку правил функціонування такого організованого ринку.

Вимоги до правил функціонування організованого ринку встановлюються статтею 53 цього Закону та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

3. У разі виникнення ситуації цінової нестабільності функціонування організованого ринку зупиняється у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, оператором такого ринку або Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку - у разі невжиття відповідних заходів оператором. Для цілей цієї частини ситуацією цінової нестабільності вважається значне коливання ціни активу, допущеного до торгів на організованому ринку, в результаті якого оператор такого ринку зупиняє або може зупинити функціонування ринку.

4. Вимоги до організаційної структури, органів управління, посадових осіб таких органів оператора організованого ринку встановлюються цим Законом.

Оператор регульованого ринку повинен мати ефективні системи та механізми, які відповідають вимогам Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та забезпечують відповідність електронних торгових систем і програмно-технічних комплексів, що використовуються таким оператором, таким вимогам:

1) є стійкими, мають достатню спроможність для оброблення пікових обсягів заявок або котирувань та/або повідомлень про їх скасування;

2) здатні забезпечити впорядковану торгівлю в умовах сильного ринкового стресу, є повністю випробуваними для того, щоб забезпечити виконання цих умов;

3) здатні забезпечувати безперервність надання послуг у випадку збою.

5. Оператор організованого ринку може мати у власності та/або на праві користування кілька електронних торгових систем та програмно-апаратних комплексів, які на постійній основі забезпечують належне функціонування та захист електронної торгової системи (електронних торгових систем).

Програмне та апаратне забезпечення, що використовується оператором організованого ринку, повинно бути розроблено/виготовлено суб'єктом господарювання, щодо якого не застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України "Про санкції".

6. Оператор організованого ринку може розробити та затвердити кодекс корпоративного управління, який може застосовуватися емітентами, цінні папери яких допущено до торгів на організованому ринку, управління яким здійснюється таким оператором.

7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює вимоги до систем фіксації дати та часу, що використовуються організованими ринками та їх учасниками під час здійснення ними операцій в рамках провадження професійної діяльності.

8. Оператор організованого ринку зобов'язаний доводити до відома учасників організованого ринку інформацію про їх обов'язки та механізми виконання договорів, укладених на такому ринку.

9. Оператор регульованого ринку та БТМ не має права виступати стороною правочинів щодо фінансових інструментів, що укладаються на багатосторонній системі, організацію діяльності якої він здійснює.

Оператор ОТМ має право у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку виступати стороною правочинів щодо фінансових інструментів, що укладаються на багатосторонній системі, організацію діяльності якої він здійснює, в тому числі за рахунок власного капіталу.

Стаття 53. Правила функціонування організованого ринку

1. Правила функціонування регульованого ринку складаються, зокрема, з порядку:

1) допуску учасників регульованих ринків до регулярних торгів;

2) організації та проведення регулярних торгів;

3) допуску активів до торгів, зупинення та скасування такого допуску;

4) розкриття інформації про функціонування регульованого ринку та її оприлюднення;

5) розв'язання спорів між учасниками регульованого ринку;

6) здійснення контролю за дотриманням учасниками регульованого ринку правил функціонування регульованого ринку;

7) створення та забезпечення функціонування механізму виявлення, запобігання та усунення конфліктів інтересів між будь-якими такими особами:

а) оператором регульованого ринку;

б) акціонерами (учасниками) оператора регульованого ринку;

в) особами, які здійснюють контроль над оператором регульованого ринку чи регульованим ринком;

г) учасниками такого регульованого ринку;

8) застосування санкцій за порушення правил функціонування регульованого ринку;

9) взаємодії з центральним контрагентом за правочинами щодо активів, допущених до торгів на регульованих ринках;

10) взаємодії з Центральним депозитарієм цінних паперів у встановлених законодавством випадках;

11) взаємодії з Національним банком України у встановлених законодавством випадках.

2. Правила функціонування БТМ складаються, зокрема, з порядку:

1) допуску учасників до торгів на БТМ;

2) організації та проведення торгів;

3) допуску активів до торгів, зупинення та скасування такого допуску;

4) розкриття інформації про функціонування БТМ та її оприлюднення;

5) взаємодії з центральним контрагентом та/або з особою, яка провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань, щодо зобов'язань за деривативними контрактами та за правочинами щодо активів, допущених до торгів на БТМ, або із зазначення, що оператор БТМ на підставі окремої ліцензії на провадження клірингової діяльності із визначення зобов'язань самостійно провадить клірингову діяльність за зобов'язаннями, що виникають внаслідок укладення деривативних контрактів та правочинів щодо цінних паперів, допущених до торгів на БТМ, управління діяльністю якого він здійснює;

6) взаємодії з Центральним депозитарієм цінних паперів у встановлених законодавством випадках;

7) взаємодії з Національним банком України у встановлених законодавством випадках.

3. Правила функціонування БТМ можуть передбачати:

1) створення та забезпечення функціонування механізму виявлення, запобігання та усунення конфліктів інтересів між будь-якими такими особами:

а) оператором БТМ;

б) акціонерами (учасниками) оператора БТМ;

в) учасниками такого БТМ;

2) здійснення контролю за дотриманням учасниками БТМ правил функціонування БТМ;

3) накладення санкцій за порушення правил функціонування БТМ.

4. Правила функціонування ОТМ складаються, зокрема, з порядку:

1) допуску учасників до торгів на ОТМ;

2) організації та проведення торгів;

3) допуску активів до торгів, зупинення та скасування такого допуску;

4) розкриття інформації про функціонування ОТМ та її оприлюднення;

5) взаємодії з особою, яка провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань, щодо зобов'язань за деривативними контрактами та за правочинами щодо облігацій, допущених до торгів на ОТМ, або із зазначення, що оператор ОТМ на підставі окремої ліцензії на провадження клірингової діяльності із визначення зобов'язань самостійно провадить клірингову діяльність за зобов'язаннями, що виникають внаслідок укладення деривативних контрактів та правочинів щодо облігацій, допущених до торгів на ОТМ, управління діяльністю якого він здійснює;

6) взаємодії з Центральним депозитарієм цінних паперів у встановлених законодавством випадках;

7) взаємодії з Національним банком України у встановлених законодавством випадках.

5. Правила функціонування ОТМ можуть передбачати:

1) створення та забезпечення функціонування механізму виявлення, запобігання та усунення конфліктів інтересів між будь-якими з таких осіб:

а) оператором ОТМ;

б) акціонерами (учасниками) оператора ОТМ;

в) учасниками такого ОТМ;

2) здійснення контролю за дотриманням учасниками ОТМ правил функціонування ОТМ.

6. Правила відповідного організованого ринку деривативних контрактів повинні додатково до вимог, зазначених у частинах першій, другій і четвертій цієї статті, передбачати порядок реалізації оператором цього ринку заходів управління позиціями учасників такого ринку, зокрема шляхом надання цьому оператору таких повноважень:

1) контролю за сумами відкритих позицій учасників ринку та їх клієнтів;

2) отримання від учасників ринку інформації (зокрема всієї необхідної документації) щодо:

а) розміру та мети позиції або взятого зобов'язання;

б) їх прямих або опосередкованих власників;

в) угод про співробітництво;

г) відповідних активів і зобов'язань на відповідному ринку;

3) вимагати від особи закриття або зменшення позиції на тимчасовій або постійній основі згідно з потребами конкретного випадку, а також, у разі якщо така особа не виконала зазначену вимогу, вживати в односторонньому порядку заходів для забезпечення закриття або зменшення позиції;

4) у необхідних випадках вимагати від особи тимчасового повернення ліквідності на ринок за погодженою ціною та у погодженому обсязі з чітко вираженим наміром зменшити вплив великої чи переважної позиції.

Правила функціонування організованого ринку деривативних контрактів можуть передбачати порядок сплати сторонами деривативного контракту одна одній грошових коштів у сумі, розмір якої залежить від зміни значення базового показника (початкова та варіаційна маржа), якщо це передбачено відповідними специфікаціями.

Стаття 54. Перелік організованих ринків

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку веде та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті перелік організованих ринків, що функціонують на території України, та їх операторів.

Стаття 55. Алгоритмічна торгівля

1. Алгоритмічна торгівля - це торгівля фінансовими інструментами, що здійснюється шляхом автоматичного (з обмеженим втручанням людини або без такого втручання) виконання комп'ютерним алгоритмом функцій щодо визначення індивідуальних параметрів заявок або котирувань, зокрема встановлення наявності обставин, що свідчать про необхідність ініціювання заявок або котирувань, визначення моменту ініціювання заявок або котирувань, надсилання заявок або котирувань, визначення ціни або кількості фінансових інструментів, що є предметом заявок або котирувань, або дій, що потрібно вчинити із заявками або котируваннями після їх надсилання.

Не є алгоритмічною торгівлею діяльність інформаційно-телекомунікаційних систем, що використовуються виключно для:

1) визначення маршруту прямування заявок або котирувань під час надсилання їх до багатосторонньої системи одного або більше організованих ринків;

2) обробки заявок або котирувань, що не передбачає визначення будь-яких параметрів заявок або котирувань;

3) підтвердження заявок або котирувань;

4) проведення обробки даних щодо виконаних за результатами торгів операцій.

2. Високочастотна торгівля - техніка алгоритмічної торгівлі, що характеризується такими ознаками:

1) використання інвестиційною фірмою для здійснення торгівлі інфраструктури інформаційно-телекомунікаційної системи, призначеної для зведення до мінімуму мережевих та інших типів затримок обміну інформацією, у тому числі надсилання заявок або котирувань, з багатосторонньою системою організованого ринку. При цьому інфраструктура інформаційно-телекомунікаційної системи передбачає можливість використання щонайменше одного із способів зведення до мінімуму мережевих та інших типів затримок обміну інформацією з багатосторонньою системою організованого ринку:

а) колокація - спосіб, за якого для визначення індивідуальних параметрів заявок або котирувань у результаті виконання комп'ютерного алгоритму, передбаченого частиною першою цієї статті, інвестиційною фірмою використовується власне апаратне забезпечення, розташоване в безпосередній близькості від багатосторонньої системи організованого ринку та з'єднане з такою багатосторонньою системою мережею;

б) проксіміті-хостинг - спосіб, за якого для визначення індивідуальних параметрів заявок або котирувань у результаті виконання комп'ютерного алгоритму, передбаченого частиною першою цієї статті, інвестиційною фірмою використовується апаратне забезпечення, що належить третім особам, розташоване в безпосередній близькості від багатосторонньої системи організованого ринку та з'єднане з такою багатосторонньою системою мережею;

в) прямий електронний доступ - спосіб, за якого для організації надсилання заявок або котирувань щодо фінансових інструментів безпосередньо до багатосторонньої системи організованого ринку інвестиційна фірма надає своїм клієнтам дозвіл на використання кодів, що застосовуються для ідентифікації такої фірми як учасника організованого ринку, з наданням у користування програмного та апаратного забезпечення, що використовується інвестиційною фірмою як учасником організованого ринку для надсилання до його багатосторонньої системи заявок або котирувань (прямий доступ), або без надання у користування такого програмного та апаратного забезпечення (спонсорований доступ);

2) здійснення інформаційно-телекомунікаційною системою в результаті виконання комп'ютерного алгоритму ініціювання, формування, надсилання, визначення маршруту прямування заявок або котирувань до багатосторонньої системи одного чи більше організованих ринків чи виконання заявок або котирувань. При цьому такі дії проводяться без втручання людини щодо кожної окремої заявки або котирування;

3) великі внутрішньодобові обсяги повідомлень, а саме: будь-яких котирувань маркет-мейкера, заявок або котирувань інших учасників торгів, або їх скасування. Великими вважаються внутрішньодобові обсяги, за яких виконується будь-яка з таких умов:

а) надсилання в середньому щонайменше двох повідомлень на секунду щодо будь-якого окремого фінансового інструменту, допущеного до торгів на організованому ринку;

б) надсилання в середньому щонайменше чотирьох повідомлень на секунду щодо усіх фінансових інструментів, допущених до торгів на організованому ринку.

3. Інвестиційна фірма, що має намір здійснювати алгоритмічну торгівлю, зобов'язана у довільній формі офіційним каналом зв'язку повідомити Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку про такий намір до першого визначення індивідуальних параметрів заявок або котирувань у результаті виконання комп'ютерного алгоритму.

Інвестиційна фірма, що має намір здійснювати алгоритмічну торгівлю, зобов'язана у довільній формі повідомити оператора організованого ринку про такий намір до першого визначення індивідуальних параметрів заявок або котирувань в результаті виконання комп'ютерного алгоритму.

4. Інвестиційна фірма, що здійснює алгоритмічну торгівлю, організовує функціонування системи управління ризиками таким чином, щоб забезпечити, що інформаційно-телекомунікаційні системи, що використовуються нею для проведення торгівлі:

- 1) є стійкими до зовнішнього втручання;
- 2) мають технічні можливості для забезпечення належного виконання операцій, безпосередньо пов'язаних з проведенням торгівлі (у тому числі алгоритмічної торгівлі);
- 3) забезпечують дотримання у ході торгівлі лімітів та обмежень, встановлених оператором організованого ринку, учасником якого є інвестиційна фірма, та правил такого ринку, а також лімітів та обмежень, встановлених інвестиційною фірмою, зокрема, на виконання внутрішніх документів, що регулюють управління ризиками інвестиційної фірми;
- 4) унеможливають надсилання помилкових заявок або котирувань та здійснення будь-яких операцій, що здатні спричинити ситуацію цінової нестабільності на організованому ринку, учасником якого є така інвестиційна фірма, або іншим чином порушити цілісність ринків капіталу чи завдати шкоди інвесторам;
- 5) мінімізують можливість їх використання для цілей маніпулювання та/або незаконного використання інсайдерської інформації.

Такі системи управління ризиками органіковуються інвестиційною фірмою самостійно, залежно від масштабу і складності своєї діяльності, з урахуванням методичних рекомендацій, розроблених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Інвестиційна фірма повинна мати резервні інформаційно-телекомунікаційні системи або інші ефективні засоби забезпечення безперервності своєї професійної діяльності на випадок виникнення збоїв у роботі основних інформаційно-телекомунікаційних систем, що використовуються нею для проведення торгівлі (у тому числі алгоритмічної торгівлі). Інвестиційна фірма зобов'язана забезпечити тестування таких засобів з метою перевірки їх працездатності та відповідності вимогам, передбаченим цією частиною:

- 1) регулярно, але не рідше одного разу на рік;
- 2) при кожній зміні елементів інформаційно-телекомунікаційної системи, що має наслідком суттєві зміни її функціонування.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розробляє та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті орієнтовний (невиключний) перелік суттєвих змін, поява (виявлення) яких може бути підставою для проведення тестування зазначених засобів.

Інвестиційна фірма має право звернутися до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку із запитом щодо визначення, чи є суттєвими зміни, які така інвестиційна фірма має намір внести до основних інформаційно-телекомунікаційних систем, що використовуються нею для проведення торгівлі. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку не має права застосовувати санкції за порушення вимог пункту 2 цієї частини у разі, якщо нею попередньо було надано відповідь інвестиційній фірмі, що відповідні зміни не є суттєвими.

6. Інвестиційна фірма, що здійснює алгоритмічну торгівлю, зобов'язана організувати систему документообігу, що забезпечить збереження інформації щодо проведення нею алгоритмічної торгівлі, в обсягах, достатніх для надання Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку доказів виконання інвестиційною фірмою вимог цього Закону та відповідних нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, що регулюють проведення алгоритмічної торгівлі.

Інвестиційна фірма, що здійснює високочастотну алгоритмічну торгівлю, додатково до вимог абзацу першого цієї частини зобов'язана організувати систему документообігу таким чином, щоб забезпечити послідовне збереження даних про усі надіслані нею заявки або котирування, їх скасування, заявки або котирування, виконані на організованих ринках. Така інформація зберігається у формі, встановленій Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та надається інвестиційною фірмою на запит Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

7. Інвестиційна фірма, що надає прямий електронний доступ, зобов'язана забезпечити функціонування системи внутрішнього контролю у спосіб, що гарантує:

- 1) проведення відповідно до внутрішніх правил такої інвестиційної фірми первинної та повторних перевірок клієнтів, які бажають отримувати послуги прямого електронного доступу, спрямованих на встановлення відсутності у діяльності таких клієнтів загрози для стабільності функціонування організованого ринку, до якого надається електронний доступ;
- 2) неможливість перевищення у ході торгівлі клієнтами, які бажають отримувати послуги прямого електронного доступу, лімітів та обмежень, встановлених, у тому числі, інвестиційною фірмою та/або оператором організованого ринку, учасником якого є інвестиційна фірма, що надає прямий електронний доступ;
- 3) постійний моніторинг торгової діяльності клієнтів, які отримують послуги прямого електронного доступу;
- 4) мінімізацію можливості здійснення клієнтами, які отримують послуги прямого електронного доступу, торгівлі, що містить ознаки маніпулювання та/або незаконного використання інсайдерської інформації або здатна спричинити ситуацію цінової нестабільності на організованому ринку, учасником якого є інвестиційна фірма, або іншим чином порушити цілісність ринків капіталу чи завдати шкоди інвесторам.

Надання інвестиційною фірмою клієнтам прямого електронного доступу без забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю із дотриманням гарантій, передбачених цією частиною, заборонено.

8. Надання клієнтам прямого електронного доступу інвестиційною фірмою може здійснюватися виключно на підставі договору, обов'язковою умовою якого є повна та безумовна відповідальність інвестиційної фірми за будь-які порушення клієнтами, які отримують послуги прямого електронного доступу, вимог до учасників організованих ринків, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання, а також правил організованого ринку, учасником якого є інвестиційна фірма. При цьому інвестиційна фірма має забезпечити дотримання клієнтами, яким надано прямий електронний доступ, вимог цього Закону, нормативних актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, а також правил функціонування відповідного організованого ринку, до якого надано доступ.

З метою виявлення порушень таких вимог та правил, а також поведінки, що може спричинити ситуації цінової нестабільності або іншим чином порушити цілісність ринків капіталу чи завдати шкоди інвесторам, інвестиційна фірма повинна здійснювати моніторинг операцій клієнтів, які отримують послуги прямого електронного доступу. Про виявлені операції клієнтів, які отримують послуги прямого електронного доступу, що містять ознаки маніпулювання та/або торгівлі з використанням інсайдерської інформації, та/або іншого порушення законодавства про ринки капіталу та/або правил функціонування організованого ринку, доступ до якого надає інвестиційна фірма, така інвестиційна фірма зобов'язана негайно повідомити Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку.

9. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює порядок та строки надання інвестиційною фірмою, що надає прямий електронний доступ, інформації про функціонування системи внутрішнього контролю в частині дотримання гарантій, передбачених частиною сьомою цієї статті.

10. Оператор організованого ринку зобов'язаний розробити та впровадити системи та заходи, спрямовані на запобігання створенню на організованому ринку, організацію діяльності якого здійснює такий оператор, ситуації цінової нестабільності або порушенню іншим чином цілісності ринків капіталу чи завданню шкоди інвесторам внаслідок проведення учасниками такого ринку алгоритмічної торгівлі, а також на запровадження механізмів ліквідації зазначених ситуацій чи порушень, створених алгоритмічною торгівлею. Такі системи та заходи щонайменше повинні включати:

1) включення до правил організованого ринку, організацію діяльності якого здійснює такий оператор, вимоги до учасників організованого ринку про обов'язкове проведення у тестовому середовищі, наданому оператором організованого ринку, тестування алгоритмів, що будуть використовуватися інвестиційними фірмами - учасниками такого ринку;

2) запровадження максимально допустимого співвідношення між кількістю виконаних та кількістю невиконаних заявок або котирувань одного учасника організованого ринку, за якого допускається прийняття нових заявок або котирувань такого учасника;

3) систему зменшення кількості заявок або котирувань, що приймаються багатосторонньою системою до опрацювання, за умови наявності ризику перевищення технічних можливостей її коректного функціонування;

4) запровадження мінімального кроку ціни та заходів контролю за його дотриманням учасниками організованого ринку.

11. Структура комісійної винагороди оператора організованого ринку, зокрема плати за виконання заявок або котирувань, плати за додаткові послуги та будь-яких зменшень плати за послуги повинна бути прозорою, недискримінаційною та запобігати стимулюванню надсилання, зміни чи скасування заявок або котирувань у спосіб, що може спричинити ситуацію цінової нестабільності або іншим чином порушити цілісність ринків капіталу чи завдати шкоди інвесторам, у тому числі в результаті маніпулювання. Оператори організованих ринків можуть встановлювати вищу порівняно з комісійною винагородою, що сплачується іншими учасниками організованого ринку, комісійну плату для учасників організованого ринку, які:

1) мають високе згідно з внутрішніми документами оператора організованого ринку співвідношення між скасованими та виконаними заявками або котируваннями;

2) проводять високочастотну алгоритмічну торгівлю.

12. Багатостороння система організованого ринку повинна забезпечувати можливість ідентифікації шляхом представлення учасниками організованого ринку відповідних маркерів:

1) заявок або котирувань, сформованих у ході алгоритмічної торгівлі;

2) різних алгоритмів, використаних для ініціювання та/або формування та/або надсилання заявок або котирувань;

3) осіб, які ініціювали заявку або котирування.

Така інформація повинна бути надана оператором організованого ринку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку на її запит.

13. Відповідно до цієї статті нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку встановлюються:

1) організаційні вимоги до інвестиційних фірм, що проводять алгоритмічну торгівлю, при цьому вимоги до інвестиційних фірм, що надають послуги прямого доступу до ринку та спонсорованого доступу до ринку, повинні забезпечувати однаковий рівень організації системи внутрішнього контролю;

2) перелік відомостей, що розкриваються інвестиційними фірмами у зв'язку із здійсненням ними алгоритмічної торгівлі, а також порядок, строки та форма розкриття такої інформації;

3) вимоги до системи внутрішнього контролю операторів організованих ринків, при цьому вимоги до операторів організованих ринків, що надають послуги прямого доступу до ринку та спонсорованого доступу до ринку, повинні забезпечувати однаковий рівень організації системи внутрішнього контролю;

4) перелік обставин, що становлять надзвичайну ситуацію на ринку;

5) порядок визначення максимально допустимого співвідношення між виконаними та невиконаними заявками або котируваннями одного учасника організованого ринку, за якого допускається прийняття нових заявок або котирувань такого учасника;

6) вимоги до структури комісійної винагороди операторів організованих ринків, зокрема в частині плати за колокацію та проксіміті-хостинг;

7) вимоги до тестового середовища операторів організованих ринків.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розробляє, затверджує та публікує на своєму офіційному веб-сайті методичні рекомендації щодо здійснення алгоритмічної торгівлі.

14. Положення цієї статті застосовуються також до здійснення алгоритмічної торгівлі при здійсненні товарних операцій та при вчиненні правочинів щодо валютних цінностей.

Стаття 56. Механізми підтримання ліквідності

1. Оператор регульованого ринку зобов'язаний забезпечити:

1) наявність механізмів підтримання ліквідності на регульованому ринку, управління діяльністю якого він здійснює;

2) укладення договорів про виконання функцій маркет-мейкера з учасниками, діяльність яких згідно з критеріями, встановленими оператором регульованого ринку, підтримує ліквідність на регульованому ринку, управління діяльністю якого він здійснює.

Оператор регульованого ринку забезпечує наявність механізмів підтримання ліквідності шляхом розроблення та публікації на своєму веб-сайті відповідного внутрішнього документа (далі - механізм підтримання ліквідності), положення якого щонайменше передбачають, що оператор регульованого ринку забезпечує, що учасники регульованого ринку, кількість яких є достатньою з урахуванням масштабу регульованого ринку та предмета торгівлі на такому ринку для підтримання ліквідності щодо визначених активів, що допущені до торгів на такому ринку, зобов'язані на регулярній та прогнозованій основі надсилати щодо таких активів тверді котирування за конкурентною ціною.

На підставі такого внутрішнього документа оператор регульованого ринку зобов'язаний укласти з учасником регульованого ринку договір про виконання функцій маркет-мейкера. При цьому маркет-мейкером вважається особа, яка на постійній основі готова за власний рахунок та за встановленими нею цінами укладати деривативні контракти або вчиняти правочини щодо інших активів, допущених до торгів на регульованому ринку.

Особа набуває статусу маркет-мейкера з дати підписання договору про виконання функцій маркет-мейкера.

2. Оператор регульованого ринку повинен виконувати обов'язок, передбачений пунктом 1 частини першої цієї статті, щодо тих фінансових інструментів, співставлення зустрічних заявок або котирувань щодо яких здійснюється без втручання людини (за принципом автоматичного поєднання в результаті виконання комп'ютерного алгоритму зустрічних заявок або котирувань на основі найкращої доступної ціни). Зазначений обов'язок стосується таких фінансових інструментів:

1) акцій, щодо яких існує ліквідний ринок;

2) цінних паперів біржових інвестиційних фондів, щодо яких існує ліквідний ринок;

3) опціонів та ф'ючерсів, базовим активом яких є цінні папери, передбачені пунктами 1 і 2 цієї частини;

4) ф'ючерсів на індекси акцій та опціони на індекси акцій, щодо яких існує ліквідний ринок.

Наявність ліквідного ринку визначається у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку.

3. Оператор регульованого ринку публікує на своєму веб-сайті:

1) перелік учасників регульованого ринку, що підписали договір про виконання функцій маркет-мейкера;

2) перелік активів, торгівля якими забезпечується відповідно до укладених договорів про виконання функцій маркет-мейкера.

Про внесення змін до механізму підтримання ліквідності оператор регульованого ринку повідомляє всіх учасників регульованого ринку, управління діяльністю якого він здійснює, щонайменше за один календарний місяць до набрання чинності такими змінами. Внесення таких змін є підставою для внесення змін до відповідних договорів про виконання функцій маркет-мейкера, укладених на підставі зазначеного механізму.

4. Оператор регульованого ринку забезпечує однакові вигоди (винагороди, компенсації тощо) учасникам регульованого ринку, які в однаковій мірі (відповідно до критеріїв та в порядку, встановлених оператором відповідного регульованого ринку) виконують обов'язки за договором про виконання функцій маркет-мейкера в частині загального часу участі у торгах, обсягів та спреду заявок або котирувань, що надсилаються в ході такої участі.

5. Оператор регульованого ринку повинен мати внутрішні процедури контролю виконання учасниками регульованого ринку умов договору про виконання функцій маркет-мейкера.

6. Оператор регульованого ринку повинен забезпечити функціонування механізму термінового повідомлення сторін договору про виконання функцій маркет-мейкера про існування на ринку відхилень від нормальних умов функціонування.

7. Нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку встановлюються:

1) вимоги до механізму підтримання ліквідності, які зокрема забезпечують, що його умови є справедливими та недискримінаційними;

2) вимоги до договору про виконання функцій маркет-мейкера;

3) обставини, за яких оператори організованих ринків з огляду на масштаб ринку та предмет торгівлі звільняються від обов'язку забезпечувати функціонування механізмів підтримання ліквідності;

4) вимоги до політики надання вигод учасникам регульованих ринків, що уклали договір про виконання функцій маркет-мейкера, операторами регульованих ринків;

5) випадки обов'язковості укладання інвестиційною фірмою договору про виконання функцій маркет-мейкера з оператором регульованого ринку.

8. Оператори БТМ та ОТМ можуть запроваджувати механізми забезпечення ліквідності, передбачені цією статтею.

Стаття 57. Вимоги до надання інформації оператором організованого ринку

1. Оператор організованого ринку зобов'язаний розміщувати на власному веб-сайті та надавати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку інформацію, передбачену законом та/або нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, у тому числі про:

1) перелік осіб, які мають право брати участь у торгах на кожному організованому ринку, організацію діяльності якого здійснює такий оператор;

2) перелік активів, допущених до торгів на кожному організованому ринку, організацію діяльності якого здійснює такий оператор;

3) обсяг торгівлі активами, допущеними до торгів на організованому ринку, організацію діяльності якого здійснює такий оператор (кількість таких активів, ціна кожного з активів та їх загальна вартість згідно з укладеними договорами).

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює порядок і форми подання інформації, зазначеної у частині першій цієї статті, та здійснює контроль за розкриттям інформації операторами організованого ринку.

3. Оператори організованих ринків зобов'язані розміщувати у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, таку інформацію про всі вчинені на таких ринках правочини щодо емісійних цінних паперів:

1) найменування емітента цінних паперів та його ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, код LEI;

2) вид, тип, клас, форма існування та форма випуску цінних паперів;

3) код ISIN;

4) кількість цінних паперів за кожним правочином;

5) ціна цінних паперів;

6) дата вчинення правочину;

7) інші відомості, визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

До зазначеної інформації не включаються відомості про сторони правочинів.

Порядок та строки подання оператором організованого ринку зазначеної інформації, а також порядок її подальшого розміщення встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Оператори організованого ринку деривативних контрактів зобов'язані розміщувати у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, таку інформацію про всі деривативні контракти, укладені на такому організованому ринку деривативних контрактів:

1) вид деривативного контракту;

2) тип деривативного контракту залежно від наявності зобов'язання щодо передачі базового активу;

3) тип деривативного контракту залежно від типу базового активу та/або базового показника;

4) ціна деривативного контракту;

5) дата укладання деривативного контракту;

6) строк деривативного контракту;

7) інші відомості, визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

До зазначеної інформації не включаються відомості про сторони деривативного контракту.

Порядок та строки розміщення оператором організованого ринку капіталу зазначеної вище інформації встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 58. Клірингова діяльність

1. Клірингова діяльність включає такі види діяльності:

- 1) клірингову діяльність з визначення зобов'язань;
- 2) клірингову діяльність центрального контрагента.

На провадження кожного виду клірингової діяльності Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку видається окрема ліцензія, передбачена статтею 4 Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків".

Перелік видів діяльності, передбачених цією частиною, які має право провадити особа, яка провадить клірингову діяльність, зазначається в реєстрі професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

2. Особами, які провадять клірингову діяльність, є клірингові установи, оператори організованого ринку (у тому числі товарні біржі), Центральний депозитарій цінних паперів та Національний банк України.

3. За умови отримання відповідної ліцензії клірингову діяльність з визначення зобов'язань можуть провадити клірингові установи, оператори організованого ринку (у тому числі товарні біржі), Центральний депозитарій цінних паперів.

4. Центральний депозитарій цінних паперів та Національний банк України можуть провадити клірингову діяльність з визначення зобов'язань за умови дотримання вимог, встановлених законодавством.

Центральний депозитарій цінних паперів у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань виключно у разі дотримання таких умов:

- 1) така діяльність провадиться стосовно правочинів щодо цінних паперів, діяльність з депозитарного обліку та обслуговування обігу щодо яких він провадить відповідно до Закону України "Про депозитарну систему України";
- 2) така діяльність провадиться без прийняття на себе ризиків невиконання або неналежного виконання зобов'язань сторонами правочинів.

Національний банк України провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань за умови, що така діяльність провадиться стосовно правочинів щодо цінних паперів, діяльність з депозитарного обліку та обслуговування обігу щодо яких він провадить відповідно до Закону України "Про депозитарну систему України".

Національний банк України провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань без отримання ліцензії на таку діяльність у порядку, встановленому Національним банком України, за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. До початку провадження клірингової діяльності особа, яка провадить клірингову діяльність, зобов'язана в установленому законодавством порядку зареєструвати в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку правила провадження клірингової діяльності (далі - правила клірингу).

6. Початковий капітал осіб, які провадять клірингову діяльність, повинен відповідати вимогам щодо його розрахунку, встановленим статтею 70 цього Закону, та вимогам щодо його розміру, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Вимоги до мінімального розміру регулятивного капіталу осіб, які провадять клірингову діяльність, а також інші вимоги до організації їх діяльності визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку визначає умови отримання іноземними юридичними особами ліцензії на провадження клірингової діяльності.

8. Втручання державних органів або їх посадових осіб у виконання функцій та здійснення повноважень осіб, які провадять клірингову діяльність, забороняється, крім визначених законом випадків.

Стаття 59. Проведення клірингової діяльності з визначення зобов'язань

1. Клірингова діяльність з визначення зобов'язань - це здійснення клірингу, а також здійснення розрахунків у системі клірингового обліку та/або організація проведення розрахунків, у тому числі шляхом підготовки документів (інформації) для проведення розрахунків та їх направлення відповідним установам, що проводять розрахунки.

2. Центральний депозитарій цінних паперів, клірингова установа, оператори організованого ринку (у тому числі товарні біржі) до початку провадження клірингової діяльності повинні у встановленому законодавством порядку зареєструвати в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку правила клірингу, які визначають загальний порядок здійснення клірингової діяльності. Зміни до правил клірингу реєструються в порядку, встановленому для реєстрації правил клірингу.

3. Підставами для відмови в реєстрації правил клірингу особи, яка провадить клірингову діяльність, і змін до них є:

- 1) невідповідність документів, поданих на реєстрацію, вимогам законодавства, у тому числі нормативно-правовим актам Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;
- 2) подання документів не в повному обсязі, наявність в них неповної або недостовірної інформації;
- 3) невідповідність розміру початкового капіталу вимогам закону.

4. Здійснення грошових розрахунків за укладеними на організованих ринках та поза ними деривативними контрактами та правочинами щодо інструментів грошового ринку (крім цінних паперів), активів, допущених до торгів на організованому товарному ринку, за умови проведення розрахунків за принципом "поставка проти оплати", забезпечуються кліринговими установами.

Здійснення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів, вчиненими на організованих ринках капіталу та поза ними, за умови проведення розрахунків за принципом "поставка цінних паперів проти оплати", забезпечуються кліринговою установою або Центральним депозитарієм цінних паперів чи Національним банком України.

Грошові розрахунки, передбачені цією частиною, здійснюються у встановленому Національним банком України порядку шляхом переказу коштів банками та Національним банком України та/або відображення в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, в системі клірингового обліку особою, яка провадить клірингову діяльність, зміни обсягу прав та зобов'язань щодо коштів між сторонами деривативних контрактів, сторонами правочинів щодо фінансових інструментів та щодо валютних цінностей, а також сторонами товарних операцій, укладених на організованому ринку та поза ним, з відображенням переходу права вимоги на кошти, в тому числі припинення зобов'язань щодо коштів за результатами неттінгу.

5. Клірингові установи та Центральний депозитарій цінних паперів для здійснення розрахунків у системі клірингового обліку та/або організації проведення розрахунків використовують виключно рахунки, відкриті в Національному банку України, якщо такі розрахунки здійснюються в національній валюті, а також рахунки, відкриті в інших банках, у тому числі іноземних, які відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі розрахунки здійснюються в іноземній валюті.

{Абзац перший частини п'ятої статті 59 в редакції Закону № 2180-IX від 01.04.2022}

Кошти фізичних та юридичних осіб, зобов'язання яких допущені до клірингу, зараховані на рахунки особи, яка провадить клірингову діяльність, для здійснення/забезпечення розрахунків, не є доходами такої особи.

Не допускається накладення арешту та/або звернення стягнення на кошти на рахунках особи, яка провадить клірингову діяльність, зараховані для здійснення/забезпечення розрахунків за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей та товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним.

6. Для здійснення інших операцій, ніж зазначені у частині п'ятій цієї статті, особи, які провадять клірингову діяльність, відкривають рахунки в банках.

7. Особи, які провадять клірингову діяльність, для провадження клірингової діяльності щодо цінних паперів зобов'язані протягом трьох місяців з дня отримання ліцензії на провадження клірингової діяльності з визначення зобов'язань укласти договір про проведення розрахунків у цінних паперах за результатами клірингу з Центральним депозитарієм цінних паперів або Національним банком України відповідно до компетенції, визначеної законом.

Вимоги до зазначених у цій частині договорів встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. У разі якщо Національний банк України є стороною зазначених договорів, вимоги до таких договорів встановлюються за погодженням із Національним банком України.

До моменту укладення зазначених у цій частині договорів особи, які провадять клірингову діяльність, не мають права провадити клірингову діяльність щодо цінних паперів.

8. Особи, які провадять клірингову діяльність, на підставі договору з учасниками клірингу мають право формувати гарантійні та інші фонди з метою забезпечення виконання зобов'язань за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей та товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним.

9. Здійснення фізичними або юридичними особами неттінгу за власними зобов'язаннями та за зобов'язаннями перед ними не потребує отримання ліцензії на провадження клірингової діяльності.

10. У разі здійснення однією особою, яка провадить клірингову діяльність, клірингу зобов'язань за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей та товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним, інші особи, які провадять клірингову діяльність, не можуть здійснювати кліринг зобов'язань за тими самими деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей та товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним.

Стаття 60. Провадження клірингової діяльності центрального контрагента

1. Клірингова діяльність центрального контрагента - це діяльність клірингової установи із здійснення клірингу, здійснення розрахунків у системі клірингового обліку та/або організації проведення розрахунків, у тому числі шляхом підготовки документів (інформації) для проведення розрахунків та їх направлення відповідним установам, що проводять розрахунки, а також набуття взаємних прав та обов'язків сторін під час або після укладання (вчинення):

1) деривативних контрактів;

2) правочинів щодо фінансових інструментів;

3) правочинів щодо інших, крім зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини, активів, допущених до торгів на організованих ринках (у тому числі продукції).

У результаті набуття прав та обов'язків у випадках, зазначених у пункті 1 цієї частини, така клірингова установа стає стороною кожного деривативного контракту, а у випадках, зазначених у пунктах 2 і 3 цієї частини, - покупцем для кожного продавця і продавцем для кожного

покупця.

Особа, яка провадить діяльність, передбачену цією частиною, є центральним контрагентом.

Набуття прав та обов'язків однієї із сторін кожного деривативного контракту, укладеного (що укладається) на регульованому ринку, кожного вчиненого (що вчиняється) на регульованому ринку правочину щодо фінансових інструментів, валютних цінностей, продукції та правочину щодо активу, допущеного до торгів на БТМ, є виключною компетенцією центрального контрагента та не може здійснюватися іншою особою.

Центральний контрагент провадить свою діяльність щодо правочинів, вчинених (що вчиняються) на регульованих ринках, БТМ, товарних біржах, та правочинів, вчинених (що вчиняються) поза організованими ринками.

2. Особа провадить клірингову діяльність центрального контрагента з урахуванням вимог статей 59, 61-64 цього Закону на підставі ліцензії на провадження клірингової діяльності центрального контрагента, виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку.

Центральний контрагент на підставі ліцензії на провадження клірингової діяльності центрального контрагента має право також провадити клірингову діяльність з визначення зобов'язань.

Для забезпечення виконання зобов'язань, допущених до клірингу, центральний контрагент без ліцензії на провадження відповідного виду діяльності з торгівлі фінансовими інструментами має право виступати стороною деривативних контрактів та правочинів щодо фінансових інструментів, інших активів, допущених до торгів на регульованому ринку та БТМ.

3. Вимоги до мінімального розміру регулятивного капіталу центрального контрагента, а також інші вимоги до організації його діяльності визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може встановлювати додаткові вимоги до особи, яка провадить клірингову діяльність центрального контрагента.

4. Для здійснення своєї діяльності центральний контрагент використовує рахунки, відкриті в Національному банку України, якщо такі розрахунки здійснюються в національній валюті, а також рахунки, відкриті в інших банках, у тому числі іноземних, які відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі розрахунки здійснюються в іноземній валюті.

{Частина четверта статті 60 в редакції Закону № 2180-IX від 01.04.2022}

5. Національний банк України має право у визначеному ним порядку підтримувати ліквідність центрального контрагента.

6. Слова "центральний контрагент" та похідні від них дозволяється використовувати лише юридичним особам, які отримали ліцензію на провадження клірингової діяльності центрального контрагента відповідно до цього Закону.

Стаття 61. Набуття статусу клірингової установи

1. Особа набуває статусу клірингової установи з дня отримання ліцензії на провадження клірингової діяльності з визначення зобов'язань або клірингової діяльності центрального контрагента. Юридична особа, яка провадить виключно клірингову діяльність, є кліринговою установою.

Національний банк України з метою виконання своїх функцій, визначених законом, має право бути акціонером (учасником) клірингових установ.

2. Клірингова установа для провадження клірингової діяльності повинна мати належне обладнання, зокрема комп'ютерну техніку з відповідним програмним забезпеченням, канали зв'язку і приміщення, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може встановлювати додаткові вимоги до клірингових установ, що обмежують ризики професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

4. Слова "клірингова установа" та похідні від них дозволяється використовувати лише юридичним особам, які отримали ліцензію на провадження клірингової діяльності відповідно до цього Закону.

Стаття 62. Правила клірингу

1. Правила клірингу повинні містити, зокрема:

- 1) вимоги до учасників клірингу;
- 2) твердження про провадження кліринговою установою діяльності:

- а) клірингової діяльності з визначення зобов'язань; або
- б) клірингової діяльності центрального контрагента;
- 3) порядок, умови допуску зобов'язань до клірингу;
- 4) права і обов'язки особи, яка провадить клірингову діяльність, та учасників клірингу;

5) порядок обліку прав та зобов'язань за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей та товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним, а також припинення таких прав та зобов'язань у системі клірингового обліку;

6) порядок надання особою, яка провадить клірингову діяльність, учасникам клірингу звітів за результатами клірингу;

7) порядок підготовки, складення та направлення особою, яка провадить клірингову діяльність, документів для проведення розрахунків;

8) порядок забезпечення особою, яка провадить клірингову діяльність, проведення грошових розрахунків за результатами клірингу за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей, товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза організованим ринком, якщо проводяться розрахунки за принципом "поставка проти оплати";

9) опис системи клірингового обліку;

10) опис системи управління ризиками та гарантій особи, яка провадить клірингову діяльність;

11) опис системи захисту інформації;

12) випадки застосування процедури ліквідаційного неттінгу;

13) інші положення відповідно до цього Закону та інших законів.

Правила клірингу особи, яка провадить клірингову діяльність з визначення зобов'язань за правочинами з цінними паперами, додатково повинні передбачати порядок подання особою, яка провадить клірингову діяльність щодо цінних паперів, Центральному депозитарію цінних паперів та Національному банку України відповідно до встановленої Законом України "Про депозитарну систему України" компетенції інформації у розрізі клієнтів Центрального депозитарію цінних паперів та/або Національного банку України та їх депонентів про здійснення переказу цінних паперів за результатами клірингу зобов'язань за правочинами щодо цінних паперів, вчиненими на організованому ринку капіталу та поза ним, якщо проводяться розрахунки за принципом "поставка цінних паперів проти оплати" (крім випадку провадження клірингової діяльності Центральним депозитарієм цінних паперів або Національним банком України).

2. Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку можуть встановлюватися додаткові вимоги до правил клірингу.

Стаття 63. Організація клірингу

1. Особа, яка провадить клірингову діяльність, здійснює кліринг тільки тих зобов'язань, які допущені для здійснення клірингу в порядку і на умовах, установлених правилами клірингу.

2. Порядок здійснення клірингу за договорами щодо фінансових інструментів та за деривативними контрактами, а також порядок контролю за провадженням клірингової діяльності встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

{Частина друга статті 63 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

3. Недійсність правочину, зобов'язання за яким припинено за результатами клірингу, не тягне за собою недійсність правочинів, виконаних у процесі клірингу, та результатів клірингу.

4. Особа, яка провадить клірингову діяльність, у системі клірингового обліку веде облік деривативних контрактів, інших фінансових інструментів та активів, допущених до торгів на організованому ринку, а також грошових коштів окремо для кожного учасника клірингу та окремо від деривативних контрактів, інших фінансових інструментів та активів, допущених до торгів на організованому ринку, а також грошових коштів, що перебувають у власності особи, яка провадить клірингову діяльність, відповідно до вимог, установлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

На деривативні контракти, інші фінансові інструменти, валютні цінності, продукцію, а також грошові кошти, що належать учасникам клірингу та передаються особі, яка провадить клірингову діяльність, у процесі провадження нею професійної діяльності на ринках капіталу, не накладається арешт та/або не звертається стягнення за зобов'язаннями такої особи.

5. Виписка з системи клірингового обліку особи, яка провадить клірингову діяльність, є підтвердженням внесення/резервування коштів як гарантійного забезпечення для проведення клірингу, отримання коштів внаслідок розрахунків за правочинами або внаслідок виконання інших операцій, передбачених правилами клірингу, та документальним підтвердженням факту проведення розрахунків, а також доходів та витрат за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей, товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним, у разі використання таких коштів за результатами клірингу зобов'язань за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей та товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним, для цілей бухгалтерського та податкового обліку.

6. Максимальний строк перебування внесених/зарезервованих коштів у системі клірингового обліку без їх використання у процесі клірингу (крім коштів, що використовуються як гарантійне забезпечення для проведення клірингу) встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 64. Порядок накладення арешту або встановлення іншого обмеження на право розпорядження майновими правами у системі клірингового обліку

1. Арешт або інше передбачене законом обмеження права фізичних та юридичних осіб розпорядження майновими правами в системі клірингового обліку (далі - арешт на майнові права) накладається (встановлюється) та скасовується (знімається) в порядку, встановленому цією статтею, на підставі судового рішення або акта уповноваженого законом органу чи особи (далі - відповідне рішення).

У разі накладення або зняття арешту на майнові права особи суд або уповноважений законом орган чи його посадова особа зобов'язані згідно з вимогами закону надіслати відповідне рішення особі, яка провадить клірингову діяльність.

2. Особа, яка провадить клірингову діяльність, вносить зміни до системи клірингового обліку щодо накладення арешту на майнові права особи до завершення робочого дня, коли отримано відповідне рішення, крім випадків, встановлених цією статтею.

3. У разі наявності обмеження прав розпорядження майновими правами особи в системі клірингового обліку, встановленої за розпорядженням такої особи для здійснення/забезпечення розрахунків за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей та товарними операціями, укладеними на організованому ринку та поза ним, особа, яка провадить клірингову діяльність, відкладає внесення змін до системи клірингового обліку щодо арешту на такі майнові права особи до наступного робочого дня.

4. Наступного робочого дня особа, яка провадить клірингову діяльність, після завершення всіх розрахунків або припинення зобов'язань за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей та товарними операціями, які були укладені особою, на майнові права якої накладається арешт, на організованому ринку та поза ним, до завершення того робочого дня, коли особою, яка провадить клірингову діяльність, було отримано рішення, передбачене частиною першою цієї статті:

1) вносить зміни до системи клірингового обліку щодо арешту на майнові права цієї особи в межах залишку майнових прав, щодо яких у системі клірингового обліку відсутні обмеження, встановлені для здійснення/забезпечення розрахунків за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, валютних цінностей та товарними операціями, укладеними цією особою на організованому ринку та поза ним; або

2) залишає без виконання відповідне рішення про накладення арешту на майнові права особи, якщо такий залишок майнових прав дорівнює нулю.

5. Особа, яка провадить клірингову діяльність, повідомляє суд або уповноважений законом орган чи посадову особу про дії, вчинені за результатами отримання відповідного рішення про накладення арешту на майнові права особи, протягом наступного робочого дня після отримання такого відповідного рішення.

Стаття 65. Депозитарна діяльність

1. Депозитарна діяльність провадиться учасниками ринків капіталу відповідно до законодавства про депозитарну систему України.

Стаття 66. Діяльність з управління активами інституційних інвесторів

1. Діяльність з управління активами інституційних інвесторів - це професійна діяльність учасника ринків капіталу - компанії з управління активами, що провадиться нею за винагороду від свого імені або на підставі відповідного договору з інституційними інвесторами, чи професійна діяльність учасника ринків капіталу - іншої фінансової установи, що провадиться нею на підставі договору з емітентом іпотечних облігацій.

Діяльність з управління активами інституційних інвесторів включає такі види діяльності:

- 1) діяльність з управління активами;
- 2) діяльність з управління іпотечним покриттям.

2. Діяльність з управління активами інституційних інвесторів регулюється спеціальним законодавством.

Стаття 67. Діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю

1. Діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю - це професійна діяльність учасника ринків капіталу - управителя, що провадиться ним за винагороду від свого імені на підставі відповідних договорів (відповідного договору) щодо управління майном з установниками (установником) управління майном.

2. Діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю регулюється Законом України "Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю", цим Законом та іншими актами законодавства, якими регулюються фінансові механізми здійснення інвестиції у будівництво.

Стаття 68. Діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів

1. Діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів - це професійна діяльність учасника фондового ринку - адміністратора недержавного пенсійного фонду, що провадиться ним за винагороду від свого імені та на підставі відповідного договору з недержавним пенсійним фондом.

2. Діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів регулюється спеціальним законодавством.

Стаття 69. Поєднання між собою окремих видів професійної діяльності на ринках капіталу

1. Поєднання окремих видів професійної діяльності на ринках капіталу не допускається, крім випадків, передбачених цим Законом та іншими актами законодавства, що регулюють порядок здійснення окремих видів професійної діяльності на ринках капіталу.

2. Інвестиційні фірми можуть провадити діяльність з організації торгівлі на ОТМ та організації торгівлі на БТМ у порядку, передбаченому цим Законом, за умови отримання ними відповідної ліцензії.

3. Оператори БТМ та оператори ОТМ (у тому числі ті, які мають ліцензію на провадження відповідного виду діяльності з торгівлі фінансовими інструментами) можуть провадити клірингову діяльність з визначення зобов'язань за договорами, які укладаються на організованих ринках, що управляються цими операторами, відповідно до правил таких ринків за умови отримання ними відповідної ліцензії.

4. Клірингові установи, які провадять клірингову діяльність з визначення зобов'язань, можуть провадити діяльність з організації торгівлі на ринках капіталу за умови отримання ними відповідної ліцензії.

5. Діяльність з управління активами інституційних інвесторів може поєднуватися із діяльністю з адміністрування недержавних пенсійних фондів відповідно до вимог, встановлених Законом України "Про недержавне пенсійне забезпечення".

6. Поєднання діяльності з управління активами інституційних інвесторів з іншими видами професійної діяльності на ринках капіталу забороняється, крім випадків, передбачених цим Законом.

Стаття 70. Вимоги до професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, а також осіб, які мають у них істотну участь

1. Професійна діяльність на ринках капіталу здійснюється виключно на підставі ліцензії, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (крім професійної діяльності Центрального депозитарію цінних паперів та депозитарної діяльності Національного банку України). Перелік документів, необхідних для отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності на ринках капіталу, порядок її видачі та анулювання встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з урахуванням вимог статей 71-73 цього Закону.

Професійна діяльність Центрального депозитарію цінних паперів провадиться на підставі правил Центрального депозитарію цінних паперів, зареєстрованих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в установленому законодавством порядку.

Професійна діяльність на ринках капіталу провадиться Національним банком України з урахуванням особливостей та відповідно до компетенції, встановленої Законом України "Про депозитарну систему України".

2. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках за її окремими видами, у тому числі організаційні та операційні вимоги, вимоги до розміру початкового і власного капіталу, порядку його визначення, ліквідності, вимоги до осіб, які здійснюють управлінські функції, та інших фахівців професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, вимоги до приміщення, технічного та програмного забезпечення, вимоги щодо джерел походження коштів, за рахунок яких формується початковий капітал професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, інші вимоги та показники, що обмежують ризики професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з урахуванням вимог, передбачених законом.

Початковий капітал - це капітал, акумульований юридичною особою, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та/або організованих товарних ринках, що складається з одного або кількох таких елементів:

1) інструменти капіталу (акції, облігації або інші цінні папери, а також запозичення та будь-які інші правочини, що мають наслідком збільшення власного капіталу юридичної особи) за умови, що вони відповідають вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

2) емісійний дохід, що належить до інструментів капіталу;

3) накопичені прибутки або збитки;

4) накопичений інший сукупний дохід;

5) інші резерви.

Перелік істотних умов правочинів, що пов'язані з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, встановлюється законами України.

Вимоги до правочинів, що пов'язані з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, встановлюються нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

3. Умовою отримання будь-якої ліцензії на провадження відповідного виду діяльності та провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках є відсутність серед учасників (акціонерів) юридичної особи (професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків) фізичної особи, яка має не погашену або не зняту у встановленому порядку судимість за злочини проти власності, у сфері господарської діяльності та/або у сфері службової діяльності та володіє прямо чи опосередковано пакетом акцій (часток) у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу цієї юридичної особи.

Підставою для застосування санкції відповідно до вимог законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки є встановлення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку факту прямого чи опосередкованого володіння пакетом акцій (часток) у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків фізичною особою, яка має не погашену або не зняту у встановленому порядку судимість за злочини проти власності, у сфері господарської діяльності та/або у сфері службової діяльності, після 30 днів з дня такого встановлення, але не раніше 120 днів з дня набрання законної сили обвинувальним вироком стосовно такої фізичної особи за зазначені злочини.

Державні органи за письмовим запитом зобов'язані у межах повноважень надавати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку відповідно до закону інформацію про наявність або відсутність у фізичної особи, яка прямо чи опосередковано володіє пакетом акцій (часток) у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, не погашеної або не знятої у встановленому порядку судимості за злочини проти власності, у сфері господарської діяльності та/або у сфері

службової діяльності. У разі якщо запит передбачає надання інформації з обмеженим доступом, така інформація надається Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у спосіб, що забезпечує збереження правового режиму доступу до такої інформації.

4. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків зобов'язані:

1) дотримуватися пруденційних нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики операцій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності, відповідно до отриманої ліцензії, перелік, розміри і методика розрахунку яких встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Пруденційні нормативи та інші показники і вимоги встановлюються щодо кожного виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

2) подавати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку розрахунок показників, що підтверджують виконання встановлених пруденційних нормативів щодо відповідного виду професійної діяльності, в порядку та строки, визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку відповідно до закону.

5. Вимоги до корпоративного управління професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків встановлюються статтею 76 цього Закону.

6. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків під час провадження професійної діяльності можуть використовувати аутсорсинг. Професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, який використовує аутсорсинг, несе повну та безумовну відповідальність за дії надавача послуг, що вчиняються таким надавачем послуг на виконання договору про аутсорсинг. Вимоги до використання аутсорсингу встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Професійні учасники ринків капіталу можуть утворювати відокремлені підрозділи за межами України за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку.

8. За умови реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку об'єднання професійних учасників ринків капіталу як саморегульованої організації за відповідним видом професійної діяльності, членство всіх професійних учасників ринків капіталу, які провадять відповідний вид професійної діяльності на ринках капіталу, у саморегульованій організації, що об'єднує професійних учасників ринків капіталу за цим видом професійної діяльності, є обов'язковим.

У разі відсутності об'єднання професійних учасників ринків капіталу, зареєстрованого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку як саморегульована організація за відповідним видом професійної діяльності, членство професійних учасників ринків капіталу в об'єднанні професійних учасників фондового ринку за цим видом діяльності є добровільним.

Стаття 71. Ліцензування професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Юридична особа набуває статусу професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків і права на провадження певного виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках виключно після отримання відповідної ліцензії.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку вносить інформацію про отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках до реєстру професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках без отримання зазначеної ліцензії забороняється, крім здійснення такої діяльності:

1) особами, які провадять діяльність, передбачену частиною шістнадцятою статті 44 цього Закону;

2) Центральним депозитарієм цінних паперів під час провадження ним депозитарної діяльності Центрального депозитарію цінних паперів;

3) Національним банком України під час провадження ним діяльності або клірингової діяльності у встановлених законом випадках.

Особи, винні у порушенні вимог, зазначених в абзаці першому цієї частини, несуть цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно із законом.

2. Юридична особа, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках (далі - заявник), для отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку заяву про видачу ліцензії за формою і в порядку, встановленими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, разом з документами, що додаються відповідно до вимог цього Закону.

3. Заява про видачу ліцензії повинна містити інформацію про:

1) заявника: повне найменування (у розумінні Цивільного кодексу України), ідентифікаційний код юридичної особи, код LEI (за наявності), місцезнаходження, поштову адресу, номери засобів зв'язку, адресу електронної пошти для офіційного каналу зв'язку;

2) вид професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, зазначений у статті 41 цього Закону, із зазначенням виду (видів) діяльності в межах такого виду професійної діяльності, на провадження якого (яких) заявник має намір одержати ліцензію;

3) реквізити подання саморегульованої організації за відповідним видом професійної діяльності (за умови реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку об'єднання професійних учасників ринків капіталу як саморегульованої організації за відповідним видом професійної діяльності).

Заява про видачу ліцензії може містити декілька видів професійної діяльності, на провадження яких заявник має намір одержати ліцензію, за умови що поєднання видів професійної діяльності, зазначених у заяві, дозволено цим Законом.

Заява про видачу ліцензії на провадження відповідного виду (видів) діяльності в межах професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами може містити перелік додаткових послуг, передбачених частиною другою статті 44 цього Закону, які має намір надавати заявник за умови отримання ліцензії, інформацію про наявність філій та/або намір укласти агентський договір відповідно до вимог цього Закону, твердження про наявність/відсутність наміру отримувати на власний рахунок і розпоряджатися коштами та фінансовими інструментами клієнтів.

4. До заяви про видачу ліцензії (крім заяви про видачу ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, ліцензії на провадження професійної діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами - діяльності з організації торгівлі на БТМ та ліцензії на провадження професійної діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами - діяльності з організації торгівлі на ОТМ) додаються:

1) копія статуту заявника, засвідчена такою юридичною особою, або код доступу до результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації, що надає доступ до копії статуту в електронній формі у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

2) відомості за формою, визначеною Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, що містять інформацію про:

а) схематичне зображення структури власності юридичної особи заявника, що дає змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників заявника або їх відсутність;

б) власників істотної участі у заявнику: ідентифікаційні дані таких осіб, відсоток статутного капіталу чи права голосу, яким володіє кожний такий учасник (акціонер) у заявнику;

в) у разі якщо заявник належить до фінансової групи - інформацію про належність групи до банківської або небанківської фінансової групи, державний орган, що здійснює нагляд за групою, перелік учасників фінансової групи та ідентифікаційні дані відповідальної особи фінансової групи;

г) ідентифікаційні дані, ділову репутацію та професійний досвід голови та членів колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу), голови та членів наглядової ради (або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду) заявника, ділову репутацію заявника;

г) ідентифікаційні дані, ділову репутацію та професійний досвід контролерів заявника (у разі якщо контролером є юридична особа - голови та членів колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу), голови та членів наглядової ради (або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду) такої юридичної особи);

д) початковий капітал заявника та джерела його походження;

3) річна та проміжна фінансова звітність, наявна станом на останній день кварталу, що передує даті подання заяви, щодо якої суб'єктом аудиторської діяльності, який відповідає вимогам, встановленим законодавством, в аудиторському звіті висловлено незалежну думку про відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності. Заявник, державна реєстрація якого як юридичної особи була проведена у кварталі, в якому подається заява про видачу ліцензії, документи, передбачені цим пунктом, не подає;

4) документи, що підтверджують здатність власника істотної участі у заявнику виконати обов'язок, передбачений частиною дев'ятнадцятою статті 74 цього Закону. Перелік таких документів визначається заявником самостійно;

5) відомості за формою, визначеною Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, про наявність у заявника організаційної структури, системи внутрішнього контролю (підсистеми комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту), спеціалістів, обладнання, комп'ютерної техніки, програмного забезпечення та приміщень, системи та засобів, що забезпечують безперервність і постійність надання послуг, які у своїй сукупності є достатніми для забезпечення провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках згідно з вимогами законодавства;

б) внутрішні документи, що регламентують запобігання виникненню та врегулювання конфлікту інтересів, що виникає під час провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а також запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

7) внутрішні документи заявника, що регламентують провадження відповідного виду професійної діяльності;

8) копія платіжного документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

5. Юридична особа до заяви про видачу ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, поданої відповідно до частини третьої цієї статті, додає в довільній формі, якщо інше не передбачено цією частиною:

1) копію статуту заявника, засвідчену такою юридичною особою, або код доступу до результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації, що надає доступ до копії статуту в електронній формі в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

2) відомості за формою, встановленою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, що містять інформацію про структуру власності юридичної особи та власників істотної участі в заявнику:

а) перелік осіб, які є власниками істотної участі у заявнику, із зазначенням відсотка статутного капіталу чи права голосу, яким володіє кожний такий учасник (акціонер), ідентифікаційних даних таких осіб, відсотка статутного капіталу чи права голосу, яким володіє кожний такий учасник (акціонер) у заявнику, а щодо осіб, які опосередковано володіють 10 і більше відсотками статутного (складеного) капіталу або права голосу придбаних акцій (часток) заявника, - також ідентифікаційні дані осіб, через яких забезпечується таке опосередковане володіння;

б) документи, передбачені пунктами 2-17 частини дев'ятої статті 74 цього Закону, щодо власників істотної участі, які є юридичними особами, і документи, передбачені пунктами 2-11 частини десятої статті 74 цього Закону, щодо фізичних осіб - власників істотної участі у заявнику, а також голови та членів колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) юридичної особи, яка є власником істотної участі у заявнику;

в) довідку про структуру власності юридичної особи заявника, що дає змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників заявника або їх відсутність, в якій зазначаються, зокрема: для юридичної особи - власника, кінцевого бенефіціарного власника заявника - повне найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, код LEI (за наявності); для фізичної особи - власника, кінцевого бенефіціарного власника заявника - ім'я (у розумінні Цивільного кодексу України) та реєстраційний номер облікової картки платника податків, КВЕД кожної юридичної особи, зазначеної в довідці, належність таких осіб до суб'єктів господарювання, щодо яких здійснюється державне регулювання їх основного виду економічної діяльності, та назва органу державної влади, що здійснює таке державне регулювання;

г) у разі якщо заявник належить до фінансової групи - інформацію про належність групи до банківської або небанківської фінансової групи, державний орган, що здійснює нагляд за групою, перелік учасників фінансової групи та ідентифікаційні дані відповідальної особи фінансової групи;

3) відомості за формою, встановленою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (якщо інше не передбачено цим пунктом), щодо голови та членів колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу), голови та членів наглядової ради (або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду) заявника, контролерів заявника (у разі якщо контролером є юридична особа - голови та членів колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) і будь-яких представників таких осіб, які мають право від їх імені вчиняти правочини, пов'язані з провадженням господарської діяльності заявника:

а) ідентифікаційні дані;

б) інформацію про ділову репутацію фізичної особи та документи, що її підтверджують. Документи, що підтверджують ділову репутацію, та їх форма визначаються фізичною особою самостійно. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може скласти орієнтовний (невиключний) перелік документів, що можуть підтверджувати репутацію фізичної особи;

в) інформацію про освіту, професійне навчання, професійний досвід роботи із зазначенням всіх підприємств, установ, організацій, у яких фізична особа працювала, посадових обов'язків, які вона виконувала, та строку їх виконання. Щодо діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), ринках капіталу та товарному ринку фізична особа надає перелік всіх своїх посадових обов'язків, які вона виконувала протягом останніх 10 років;

г) інформацію в довільній формі щодо прийнятих стосовно таких осіб рішень суду про позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;

г) інформацію в довільній формі про звільнення з посади за порушення законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг;

д) інформацію в довільній формі щодо проведення органами державної влади або Національним банком України оцінки ділової репутації та досвіду в рамках інших передбачених законом процедур і результатів такої оцінки (якщо вони відомі заявнику) із зазначенням органу, що проводив оцінку, та дати її проведення (за наявності);

е) інформацію в довільній формі щодо пов'язаності близькими відносинами або спільними фінансовими інтересами (пов'язаність відносинами в рамках кредитного договору, договору гарантії або застави) з членами виконавчого органу, керівниками структурних підрозділів заявника, його материнського та дочірніх підприємств (за наявності таких підприємств), а також власниками істотної участі в статутному капіталі заявника;

е) результати проведення внутрішньої оцінки таких осіб на предмет відповідності займаній посаді та вимогам, встановленим законодавством (за наявності);

ж) інформацію в довільній формі про мінімальний час, який такі особи будуть приділяти виконанню своїх обов'язків у заявнику (у помісячному розрізі та протягом року);

з) інформацію в довільній формі про кадрові та фінансові ресурси, залучені (якщо рішення про таке залучення було прийнято заявником) до професійного навчання та підвищення кваліфікації членів виконавчого органу та членів наглядової ради (або іншого органу, відповідального за здійснення нагляду);

и) інформацію в довільній формі про вироки (якщо судимість не знята або не погашена в порядку, визначеному законодавством), триваючі розслідування в рамках кримінальних проваджень, дисциплінарні провадження, включаючи відсторонення від займаної посади керівника юридичної особи, триваючі провадження у господарських та адміністративних судах стосовно такої особи;

4) відомості щодо початкового капіталу заявника та джерел його походження:

а) інформацію за формою, встановленою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, про джерела походження коштів, внесених до статутного капіталу;

б) інформацію про залучені кошти відповідно до вимог та за формою, встановленими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

в) інформацію в довільній формі про банки та небанківських надавачів фінансових послуг, послуги щодо переказу коштів яких були використані при формуванні капіталу, передбаченого підпунктами "а" та "б" цього пункту;

5) інформацію щодо фінансового стану:

а) річну та проміжну фінансову звітність, наявну станом на останній день кварталу, що передує даті подачі заяви, щодо якої суб'єкт аудиторської діяльності, який відповідає вимогам, встановленим законодавством, в аудиторському звіті висловив незалежну думку про відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності. Заявник, державна реєстрація якого була проведена в кварталі, в якому подається заява про видачу ліцензії, документи, передбачені цим підпунктом, не подає;

б) фінансову звітність заявника, консолідовану фінансову звітність (у разі її складення) за три останні фінансові роки, підтверджену аудиторським звітом.

У разі якщо заявник провадить господарську діяльність протягом строку, недостатнього для виконання вимог цього підпункту, до заяви додається фінансова звітність за повні фінансові роки провадження заявником господарської діяльності та остання проміжна фінансова інформація, складена станом на кінець звітного періоду, що передує даті подання заяви та додатків до неї, підтверджені відповідно аудиторським звітом та звітом про огляд проміжної фінансової інформації.

У разі якщо заявник провадить господарську діяльність протягом строку, що є меншим за один рік, такий заявник подає тільки проміжну фінансову інформацію, складену станом на кінець звітного періоду, що передує даті подання заяви та додатків до неї, підтверджену звітом про огляд проміжної фінансової інформації.

Заявник, який є членом фінансової групи, зобов'язаний подати також копію консолідованої звітності фінансової групи за той самий період;

в) прогнозу фінансову звітність, що включає прогнозний звіт про фінансовий стан та прогнозний звіт про фінансові результати на три роки, наступні за роком подачі заяви;

г) пояснення показників прогнозованої фінансової звітності, враховуючи прогнозу кількість клієнтів, обсягів операцій щодо фінансових інструментів та обсягів активів, розпорядження якими здійснюватиме заявник;

г) прогнозні показники щодо капіталу та ліквідності, а також прогнозний коефіцієнт платоспроможності у випадках, якщо розрахунок таких показників передбачений нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, на перший рік діяльності після отримання ліцензії.

Заявник, який є членом фінансової групи, зобов'язаний подати документи, передбачені підпунктами "в"- "г" цього пункту, щодо групи в цілому.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може затвердити методологію формування прогнозованої фінансової звітності, у тому числі для випадків, якщо заявник є членом фінансової групи;

д) інформацію про зміни, що будуть спричинені внаслідок отримання заявником ліцензії, у здійсненні нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг";

б) документи, що підтверджують здатність власника істотної участі у заявнику виконати обов'язок, передбачений частиною дев'ятнадцятою статті 74 цього Закону. Перелік таких документів визначається заявником самостійно;

7) інформацію про внутрішню організацію діяльності заявника в довільній формі, якщо інше не передбачено цим пунктом:

а) бізнес-план (бізнес-стратегію) на три роки, включаючи інформацію про заплановане відкриття філій, здійснення діяльності на підставі отриманої ліцензії, а також про інші види запланованої господарської діяльності. Такий план має передбачати інформацію про місце реєстрації потенційних клієнтів та інвесторів; заплановані заходи з реклами фінансових послуг із зазначенням адміністративних одиниць, де планується розміщення найбільшої кількості реклами; потенційних надавачів послуг з реклами фінансових послуг із зазначенням адміністративно-територіальних одиниць, на території яких такі особи провадять діяльність. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку затверджує рекомендації до змісту бізнес-плану (бізнес-стратегії), які можуть бути використані заявником при складанні ним бізнес-плану (бізнес-стратегії);

б) опис ресурсів (кадрових та технічних), що виділені або будуть виділені для провадження діяльності, зазначеної у бізнес-плані (бізнес-стратегії);

в) дані про суб'єктів аудиторської діяльності, які надають послуги аудиту фінансової звітності заявнику (якщо відповідні договори укладені на момент подання заяви);

г) ідентифікаційні дані та інформацію про освіту, підвищення кваліфікації та професійний досвід керівників підрозділів заявника, що забезпечують здійснення діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, а також усіх осіб, відповідальних за функціонування системи внутрішнього контролю із зазначенням їх ідентифікаційних даних за формою, встановленою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

г) опис механізму захисту коштів та фінансових інструментів клієнтів, які заявник отримуватиме на власний рахунок та якими розпоряджатиметься (за наявності);

д) пояснення заявника щодо порядку і способу виконання пруденційних нормативів та інших вимог законодавства щодо здійснення професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами;

8) відомості про наявність у заявника організаційної структури, системи внутрішнього контролю (підсистеми комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту), спеціалістів, обладнання, комп'ютерної техніки, програмного забезпечення та приміщень, системи та засобів, що забезпечують безперервність і постійність надання послуг, які у своїй сукупності є достатніми для забезпечення провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках згідно з вимогами законодавства;

9) інформацію щодо функцій, послуг та діяльності, що здійснюються чи планується здійснювати із залученням третіх осіб, та перелік відповідних укладених контрактів (за наявності);

10) внутрішні документи в довільній формі, що регламентують запобігання виникненню та врегулювання конфлікту інтересів, що виникає у ході провадження професійної діяльності на ринку капіталу та організованому товарному ринку, а також запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

11) внутрішні документи у довільній формі, що регулюють діяльність з управління продуктами, вимоги до якої встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

12) опис системи моніторингу діяльності заявника та механізмів збереження інформації у випадку, якщо заявник бажає займатися алгоритмічною торгівлею;

13) внутрішні документи в довільній формі заявника, що регламентують провадження відповідного виду професійної діяльності;

14) копію платіжного документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

6. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами, додатково до інформації, передбаченої частиною четвертою цієї статті, подає в довільній формі, якщо інше не передбачено цією частиною:

1) бізнес-план (бізнес-стратегію) на три роки, включаючи інформацію про заплановане відкриття філій, здійснення діяльності на підставі отриманої ліцензії, а також про інші види запланованої господарської діяльності. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку затверджує рекомендації до змісту бізнес-плану (бізнес-стратегії), які можуть бути використані заявником при складанні ним бізнес-плану (бізнес-стратегії);

2) інформацію, що дає змогу зробити висновок про наявність механізмів забезпечення належного опрацювання заявок або котирувань клієнтів у випадках пікової активності, а також запобігання ситуаціям цінової нестабільності;

3) інформацію, що дає змогу зробити висновок про наявність механізмів, функціонування яких забезпечує повне і безумовне виконання операцій, що проходять у багатосторонній системі організованого ринку, діяльність з управління яким має намір здійснювати заявник;

4) інформацію, що дає змогу зробити висновок про наявність механізмів зупинення торгів;

5) копію внутрішнього документа, передбаченого частиною першою статті 56 (у разі якщо заявник має намір здійснювати управління діяльністю регульованого ринку);

6) проект правил організованого ринку, у тому числі внутрішні документи, що регулюють збільшення кроку ціни торгів;

7) заяву про синхронізацію систем фіксації дати та часу відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження відповідного виду діяльності у межах професійної діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами - діяльності з організації торгівлі на БТМ та/або діяльності з організації торгівлі на ОТМ, додає до заяви документи, передбачені частинами п'ятою та шостою цієї статті, а також зазначає у такій заяві інформацію про наявність філій та/або намір укласти агентський договір відповідно до вимог цього Закону, твердження про наявність/відсутність наміру отримувати на власний рахунок та розпоряджатися коштами та фінансовими інструментами клієнтів.

8. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження клірингової діяльності з визначення зобов'язань, подає таку заяву та документи, що до неї додаються, відповідно до частин третьої та четвертої цієї статті. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження клірингової діяльності центрального контрагента, розкриває в документах, передбачених частиною третьою цієї статті, інформацію та надає додаткові документи відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

9. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах депозитарної діяльності, розкриває в документах, передбачених частиною четвертою цієї статті, інформацію та надає додаткові документи відповідно до вимог Закону України "Про депозитарну систему України" (у разі якщо обсяг розкриття та перелік документів встановлений таким законом).

10. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження діяльності з управління іпотечним покриттям, розкриває в документах, передбачених частиною четвертою цієї статті, інформацію та надає додаткові документи відповідно до вимог Закону України "Про

іпотечні облигації" (у разі якщо обсяг розкриття та перелік документів встановлений таким законом).

11. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження діяльності з управління активами, розкриває в документах, передбачених частиною четвертою цієї статті, інформацію та надає додаткові документи відповідно до вимог Закону України "Про інститути спільного інвестування" (у разі якщо обсяг розкриття та перелік документів встановлений таким законом), а у разі якщо діяльність такої юридичної особи буде передбачати здійснення управління активами недержавних пенсійних фондів - також відповідно до вимог Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" (у разі якщо обсяг розкриття та перелік документів встановлений таким законом).

12. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження діяльності з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю, розкриває в документах, передбачених частиною четвертою цієї статті, інформацію та надає додаткові документи відповідно до вимог Закону України "Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю" (у разі якщо обсяг розкриття та перелік документів встановлений таким законом).

13. Юридична особа, яка подає заяву про видачу ліцензії на провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів, розкриває в документах, передбачених частиною четвертою цієї статті, інформацію та надає додаткові документи відповідно до вимог Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" (у разі якщо обсяг розкриття та перелік документів встановлений таким законом).

14. Юридична особа, у якій іноземним юридичним особам прямо або опосередковано сукупно належить 10 і більше відсотків статутного капіталу (прав голосу) та яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності, крім документів, зазначених у частинах третій - тринадцятій цієї статті (відповідно до виду професійної діяльності), подає Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку:

1) копію рішення уповноваженого органу (особи) управління іноземної юридичної особи про участь у заявнику;

2) письмовий дозвіл на участь іноземної юридичної особи у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків в Україні, виданий уповноваженим контролюючим органом держави, в якій зареєстровано головний офіс іноземної юридичної особи, якщо законодавством такої держави вимагається отримання зазначеного дозволу, або письмове запевнення іноземної юридичної особи у відсутності в законодавстві відповідної держави вимог (підстав) щодо отримання такого дозволу;

3) витяг із торговельного, банківського, судового реєстрів або інший офіційний документ, що підтверджує реєстрацію іноземної юридичної особи в державі, в якій зареєстровано її головний офіс;

4) фінансову звітність, консолідовану і субконсолідовану фінансову звітність (у разі її складення) іноземної юридичної особи за останні три фінансові роки (з аудиторськими звітами за наявності).

15. Юридична особа, у якій фізичним особам - іноземцям прямо або опосередковано сукупно належить 10 і більше відсотків статутного капіталу (прав голосу) та яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності, крім документів, зазначених у частинах третій - тринадцятій цієї статті (відповідно до виду професійної діяльності), подає Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку письмовий дозвіл на участь фізичної особи - іноземця у заявнику в Україні, виданий уповноваженим контролюючим органом держави, в якій вона має постійне місце проживання, якщо законодавством такої держави вимагається отримання зазначеного дозволу, або письмове запевнення у відсутності в законодавстві відповідної держави вимог (підстав) для отримання такого дозволу.

16. Юридична особа, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, не додає до заяви на видачу ліцензії документи, які Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може безоплатно отримати з державних реєстрів. У такому разі юридична особа зазначає реєстр, що містить необхідну інформацію.

17. У разі подання юридичною особою, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, заяви про видачу ліцензії на декілька видів діяльності в межах різних видів професійної діяльності, у повному пакеті документів, передбачених цією статтею, документи, які є однаковими у кожному переліку для кожного окремого виду професійної діяльності, подаються один раз.

Юридична особа, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках і подала будь-яку інформацію, передбачену цією статтею, Національному банку України або Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, має право не додавати таку інформацію до заяви про видачу ліцензії, зазначивши дату подачі таких документів та ідентифікаційні дані супровідного документа, за умови надання заяви, що раніше подана інформація є актуальною.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Національний банк України зобов'язані у визначеному ними порядку здійснювати обмін інформацією, копіями документів та результатами проведення оцінки ділової репутації щодо осіб, ліцензування діяльності яких вони здійснюють.

Документи та інформація, що містять банківську таємницю, надаються в порядку та на умовах, визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність".

18. Якщо юридична особа, яка вже має ліцензію на провадження одного з видів діяльності в межах професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, має намір отримати ліцензію на провадження відповідного виду діяльності в межах іншого виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках (крім обмежень поєднання між собою окремих видів професійної діяльності на ринках капіталу, передбачених цим Законом та іншими актами законодавства, що регулюють порядок здійснення окремих видів професійної діяльності на ринках капіталу), така особа подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку заяву про видачу ліцензії відповідно до частини третьої цієї статті та інформацію, передбачену частинами четвертою - п'ятнадцятою цієї статті (відповідно до виду професійної діяльності) з урахуванням особливостей подання інформації, передбачених частинами шістнадцятою та сімнадцятою цієї статті.

19. Інформація, передбачена частинами третьою - п'ятнадцятою цієї статті, також подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в електронному вигляді відповідно до встановлених нею вимог.

20. Документи, що подаються іноземною юридичною особою та фізичною особою - іноземцем, повинні відповідати вимогам щодо мови документів, встановленим статтею 140 цього Закону.

21. Заявник повідомляє Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку про будь-які зміни, що сталися протягом строку розгляду заяви про видачу ліцензії, в частині інформації щодо членів його виконавчого органу, що була зазначена у документах, доданих до заяви про видачу ліцензії, протягом 10 робочих днів з дня набрання чинності такими змінами.

Форма та порядок подання повідомлення про зміни в інформації встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

22. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом п'яти робочих днів з дня отримання документів надає юридичній особі, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, підтвердження отримання повного переліку документів, передбачених цією статтею, із зазначенням контактної інформації (ім'я (у розумінні Цивільного кодексу України), посада, номери засобів зв'язку) посадової особи, відповідальної за організацію розгляду заяви та доданих до неї документів Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, або повідомляє офіційним каналом зв'язку про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду у зв'язку з отриманням неповного переліку документів із зазначенням відповідних пояснень.

У разі якщо подані документи оформлено з порушенням вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, такі документи повертаються без розгляду протягом трьох робочих днів з дня їх отримання.

23. Протягом строку розгляду заяви про видачу ліцензії, але не пізніше ніж за 30 робочих днів до закінчення строку, встановленого частиною двадцять четвертою цієї статті, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може одноразово письмово витребувати у заявника додаткову інформацію в чіткій та однозначній формі для уточнення даних, наданих разом із заявою про видачу ліцензії. Строк розгляду заяви та доданих до неї документів продовжується з дня отримання додаткової інформації у відповідь на запит.

З дня отримання відповіді на запит додаткової інформації та протягом строку, що залишився до закінчення розгляду документів, встановленого частиною двадцять четвертою цієї статті, але не пізніше ніж за 15 робочих днів до закінчення такого строку, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у разі необхідності отримання додаткової інформації для обробки та аналізу заяви та доданих до неї документів може направити заявнику уточнюючий запит щодо отриманої відповіді, визначивши в чіткій та однозначній формі, яку саме уточнюючу інформацію повинен надати заявник. Запит уточнюючої інформації не зупиняє перебігу строку розгляду документів.

24. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку приймає рішення про видачу ліцензії на провадження певного виду діяльності в межах професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках чи про відмову в її видачі протягом шести місяців з дня надходження заяви та доданих до неї документів, передбачених цією статтею. У разі відсутності іноземних юридичних осіб у структурі власності юридичної особи заявника такий строк становить три місяці. Про прийняте рішення Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом п'яти робочих днів повідомляє заявника офіційним каналом зв'язку та/або шляхом направлення відповідного листа.

Ліцензія видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за умови, що заявник відповідає усім вимогам законодавства. Строк дії ліцензії на провадження певного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках є необмеженим.

25. Професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків не має права передавати ліцензію на провадження відповідного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках третім особам.

Не є передачею ліцензії передача третім особам частини процесів або покладання на третіх осіб частини функцій, що забезпечують діяльність професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків на відповідному ринку, здійснена на підставі договору щодо аутсорсингу в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

26. Посадові особи професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків та власники істотної участі у заявнику зобов'язані протягом усього часу, коли вони зберігають свій статус або мають істотну участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, відповідати вимогам, встановленим законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

27. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку визначає особливості порядку подання та вимоги до заяви і оформлення документів, що подаються іноземними юридичними особами для отримання ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Стаття 72. Підстави для відмови у видачі ліцензії на провадження певного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відмовляє у видачі ліцензії на провадження певного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках у разі, якщо:

1) документи, подані для отримання ліцензії, містять неповну та/або взаємовиключну та/або недостовірну інформацію та/або не відповідають вимогам законодавства. Документи можуть вважатися такими, що містять неповну та/або взаємовиключну інформацію, виключно за умови, що Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом строку розгляду таких документів здійснила заходи, передбачені частиною двадцять третьою статті 71 цього Закону, спрямовані на отримання додаткової інформації та відповідних уточнень щодо неї;

2) юридична особа, яка має намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, не відповідає вимогам закону та ліцензійним умовам та/або вимогам до провадження певного виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, встановленим законодавством.

{Пункт 2 частини першої статті 72 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

2. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про відмову у видачі ліцензії повинно бути мотивованим із зазначенням конкретної причини, що зумовила його прийняття.

Стаття 73. Підстави для анулювання ліцензії на провадження певного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право анулювати видану ліцензію на провадження певного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках у разі, якщо:

1) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків подав до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку письмову заяву з проханням анулювати видану йому ліцензію на провадження певного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

2) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків не розпочинав провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках та/або не надавав додаткові послуги, передбачені ліцензією на провадження певного виду діяльності, протягом 12 місяців з дати отримання такої ліцензії, якщо інший строк не встановлено спеціальним законом, що регулює такий вид професійної діяльності;

3) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків не провадив професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках та/або не надавав додаткові послуги, передбачені ліцензією на провадження певного виду професійної діяльності, протягом шести місяців поспіль, якщо інший строк не встановлено спеціальним законом, що регулює такий вид професійної діяльності;

4) документи, подані професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків для отримання ліцензії, містять недостовірну інформацію;

5) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків отримав ліцензію на провадження певного виду діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках внаслідок вчинення ним протиправних дій;

6) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків вчинив системне та грубе порушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Порушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках вважається вчиненим системно, якщо:

а) таке порушення є повторним протягом року з дня притягнення до відповідальності за попереднє порушення законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки або законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг (далі - перше порушення) порушенням тих самих норм такого законодавства, за умови що рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, яким встановлено таке повторне порушення, не скасовано судом або щодо такого рішення судом не розглядається провадження у справі про оскарження його законності та скасування.

Встановлення судом законності рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про притягнення до відповідальності за повторне порушення після спливу одного року з дня притягнення до відповідальності за перше порушення (незалежно від дати прийняття судом такого рішення) не позбавляє Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку права анулювати ліцензію професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків відповідно до цього пункту;

б) таке порушення є третім протягом року з дня притягнення до відповідальності за перше порушення порушенням будь-яких норм такого законодавства, за умови що рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, яким встановлено таке третє порушення, не скасовано судом або щодо такого рішення судом не розглядається провадження у справі про оскарження його законності та скасування.

Встановлення судом законності рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про притягнення до відповідальності за третє порушення після спливу одного року з дня притягнення до відповідальності за перше порушення (незалежно від дати прийняття

судом такого рішення) не позбавляє Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку права анулювати ліцензію професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків відповідно до цього пункту.

Грубим порушенням на ринках капіталу та організованих товарних ринках є порушення вимог законодавства на ринках капіталу та організованих товарних ринках, вчинене з вини професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків шляхом дії або бездіяльності такого професійного учасника, якщо таке порушення завдало матеріальної шкоди клієнту/інвестору професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків та належить до грубих порушень згідно з класифікацією порушень на ринках капіталу та організованих товарних ринках, встановленою законом.

Факт завдання матеріальної шкоди клієнту/інвестору професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків та наявність у його діях вини або бездіяльності повинен бути встановленим судом;

7) щодо професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань наявні відомості про державну реєстрацію припинення юридичної особи;

8) щодо професійного учасника ринків капіталу, який є банком, Національним банком України прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;

9) щодо професійного учасника ринків капіталу, який провадить діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування та/або діяльність із зберігання активів пенсійних фондів, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку прийнято рішення про анулювання ліцензії на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи;

10) депозитарною установою не відкрито рахунка в цінних паперах у Центральному депозитарії цінних паперів у порядку, встановленому законом;

11) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків виключено з державного реєстру фінансових установ;

12) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків відсутній за місцезнаходженням, зазначеним у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

13) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків відмовив Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у проведенні перевірки;

14) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків не виконав надіслане офіційним каналом зв'язку розпорядження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про усунення порушень законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки (зокрема щодо порушення ліцензійних умов);

15) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків не вступив протягом строку, встановленого законодавством, до саморегульованої організації за відповідним видом професійної діяльності за умови реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку такої саморегульованої організації;

16) щодо професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, який є управителем, надійшла вимога власників іпотечних облігацій про дострокове припинення повноважень управителя у зв'язку з вчиненням ним порушення законних прав та інтересів власників іпотечних облігацій, що призвело до збитків, які управитель не в змозі відшкодувати або ухиляється відшкодувати;

17) щодо професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків встановлено наявність контролерів, які є юридичними особами - резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України";

{Пункт 17 частини першої статті 73 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

18) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків вчинив дії, що мають ознаки маніпулювання на організованих ринках;

19) професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків порушив заборону використання інсайдерської інформації;

20) з інших підстав, прямо передбачених законом.

2. Копія рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про анулювання ліцензії професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, який є стороною правочину щодо фінансових інструментів, валютних цінностей або стороною деривативного контракту чи товарної операції, надсилається особі, яка провадить клірингову діяльність, офіційним каналом зв'язку.

Стаття 74. Участь у професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Юридична або фізична особа, яка має намір набути участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків (крім банків) або збільшити її таким чином, щоб прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами володіти 10, 25, 50, 75 і більше відсотками статутного капіталу професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків чи правом голосу акцій (часток) у статутному капіталі професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, та/або яка має намір незалежно від формального володіння набути право справляти значний вплив на управління або діяльність професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків (далі - намір набути або збільшити участь), зобов'язана до набуття такої участі або її збільшення

повідомити про свої наміри цього професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків і погодити намір такого набуття з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку.

2. Особи, зазначені у частині першій цієї статті, зобов'язані подати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку заяву про отримання погодження наміру набути або збільшити участь (далі - заява про намір) разом з повним переліком документів (у тому числі документів, що містять інформацію з обмеженим доступом), визначених цим Законом і нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Особи, зазначені у частині першій цієї статті, не подають документів, які Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може безоплатно отримати з державних реєстрів. У такому разі юридична або фізична особа зазначає державний реєстр, що містить необхідну інформацію.

Особи, зазначені у частині першій цієї статті, які подали будь-яку інформацію, передбачену цією статтею, Національному банку України або Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку на виконання вимог цього або іншого закону, мають право не подавати інформацію повторно, зазначивши дату подачі такої інформації та ідентифікаційні дані супровідного документа, за умови надання заяви, що раніше подана інформація є актуальною станом на дату подачі заяви про намір.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Національний банк України зобов'язані у визначеному ними порядку здійснювати обмін інформацією, копіями документів та результатами проведення оцінки ділової репутації щодо осіб, державне регулювання діяльності яких вони здійснюють.

Документи та інформація, що містять банківську таємницю, надаються в порядку та на умовах, визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність".

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом двох робочих днів з дня отримання документів, передбачених частинами дев'ятою - одинадцятою і тринадцятою цієї статті, письмово повідомляє особу, яка має намір набути або збільшити участь, про отримання повного переліку документів із зазначенням дати закінчення розгляду документів або про залишення документів без розгляду у зв'язку з отриманням неповного переліку документів.

Повідомлення про залишення документів без розгляду має містити перелік документів, не поданих особою, яка має намір набути або збільшити участь, до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розглядає документи, визначені цією статтею, протягом 60 робочих днів з дня направлення передбаченого частиною третьою цієї статті повідомлення про отримання повного переліку документів.

Протягом строку розгляду документів, але не пізніше ніж на 50 робочий день з дня отримання повного переліку відповідних документів, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може одноразово письмово витребувати у осіб, зазначених у частині першій цієї статті, додаткові документи, необхідні для прийняття рішення про погодження наміру набути або збільшити участь, зазначивши вичерпний перелік необхідної додаткової інформації. У такому разі розгляд документів зупиняється до моменту отримання відповіді від осіб, зазначених у частині першій цієї статті, але не більше ніж на 20 робочих днів для отримання відповіді від осіб, зареєстрованих на території України, та на 30 робочих днів для отримання відповіді від осіб, зареєстрованих на території іноземної держави, а також для юридичних осіб, які мають намір набути або збільшити участь та не є фінансовими установами.

Неотримання документів, що містять усю інформацію, зазначену в запиті, передбаченому абзацом другим цієї частини, є підставою для прийняття Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рішення про відмову в погодженні наміру набути або збільшити участь.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом двох робочих днів з дня отримання додаткових документів, передбачених цією частиною, письмово повідомляє особу, яка має намір набути або збільшити участь, про отримання таких документів.

У зв'язку з отриманням витребуваної додаткової інформації Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може у разі виникнення необхідності запитувати уточнюючу інформацію. Запит уточнюючої інформації не зупиняє перебігу строку розгляду документів.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку не може витребувати інформацію, що не стосується прийняття рішення про погодження наміру набути або збільшити участь чи про відмову в погодженні наміру набути або збільшити участь.

5. За результатами розгляду документів Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про погодження наміру набути або збільшити участь чи про відмову в погодженні наміру набути або збільшити участь.

Рішення про погодження наміру набути або збільшити участь має включати строк дії такого погодження. За заявою особи, якій погоджено намір набути або збільшити участь, строк дії такого погодження може бути подовжено за відповідним рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про відмову в погодженні наміру набути або збільшити участь та повідомляє відповідну особу про прийняте рішення із зазначенням підстав такої відмови у порядку та строки, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Про прийняте рішення Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку повідомляє заявника офіційним каналом зв'язку та/або шляхом направлення листа протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення.

6. Інформація про погодження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку наміру набути або збільшити участь або про відмову в погодженні наміру набути або збільшити участь оприлюднюється у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

У разі якщо Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у строк, визначений частиною четвертою цієї статті, не прийняла рішення про відмову в погодженні наміру набути або збільшити участь, такий намір вважається погодженим.

7. У разі якщо повний перелік документів для погодження наміру набути або збільшити участь подали дві та більше осіб, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку здійснює розгляд документів послідовно відповідно до порядку, в якому їх було отримано, на засадах недискримінації, забезпечуючи таким особам рівні можливості.

8. Особи, зазначені у частині першій цієї статті, зобов'язані повідомити професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків про погодження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку наміру набути або збільшити участь та надати такому учаснику інформацію про свою структуру власності юридичної особи та розмір частки участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків.

9. Юридична особа, яка відповідно до частини першої цієї статті має намір набути або збільшити участь, зобов'язана подати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за формою, встановленою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (якщо інше не передбачено цією частиною), такі документи та інформацію:

1) заяву про намір;

2) ідентифікаційні дані особи, яка має намір набути або збільшити участь: повне найменування (у розумінні Цивільного кодексу України), ідентифікаційний код юридичної особи, код LEI (за наявності), місцезнаходження, поштову адресу, адресу електронної пошти для офіційного каналу зв'язку, номери засобів зв'язку;

3) копію статуту юридичної особи, засвідчену такою юридичною особою, або код доступу до результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації, що надає доступ до копії статуту в електронній формі в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

4) перелік операцій, які здійснює така особа в рамках провадження господарської діяльності;

5) повний перелік контролерів, осіб, які здійснюють управлінські функції в такій юридичній особі, із зазначенням щодо таких осіб такої інформації про:

а) ім'я (у розумінні Цивільного кодексу України);

б) дату та місце народження;

в) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті) або унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі;

г) адресу реєстрації, поштову адресу, адресу електронної пошти для офіційного каналу зв'язку, номери засобів зв'язку;

г) освіту, професійне навчання, досвід роботи, які стосуються фондового ринку (ринку цінних паперів), ринків капіталу та товарного ринку із зазначенням підприємств, установ, організацій, де ця фізична особа працювала, і посадових обов'язків, які вона виконувала, та строку їх виконання;

б) інформацію щодо кінцевих бенефіціарних власників юридичної особи, яка має намір набути або збільшити участь:

а) ім'я (у розумінні Цивільного кодексу України);

б) дату та місце народження;

в) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті) чи унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі;

г) адресу реєстрації, поштову адресу, адресу електронної пошти для офіційного каналу зв'язку, номери засобів зв'язку;

7) інформацію про юридичну особу, яка відповідно до частини першої цієї статті має намір набути або збільшити участь, будь-яких її контролерів, осіб, які здійснюють в ній управлінські функції, а також осіб, щодо яких вона здійснює контроль, а саме:

а) інформацію, підтверджену копіями відповідних документів, про вироки у справах щодо злочинів проти власності, у сфері господарської діяльності, у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (якщо судимість за такі злочини не знята або не погашена в порядку, визначеному законодавством), про триваючі досудові розслідування в рамках кримінальних проваджень у таких злочинах, спори, пов'язані з господарською діяльністю, стороною яких у порядку адміністративного, господарського або цивільного судочинства виступає така особа, дисциплінарні провадження, включаючи відсторонення від займаної посади керівника юридичної особи, триваючі провадження у справі про банкрутство або неплатоспроможність та інші подібні процедури стосовно такої особи (таких осіб);

б) інформацію в довільній формі про триваючі на дату подання заяви про намір провадження будь-яких контролюючих органів у справах щодо такої особи (таких осіб), виконавчі провадження, процедури застосування санкцій за порушення, пов'язані з наданням фінансових послуг;

в) інформацію в довільній формі про відмову у видачі ліцензії, дозволу, авторизації, наданні членства, видачі документів (сертифіката, свідоцтва тощо), що надають право провадити діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках; відкликання, анулювання чи припинення таких ліцензій, дозволів, авторизації, членства чи дії документів; виключення із складу об'єднань професійних учасників ринків капіталу, професійних об'єднань та асоціацій;

г) інформацію в довільній формі про звільнення з посади за порушення законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, звільнення від виконання функцій повіреного (управителя) траста або інших фідуціарних обов'язків (обов'язків діяти якнайкраще в інтересах третіх осіб) чи будь-яких інших аналогічних відносин на ринках капіталу щодо осіб, які є контролерами такої особи або здійснюють в ній управлінські функції;

8) інформацію щодо проведення органами державної влади або Національним банком України оцінки ділової репутації такої особи відповідно до інших процедур, передбачених законом, та її результати (якщо вони відомі), із зазначенням органу, що проводив таку оцінку, і дати її проведення;

9) опис фінансових інтересів (пов'язаність відносинами в рамках кредитного договору, договору гарантії або застави), а також наявність родинних зв'язків у такої особи, а в разі якщо така особа є членом групи компаній (материнської компанії та її дочірніх компаній) - також членів групи компаній, до якої вона належить, та її контролерів і осіб, які здійснюють в ній управлінські функції з:

а) власниками акцій (часток) у статутному капіталі професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, у якому така юридична особа має намір набути або збільшити участь;

б) особами, які мають право голосу (мають право здійснювати право голосу від імені третіх осіб) в органах такого професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, у випадках, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

в) особами, які здійснюють управлінські функції у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків;

г) професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків у цілому або з членами групи компаній, до якої він належить;

10) інформацію про інтереси або діяльність, що можуть суперечити інтересам стосовно професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, у якому фізична особа має намір набути або збільшити участь, а також про можливі рішення для управління такими конфліктами інтересів;

11) схематичне зображення структури власності юридичної особи із зазначенням ідентифікаційних даних усіх акціонерів (учасників), які здійснюють вирішальний вплив на діяльність такої особи, розміру їх частки у статутному капіталі (прав голосу), а також копію корпоративного договору (договору між акціонерами);

12) схематичне зображення структури фінансової групи, до якої належить така юридична особа, із зазначенням розміру часток у статутному капіталі (прав голосу) учасників групи, які є контролерами щодо інших учасників, а також їх КВЕД;

13) у разі якщо така особа є материнським або дочірнім підприємством, що входить до складу фінансової групи, - інформацію про відносини між суб'єктами господарювання - учасниками групи, які є фінансовими установами, та тими, які не є фінансовими установами;

14) ідентифікаційні дані будь-яких банків, кредитних установ, страховиків, перестраховиків, інститутів спільного інвестування та осіб, що здійснюють управління їх активами, а також інвестиційних фірм, що входять до фінансової групи, із зазначенням органів, що здійснюють державне регулювання основного виду їх економічної діяльності;

15) фінансову звітність, консолідовану і субконсолідовану фінансову звітність (у разі складання відповідно до законодавства) юридичної особи за останні три фінансові роки з аудиторськими звітами (за наявності).

Якщо така юридична особа провадить господарську діяльність протягом строку, недостатнього для виконання вимог цього пункту, подається фінансова звітність за повні фінансові роки провадження такою особою господарської діяльності та остання проміжна фінансова інформація, складена станом на кінець звітного періоду, що передує даті подання заяви про намір, підтвержені відповідно аудиторським звітом та звітом щодо огляду проміжної фінансової інформації.

Якщо така юридична особа провадить господарську діяльність протягом строку, що є меншим за один рік, подається прогностна фінансова звітність, що включає прогностичний звіт про фінансовий стан та прогностичний звіт про фінансові результати на три роки, наступні за роком подачі заяви про намір, і пояснення показників прогностичної фінансової звітності;

16) інформацію про кредитний рейтинг такої особи та фінансової групи, до якої вона належить (за наявності);

17) копію попередніх висновків або рішення Антимонопольного комітету України у випадках, передбачених законодавством.

10. Фізична особа, яка відповідно до частини першої цієї статті має намір набути або збільшити участь, зобов'язана подати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за формою, встановленою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (якщо інше не передбачено цією частиною), такі документи та інформацію:

1) заяву про намір;

2) ідентифікаційні дані особи, яка має намір набути або збільшити участь: ім'я (у розумінні Цивільного кодексу України), дату та місце народження, серію та номер паспорта (іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для вчинення правочинів) та реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відповідну відмітку в паспорті) або унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі, адресу реєстрації, поштову адресу, адресу електронної пошти для офіційного каналу зв'язку, номери засобів зв'язку;

3) інформацію про освіту, професійне навчання, досвід роботи, які стосуються фондового ринку (ринку цінних паперів), ринків капіталу та товарного ринку із зазначенням посади, що обіймає особа станом на дату подання заяви про намір, підприємств, установ, організацій, в яких ця фізична особа працювала, посадових обов'язків, які вона виконувала, та строку їх виконання;

4) інформацію щодо себе та будь-якої юридичної особи, контролером або членом виконавчого органу якого була така особа в будь-який період часу протягом останніх 10 років (включаючи день подачі заяви про намір), а саме:

а) інформацію, підтверджену копіями відповідних документів, про вироки у справах щодо злочинів у сфері господарської діяльності, триваючі досудові розслідування в рамках кримінальних проваджень у таких злочинах, спори, пов'язані з господарською діяльністю, стороною яких у порядку адміністративного або цивільного судочинства виступає така особа, дисциплінарні провадження, включаючи відсторонення від займаної посади керівника юридичної особи, триваючі провадження у справі про банкрутство або неплатоспроможність та інші подібні процедури стосовно такої особи;

б) інформацію в довільній формі про триваючі на дату подання заяви про намір провадження будь-яких контролюючих органів у справах щодо заявника, виконавчі провадження, процедури застосування санкцій за порушення, пов'язані з наданням фінансових послуг;

в) інформацію в довільній формі про відмову у видачі ліцензії, дозволу, авторизації, наданні членства, видачі документів (сертифіката, свідоцтва тощо), що надають право провадити діяльність на ринках капіталу; відкликання, анулювання чи припинення ліцензій, дозволів, авторизації, членства чи дії документів; виключення із складу об'єднань професійних учасників ринків капіталу, професійних об'єднань та асоціацій;

г) інформацію в довільній формі про звільнення з посади за порушення законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, звільнення від виконання функцій повіреного (управителя) траста або інших фідучіарних обов'язків (обов'язків діяти якнайкраще в інтересах третіх осіб) чи будь-яких інших аналогічних відносин на ринках капіталу;

5) інформацію щодо проведення органами державної влади або Національним банком України оцінки ділової репутації та досвіду такої особи в рамках інших передбачених законом процедур і її результати (якщо такі відомі) із зазначенням органу, що проводив таку оцінку, і дати її проведення;

6) документи, що дають змогу зробити висновок про фінансовий стан особи, включаючи інформацію про джерела походження коштів, активів та зобов'язань, а також інформацію про відносини застави, іпотеки, гарантії, стороною яких є особа;

7) перелік операцій, які здійснює така особа в рамках провадження господарської діяльності;

8) інформацію про фінансовий стан заявника, включаючи інформацію про кредитний рейтинг та опубліковану фінансову звітність суб'єктів господарювання, у яких така особа була контролером або членом виконавчого органу, а також інформацію щодо такої особи (за наявності);

9) інформацію щодо наявності у таких осіб родинних зв'язків або спільних фінансових інтересів (пов'язаність відносинами в рамках кредитного договору, договору гарантії або застави) з:

а) власниками акцій (часток) у статутному капіталі професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, у якому фізична особа має намір набути або збільшити участь;

б) особами, які мають право голосу (мають право здійснювати право голосу від імені третіх осіб) в органах такого професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, у випадках, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

в) особами, які здійснюють управлінські функції у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків;

г) професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків у цілому або з членами фінансової групи, до якої він належить;

10) інформацію про інтереси або діяльність, що можуть суперечити інтересам професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, у якому фізична особа має намір набути або збільшити участь;

11) копію попередніх висновків або рішення Антимонопольного комітету України у випадках, передбачених законодавством.

11. Іноземна юридична особа, яка має намір набути або збільшити участь, додатково до інформації та документів, передбачених частиною дев'ятою цієї статті, подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку такі документи:

1) письмовий дозвіл на участь іноземної юридичної особи у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків в Україні, виданий уповноваженим контролюючим органом держави, в якій зареєстровано головний офіс іноземної юридичної особи, якщо законодавством такої держави вимагається отримання зазначеного дозволу, або письмове запевнення іноземної юридичної особи про відсутність у законодавстві відповідної держави вимог (підстав) для отримання такого дозволу;

2) витяг із торговельного, судового реєстрів або інший офіційний документ, що підтверджує реєстрацію іноземної юридичної особи в державі, в якій зареєстровано її головний офіс;

3) документ про ділову репутацію заявника від відповідних іноземних компетентних органів (за наявності);

4) загальну інформацію про компетентні органи іноземної держави, що мають наглядові повноваження щодо іноземної юридичної особи.

Фізична особа - іноземець (особа без громадянства), яка має намір набути або збільшити участь, додатково до інформації та документів, передбачених частиною десятою цієї статті, подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку документи, передбачені пунктами 1 і 3 цієї частини.

12. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може встановити особливості документів, що подаються для погодження наміру набути або збільшити участь окремими категоріями осіб (зокрема трастами, іншими подібними правовими утвореннями, фондами національного добробуту, фінансовими установами).

13. Особа, яка має намір набути або збільшити участь, додатково до інформації та документів, передбачених частинами дев'ятою - одинадцятою цієї статті, подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку відповідно до вимог, за формою та в порядку, встановленими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, інформацію про:

1) осіб, яких така особа у разі набуття участі або її збільшення має намір призначити особами, які здійснюють виконавчі функції у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків;

2) мету, спосіб, обсяг, вартість набуття участі або її збільшення;

3) фінансування набуття участі або її збільшення;

4) групу, до якої належатиме професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків у результаті набуття участі або її збільшення, а також про наслідки такого набуття участі або її збільшення для цілей здійснення консолідованого та субконсолідованого нагляду за професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків;

5) бізнес-план (бізнес-стратегію) подальшої діяльності професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків.

14. Документи, зазначені у цій статті, що подаються іноземною юридичною особою та фізичною особою - іноземцем, повинні відповідати вимогам до мови документів, передбаченим статтею 140 цього Закону.

15. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право прийняти рішення про відмову в погодженні наміру набути або збільшити участь у разі, якщо:

1) документи містять недостовірну інформацію або не відповідають вимогам законів України чи нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

2) ділова репутація особи, яка має намір набути або збільшити участь, не відповідає вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) ділова репутація особи - контролера заявника, ділова репутація осіб, які здійснюють управлінські функції в юридичній особі - заявнику, а також ділова репутація осіб, які здійснюють управлінські функції в юридичній особі, що знаходиться під контролем юридичної особи - заявника, не відповідають вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

4) фінансовий стан юридичної особи - заявника та/або майновий стан фізичної особи - заявника не відповідають вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

5) особа не має власних коштів для набуття або збільшення участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків;

6) набуття або збільшення особою участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків загрожуватиме інтересам клієнтів професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків або суперечитиме антимонопольному законодавству України;

7) структура власності юридичної особи - заявника не відповідає вимогам щодо її прозорості, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

8) особа, яка має намір набути або збільшити участь, не відповідає вимогам закону.

16. Юридична особа, яка набула участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, зобов'язана у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку повідомляти такого професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків і Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку про всі зміни її структури власності юридичної особи у місячний строк з дня настання таких змін, а також протягом місяця надавати інформацію про зміни ділової репутації керівників та/або про ділову репутацію новопризначених керівників.

Фізична особа, яка набула участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, зобов'язана у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку повідомляти такого професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків та Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку про всі зміни в інформації, яку така фізична особа подала згідно з вимогами цієї статті.

17. Юридична чи фізична особа, яка має намір передати участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків будь-якій іншій особі, зменшити таку участь або передати контроль над професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків іншій особі, повинна повідомити про це професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків і Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку.

18. Власником істотної участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків не може бути юридична або фізична особа, яка відповідає хоча б одному з таких критеріїв:

1) є юридичною особою - резидентом держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України";

{Пункт 1 частини вісімнадцятої статті 74 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

2) до особи або до її посадових осіб застосовані санкції згідно з резолюціями Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних організацій, рішеннями Ради Європейського Союзу, інших міждержавних об'єднань, членом (учасником) яких є Україна, що передбачають обмеження або заборону торговельних та/або фінансових операцій;

3) до особи або до її посадових осіб застосовані санкції відповідно до Закону України "Про санкції";

4) особа або її посадові особи включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

5) особа підконтрольна особам, зазначеним у пунктах 1-4 цієї частини, або має таких осіб серед власників істотної участі;

{Пункт 5 частини вісімнадцятої статті 74 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

6) не відповідає вимогам законодавства.

19. У разі зменшення показників діяльності професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, що використовуються для вимірювання та оцінки ризиків його діяльності, таким чином, що існує ризик невиконання ним пруденційних нормативів, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, або виникає ризик неспроможності виконання професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків своїх фінансових зобов'язань, строк виконання яких настав, особа, яка має істотну участь у такому професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, зобов'язана:

1) надати фінансову допомогу такому професійному учаснику в рамках вжиття заходів з метою приведення його діяльності у відповідність із вимогами законодавства або з метою виконання таким учасником своїх фінансових зобов'язань у розмірі, пропорційному до розміру його участі; або

2) ініціювати розгляд загальними зборами учасників (акціонерів) питання про ліквідацію такого професійного учасника. У разі якщо загальними зборами не підтримано пропозицію особи, яка має істотну участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, прийняти рішення про ліквідацію професійного учасника, така особа зобов'язана виконати дії, передбачені пунктом 1 цієї частини.

Стаття 75. Наслідки недотримання вимог щодо набуття або збільшення участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Юридична або фізична особа, яка набула участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків (крім банків) таким чином, що стала прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами володіти 10, 25, 50, 75 і більше відсотками статутного капіталу професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків чи правом голосу акцій (часток) у статутному капіталі професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків та/або незалежно від формального володіння почала справляти значний вплив на управління або діяльність професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків без отримання рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про погодження набуття участі, не має права голосу за такими акціями до моменту виконання вимог статті 74 цього Закону.

2. Юридична або фізична особа, яка збільшила участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків (крім банків) таким чином, що стала прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами володіти 10, 25, 50, 75 і більше відсотками статутного капіталу професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків чи правом голосу акцій (часток) у статутному капіталі професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків та/або незалежно від формального володіння почала справляти значний вплив на управління або діяльність професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків без отримання рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про погодження збільшення участі, має право голосу лише за акціями, що належали їй до такого збільшення. При цьому інші акції або частки у статутному капіталі такої юридичної особи не дають права голосу до моменту виконання вимог статті 74 цього Закону.

3. Рішення загальних зборів, прийняті з використанням акцій (часток) у капіталі, що відповідно до частини першої цієї статті не дають права голосу, та за умови невикористання яких рішення загальних зборів були б іншими, не мають юридичної сили.

Стаття 76. Корпоративне управління у професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Метою організації корпоративного управління у професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків є забезпечення недопущення завдання шкоди клієнтам такого професійного учасника або створення загрози інвестиціям, запобігання невиконанню професійним учасником вимог законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки та попередження прийняття професійним учасником ризиків, реалізація яких створює загрозу цілісності ринків капіталу та організованих товарних ринків і стабільності їх функціонування.

2. Принципи організації внутрішньої структури професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків:

1) ефективного управління професійним учасником, у тому числі шляхом відповідного розподілу обов'язків;

2) здійснення нагляду за операційною діяльністю професійного учасника;

3) запобігання та врегулювання конфліктів інтересів;

4) відповідальність за неналежну організацію корпоративного управління.

3. Вимоги до корпоративного управління професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, зазначених у пункті 3 частини першої статті 42 цього Закону, встановлюються частинами першою, другою, четвертою - сьомою цієї статті.

Вимоги до корпоративного управління професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, зазначених у пунктах 1 і 2 частини першої статті 42 цього Закону, які не є банками, встановлюються частинами першою, другою, четвертою - восьмою цієї статті.

Вимоги до корпоративного управління професійних учасників ринків капіталу, зазначених у пункті 2 частини першої статті 42 цього Закону, які є банками, встановлюються законодавством про банки та банківську діяльність, а також частиною дев'ятою цієї статті.

4. Усі професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків зобов'язані створити комплексну, ефективну систему внутрішнього контролю, що включає підсистеми комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту. Така система створюється з урахуванням особливостей виду професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, характеру та обсягів операцій, що здійснюються ними під час провадження такої діяльності, і ризиків, властивих такій діяльності. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків зобов'язані здійснювати контроль за функціонуванням такої системи.

Структурні підрозділи або окремі посадові особи, що входять до системи внутрішнього контролю, підпорядковуються органу, відповідальному за здійснення нагляду, та звітують перед ним.

5. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків зобов'язані регулярно, але не рідше одного разу на рік, якщо інше не передбачено законодавством, переглядати внутрішні політики, що регламентують провадження професійної діяльності.

6. Вимоги до системи внутрішнього контролю професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків встановлюються нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

7. В усіх професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків незалежно від організаційно-правової форми створюється орган, відповідальний за здійснення нагляду. Члени органу, відповідального за здійснення нагляду, повинні відповідати кваліфікаційним вимогам щодо ділової репутації та професійної придатності, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Професійна придатність члена органу, відповідального за здійснення нагляду, визначається як сукупність знань, професійного та управлінського досвіду особи, необхідних для належного виконання посадових обов'язків з урахуванням бізнес-плану (бізнес-стратегії) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Порядок формування органу, відповідального за здійснення нагляду, встановлюється статутом професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Орган, відповідальний за здійснення нагляду, повинен встановлювати стратегічні цілі професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, контролювати актуальність таких цілей та періодично оцінювати прогрес у їх досягненні. Орган, відповідальний за здійснення нагляду, повинен затверджувати внутрішні положення, що регулюють діяльність органів управління професійного учасника (крім тих, що віднесені до виключної компетенції загальних зборів акціонерів (учасників) такого професійного учасника), функціонування системи внутрішнього контролю, а також внутрішні політики щодо надання послуг клієнтам, (крім документів нормативно-технічного характеру), контролювати адекватність та ефективність виконання їхніх вимог. Орган, відповідальний за здійснення нагляду, повинен вживати відповідних заходів для усунення будь-яких недоліків, виявлених під час контролю.

Положення внутрішніх політик професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків мають передбачати такі повноваження органу, відповідального за здійснення нагляду:

1) контроль здійснення професійним учасником професійної діяльності відповідно до отриманої ним ліцензії на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності, включаючи професійні компетентності, загальні та спеціальні знання і досвід працівників професійного учасника, а також ресурси, процедури та механізми, необхідні для

надання послуг та здійснення професійної діяльності, з урахуванням характеру, масштабу і складності діяльності професійного учасника та всіх вимог законодавства, яким він повинен відповідати;

2) затвердження та контроль виконання внутрішніх політик щодо продуктів та послуг, що пропонуються або надаються з урахуванням положення про управління ризиками та відповідно до характеристик і потреб клієнтів фірми, яким такі продукти та послуги пропонуються чи надаються;

3) затвердження та контроль виконання внутрішніх політик щодо проведення відповідного стрес-тестування у випадках, визначених законодавством;

4) затвердження та контроль виконання політики (положення) щодо винагороди осіб, які беруть участь у наданні послуг клієнтам, спрямованої на заохочення відповідального надання послуг, справедливого поводження з клієнтами, а також уникнення конфлікту інтересів у відносинах з клієнтами;

5) контроль цілісності фінансової звітності і системи подання звітності, в тому числі шляхом здійснення фінансового та операційного контролю;

6) затвердження та контроль організації комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту;

7) контроль розкриття інформації відповідно до вимог цього Закону та надання інформації клієнтам;

8) контроль діяльності осіб, які здійснюють виконавчі функції, та керівників підрозділів системи внутрішнього контролю.

Члени органу, відповідального за здійснення нагляду, повинні мати повний і безумовний доступ до всієї інформації та документів, необхідних для здійснення нагляду за прийняттям управлінських рішень особами, які здійснюють виконавчі функції.

Орган, відповідальний за здійснення нагляду, створює постійно діючий комітет з управління ризиками.

8. До професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, які є підприємствами, що становлять суспільний інтерес, або системно важливими професійними учасниками (крім банків), встановлюються такі додаткові вимоги щодо корпоративного управління:

1) органом, відповідальним за здійснення нагляду, є наглядова рада. У складі наглядової ради такого професійного учасника має бути не менше п'яти осіб, якщо більша кількість не встановлена законом;

2) наглядова рада створює постійно діючі комітети:

а) комітет з питань аудиту (аудиторський комітет);

б) комітет з питань визначення винагороди посадовим особам професійного учасника (комітет з винагород);

в) комітет з питань призначень;

г) комітет з управління ризиками.

Наглядова рада може створювати інші постійно діючі та тимчасові комітети;

3) наглядова рада з числа членів наглядової ради обов'язково визначає відповідальну особу, на яку покладено обов'язок із забезпечення реалізації функції комплаєнсу.

Комітет з питань аудиту і комітет з управління ризиками можуть бути об'єднаними.

Комітет з питань призначень і комітет з винагород можуть бути об'єднаними.

До складу кожного комітету входить не менше трьох членів наглядової ради.

Комітет з питань аудиту, комітет з винагород і комітет з питань призначень очолюють члени наглядової ради товариства, які є незалежними членами. Більшість членів зазначених комітетів повинні становити незалежні члени.

9. Додаткові вимоги з корпоративного управління для системно важливих професійних учасників ринків капіталу, які є банками:

1) органом, відповідальним за здійснення нагляду, є наглядова рада;

2) наглядова рада створює постійно діючі комітети:

а) комітет з питань аудиту (аудиторський комітет);

б) комітет з питань визначення винагороди посадовим особам професійного учасника (комітет з винагород);

в) комітет з питань призначень;

г) комітет з управління ризиками.

Наглядова рада може створювати інші постійно діючі та тимчасові комітети;

3) наглядова рада з числа членів наглядової ради обов'язково визначає відповідальну особу, на яку покладено обов'язок із забезпечення реалізації функції комплаєнсу, або створює комітет з питань комплаєнсу.

Комітет з винагород та комітет з питань призначень можуть бути об'єднаними.

До складу кожного комітету входить не менше трьох членів наглядової ради.

Комітети очолюють члени наглядової ради товариства, які є незалежними членами. Більшість членів зазначених комітетів повинні становити незалежні члени.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право за погодженням з Національним банком України встановлювати до системно важливих професійних учасників ринків капіталу, які є банками:

додаткові вимоги до системи корпоративного управління, що обмежують ризики їх професійної діяльності на ринках капіталу;

додаткові кваліфікаційні вимоги до членів наглядової ради щодо їх професійної придатності.

Розділ VI

ДІЯЛЬНІСТЬ, ПОВ'ЯЗАНА З РИНКАМИ КАПІТАЛУ ТА ОРГАНІЗОВАНИМИ ТОВАРНИМИ РИНКАМИ

Стаття 77. Діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, що потребує авторизації

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку здійснює авторизацію юридичних осіб, які мають намір провадити такі види діяльності з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках:

1) оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та/або професійних організованих товарних ринків;

2) розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації;

3) подання звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

2. Авторизація здійснюється шляхом включення юридичних осіб до Реєстру осіб, уповноважених надавати інформаційні послуги на ринках капіталу та організованих товарних ринках (далі - Реєстр уповноважених осіб).

Авторизації підлягає кожний окремий вид діяльності, визначений частиною першою цієї статті.

Порядок ведення Реєстру уповноважених осіб та оприлюднення інформації з нього встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Нагляд та контроль за здійсненням діяльності з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках здійснюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках провадиться на підставі відповідних договорів, вимоги до яких встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 78. Особи, які мають право провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Юридичні особи, у тому числі професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків, провадять діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках за умови їх включення до Реєстру уповноважених осіб та отримання свідоцтва про включення до Реєстру осіб, уповноважених надавати інформаційні послуги на ринках капіталу та організованих товарних ринках (далі - свідоцтво про включення до Реєстру).

Юридична особа, зареєстрована на тимчасово окупованій території України або території проведення антитерористичної операції, не може бути включена до Реєстру уповноважених осіб та не може провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Вимоги до свідоцтва про включення до Реєстру встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Вимоги до особи, яка має намір провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для включення її до Реєстру уповноважених осіб встановлюються цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Особи, які провадять діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, зобов'язані дотримуватися зазначених вимог протягом усього періоду провадження ними такої діяльності.

3. Юридична особа має право провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках виключно після отримання свідоцтва про включення до Реєстру.

Проведення діяльності з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках без отримання свідоцтва про включення до Реєстру забороняється.

Стаття 79. Порядок авторизації

1. Особа, яка має намір провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для включення її до Реєстру уповноважених осіб та отримання свідоцтва про включення до Реєстру подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку відповідно до вимог, у порядку та за формою, встановленими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, такі документи та інформацію:

1) заяву про включення до Реєстру уповноважених осіб;

2) копію статуту юридичної особи, засвідчену такою юридичною особою, та інформацію про дату та номер державної реєстрації статуту, крім випадку наявності доступу до відомостей такого статуту в достатньому обсязі в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних

осіб - підприємців та громадських формувань. У разі якщо юридична особа здійснює діяльність на підставі модельного статуту - інформацію про розмір статутного (складеного) капіталу;

3) відомості про структуру власності юридичної особи, інформацію про учасників (акціонерів) юридичної особи з істотною участю та, у разі якщо юридична особа належить до небанківської фінансової групи, - інформацію про таку групу;

4) інформацію про членів виконавчого органу та/або наглядової ради;

5) інформацію про капітал та про джерела його походження;

6) інформацію про фінансовий стан юридичної особи та, у разі якщо юридична особа належить до небанківської фінансової групи, - інформацію про фінансовий стан такої групи;

7) інформацію про організацію діяльності, зокрема про:

а) бізнес-план (бізнес-стратегію) на наступні три роки;

б) організаційну структуру;

в) систему внутрішнього контролю (підсистеми комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту);

г) функції, послуги та діяльність, що провадяться чи планується провадити із залученням третіх осіб;

г) наявність спеціалістів, обладнання, комп'ютерної техніки, програмного забезпечення та приміщень, необхідних для провадження діяльності з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

8) внутрішні документи щодо провадження діяльності, зокрема:

а) копії внутрішніх положень особи, яка має намір провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, що визначають порядок надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

б) внутрішні правила та інформацію про створення і забезпечення функціонування механізму виявлення, запобігання та усунення конфліктів інтересів;

9) внутрішні правила та інформацію про відповідні засоби гарантування безпеки інформації, її передачі, мінімізації ризиків виникнення загрози доступності, конфіденційності та цілісності інформації;

10) інформацію про засоби забезпечення безперервності провадження діяльності.

2. У разі внесення змін до інформації та/або документів, поданих відповідно до частини першої цієї статті, особа, яка провадить діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, зобов'язана офіційним каналом зв'язку повідомити про це Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку у встановлені нею порядку та строки.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про включення або відмову у включенні юридичної особи до Реєстру уповноважених осіб протягом шести місяців з дня отримання всіх документів, передбачених частиною першою цієї статті.

4. У разі прийняття рішення про включення юридичної особи до Реєстру уповноважених осіб Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку видає свідоцтво про включення до Реєстру.

У разі прийняття рішення про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру уповноважених осіб Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку повідомляє юридичну особу про причини відмови протягом п'яти робочих днів з дня прийняття такого рішення.

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру уповноважених осіб виключно на таких підставах:

1) невідповідність юридичної особи, яка має намір провадити діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, вимогам законодавства;

2) невідповідність документів, поданих на погодження, вимогам законодавства;

3) наявність у документах неповної та/або взаємовиключної, та/або неузгодженої, та/або недостовірної інформації;

4) невідповідність засобів, що забезпечують провадження діяльності з надання певної (певних) інформаційної (інформаційних) послуги (послуг) на ринках капіталу та організованих товарних ринках, вимогам законодавства.

Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру уповноважених осіб може бути оскаржено в судовому порядку.

Після усунення причин, що стали підставою для прийняття Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рішення про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру уповноважених осіб, юридична особа може повторно звернутися із заявою про включення до Реєстру уповноважених осіб.

Стаття 80. Анулювання свідоцтва про включення до Реєстру уповноважених осіб

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право анулювати свідоцтво про включення до Реєстру уповноважених осіб за однією з таких підстав:

1) заява особи, яка провадить діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

2) встановлення факту непроведення діяльності з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках протягом 12 місяців поспіль;

3) встановлення факту подання недостовірної, неправдивої та/або оманливої інформації особою, яка провадить діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для включення її до Реєстру уповноважених осіб;

4) встановлення факту невідповідності особи, яка провадить діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, вимогам законодавства стосовно особи для включення її до Реєстру уповноважених осіб;

5) встановлення факту системного порушення особою, яка провадить діяльність з надання інформаційних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, або повторного протягом одного календарного року порушення вимог законодавства на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Порушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках вважається вчиненим системно в разі, якщо:

а) таке порушення є повторним протягом року з дня притягнення до відповідальності за попереднє порушення законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки або законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг (далі - перше порушення) порушенням тих самих норм законодавства, за умови що рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, яким було встановлено таке повторне порушення, не скасовано судом або щодо такого рішення судом не розглядається провадження у справі про оскарження його законності та скасування.

Встановлення судом законності рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про притягнення до відповідальності за повторне порушення після одного року з дня притягнення до відповідальності за попереднє порушення (незалежно від дати прийняття судом такого рішення) не позбавляє Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку права анулювати ліцензію професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків відповідно до цього пункту;

б) таке порушення є третім протягом року з дня притягнення до відповідальності за перше порушення порушенням будь-яких норм такого законодавства, за умови що рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, яким було встановлено таке третє порушення, не скасовано судом або щодо такого рішення судом не розглядається провадження у справі про оскарження його законності та скасування.

Встановлення судом законності рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про притягнення до відповідальності за третє порушення після одного року з дня притягнення до відповідальності за перше порушення (незалежно від дати прийняття судом такого рішення) не позбавляє Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку права анулювати ліцензію професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків відповідно до цього пункту.

Стаття 81. Вимоги до діяльності з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків

1. Особи, які провадять діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та/або професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, повинні мати погоджені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку внутрішні правила та відповідні процедури, які забезпечують оприлюднення такої регульованої інформації в режимі, максимально технічно наближеному до реального часу, на комерційній основі з урахуванням вимог абзацу другого цієї частини.

Регульована інформація має бути доступною для будь-яких юридичних та фізичних осіб на безоплатній основі не пізніше ніж через 15 хвилин після її оприлюднення.

2. Програмно-технічні комплекси, що використовуються при провадженні діяльності з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, повинні відповідати вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та забезпечувати ефективно та безперервне поширення такої інформації шляхом забезпечення швидкого доступу до неї на недискримінаційній основі у формі, придатній для обробки та консолідації.

Такі програмно-технічні комплекси повинні забезпечувати можливість оприлюднення інформації у формі відкритих даних. При цьому вимоги абзацу другого частини першої статті 10¹ Закону України "Про доступ до публічної інформації" не застосовуються до осіб, які провадять діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

Особи, які провадять діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, не мають права обмежувати доступ інших осіб до інформації, що оприлюднюється відповідно до цієї статті.

3. Програмно-технічні комплекси, що використовуються особами, які провадять діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, повинні забезпечувати функціонування ефективних механізмів перевірки поданої учасниками ринків капіталу та/або професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків для оприлюднення інформації на предмет її повноти, ідентифікації описок та очевидних технічних помилок, а також механізмів повернення такої інформації учасникам ринків капіталу та/або професійним учасникам ринків капіталу та організованих товарних ринків для її виправлення та повторного подання.

Стаття 82. Вимоги до діяльності з розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації

1. Особи, які провадять діяльність з розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації, повинні мати погоджені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку внутрішні правила та відповідні процедури, які забезпечують збирання всієї оприлюдненої відповідно до статті 124 цього Закону регульованої інформації, її консолідацію в безперервний оновлюваний електронний потік інформації та оприлюднення в режимі, максимально технічно наближеному до реального часу, на комерційній основі, з урахуванням вимог абзацу другого цієї частини.

Консолідована в безперервний оновлюваний електронний потік інформація має бути доступною для будь-яких юридичних та фізичних осіб на безоплатній основі не пізніше ніж через 15 хвилин після її оприлюднення.

Вимоги до змісту потоку такої інформації встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Програмно-технічні комплекси, що використовуються при провадженні діяльності з розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації, повинні відповідати вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, забезпечувати ефективне та безперервне поширення інформації через швидкий доступ до неї на недискримінаційній основі та безперешкодне використання цієї інформації учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Такі програмно-технічні комплекси повинні забезпечувати можливість оприлюднення інформації у формі відкритих даних. При цьому вимоги абзацу другого частини першої статті 10¹ Закону України "Про доступ до публічної інформації" не застосовуються до осіб, які провадять діяльність з розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації.

3. Особи, які провадять діяльність з розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації, крім консолідації регульованої інформації, повинні також забезпечувати консолідацію з усіх організованих ринків інформації, що має розкриватися операторами таких ринків відповідно до вимог законодавства.

Стаття 83. Вимоги до діяльності з подання звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

1. Особи, які провадять діяльність з подання звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, повинні мати погоджені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку внутрішні правила та відповідні процедури, які забезпечують подання відповідної інформації якомога швидше, але в будь-якому разі не пізніше завершення робочого дня, протягом якого виникла така інформація.

Порядок подання інформації особами, які провадять діяльність з подання звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Програмно-технічні комплекси, що використовуються особами, які провадять діяльність з подання звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, повинні забезпечувати ефективну перевірку повноти поданої учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків звітних даних, виявлення описок та/або очевидних технічних помилок, а також повернення таких звітних даних учасникам ринків капіталу та організованих товарних ринків для виправлення та повторного подання.

3. Програмно-технічні комплекси, що використовуються особами, які провадять діяльність з подання звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, повинні забезпечувати виявлення помилок, допущених внаслідок дій особи, яка провадить зазначену діяльність, а також виправлення таких помилок та повторне подання звітних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 84. Реєстр пов'язаних агентів

1. Пов'язаний агент - це юридична особа або фізична особа - підприємець, яка на підставі агентського договору з тільки однією інвестиційною фірмою провадить діяльність, що полягає у наданні від імені, в інтересах, під контролем та за рахунок інвестиційної фірми послуг щодо:

1) реклами цінних паперів та фондового ринку щодо послуг інвестиційної фірми, від імені якої діє пов'язаний агент;

2) прийняття від клієнтів замовлень на укладення деривативних контрактів та правочинів щодо них та/або правочинів щодо інших фінансових інструментів за рахунок клієнтів і надання відповідних замовлень для виконання інвестиційній фірмі, що здійснює брокерську діяльність;

3) організації розміщення цінних паперів в рамках діяльності з розміщення без надання гарантії;

4) надання індивідуальних рекомендацій щодо послуг, передбачених пунктами 1-3 цієї частини, а також цінних паперів, що розміщуються в рамках надання послуг, передбачених пунктом 3 цієї частини;

5) виконання інших передбачених агентським договором дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності, відповідно до отриманої інвестиційною фірмою ліцензії.

2. Особи, які відповідають вимогам, встановленим частиною четвертою цієї статті, та виявили бажання укласти агентський договір, підлягають включенню до реєстру пов'язаних агентів. Особа, включена до реєстру пов'язаних агентів, набуває статусу пов'язаного агента з моменту набрання чинності агентським договором, укладеним між нею та інвестиційною фірмою.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку затверджує порядок ведення та веде реєстр пов'язаних агентів, до якого включаються дані про осіб, що можуть укласти та/або уклали агентський договір, а також відомості про укладені агентські договори. У разі

виключення осіб та/або інформації про агентські договори з реєстру пов'язаних агентів інформація про це залишається в такому реєстрі.

4. Особи включаються до реєстру пов'язаних агентів на підставі заяви, за умови подання до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку підтверджених відомостей про наявність у них бездоганної ділової репутації, професійної компетентності, навичок та матеріально-технічного забезпечення, достатніх для вчинення дій, пов'язаних із безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу. Перелік та вимоги до документів, що подаються для включення до реєстру пов'язаних агентів, а також підстави для відмови у такому включенні визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку включає осіб до реєстру пов'язаних агентів або відмовляє в такому включенні протягом 30 робочих днів з дати отримання повного переліку документів заявника. Включення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку заявника до реєстру пов'язаних агентів не може вважатися гарантією того, що така особа надає послуги належної якості.

6. Включення до реєстру пов'язаних агентів проводиться на безоплатній основі.

7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку виключає з розділу реєстру пов'язаних агентів, що містить дані про осіб, які можуть укласти агентський договір, дані про особу, яка у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку:

1) повідомила про відмову від наміру провадити діяльність пов'язаного агента;

2) визнана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку такою, що подала недостовірні відомості для включення її до реєстру пов'язаних агентів;

3) визнана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку такою, що не відповідає вимогам частини четвертої цієї статті, за результатами перевірки, проведеної на підставі заяви інвестиційної фірми, з якою така особа уклала агентський договір.

8. Відомості з реєстру пов'язаних агентів оприлюднюються на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та оновлюються з метою забезпечення їх актуальності.

Стаття 85. Діяльність пов'язаного агента

1. Статус пов'язаного агента можуть набути виключно особи, внесені до реєстру пов'язаних агентів.

2. Повну та безумовну відповідальність за будь-які дії, що вчиняються пов'язаним агентом та пов'язані з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу інвестиційною фірмою, несе така інвестиційна фірма. Інвестиційна фірма, що відшкодувала шкоду, завдану з вини пов'язаного агента, з яким вона уклала агентський договір, має право зворотної вимоги (регресу) до такого агента.

3. До початку встановлення відносин з клієнтом, а також щоразу до початку надання послуг клієнту пов'язаний агент повідомляє потенційного клієнта або клієнта про свій статус агента та надає вичерпну інформацію, необхідну потенційному клієнту або клієнту для ідентифікації інвестиційної фірми, від імені, в інтересах, під контролем та за рахунок якої діє пов'язаний агент. Інвестиційна фірма, що уклала договір з пов'язаним агентом, організовує контроль за виконанням ним обов'язків, передбачених цією частиною.

4. Інвестиційна фірма, що уклала договір з пов'язаними агентами, забезпечує виконання ними усіх обов'язків інвестиційної фірми, передбачених законодавством, що регулює професійну діяльність такої інвестиційної фірми на ринках капіталу. На вимогу Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інвестиційна фірма зобов'язана довести, що наявні в неї механізми контролю діяльності пов'язаного агента не створюють загроз для інтересів клієнтів такої інвестиційної фірми. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може вимагати дострокового припинення дії агентського договору, якщо встановить, що запроваджені інвестиційною фірмою механізми контролю за діяльністю пов'язаного агента створюють загрозу для інтересів клієнтів інвестиційної фірми.

5. Інвестиційна фірма, що уклала договір з пов'язаними агентами, запобігає виникненню та врегулює конфлікти інтересів, що виникають у діяльності пов'язаних агентів у зв'язку з виконанням агентського договору, зокрема конфлікту інтересів, що виникають з системи винагород та стимулів інвестиційної фірми та у зв'язку з отриманням пов'язаними агентами винагороди від третіх осіб.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює організаційні та операційні вимоги до інвестиційних фірм, зокрема щодо організації ними діяльності пов'язаних агентів, а також вимоги до винагороди та управління конфліктом інтересів у таких агентах, включаючи порядок укладення особистих угод.

6. Пов'язаний агент використовує інформацію, що стала йому відома у зв'язку з вчиненням дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу інвестиційною фірмою, від імені, в інтересах, під контролем та за рахунок якої він діє, виключно з метою виконання агентського договору.

7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює додаткові пруденційні нормативи професійної діяльності для інвестиційних фірм, які уклали агентські договори.

Стаття 86. Діяльність торгового репозиторію

1. Торговий репозиторій у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, забезпечує створення та функціонування бази даних про укладені деривативні контракти та договори про заміну сторони, що містить інформацію, перелік та зміст якої встановлюються нормативно-правовим актом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Торговий репозиторій забезпечує:

1) присвоєння ідентифікатора деривативним контрактам;

2) присвоєння ідентифікатора кожній операції щодо кожного деривативного контракту та кожного договору про заміну сторони, інформація щодо яких подається до торгового репозиторію.

Порядок присвоєння ідентифікаторів деривативних контрактів та договорів про заміну сторони, ідентифікаторів операцій щодо деривативних контрактів та операцій щодо договорів про заміну сторони, інформація щодо яких подається до торгового репозиторію, встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку здійснює авторизацію юридичних осіб, які мають намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

3. Авторизація здійснюється шляхом включення юридичних осіб до Реєстру осіб, уповноважених провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках (далі - Реєстр торгових репозиторіїв).

Порядок ведення Реєстру торгових репозиторіїв та оприлюднення інформації з нього встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Нагляд та контроль за провадженням діяльності торговим репозиторієм на ринках капіталу та організованих товарних ринках здійснюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Провадження діяльності торговим репозиторієм на ринках капіталу та організованих товарних ринках здійснюється на підставі відповідних договорів, вимоги до яких встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

У разі провадження торговим репозиторієм інших видів господарської діяльності, крім діяльності торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, торговий репозиторій зобов'язаний забезпечити провадження таких видів діяльності шляхом їх операційного відокремлення від діяльності торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

6. Торговий репозиторій при провадженні своєї діяльності повинен забезпечити можливість співставлення інформації, що зберігається в його базах даних, з інформацією з баз даних іншого торгового репозиторію.

7. Торговий репозиторій повинен забезпечити зберігання всієї інформації, отриманої ним відповідно до статті 34 цього Закону, протягом 10 років з дня закінчення строку дії деривативного контракту, інформація про який була отримана.

Стаття 87. Особи, які мають право провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Юридичні особи, у тому числі професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків, провадять діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках за умови їх включення до Реєстру торгових репозиторіїв та отримання свідоцтва про включення до Реєстру торгових репозиторіїв (далі - свідоцтво про включення до Реєстру).

Юридична особа, зареєстрована на тимчасово окупованій території України, не може бути включена до Реєстру торгових репозиторіїв та не може провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Вимоги до свідоцтва про включення до Реєстру встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Вимоги до особи, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для включення її до Реєстру торгових репозиторіїв встановлюються цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Особи, які провадять діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, зобов'язані дотримуватися зазначених вимог протягом усього періоду провадження ними такої діяльності.

3. Юридична особа має право провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках виключно після отримання свідоцтва про включення до Реєстру.

Провадження діяльності торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках без отримання свідоцтва про включення до Реєстру забороняється.

Стаття 88. Порядок авторизації торгових репозиторіїв

1. Особа, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для включення її до Реєстру торгових репозиторіїв та отримання свідоцтва про включення до Реєстру подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку відповідно до вимог, у порядку та за формою, що встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, такі документи та інформацію:

1) заяву про включення до Реєстру торгових репозиторіїв;

2) копію статуту юридичної особи, засвідчену такою юридичною особою, та інформацію про дату та номер державної реєстрації статуту, крім випадку наявності доступу до відомостей такого статуту в достатньому обсязі в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Якщо юридична особа здійснює діяльність на підставі модельного статуту - інформацію про розмір статутного (складеного) капіталу;

3) відомості про структуру власності юридичної особи, інформацію про учасників (акціонерів) юридичної особи з істотною участю, а якщо юридична особа належить до небанківської фінансової групи - інформацію про таку групу;

4) ідентифікаційні дані, відомості про ділову репутацію та професійний досвід голови та членів колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу), голови та членів наглядової ради (за наявності) заявника, ділову репутацію заявника;

5) про капітал та джерела його походження;

6) про фінансовий стан особи, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а якщо юридична особа належить до небанківської фінансової групи - інформацію про фінансовий стан такої групи;

7) щодо організації діяльності, зокрема:

а) бізнес-план (бізнес-стратегію) на наступні три роки;

б) організаційну структуру;

в) систему внутрішнього контролю (підсистеми комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту);

г) щодо функцій, послуг та діяльності, що здійснюються чи планується здійснювати з використанням аутсорсингу;

г) про наявність спеціалістів, обладнання, комп'ютерної техніки, програмного забезпечення та приміщень, необхідних для провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

8) внутрішні документи щодо провадження діяльності торгового репозиторію, зокрема:

а) внутрішні правила та інформацію про створення і забезпечення функціонування механізму виявлення, запобігання та усунення конфліктів інтересів;

б) інформацію про порядок подання інформації до торгового репозиторію, оприлюднення та доступу до інформації, яка міститься в базі даних торгового репозиторію;

в) інформацію про тарифи торгового репозиторію;

г) внутрішні правила та інформацію про відповідні засоби гарантування безпеки інформації, її передачі, мінімізації ризиків виникнення загрози цілісності, конфіденційності, доступності інформації;

г) внутрішні правила та інформацію про процедури фіксування взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу;

9) інформацію про систему та засоби, що забезпечують безперервність, постійність надання послуг.

2. У разі внесення змін до інформації та/або документів, поданих відповідно до частини першої цієї статті, особа, яка провадить діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, зобов'язана повідомити про це Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку у встановлені нею порядку та строки офіційним каналом зв'язку.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом 20 робочих днів з дня отримання документів, передбачених частиною першою цієї статті, офіційним каналом зв'язку надсилає юридичній особі, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, підтвердження отримання повного переліку документів, передбачених частиною першою цієї статті, або повідомляє юридичну особу, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, про отримання неповного переліку таких документів.

У разі отримання неповного переліку документів, передбачених частиною першою цієї статті, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку повідомляє юридичну особу, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, про строк, до якого необхідно подати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку додаткову інформацію.

У разі неподання юридичною особою, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у визначений строк додаткової інформації Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку повідомляє таку юридичну особу про залишення заяви про авторизацію без розгляду у зв'язку з отриманням неповного переліку документів.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про включення або відмову у включенні юридичної особи до Реєстру торгових репозиторіїв протягом 40 робочих днів з дня отримання всіх документів, передбачених частиною першою цієї статті.

5. У разі прийняття рішення про включення юридичної особи до Реєстру торгових репозиторіїв Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку видає свідоцтво про включення до Реєстру.

У разі прийняття рішення про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру торгових репозиторіїв Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку повідомляє таку юридичну особу про причини відмови.

6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру торгових репозиторіїв виключно з таких підстав:

1) невідповідність юридичної особи, яка має намір провадити діяльність торгового репозиторію, вимогам законодавства;

2) наявність у документах неповної та/або взаємовиключної, та/або неузгодженої, та/або недостовірної інформації;

3) невідповідність засобів, що забезпечують провадження діяльності торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, вимогам законодавства.

Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру торгових репозиторіїв може бути оскаржено у судовому порядку.

Після усунення причин, що стали підставою для прийняття Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рішення про відмову у включенні юридичної особи до Реєстру торгових репозиторіїв, юридична особа може повторно звернутися із заявою про включення до Реєстру торгових репозиторіїв.

Стаття 89. Анулювання свідоцтва про включення до Реєстру торгових репозиторіїв

1. Підставою для анулювання свідоцтва про включення до Реєстру торгових репозиторіїв є:

1) заява особи, яка провадить діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

2) встановлення факту непровадження діяльності торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках протягом шести місяців поспіль;

3) встановлення факту подання недостовірної, неправдивої та/або оманливої інформації особою, яка провадить діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для включення її до Реєстру торгових репозиторіїв;

4) встановлення факту невідповідності особи, яка провадить діяльність торгового репозиторію на ринках капіталу та організованих товарних ринках, вимогам законодавства до особи для включення її до Реєстру торгових репозиторіїв.

2. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про анулювання свідоцтва про включення до Реєстру торгових репозиторіїв може бути оскаржене в судовому порядку.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку повідомляє суб'єкта господарювання про прийняття рішення про анулювання свідоцтва про включення до Реєстру торгових репозиторіїв протягом п'яти робочих днів з дня прийняття такого рішення. До повідомлення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про анулювання свідоцтва про включення до Реєстру торгових репозиторіїв повинно додаватися таке рішення. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про анулювання свідоцтва про включення до Реєстру торгових репозиторіїв повинно бути мотивованим та містити інформацію щодо причини, яка стала підставою для його прийняття.

Стаття 90. Вимоги до торгового репозиторію

1. Торговий репозиторій повинен розмістити на своєму веб-сайті об'єктивні, недискримінаційні вимоги до порядку доступу осіб, зобов'язаних подавати інформацію відповідно до статті 34 цього Закону, до поданої ними інформації, що зберігається торговим репозиторієм. Торговий репозиторій надає третім особам недискримінаційний доступ до інформації, що зберігається ним, за умови що сторони відповідного деривативного контракту надали свою згоду на такий доступ.

2. Торговий репозиторій зобов'язаний мати внутрішні процедури, які запобігають будь-якому неправомірному розкриттю інформації з обмеженим доступом, а також забезпечують захист інформації, отриманої відповідно до статті 34 цього Закону.

3. Торговий репозиторій відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, забезпечує оприлюднення накопиченої ним інформації та надання доступу до такої інформації органам державної влади та іншим особам з метою виконання ними повноважень, передбачених законом. Доступ до такої інформації щодо деривативів грошового ринку здійснюється відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Національним банком України.

4. Торговий репозиторій відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, повинен створити комплексну та ефективну організаційну структуру, включаючи систему внутрішнього контролю, яка складається з підсистеми комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, а також зобов'язаний здійснювати контроль за функціонуванням зазначеної системи.

5. Торговий репозиторій зобов'язаний забезпечити функціонування механізмів запобігання виникненню та врегулювання конфлікту інтересів.

6. Торговий репозиторій повинен створити та впровадити системи та засоби, що забезпечують безперервність його діяльності, а також розробити план заходів у разі виникнення непередбачуваних обставин та подолання їх наслідків.

7. Ділова репутація та досвід посадових осіб торгового репозиторію повинні відповідати вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

8. Торговий репозиторій у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку розкриває інформацію про власні тарифи за надання ним своїх послуг.

9. Програмно-технічні комплекси, що використовуються торговим репозиторієм, повинні забезпечувати ефективну перевірку повноти поданої учасниками ринків капіталу інформації, виявлення описок та/або очевидних технічних помилок у такій інформації.

10. Інші вимоги до торгового репозиторію та порядку провадження ним діяльності встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Розділ VII

ЕМІСІЯ ТА ОБІГ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Стаття 91. Емісія цінних паперів

1. Емісія цінних паперів - сукупність дій емітента, спрямованих на реєстрацію випуску цінних паперів у Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, їх розміщення серед інвесторів у фінансові інструменти, які здійснюються в послідовності, встановленій статтею 92 цього Закону.

2. У разі емісії цінних паперів емітент оформлює відповідне рішення про емісію, вимоги до якого встановлюються законом та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Емітент повинен надавати інвестору засвідчену копію рішення про емісію на його запит.

3. Емісія цінних паперів здійснюється емітентом самостійно або на підставі договорів, передбачених частинами одинадцятою - тринадцятою статті 44 цього Закону, через інвестиційну фірму, що здійснює андеррайтинг або діяльність з розміщення з наданням гарантії, або діяльність з розміщення без надання гарантії.

4. У процесі емісії цінних паперів договори щодо цінних паперів укладаються з першими власниками до дати, визначеної рішенням про емісію, але не пізніше двох місяців після дати початку розміщення цінних паперів, визначеної відповідним рішенням про емісію, якщо інший строк не встановлений цим Законом.

Кожний інвестор у фінансові інструменти, який набув або має намір набути права власності на цінні папери, повинен оплатити вартість цінних паперів у повному обсязі до дати затвердження результатів емісії відповідного випуску цінних паперів.

5. Переважне право на придбання цінних паперів одними інвесторами стосовно інших встановлюється законом.

Строк реалізації переважного права визначається рішенням про емісію та не може становити менше 15 робочих днів.

6. Розміщення цінних паперів здійснюється серед заздалегідь визначеного кола осіб, кількість некваліфікованих інвесторів серед яких не може дорівнювати або перевищувати 150 осіб, крім випадку здійснення публічної пропозиції емітентом у процесі емісії.

Стаття 92. Етапи емісії цінних паперів

1. Емісія акцій здійснюється за такими етапами:

1) прийняття рішення про емісію акцій органом (особою) емітента, уповноваженим приймати таке рішення;

2) укладення у разі потреби договору з інвестиційною фірмою, що здійснює андеррайтинг або діяльність з розміщення з наданням гарантії, або діяльність з розміщення без надання гарантії;

3) подання офіційним каналом зв'язку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку заяви, рішення про емісію акцій і всіх необхідних документів для реєстрації випуску акцій;

4) реєстрація Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску акцій та видача тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску акцій;

5) укладення з Центральним депозитарієм цінних паперів договору про обслуговування випусків акцій (у разі відсутності такого договору);

6) присвоєння акцій коду ISIN та отримання емітентом коду LEI;

7) реалізація акціонерами свого переважного права на придбання акцій додаткової емісії в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

8) розміщення акцій;

9) затвердження результатів емісії акцій органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення;

10) внесення до статуту акціонерного товариства змін, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу товариства з урахуванням результатів емісії акцій;

11) реєстрація змін до статуту акціонерного товариства в органах державної реєстрації;

12) подання офіційним каналом зв'язку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку заяви і всіх необхідних документів для реєстрації звіту про результати емісії акцій;

13) реєстрація Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії акцій та видача свідоцтва про реєстрацію випуску акцій.

2. Емісія корпоративних облігацій, іпотечних облігацій та облігацій місцевих позик здійснюється за такими етапами:

1) прийняття рішення про емісію цінних паперів органом (особою) емітента, уповноваженим приймати таке рішення;

2) укладення у разі потреби договору з інвестиційною фірмою, що здійснює андеррайтинг та/або діяльність з розміщення з наданням гарантії або діяльність з розміщення без надання гарантії;

3) укладення у разі потреби договору про призначення адміністратора;

4) подання Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку заяви, рішення про емісію цінних паперів і всіх необхідних документів для реєстрації випуску цінних паперів;

5) реєстрація Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску цінних паперів та видача тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів;

6) укладення з Центральним депозитарієм цінних паперів або з Національним банком України договору про обслуговування випусків цінних паперів (за відсутності такого договору);

7) присвоєння цінним паперам коду ISIN та отримання емітентом коду LEI;

8) розміщення цінних паперів;

9) укладення у разі потреби договору про призначення адміністратора за згодою всіх власників облігацій або зборів власників облігацій (якщо такий договір не було укладено раніше);

10) затвердження результатів емісії цінних паперів органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення;

11) подання Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку заяви і всіх необхідних документів для реєстрації звіту про результати емісії цінних паперів;

12) реєстрація Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії цінних паперів та видача свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів.

3. Емісія деривативних цінних паперів та сертифікатів ФОН здійснюється за такими етапами:

1) прийняття рішення про емісію цінних паперів органом (особою) емітента, уповноваженим приймати таке рішення;

2) укладення у разі потреби договору з інвестиційною фірмою, що здійснює андеррайтинг та/або діяльність з розміщення з наданням гарантії або діяльність з розміщення без надання гарантії;

3) подання Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку заяви, рішення про емісію цінних паперів і всіх необхідних документів для реєстрації випуску цінних паперів;

4) реєстрація Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску цінних паперів та видача тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів;

5) укладення з Центральним депозитарієм цінних паперів договору про обслуговування випусків цінних паперів (за відсутності такого договору);

6) присвоєння цінним паперам коду ISIN та отримання емітентом коду LEI;

7) розміщення цінних паперів;

8) затвердження результатів емісії цінних паперів органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення;

9) подання до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку заяви і всіх необхідних документів для реєстрації звіту про результати емісії цінних паперів;

10) реєстрація Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії цінних паперів та видача свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів.

4. Емісія депозитних сертифікатів банків здійснюється за такими етапами:

1) прийняття рішення про емісію депозитних сертифікатів банків органом (особою) емітента, уповноваженим приймати таке рішення;

2) укладення у разі потреби договору з інвестиційною фірмою, що здійснює андеррайтинг та/або діяльність з розміщення з наданням гарантії або діяльність з розміщення без надання гарантії;

3) укладення з Центральним депозитарієм цінних паперів договору про обслуговування випусків цінних паперів (за відсутності такого договору);

4) присвоєння випуску депозитних сертифікатів банків коду ISIN та отримання емітентом коду LEI;

5) розміщення депозитних сертифікатів банків;

6) подання до Центрального депозитарію цінних паперів глобального сертифіката випуску депозитних сертифікатів банку та інших документів, визначених законодавством;

7) реєстрація Центральним депозитарієм цінних паперів випуску депозитних сертифікатів банку.

5. Вимоги частин першої - четвертої цієї статті щодо отримання емітентом коду LEI застосовуються в разі здійснення емісії цінних паперів, що поєднується з публічною пропозицією таких цінних паперів.

6. Порядок поєднання емісії цінних паперів із здійсненням публічної пропозиції таких цінних паперів у процесі їх емісії встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Особливості емісії акцій перехідного або неплатоспроможного банку, в тому числі реєстрації випуску таких акцій, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з урахуванням вимог Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

Особливості емісії акцій банку у процесі його капіталізації встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з урахуванням вимог Закону України "Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків".

Стаття 93. Реєстрація та відмова в реєстрації випуску цінних паперів

1. Емітент подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку заяву, рішення про емісію цінних паперів і всі необхідні документи для реєстрації випуску цінних паперів протягом 60 днів після прийняття рішення про емісію цінних паперів органом (особою) емітента, уповноваженим приймати таке рішення.

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку протягом 25 робочих днів:

1) після надходження заяви, рішення про емісію цінних паперів і всіх необхідних документів для реєстрації випуску цінних паперів здійснює реєстрацію випуску цінних паперів або відмовляє в реєстрації;

2) повертає документи емітентові без розгляду в разі їх подання не в повному обсязі або з порушенням встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку вимог до їх оформлення із зазначенням причин невідповідності.

Випуск цінних паперів вважається зареєстрованим виключно в разі прийняття відповідного рішення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (розпорядження уповноваженої особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку).

3. Реєстрація Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску цінних паперів не може розглядатися як гарантія їх вартості. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідає лише за повноту інформації, що міститься у рішенні про емісію цінних паперів, та за її відповідність вимогам законодавства.

Відповідальність за достовірність відомостей, наведених у документах, що подаються до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку для реєстрації випуску цінних паперів, несе емітент.

4. Перелік документів, необхідних для реєстрації випуску цінних паперів, та порядок його реєстрації встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку відмовляє в реєстрації випуску цінних паперів у строк, встановлений частиною другою цієї статті, у разі:

1) невідповідності поданих документів вимогам законодавства;

2) наявності розбіжностей між різними положеннями поданих документів, недостовірності та/або неповноти інформації у поданих документах;

3) порушення встановленого законодавством порядку прийняття рішення про емісію;

4) якщо місцезнаходженням емітента відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань є тимчасово окупована територія України.

Стаття 94. Облік зареєстрованих випусків цінних паперів

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку веде Державний реєстр випусків цінних паперів у встановленому нею порядку.

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює порядок доступу учасників ринків капіталу до інформації, що міститься в Державному реєстрі випусків цінних паперів. Такий доступ є безоплатним.

Стаття 95. Звіт про результати емісії цінних паперів

1. Емітент акцій подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку у 30-денний строк з дня прийняття на загальних зборах акціонерів рішення про внесення змін до статуту товариства (у випадках, визначених законом щодо обов'язкового погодження змін до статуту з відповідними державними органами, - протягом п'яти робочих днів з дати отримання такого погодження) звіт про результати емісії акцій та інші визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку документи, необхідні для реєстрації звіту.

Емітент цінних паперів (крім акцій) подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в 15-денний строк з дня затвердження результатів емісії цінних паперів (крім акцій) органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення, звіт про результати емісії цінних паперів (крім акцій) та інші визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку документи, необхідні для реєстрації звіту.

2. Кількість фактично розміщених цінних паперів зазначається у звіті про результати емісії цінних паперів, що складається на підставі затверджених результатів емісії.

Затвердження результатів емісії (у разі емісії акцій - також внесення відповідних змін до статуту) органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення, здійснюється протягом 60 днів з дня закінчення строку розміщення цінних паперів.

3. У разі додаткової емісії акцій у звіті про результати емісії акцій також зазначається кількість фактично придбаних акцій під час реалізації переважного права.

4. Звіт про результати емісії цінних паперів підлягає оприлюдненню у випадках, встановлених цим Законом.

Звіт про результати емісії цінних паперів підлягає оприлюдненню у спосіб, передбачений частиною другою статті 102 цього Закону, та строки, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює вимоги до розкриття інформації, що міститься у звіті про результати емісії цінних паперів.

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку після отримання необхідних документів зобов'язана прийняти рішення про реєстрацію звіту про результати емісії цінних паперів або відмову в реєстрації.

6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку відмовляє в реєстрації звіту про результати емісії цінних паперів у строки, встановлені частиною другою статті 93 цього Закону, виключно в разі, якщо:

- 1) порушено вимоги законодавства щодо емісії цінних паперів, зокрема, порушено встановлений порядок прийняття рішення про затвердження результатів емісії;
- 2) емісію цінних паперів визнано недобросовісною;
- 3) встановлено невідповідність поданих документів вимогам законодавства.

Стаття 96. Недобросовісна емісія цінних паперів

1. Недобросовісна емісія цінних паперів - це дії, що порушують встановлену цим Законом процедуру емісії.

2. Підставами для визнання емісії цінних паперів недобросовісною є:

- 1) порушення емітентом вимог цього Закону, невідповідність поданих емітентом документів вимогам законодавства та/або неповнота інформації у поданих документах;
- 2) внесення недостовірних, з розбіжностями між різними положеннями та/або неповних відомостей до документів, що подаються для реєстрації звіту про результати емісії цінних паперів;
- 3) неодноразове грубе порушення емітентом прав інвесторів під час емісії цінних паперів.

3. У разі визнання емісії цінних паперів недобросовісною Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право відмовити в реєстрації звіту про результати емісії цінних паперів або тимчасово зупинити розміщення цінних паперів.

Порядок прийняття рішення про зупинення розміщення цінних паперів встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Зупинене розміщення цінних паперів поновлюється за рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку лише до закінчення строку укладення договорів з першими власниками, визначеного рішенням про емісію цінних паперів, за умови усунення порушень, що стали підставою для зупинення розміщення.

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про визнання емісії цінних паперів недійсною в разі, якщо:

- 1) порушення, що стали підставою для зупинення розміщення цінних паперів, не усунені протягом 15 днів після прийняття Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку відповідного рішення;
- 2) Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку не надіслані документи, що підтверджують усунення порушень.

6. У разі визнання емісії недійсною або незатвердження в установлені законодавством строки результатів емісії цінних паперів органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення, або невнесення в установлені законодавством строки змін до статуту, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу акціонерного товариства з урахуванням результатів розміщення акцій, емітент таких цінних паперів зобов'язаний повернути інвесторам кошти (майно, майнові права), що надійшли як плата за розміщені цінні папери, у строки, визначені рішенням про емісію цінних паперів, але не більше шести місяців, у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Центральний депозитарій цінних паперів протягом трьох робочих днів після отримання від емітента інформації про повернення інвесторам коштів (майна, майнових прав), що надійшли як плата за розміщені цінні папери, забезпечує в порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему, списання депозитарними установами прав на відповідні цінні папери з рахунків інвесторів (депонентів) та переведення відповідних цінних паперів з рахунків депозитарних установ на рахунок такого емітента.

За кожний день порушення строку, передбаченого абзацом першим цієї частини, емітент сплачує пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України.

Стаття 97. Публічна пропозиція цінних паперів

1. Публічна пропозиція цінних паперів (далі - публічна пропозиція) - це пропозиція (оферта), звернена до невизначеного кола осіб, про придбання цінних паперів в оферента за ціною та на умовах, визначених такою пропозицією, що здійснюється з урахуванням вимог, встановлених цим Законом.

Публічна пропозиція повинна містити умови та порядок придбання цінних паперів, щодо яких здійснюється така публічна пропозиція, строк дії такої пропозиції та відповідати вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Публічна пропозиція може здійснюватися:

- 1) емітентом у процесі емісії цінних паперів;
- 2) емітентом щодо викуплених цінних паперів;
- 3) оферентом щодо продажу належних йому цінних паперів.

Подання заявки про допуск до торгів на регульованому фондовому ринку вважається здійсненням публічної пропозиції. Подання заявки про допуск цінних паперів до торгів на БТМ або ОТМ не вважається здійсненням публічної пропозиції.

Пропозиція, звернена до визначеного кола некваліфікованих інвесторів, загальна кількість яких становить 150 і більше осіб, вважається здійсненням публічної пропозиції.

3. Публічна пропозиція здійснюється в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, виключно за умови оприлюднення проспекту, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, крім випадків, передбачених частиною четвертою цієї статті.

Здійснення публічної пропозиції можливе лише за умови дійсності проспекту відповідно до статті 100 цього Закону.

4. Вимоги щодо необхідності оформлення та оприлюднення проспекту не поширюються на такі випадки:

- 1) публічна пропозиція здійснюється виключно серед кваліфікованих інвесторів;
- 2) публічна пропозиція здійснюється у процесі злиття або поділу юридичної особи, за умови що документ, який передбачає такий поділ або злиття, оприлюднений відповідно до вимог частини другої статті 102 цього Закону;
- 3) публічна пропозиція здійснюється серед інвесторів, за умови що кожний з таких інвесторів придбаває цінні папери на суму, що перевищує розмір, встановлений Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 4) публічна пропозиція здійснюється протягом не більше ніж 12 послідовних місяців, за умови що сума такої пропозиції не перевищує розмір, установлений Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 5) емісія акцій здійснюється з метою їх конвертації в акції іншого типу та/або класу цього самого емітента;
- 6) здійснюється емісія цінних паперів, що підлягають розподілу між теперішніми або колишніми керівниками чи працівниками емітента або юридичних осіб, які перебувають під контролем емітента, за умови наявності документа, що містить інформацію про кількість та тип цінних паперів, а також про умови та деталі такого розподілу;
- 7) номінальна вартість цінних паперів, щодо яких здійснюється публічна пропозиція, перевищує розмір, встановлений Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 8) здійснюється емісія державних цінних паперів та облігацій місцевих позик;
- 9) здійснюється емісія цінних паперів, виконання зобов'язань за якими гарантовано державою або органами місцевого самоврядування;
- 10) подано заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, за умови дотримання всіх таких вимог:
 - а) цінні папери цього випуску вже допущені до торгів на регульованому фондовому ринку цього оператора регульованого ринку;
 - б) кількість цінних паперів, щодо яких подано заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, є меншою за 20 відсотків від кількості цінних паперів цього випуску, що допущені до торгів на регульованому ринку цього оператора регульованого ринку протягом останніх 12 місяців;
- 11) подано заявку про допуск акцій до торгів на регульованому фондовому ринку, за умови дотримання всіх таких вимог:
 - а) акції конвертуються з інших цінних паперів;
 - б) акції, в які конвертуються інші цінні папери, вже допущені до торгів на регульованому фондовому ринку цього оператора регульованого ринку;
 - в) загальна кількість акцій, конвертованих з інших цінних паперів, не перевищує 20 відсотків загальної кількості акцій тих самих виду та класу, що допущені до торгів на регульованому фондовому ринку цього оператора регульованого ринку протягом останніх 12 місяців;
- 12) подано заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку за результатами конвертації цінних паперів, за умови що конвертація здійснена у процесі відновлення платоспроможності фінансової установи в установленому законодавством порядку;
- 13) подано заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку щодо цінних паперів, вже допущених до торгів на регульованому фондовому ринку іншого оператора регульованого ринку, за умови дотримання всіх таких вимог:
 - а) такі цінні папери допущені до торгів на регульованому фондовому ринку іншого оператора регульованого ринку більше ніж 18 місяців;
 - б) такі цінні папери допущені до торгів на регульованому фондовому ринку іншого оператора регульованого ринку на підставі проспекту, оприлюдненого відповідно до вимог частини п'ятої статті 106 цього Закону;
 - в) проведення регулярних торгів такими цінними паперами на іншому регульованому фондовому ринку;
 - г) оприлюднення особою, яка подала заявку про допуск таких цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, державною мовою України та відповідно до вимог частини п'ятої статті 106 цього Закону документа про такі цінні папери, складеного відповідно до вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо його змісту та розміру.

Вимоги підпункту "в" пункту 11 цієї частини не застосовуються в будь-якому з таких випадків:

- 1) щодо цінних паперів, конвертованих в акції, оформлено та оприлюднено проспект відповідно до вимог цього Закону;

2) емітентом акцій є фінансова установа, за умови що акції конвертовані нею з інших цінних паперів або інших зобов'язань у порядку та у випадках, встановлених органом, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, відповідно до повноважень, встановлених статтею 21 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг".

5. Публічна пропозиція цінних паперів підлягає оприлюдненню у спосіб, передбачений частиною другою статті 102 цього Закону, та строки, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 98. Проспект цінних паперів

1. Проспект оформлюється особою, яка здійснює публічну пропозицію (далі - особа, що оформлює проспект).

Проспект повинен містити всю інформацію, яка з огляду на особливості емітента та цінних паперів, щодо яких здійснюється публічна пропозиція, необхідна для надання інвесторам можливості здійснення обґрунтованої оцінки фінансового становища активів і пасивів та перспектив емітента та будь-якої особи, яка забезпечує виконання зобов'язання емітента за таким випуском, а також прав за такими цінними паперами, та яка подається у формі, яку легко зрозуміти та проаналізувати.

2. Проспект повинен включати:

- 1) анотацію;
- 2) реєстраційний документ;
- 3) документ про цінні папери.

3. Вимоги до відомостей, які має включати проспект та окремі його частини, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Проспект може складатися з одного чи кількох різних документів, які також можуть містити посилання на інші документи, які є в публічному доступі в результаті їх оприлюднення, відповідно до вимог статті 102 або розділу VI цього Закону.

У проспекті, що складається з кількох документів, інформація повинна бути розділена на три документи: реєстраційний документ, документ про цінні папери та анотація.

У реєстраційному документі повинна міститися інформація про емітента.

У документі про цінні папери повинна міститися інформація про цінні папери, щодо яких здійснюється публічна пропозиція.

5. Анотація повинна містити інформацію про істотні характерні ознаки та ризики, пов'язані з емітентом, його цінними паперами або будь-якою особою, яка забезпечує виконання зобов'язань емітента за таким випуском. Анотація викладається коротко і загально зрозуміло з метою сприяння прийняттю інвесторами рішення щодо можливої інвестиції у такі цінні папери, мовою відповідно до вимог статті 101 цього Закону. Анотація повинна містити інформацію про суттєві характеристики цінних паперів та ризики, пов'язані з емітентом, будь-якою особою, яка надає забезпечення за відповідним випуском цінних паперів, а також не повинна суперечити іншим частинам проспекту.

Анотація також повинна містити застереження, що:

- 1) її необхідно розглядати як вступ до проспекту;
- 2) будь-яке рішення інвестора щодо інвестування в цінні папери має ґрунтуватися на результатах аналізу проспекту в цілому;
- 3) особи, які підписали анотацію, несуть відповідальність лише в разі, якщо така анотація містить неправильну, неточну або суперечливу інформацію порівняно з іншими частинами проспекту.

Анотація не може містити посилання на інші документи, крім інших частин цього самого проспекту.

6. У разі емісії цінних паперів, інших, ніж пайові цінні папери, у випадках, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, проспект може на вибір емітента складатися з базового проспекту, що містить всю важливу інформацію про емітента та цінні папери, щодо яких здійснюється публічна пропозиція.

Інформація, що міститься в базовому проспекті, оновлюється у випадках, встановлених законодавством.

7. У разі якщо у проспекті не зазначається остаточна ціна, за якою відчужуються цінні папери, у ньому мають бути зазначені критерії та/або умови, відповідно до яких визначається така ціна. Такі критерії та/або умови, відповідно до яких визначається остаточна ціна, за якою відчужуються цінні папери, встановлюються з урахуванням обмежень, встановлених законом.

Інформація про остаточну ціну, за якою відчужуються цінні папери, повинна:

- 1) оприлюднюватися відповідно до вимог частин першої і другої статті 102 цього Закону;
- 2) подаватися Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку одночасно із звітом про результати їх емісії.

8. У разі якщо проспект оформлюється юридичною особою, він підписується особою, яка здійснює управлінські функції в такій юридичній особі. У разі якщо проспект складається з кількох документів, такі документи можуть бути підписані різними особами, які здійснюють управлінські функції в особі, що оформлює проспект.

Особи, які підписали проспект, тим самим підтверджують достовірність відомостей, які в ньому містяться.

Особа, яка оформлює проспект, за включення до проспекту недостовірних та/або оманливих відомостей несе відповідальність, визначену законом.

9. Особа, яка надає забезпечення за відповідним випуском цінних паперів, за включення до проспекту недостовірних відомостей, які стосуються наданого забезпечення, несе відповідальність, визначену законом.

Особи, які надають забезпечення за відповідним випуском цінних паперів, підписують проспект таких цінних паперів.

10. Фінансова звітність, що включається до проспекту, має бути перевірена суб'єктом аудиторської діяльності.

11. Особа, яка оформлює проспект, за невиконання умов проспекту, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, несе відповідальність, визначену законом.

12. Особливості оформлення спрощеного проспекту цінних паперів МСП та вимоги до нього встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 99. Затвердження проспекту цінних паперів

1. Особа, яка оформлює проспект, подає до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку проспект та всі необхідні документи для його затвердження.

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку після надходження проспекту і всіх необхідних документів для його затвердження затверджує проспект або відмовляє в затвердженні проспекту протягом:

1) 20 робочих днів;

2) 10 робочих днів - у разі якщо в емітента наявні цінні папери, допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, та/або здійснювалася публічна пропозиція таких цінних паперів.

3. У разі якщо проспект та/або інші подані документи не відповідають вимогам законодавства та/або містять неповну чи недостовірну інформацію, та/або містять розбіжності між своїми положеннями, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку невідкладно, але не пізніше завершення передбачених частиною другою цієї статті строків, інформує заявника про виявлені факти та чітко визначає зміни, доповнення та/або пояснення, які необхідно подати у зв'язку з цим. У такому разі розрахунок строків, передбачених частиною другою цієї статті, розпочинається спочатку з дня отримання Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку запитуваних відповідно до цієї частини документів та/або пояснень.

4. Проспект вважається затвердженим виключно у разі прийняття відповідного рішення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (розпорядження уповноваженої особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку).

5. Затвердження проспекту Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку не може вважатися гарантією вартості таких цінних паперів. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідає лише за повноту інформації, яка міститься у документах, що подаються для затвердження проспекту, та за її відповідність вимогам законодавства.

Відповідальність за достовірність відомостей, зазначених у документах, що подаються для затвердження проспекту, несе особа, яка оформила проспект.

6. Перелік документів, необхідних для затвердження проспекту, та порядок затвердження проспекту встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку із зазначенням конкретних причин відмови відмовляє у затвердженні проспекту у строки, встановлені частиною другою цієї статті, виключно у разі:

1) невідповідності поданих документів вимогам законодавства;

2) наявності розбіжностей між різними положеннями поданих документів, недостовірності та/або неповноти інформації у поданих документах.

8. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку або її уповноваженої особи про затвердження проспекту оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку протягом одного робочого дня після його прийняття.

Стаття 100. Дійсність проспекту цінних паперів та внесення до нього змін

1. Проспект, який складається з єдиного документа, є дійсним для здійснення публічної пропозиції протягом 12 місяців з дати його затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Якщо проспект складається з кількох документів, такий строк розраховується з дати затвердження останнього з них.

Проспект втрачає дійсність для здійснення публічної пропозиції, якщо суттєві зміни, зазначені у частині другій цієї статті, відбулися та не були оформлені відповідно до вимог цієї статті шляхом внесення змін та/або доповнень до такого проспекту.

2. Особа, яка оформила проспект у порядку та строки, встановлені частиною третьою цієї статті, у разі виникнення будь-яких важливих змін, суттєвих помилок або виявлення неточностей, що стосуються інформації, яка міститься у проспекті, та які можуть вплинути на оцінку цінних паперів (далі - суттєві зміни), зобов'язана внести відповідні зміни та/або доповнення до такого проспекту, за умови що такі зміни виникли до закінчення строку дії публічної пропозиції, визначеного відповідно до частини першої цієї статті, або до дати початку торгів такими цінними паперами на організованих ринках капіталу (залежно від того, яка подія відбулася пізніше).

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розробляє та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті орієнтовний (невиключний) перелік суттєвих змін, поява (виявлення) яких може бути підставою для оформлення відповідних змін та/або доповнень до проспекту.

3. Зміни та/або доповнення до проспекту оформляються у вигляді додатка до проспекту та подаються до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку для затвердження протягом п'яти робочих днів з дати виникнення відповідних суттєвих змін.

У разі якщо проспект оформлюється юридичною особою, додатки до проспекту підписуються особою, яка здійснює управлінські функції в такій юридичній особі.

У разі оформлення проспекту фізичною особою додатки до нього підписуються такою фізичною особою.

4. Додатки до проспекту затверджуються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку і підлягають оприлюдненню у спосіб, визначений для оприлюднення проспекту частиною другою статті 102 цього Закону, та строки, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Додаток до проспекту затверджується Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку протягом семи робочих днів у порядку, встановленому для затвердження проспекту частинами третьою і четвертою статті 99 цього Закону.

У разі якщо додатки до реєстраційного документа або документа про цінні папери стосуються інформації, яка міститься в анотації, до анотації повинні бути внесені зміни, що оформлюються окремим додатком.

5. У разі внесення змін та/або доповнень до проспекту під час здійснення публічної пропозиції, передбаченої пунктами 1-3 частини другої статті 97 цього Закону, інвестори, які погодилися придбати відповідні цінні папери до оприлюднення затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку додатка до проспекту, мають право відмовитися від такого придбання протягом двох робочих днів з дати оприлюднення такого додатка, за умови що строк дії публічної пропозиції не завершений та договір щодо придбання таких цінних паперів не виконаний.

Строк реалізації права інвестора на відмову від придбання цінних паперів може бути збільшений емітентом або оферентом.

У разі внесення змін та/або доповнень до проспекту під час емісії цінних паперів додаток до проспекту також повинен містити кінцеву дату реалізації права інвестора на відмову від придбання цінних паперів.

Стаття 101. Мова проспекту цінних паперів

1. Проспект цінних паперів емітента (крім іноземного емітента) оформлюється щонайменше державною мовою України.

2. Проспект цінних паперів іноземного емітента повинен відповідати вимогам щодо мови документів, встановленим статтею 140 цього Закону.

Стаття 102. Розкриття інформації, що міститься у проспекті цінних паперів

1. Після затвердження проспекту Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку він має бути оприлюднений особою, яка здійснює публічну пропозицію, протягом двох робочих днів, але не пізніше останнього робочого дня, що передує даті початку продажу таких цінних паперів, визначеної відповідною публічною пропозицією, крім випадків, передбачених абзацом другим цієї частини.

У разі якщо емітент не здійснював публічну пропозицію таких цінних паперів та/або публічна пропозиція таких цінних паперів не здійснювалася оферентом, та/або такі цінні папери не допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, проспект має бути оприлюднений не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати початку продажу таких цінних паперів, визначеної відповідною публічною пропозицією.

2. Проспект вважається оприлюдненим, якщо його розміщено в електронній формі:

1) на веб-сайті особи, яка здійснює публічну пропозицію;

2) на веб-сайті відповідного оператора регульованого ринку - у разі допуску цінних паперів до торгів на такому регульованому фондовому ринку;

3) на веб-сайті професійного учасника ринків капіталу, який здійснює операції, пов'язані з виконанням публічної пропозиції;

4) у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу.

3. Паперова форма проспекту має бути надана особою, яка здійснює публічну пропозицію, потенційному інвестору безоплатно на його вимогу.

У разі якщо проспект складається з кількох документів або містить посилання на інші документи, такі документи можуть оприлюднюватися окремо, за умови що вони надаються потенційному інвестору безоплатно на його вимогу. Кожний документ повинен містити вказівку, де можна отримати інші документи - складові частини проспекту.

Оприлюднений текст та формат проспекту та/або додатки до проспекту повинні бути тотожними з оригінальною версією, затвердженою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Особа, яка здійснює публічну пропозицію, зобов'язана також оприлюднити відповідно до вимог частини другої цієї статті повідомлення про те, яким чином оприлюднено проспект і де з ним можна ознайомитися потенційним інвесторам. Вимоги до змісту такого повідомлення встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку на своєму офіційному веб-сайті розміщує затверджені нею проспекти та зміни до них.

Стаття 103. Здійснення публічної пропозиції емітентом у процесі емісії

1. Публічна пропозиція цінних паперів емітентом у процесі їх емісії здійснюється в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, виключно за умови:

1) оприлюднення проспекту, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, якщо інше не встановлено цим Законом;

2) дотримання вимог статті 92 цього Закону;

3) реєстрації випуску цінних паперів відповідно до вимог статті 93 цього Закону.

Здійснення публічної пропозиції цінних паперів емітентом у процесі їх емісії можливе лише за умови дійсності проспекту.

2. Перелік документів, необхідних для затвердження проспекту та реєстрації випуску цінних паперів, а також порядок затвердження та реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспекту, підготовленого емітентом, встановлюються цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

3. За включення до проспекту недостовірних відомостей або таких, що можуть ввести в оману, емітент несе відповідальність, визначену законом.

4. У разі здійснення публічної пропозиції цінних паперів емітентом у процесі їх емісії реєстрація випуску цінних паперів та затвердження проспекту здійснюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у строки, встановлені частиною другою, з урахуванням положень частини третьої статті 99 цього Закону.

5. Після затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспекту він оприлюднюється емітентом у спосіб та строки, визначені частинами першою та другою статті 102 цього Закону.

6. Зміни або доповнення до проспекту оформлюються емітентом у порядку, встановленому статтею 100 цього Закону.

Стаття 104. Проспект цінних паперів у разі здійснення публічної пропозиції викуплених емітентом цінних паперів

1. Публічна пропозиція викуплених емітентом акцій здійснюється в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, виключно за умови оприлюднення проспекту, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, якщо інше не встановлено цим Законом та/або нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, а також за умови виконання вимог статті 77 Закону України "Про акціонерні товариства". Здійснення публічної пропозиції викуплених емітентом акцій є можливим лише за умови дійсності проспекту.

2. Перелік документів, необхідних для затвердження проспекту, та порядок затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспекту, підготовленого емітентом для публічної пропозиції викуплених ним власних акцій, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. За включення до проспекту недостовірних відомостей або таких, що можуть ввести в оману, емітент несе відповідальність, визначену законом.

4. Проспект у разі здійснення публічної пропозиції викуплених емітентом акцій затверджується Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у строки, встановлені частиною другою статті 99 цього Закону, з урахуванням положень частини третьої статті 99 цього Закону.

5. Після затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспект оприлюднюється емітентом у спосіб та строки, визначені частинами першою і другою статті 102 цього Закону.

6. Зміни або доповнення до проспекту оформлюються емітентом у порядку, встановленому статтею 100 цього Закону.

Стаття 105. Проспект цінних паперів у разі здійснення публічної пропозиції цінних паперів оферентом

1. Публічна пропозиція цінних паперів оферентом здійснюється в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, виключно за умови оприлюднення проспекту, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, якщо інше не встановлено цим Законом та/або нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Здійснення публічної пропозиції цінних паперів є можливим лише за умови дійсності проспекту.

2. У разі відсутності проспекту, оформленого емітентом або іншим оферентом, або особою, яка подавала заявку про допуск до торгів на регульованому фондовому ринку, або його недійсності оферент може самостійно оформити проспект відповідно до статті 98 цього Закону.

У разі здійснення пропозиції цінних паперів оферентом проспект, оформлений ним, повинен бути погоджений емітентом.

Перелік документів, необхідних для затвердження проспекту, а також порядок затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспекту, підготовленого оферентом, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. У випадку, передбаченому частиною другою цієї статті, проспект підписується оферентом (особою, яка здійснює управлінські функції в оференті, якщо оферент є юридичною особою).

За включення до проспекту недостовірних відомостей або таких, що можуть ввести в оману, оферент несе відповідальність, визначену законом.

4. У разі здійснення публічної пропозиції цінних паперів оферентом проспект затверджується Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у строки, встановлені частиною другою, з урахуванням положень частини третьої статті 99 цього Закону.

5. Після затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспект оприлюднюється оферентом протягом двох робочих днів, але не пізніше останнього робочого дня, що передує даті здійснення публічної пропозиції цінних паперів.

У разі якщо емітент не здійснював публічну пропозицію таких цінних паперів та/або не здійснювалася публічна пропозиція таких цінних паперів іншим оферентом, та/або такі цінні папери не допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, проспект має бути оприлюднений не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати здійснення публічної пропозиції цінних паперів.

Оприлюднення проспекту оферентом здійснюється з урахуванням вимог, передбачених статтею 102 цього Закону.

6. Паперова форма проспекту має бути надана оферентом потенційному інвестору безоплатно на його вимогу.

Оприлюднені текст і формат проспекту та додатки до проспекту повинні бути тотожними з оригінальною версією, затвердженою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Оферент зобов'язаний також оприлюднити відповідно до порядку, встановленого частиною п'ятою цієї статті, повідомлення про те, яким чином було оприлюднено проспект і де з ним можна ознайомитися потенційним інвесторам. Вимоги до змісту такого повідомлення встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Зміни або доповнення до проспекту оформлюються оферентом у порядку, встановленому статтею 100 цього Закону.

Стаття 106. Проспект цінних паперів у разі здійснення допуску цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку

1. Допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку здійснюється в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, виключно за умови оприлюднення проспекту, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, якщо інше не встановлено цим Законом. Допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку є можливим лише за умови дійсності проспекту.

2. У разі відсутності оформленого емітентом або оферентом проспекту або його недійсності особа, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, може самостійно оформити проспект відповідно до статті 98 цього Закону. Перелік документів, необхідних для затвердження проспекту, та порядок затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспекту, підготовленого особою, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, встановлюються цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

3. У випадку, передбаченому частиною другою цієї статті, проспект підписується особою, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку (особою, яка здійснює управлінські функції в особі, що подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, якщо такою особою є юридична особа).

За включення до проспекту недостовірних відомостей або таких, що можуть ввести в оману, особа, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, несе відповідальність, визначену законом.

4. У разі здійснення допуску цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку проспект затверджується Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у строки, встановлені частиною другою, з урахуванням положень частини третьої статті 99 цього Закону.

5. Після затвердження Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспект оприлюднюється особою, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, протягом двох робочих днів, але не пізніше останнього робочого дня, що передує даті початку торгів такими цінними паперами на регульованому фондовому ринку.

У разі якщо емітент та/або оферент не здійснював публічну пропозицію таких цінних паперів, проспект має бути оприлюднений не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати початку торгів такими цінними паперами на регульованому фондовому ринку.

Оприлюднення проспекту особою, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, здійснюється з урахуванням вимог, передбачених статтею 102 цього Закону.

6. Паперова форма проспекту має бути надана особою, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, безкоштовно потенційному інвестору на його вимогу.

Оприлюднені текст та формат проспекту та/або додатки до проспекту повинні бути тотожними з оригінальною версією, затвердженою Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Особа, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, зобов'язана також оприлюднити відповідно до порядку, встановленого частиною п'ятою цієї статті, повідомлення про те, яким чином було оприлюднено проспекти і де з ним можна ознайомитися потенційним інвесторам. Вимоги до змісту такого повідомлення встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

7. Зміни або доповнення до проспекту оформлюються особою, яка подає заявку про допуск цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку, в порядку, встановленому статтею 100 цього Закону.

Стаття 107. Емісія окремих видів цінних паперів

1. Емісія, обіг та викуп цінних паперів інститутів спільного інвестування визначаються Законом України "Про інститути спільного інвестування".

2. Вимоги цього розділу не застосовуються до емісії державних облигацій України, казначейських зобов'язань та державних деривативів.

{Частина друга статті 107 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

Розділ VIII ЗБОРИ ВЛАСНИКІВ ОБЛІГАЦІЙ ТА АДМІНІСТРАТОР

Стаття 108. Сфера застосування законодавства про збори власників облигацій та адміністратора

1. Положення цього розділу застосовуються до таких видів облигацій, емісія яких здійснюється відповідно до цього Закону:

- 1) звичайних корпоративних облигацій;
- 2) облигацій внутрішніх місцевих позик.

2. Положення цього розділу застосовуються до іпотечних облигацій з особливостями, визначеними Законом України "Про іпотечні облигації".

Положення цього розділу застосовуються до облигацій міжнародних фінансових організацій, якщо це прямо передбачено проспектом таких облигацій.

Стаття 109. Компетенція зборів власників облигацій

1. Збори власників облигацій проводяться з метою прийняття рішень, які впливають на права та/або інтереси всіх власників облигацій відповідного випуску.

2. До компетенції зборів власників облигацій відповідного випуску належить:

1) надання згоди на внесення емітентом змін до проспекту (рішення про емісію) в частині документа про цінні папери та/або внесення змін до правочинів щодо забезпечення виконання зобов'язань за облигаціями;

2) надання згоди на вчинення емітентом та/або особами, які надають забезпечення за облигаціями, правочинів у випадках, визначених проспектом (рішенням про емісію);

3) надання згоди на тимчасове невиконання емітентом та/або особами, які надають забезпечення за облигаціями, обов'язків, визначених проспектом (рішенням про емісію) та/або правочинами щодо забезпечення виконання зобов'язань за облигаціями;

4) прийняття рішення про відмову від пред'явлення вимоги про дострокове погашення облигацій такого випуску після настання дефолту, надання згоди на вчинення адміністратором дій (правочинів), зазначених у частині другій статті 121 цього Закону;

5) погодження умов реструктуризації заборгованості емітента та/або осіб, які надають забезпечення за облигаціями, перед власниками облигацій такого випуску;

6) погодження умов конвертації облигацій в акції (якщо емітентом облигацій є акціонерне товариство);

7) наділення адміністратора повноваженнями іншими, ніж передбачені цим Законом;

8) прийняття рішення про усунення від виконання або відмову від усунення від виконання обов'язків адміністратора в разі наявності конфлікту інтересів та в інших випадках, передбачених цим Законом та/або проспектом (рішенням про емісію);

9) обрання адміністратора у разі, якщо він не був призначений емітентом у строки, визначені цим Законом або проспектом (рішенням про емісію), у тому числі в разі порушення емітентом обов'язку реєстрації відповідних змін до проспекту (рішення про емісію), якщо призначення адміністратора передбачене проспектом (рішенням про емісію), або в разі настання дефолту;

10) вирішення інших питань, що належать до компетенції зборів власників облигацій, відповідно до закону, нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та/або проспекту (рішення про емісію).

Один чи декілька власників облигацій, які у сукупності володіють облигаціями, сумарна номінальна вартість яких не менша ніж 10 відсотків загальної номінальної вартості непогашених облигацій відповідного випуску облигацій, емітент або адміністратор можуть внести на розгляд зборів власників облигацій такого випуску будь-яке питання, що стосується умов розміщення, обігу, погашення облигацій такого випуску, прав власників облигацій такого випуску, обов'язків емітента та осіб, які надають забезпечення за облигаціями, прав та обов'язків адміністратора.

3. Рішення зборів власників облигацій можуть стосуватися будь-яких питань, що належать до їх компетенції, у тому числі таких, які можуть виникнути у майбутньому, обумовлювати надання повноважень, згоди, настання інших правових наслідків настанням обставин чи виконанням умов, що не суперечать законодавству.

Рішення зборів власників облігацій є обов'язковим для всіх власників облігацій відповідного випуску, у тому числі тих, які голосували проти такого рішення, не брали участі в голосуванні або не мали права голосу.

Рішення зборів власників облігацій має передбачати однакові умови для всіх власників облігацій одного випуску, крім випадку, якщо власники облігацій такого випуску, до яких застосовуються менш сприятливі умови, прямо погодилися з таким рішенням.

Без згоди власника облігацій рішення зборів власників облігацій не може передбачати виникнення нових фінансових зобов'язань у такого власника.

4. Збори власників облігацій не вправі приймати рішення, що стосуються власників облігацій іншого випуску, без їх участі. У такому разі проводяться збори власників облігацій усіх відповідних випусків.

Стаття 110. Порядок організації проведення зборів власників облігацій особою, відповідальною за проведення зборів

1. Збори власників облігацій проводяться за ініціативою емітента або одного чи декількох власників облігацій, які у сукупності володіють облігаціями, сумарна номінальна вартість яких дорівнює або перевищує 10 відсотків загальної номінальної вартості непогашених облігацій відповідного випуску, а також у інших випадках, визначених цим Законом, нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та/або проспектом (рішенням про емісію).

2. Особою, відповідальною за проведення зборів, є емітент, а в разі призначення адміністратора з часу набуття ним своїх повноважень і до їх припинення особою, відповідальною за проведення зборів, є адміністратор.

У випадках, передбачених абзацом третім частини п'ятої цієї статті, у разі скликання зборів власників облігацій за ініціативою декількох власників облігацій, які у сукупності володіють облігаціями, сумарна номінальна вартість яких дорівнює або перевищує 10 відсотків загальної номінальної вартості непогашених облігацій відповідного випуску, особою, відповідальною за проведення зборів, є один з таких власників за домовленістю між ними, оформленою у письмовій формі.

У разі проведення зборів власників облігацій декількох випусків облігацій одного емітента, якщо особи, відповідальні за проведення зборів за такими випусками є різними, функції особи, відповідальної за проведення зборів, виконує одна з них за домовленістю, оформленою в письмовій формі. Особи, які мають право ініціювати проведення зборів, можуть самостійно визначити одну із зазначених осіб особою, відповідальною за проведення зборів власників облігацій за такими випусками, або на підставі відповідного договору уповноважити Центральний депозитарій цінних паперів виконувати функції особи, відповідальної за проведення зборів власників облігацій.

Особливості проведення зборів власників облігацій декількох випусків облігацій одного емітента, якщо номінальна вартість хоча б одного випуску таких облігацій визначена в іноземній валюті, а також порядку визначення кількості голосів власників облігацій та порядку їх підрахунку за результатами голосування на таких зборах визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. У разі якщо проведення зборів власників облігацій ініціює власник (власники) облігацій, його (їх) вимога повинна містити щонайменше:

1) ім'я або найменування (в розумінні Цивільного кодексу України) особи, місце проживання або місцезнаходження власника (власників) облігацій, який (які) вимагає (вимагають) проведення зборів власників облігацій;

2) міжнародний ідентифікаційний номер облігацій відповідного випуску;

3) перелік питань порядку денного зборів власників облігацій із зазначенням того, чи є такі питання невідкладними, а також проекти рішень з відповідних питань;

4) обґрунтування причин доцільності проведення зборів власників облігацій;

5) підпис власника (власників) облігацій або його (їх) представника, здійснений з використанням кваліфікованих електронних довірчих послуг, та, в разі підписання вимоги представником, - зазначення правової підстави здійснення представництва.

Перелік питань порядку денного, визначених як невідкладні при проведенні зборів власників облігацій, встановлюється проспектом (рішенням про емісію).

До вимоги власника (власників) облігацій щодо проведення зборів власників облігацій додаються:

1) виписка (виписки) з рахунку (рахунків) у цінних паперах, що підтверджує (підтверджують) наявність, станом не раніше попереднього робочого дня перед днем подання вимоги, права на облігації та права за облігаціями відповідного випуску у кількості, на яку посилається власник (власники) облігацій для проведення зборів;

2) інформація щодо обмеження у розпорядженні облігаціями на такому рахунку (таких рахунках) у цінних паперах;

3) документи, що підтверджують повноваження особи, яка підписала вимогу (у разі підписання вимоги уповноваженим представником власника).

Вимога про проведення зборів власників облігацій разом з доданими до неї документами та інформацією подається особі, відповідальній за проведення зборів, через депозитарну систему України.

Для цілей цього Закону направленням інформації через депозитарну систему України є надання професійними учасниками депозитарної системи України відповідної інформації учасникам ринків капіталу в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів

та фондового ринку.

У разі якщо проведення зборів власників облігацій ініціює емітент, який не є особою, відповідальною за проведення зборів, його вимога щонайменше повинна містити:

- 1) міжнародний ідентифікаційний номер облігацій відповідного випуску;
- 2) перелік питань порядку денного зборів власників облігацій із зазначенням того, чи є такі питання невідкладними, а також проекти рішень з відповідних питань;
- 3) обґрунтування причин доцільності проведення зборів власників облігацій;
- 4) підпис уповноваженої особи емітента, здійснений з використанням кваліфікованих електронних довірчих послуг.

У разі якщо проведення зборів власників облігацій здійснюється на виконання вимог законодавства та/або проспекту (рішення про емісію цінних паперів), особа, відповідальна за проведення зборів, самостійно ініціює проведення зборів, визначає перелік питань порядку денного зборів власників облігацій та складає проекти рішень з таких питань разом з обґрунтуванням причин доцільності проведення зборів власників облігацій, а також вирішує інші питання, пов'язані з організацією та проведенням зборів.

4. Збори власників облігацій проводяться через авторизовану електронну систему.

Особа, відповідальна за проведення зборів, зобов'язана укласти з Центральним депозитарієм цінних паперів договір про надання послуг щодо забезпечення проведення зборів власників (крім випадку, коли Центральний депозитарій цінних паперів виконує функції особи, відповідальної за проведення зборів), який, зокрема, повинен регулювати відносини щодо використання авторизованої електронної системи, а саме: містити повноваження особи, відповідальної за проведення зборів, щодо внесення та отримання інформації та/або документів з авторизованої електронної системи, пов'язаних із проведенням зборів власників облігацій, та визначати осіб, уповноважених взаємодіяти з авторизованою електронною системою при проведенні зборів.

Особа, уповноважена взаємодіяти з авторизованою електронною системою, не можуть розголошувати інформацію, що стала відома їм в ході взаємодії з авторизованою електронною системою. У разі якщо особою, уповноваженою взаємодіяти з авторизованою електронною системою при проведенні зборів, та особою, відповідальною за проведення зборів, є різні особи, відповідальність за розголошення інформації, отриманої у ході взаємодії з авторизованою електронною системою, встановлюється договором між такими особами.

Авторизована електронна система - це авторизований Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку програмно-технічний комплекс Центрального депозитарію цінних паперів, що відповідає встановленим нею вимогам та забезпечує ідентифікацію і реєстрацію власників цінних паперів (їх представників) для участі у зборах власників цінних паперів, отримання документів, з якими власники цінних паперів можуть ознайомитися під час підготовки до зборів, голосування бюлетенем та взяття участі в обговоренні з питань порядку денного, підбиття підсумків голосування з питань порядку денного зборів, а також реалізацію інших функцій, визначених законодавством.

Порядок взаємодії власників облігацій та осіб, відповідальних за проведення зборів, з авторизованою електронною системою встановлюється Центральним депозитарієм цінних паперів відповідно до вимог, визначених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Особа, відповідальна за проведення зборів, протягом трьох робочих днів після надходження вимоги про проведення зборів власників облігацій зобов'язана вчинити всі необхідні дії для повідомлення власників облігацій, емітента та адміністратора (якщо вони не є особами, відповідальними за проведення зборів) про проведення зборів та дії, необхідні для забезпечення проведення зборів відповідно до вимог цього Закону, або надати мотивовану відмову щодо проведення зборів у разі, якщо вимога оформлена з порушенням норм законодавства.

У разі якщо протягом трьох робочих днів після отримання належним чином оформленої вимоги про проведення зборів власників облігацій від одного чи декількох власників, які у сукупності володіють облігаціями, сумарна номінальна вартість яких дорівнює або перевищує 10 відсотків від загальної номінальної вартості непогашених облігацій відповідного випуску, особа, відповідальна за проведення зборів, не здійснила визначених цією статтею дій щодо проведення зборів власників облігацій, такі збори можуть бути скликані в порядку, встановленому частиною третьою статті 123 цього Закону, особою, яка має право вимагати скликання зборів.

У разі якщо після отримання першої вимоги про проведення зборів власників облігацій і до направлення власникам облігацій, а також емітенту та адміністратору (якщо вони не є особами, відповідальними за проведення зборів) повідомлення про проведення зборів власників облігацій особа, відповідальна за проведення зборів, отримала вимогу про проведення зборів власників облігацій також від інших осіб, вона може об'єднати такі вимоги та зазначити у повідомленні всі передбачені вимогами питання порядку денного та інформацію щодо таких питань.

6. У разі якщо проведення зборів власників облігацій передбачено законодавством та/або проспектом (рішенням про емісію цінних паперів), особа, відповідальна за проведення зборів, зобов'язана протягом трьох робочих днів після настання відповідної обставини (випадку) вчинити усі необхідні дії для повідомлення усіх власників облігацій відповідного випуску облігацій, а також емітента та адміністратора (якщо вони не є особами, відповідальними за проведення зборів) про проведення зборів та вчинити дії, необхідні для забезпечення проведення зборів відповідно до вимог цього Закону.

7. Повідомлення про проведення зборів власників облігацій направляється через депозитарну систему України власникам облігацій, зазначеним у переліку осіб, що є власниками облігацій відповідного випуску, складеному станом на дату, визначену особою,

відповідальною за проведення зборів. Така дата не може передувати дню прийняття особою, відповідальною за проведення зборів, рішення щодо проведення зборів за власною ініціативою (у тому числі на виконання вимог законодавства та/або проспекту (рішення про емісію), або за вимогою власника (власників) облігацій чи емітента, який не є особою, відповідальною за проведення зборів.

Повідомлення про проведення зборів власників облігацій направляється також емітенту та адміністратору (якщо вони не є особами, відповідальними за проведення зборів).

Повідомлення про проведення зборів власників облігацій направляється особам, зазначеним в абзацах першому і другому цієї частини, не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати проведення зборів, а в разі якщо порядок денний містить питання, що визначені як невідкладні, - не пізніше ніж за три робочих дні до дати початку голосування.

У повідомленні про проведення зборів власників облігацій зазначаються:

1) інформація про особу (осіб), яка (які) є ініціатором проведення зборів власників облігацій відповідного випуску;

2) проект порядку денного зборів власників облігацій або остаточний порядок денний, якщо питання, включені до порядку денного зборів власників облігацій, визначені як невідкладні, в якому зазначається про наявність чи відсутність взаємозв'язку між питаннями порядку денного та проектами рішень з відповідних питань;

3) обґрунтування причин доцільності проведення засідання власників облігацій;

4) дата, станом на яку буде складено перелік власників облігацій, які мають право на участь у зборах;

5) час початку та час закінчення реєстрації власників облігацій (їх представників) для участі в зборах;

6) порядок реалізації права на участь та права голосу з питань порядку денного зборів;

7) дата голосування на зборах власників облігацій або період, протягом якого проводиться голосування, що не може перевищувати п'яти днів.

Проект порядку денного зборів власників облігацій або остаточний порядок денний затверджується особою, відповідальною за проведення зборів.

Після затвердження остаточного порядку денного зборів власників облігацій особа, відповідальна за проведення зборів, повинна визначити наявність або відсутність взаємозв'язку між питаннями, включеними до порядку денного. Наявність або відсутність такого взаємозв'язку зазначається приміткою до порядку денного. При цьому наявність такого взаємозв'язку означає неможливість проведення голосування з одного питання порядку денного у разі неприйняття рішення або прийняття взаємовиключного рішення з попереднього (одного з попередніх) питання порядку денного.

Не пізніше дня надсилання власникам облігацій повідомлення про проведення зборів власників облігацій таке повідомлення оприлюднюється особою, відповідальною за проведення зборів, на веб-сайті емітента облігацій (якщо особою, відповідальною за проведення зборів, є емітент) та розміщується у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

8. У разі якщо проект порядку денного зборів власників облігацій не містить питань, визначених як невідкладні, емітент (у разі якщо особою, відповідальною за проведення зборів, є адміністратор) та власники облігацій можуть протягом п'яти робочих днів з дати надсилання особою, відповідальною за проведення зборів, повідомлення про проведення зборів власників облігацій направити через депозитарну систему України особі, відповідальній за проведення зборів:

1) свої пропозиції щодо розгляду зборами власників облігацій додаткових питань порядку денного та проектів рішень з цих питань;

2) документи та/або інформацію щодо питань порядку денного зборів, які вони пропонують направити усім власникам облігацій.

Кількість пропозицій та/або документів та/або інформації, які можуть надсилати власники облігацій, емітент та адміністратор протягом строку, встановленого абзацом першим цієї частини, є необмеженою. У разі якщо проект порядку денного містить питання, що визначені як невідкладні, пропозиції до порядку денного зборів власників облігацій не приймаються, а голосування проводиться щодо питань порядку денного, надісланого разом із повідомленням про проведення зборів власників облігацій.

Питання, пропозиції щодо включення яких до порядку денного надійшли від емітента, а також від власників облігацій, які володіють облігаціями, сукупна номінальна вартість яких перевищує 5 відсотків загальної номінальної вартості непогашених облігацій відповідного випуску облігацій, невідкладно включаються особою, відповідальною за проведення зборів, до порядку денного зборів. Питання, пропозиції щодо включення яких до порядку денного надійшли від інших осіб, включаються до порядку денного за рішенням особи, відповідальної за проведення зборів.

Мотивоване рішення про відмову у включенні пропозиції до проекту порядку денного надсилається особою, відповідальною за проведення зборів, особі, яка направила пропозиції до порядку денного, через депозитарну систему України протягом трьох днів з моменту його прийняття.

9. У разі включення нових питань до порядку денного зборів у порядку, встановленому частиною восьмою цієї статті, особа, відповідальна за проведення зборів, зобов'язана протягом двох робочих днів після закінчення строку, передбаченого абзацом першим частини восьмої цієї

статті, вчинити всі необхідні дії для направлення через депозитарну систему України усім власникам облігацій відповідного випуску, а також емітенту та адміністратору (якщо вони не є особами, відповідальними за проведення зборів) такої інформації:

1) остаточний порядок денний зборів власників облігацій, сформований нею згідно з вимогами цієї статті, із зазначенням про наявність чи відсутність взаємозв'язку між питаннями порядку денного;

2) документи та/або інформацію, необхідні для розгляду питань порядку денного, у тому числі ті, що надійшли від емітента, власників облігацій, адміністратора, суду, інших осіб.

10. Якщо голосування не відбулося через встановлену за підсумками реєстрації неправомочність зборів приймати рішення щодо питань порядку денного зборів власників облігацій та якщо особою, відповідальною за проведення зборів, прийнято рішення про необхідність проведення повторних зборів, така особа зобов'язана не пізніше наступного робочого дня вчинити всі необхідні дії для направлення через депозитарну систему України власникам облігацій відповідного випуску, а також емітенту та адміністратору (якщо вони не є особами, відповідальними за проведення зборів) повідомлення про проведення повторних зборів власників облігацій з тих самих питань порядку денного відповідно до вимог цього Закону.

Повідомлення про проведення повторних зборів направляється власникам облігацій, зазначеним у переліку власників облігацій, які мають право на участь у зборах, що був складений для проведення зборів власників облігацій, голосування на яких не відбулося. Таке повідомлення повинно містити нову дату голосування на зборах власників облігацій або період, протягом якого буде проводитися голосування, дату, станом на яку буде складено перелік власників облігацій, які мають право на участь у зборах, та час початку і час закінчення реєстрації власників облігацій (їх представників) для участі у зборах.

Строк між датою розсилання повідомлення про проведення повторних зборів власників облігацій та датою проведення повторного голосування або початку повторного голосування не може становити менше трьох та більше п'яти робочих днів.

11. До завершення голосування на зборах власників облігацій відповідного випуску, а у випадку, передбаченому частиною десятою цієї статті, на повторних зборах власників облігацій, інші збори власників облігацій відповідного випуску не проводяться.

Стаття 111. Порядок прийняття рішень зборами власників облігацій

1. Реєстрація власників облігацій (їх представників) для участі у зборах проводиться на підставі переліку власників облігацій, які мають право на участь у зборах, складеного в порядку, передбаченому законодавством про депозитарну систему, станом на 24 годину за два робочих дні до початку голосування.

2. Реєстрація власників облігацій (їх представників) для участі у зборах проводиться протягом часу, зазначеного в повідомленні про проведення зборів власників облігацій.

Власник облігацій реєструється та бере участь у зборах особисто або через свого представника. Інформація про особу, уповноважену на реєстрацію та участь у зборах від імені власника облігацій відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, зазначається в системі депозитарного обліку та в переліку власників облігацій, які мають право на участь у зборах, складеного в порядку, передбаченому законодавством про депозитарну систему.

Ідентифікація та реєстрація власника облігацій (його представника) для участі у зборах здійснюються в авторизованій електронній системі за допомогою кваліфікованого електронного цифрового підпису та/або інших засобів електронної ідентифікації, що відповідають вимогам, визначеним Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та у встановленому нею порядку.

У разі відсутності інформації про власника облігацій у переліку власників облігацій, які мають право на участь у зборах, авторизована електронна система відмовляє в реєстрації такого власника облігацій (його представника) для участі у зборах.

За результатом проведення реєстрації власників облігацій (їх представників) авторизованою електронною системою складається та направляється особі, відповідальній за проведення зборів, протокол про підсумки реєстрації із зазначенням загальної кількості голосів власників облігацій відповідного випуску та переліку власників облігацій (їх представників), які зареєструвалися для участі у зборах власників облігацій, а також інформації про правомочність зборів.

Загальною кількістю голосів власників облігацій відповідного випуску є сукупна номінальна вартість непогашених облігацій такого випуску за вирахуванням номінальної вартості тих облігацій такого випуску, які не дають їх власникам права голосу на зборах власників облігацій відповідно до частини третьої цієї статті.

3. Право голосу на зборах власників облігацій належить власникам облігацій, крім випадків, визначених цим Законом.

Одна гривня номінальної вартості непогашеної облігації надає власнику облігації один голос для вирішення кожного з питань, винесених на голосування на зборах власників облігацій. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює порядок визначення загальної кількості голосів власників облігацій щодо випусків, номінальна вартість яких визначена в іноземній валюті.

Не дають права голосу облігації, що належать таким особам:

- 1) емітенту таких облігацій;
- 2) особі, яка надає забезпечення за такими облігаціями;

3) особі, пов'язаній відносинами контролю з емітентом та/або особою, яка надає забезпечення за такими облігаціями;

4) юридичній особі, в якій особи, зазначені у пунктах 1-3 цієї частини, сукупно прямо та/або опосередковано володіють частками, паями або акціями, що відповідає (відповідають) еквіваленту більше 50 відсотків статутного (складеного) капіталу та/або голосів у вищому органі управління;

5) трасту, іншому правовому утворенню, подібному до трасту, а також будь-якій іншій особі, яка володіє облігаціями в інтересах особи, зазначеної в пунктах 1-4 цієї частини;

6) власнику облігацій, який у процесі реєстрації не подав запевнення в тому, що він не є особою, зазначеною у пунктах 1-5 цієї частини.

Особи, які у процесі реєстрації не подали запевнення у тому, що вони не є особами, зазначеними у пунктах 1-5 цієї частини, не допускаються авторизованою електронною системою до участі в голосуванні.

Відповідальність за достовірність інформації, наданої у процесі ідентифікації та реєстрації, несе власник облігацій.

4. Збори власників облігацій визнаються правомочними приймати рішення щодо питань порядку денного, якщо за даними протоколу про підсумки реєстрації, сформованого авторизованою електронною системою, для участі у зборах власників облігацій зареєструвалися власники облігацій (їх представники), загальна кількість голосів яких дорівнює або перевищує 75 відсотків сукупної кількості прав голосу, що надає номінальна вартість облігацій відповідного випуску.

Протокол про підсумки реєстрації повинен містити повідомлення про правомочність або неправомочність зборів власників облігацій приймати рішення щодо питань порядку денного.

У разі якщо збори власників облігацій є неправомочними приймати рішення щодо питань порядку денного згідно з даними протоколу про підсумки реєстрації, голосування з питань порядку денного зборів не проводиться.

У такому разі особа, відповідальна за проведення зборів, вчиняє дії, передбачені частиною десятою статті 110 цього Закону, щодо проведення повторних зборів власників облігацій.

Повторні збори власників облігацій визнаються правомочними приймати рішення щодо питань порядку денного, якщо за даними протоколу про підсумки реєстрації, сформованого авторизованою електронною системою, для участі у зборах власників облігацій зареєструвалися власники облігацій (їх представники), загальна кількість голосів яких дорівнює або перевищує 25 відсотків сукупної кількості прав голосу, що надає номінальна вартість облігацій відповідного випуску.

5. Голосування щодо питань порядку денного зборів власників облігацій розпочинається у час та дату, зазначені у повідомленні про проведення зборів власників облігацій, надісланому через депозитарну систему України в порядку, передбаченому статтею 110 цього Закону. Програмно-технічний комплекс авторизованої електронної системи повинен забезпечувати можливість блокування початку голосування щодо питань порядку денного в разі, якщо протокол про підсумки реєстрації містить дані про неправомочність зборів власників облігацій.

6. Голосування здійснюється виключно шляхом направлення власниками облігацій (їх представниками) голосів "за" чи "проти" з кожного питання порядку денного зборів через авторизовану електронну систему.

Представник, який діє від імені декількох власників облігацій, може голосувати з кожного питання порядку денного зборів всіма або частиною належних йому голосів та вправі одночасно голосувати однією частиною належних йому голосів "за", а іншою - "проти".

7. Рішення зборів власників облігацій щодо питань, передбачених цією частиною, приймається більшістю у три чверті голосів власників облігацій відповідного випуску, які беруть участь у голосуванні щодо питань порядку денного зборів власників облігацій, що вважаються правомочними приймати рішення. Такими питаннями є:

1) надання згоди на внесення емітентом змін до проспекту (рішення про емісію цінних паперів) щодо розміру відсоткового доходу, розміру та/або валюти номінальної вартості облігацій, строків виплати відсоткового доходу, строків погашення, умов дострокового погашення, деномінації відповідного випуску облігацій, переліку осіб, які надають забезпечення за облігаціями, та обсягу їх відповідальності, конвертації облігацій (далі - основні фінансові умови облігацій), внесення пов'язаних з цим змін до правочинів щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями;

2) погодження умов реструктуризації заборгованості емітента та/або осіб, які надають забезпечення за облігаціями, перед власниками облігацій;

3) відмова від пред'явлення вимоги про дострокове погашення облігацій після настання дефолту (крім дефолту у зв'язку з порушенням емітентом або особою, яка надає забезпечення за облігаціями, обов'язків, установлених проспектом (рішенням про емісію) та/або правочином щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями, що не належать до основних фінансових умов облігацій), надання згоди на вчинення адміністратором дій (правочинів), передбачених частиною другою статті 121 цього Закону;

4) прийняття рішення про усунення від виконання обов'язків або відмову від усунення від виконання обов'язків адміністратора в разі наявності конфлікту інтересів та в інших випадках, передбачених цим Законом та/або проспектом (рішенням про емісію);

5) надання згоди на внесення емітентом змін до проспекту (рішення про емісію) щодо призначення адміністратора у випадку, передбаченому частиною другою статті 114 цього Закону.

8. Рішення зборів власників облігацій щодо питань, передбачених цією частиною, приймається простою більшістю голосів власників облігацій відповідного випуску, які беруть участь у голосуванні щодо питань порядку денного зборів, що вважаються правомочними приймати рішення. Такими питаннями є:

1) надання згоди на внесення емітентом змін до проспекту (рішення про емісію) в частині документа про цінні папери, що не пов'язані зі зміною основних фінансових умов облігацій чи припиненням повноважень адміністратора, внесення пов'язаних з цим змін до правочинів щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями;

2) надання згоди на тимчасове невиконання емітентом та/або особою, яка надає забезпечення за облігаціями, обов'язків, встановлених проспектом (рішенням про емісію), що не належать до основних фінансових умов облігацій, та/або відповідних обов'язків, передбачених правочином щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями, відмова від пред'явлення вимоги про дострокове погашення облігацій після настання дефолту у зв'язку з порушенням вказаних обов'язків;

3) обрання адміністратора у разі, якщо він не був призначений емітентом (включаючи реєстрацію емітентом відповідних змін до проспекту (рішення про емісію) у строки, визначені цим Законом або проспектом (рішенням про емісію), якщо призначення адміністратора передбачене проспектом (рішенням про емісію) або в разі настання дефолту;

4) надання згоди на внесення емітентом змін до проспекту (рішення про емісію) щодо призначення адміністратора в разі, якщо адміністратор відсутній;

5) інші питання порядку денного зборів, якщо цим Законом не встановлений інший порядок вирішення таких питань.

9. За результатами проведення підрахунку голосів авторизована електронна система формує та надсилає особі, відповідальній за проведення зборів, протокол про результати голосування із зазначенням рішень, прийнятих зборами власників облігацій щодо кожного питання порядку денного, та кількості голосів, поданих "за" чи "проти" щодо кожного питання порядку денного. Порядок формування протоколу про результати голосування є невід'ємною частиною порядку взаємодії з авторизованою електронною системою. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює зазначений у другому реченні цього абзацу порядок взаємодії.

Датою прийняття рішення зборами власників облігацій є дата проведення таких зборів. Датою проведення зборів є дата початку голосування з питань порядку денного зборів власників облігацій.

10. Протягом трьох робочих днів з дня отримання протоколу про результати голосування особа, відповідальна за проведення зборів, оформлює та направляє копію такого протоколу всім власникам облігацій відповідного випуску облігацій, емітенту та адміністратору (якщо вони не є особами, відповідальними за проведення зборів) через депозитарну систему України, а також оператору організованого ринку капіталу, на якому облігації допущені до торгів. Протягом робочого дня, наступного за днем направлення копії протоколу про результати голосування, така копія підлягає оприлюдненню на веб-сайті адміністратора (у разі призначення), емітента, оператора організованого ринку капіталу, на якому облігації допущені до торгів, а також у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

Оприлюднення копії протоколу про результати голосування у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, забезпечує емітент облігацій.

11. Строк позовної давності для оскарження рішення зборів власників облігацій становить три місяці з дня оприлюднення копії протоколу у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

12. Додаткові вимоги до проведення зборів власників облігацій, підбиття підсумків голосування на них, оформлення рішень зборів власників облігацій, зберігання документації у зв'язку зі зборами встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

13. Емітент не має права домовлятися у будь-якій формі з власником (власниками) облігацій щодо голосування на зборах власників облігацій, якщо аналогічні умови не пропонуються всім власникам облігацій. У разі якщо власник (власники) облігацій отримує (отримують) будь-які кошти або іншу винагороду внаслідок такої домовленості з емітентом, такі кошти повинні бути розподілені між усіма власниками облігацій пропорційно до кількості належних їм облігацій.

Стаття 112. Права та обов'язки особи, відповідальної за проведення зборів

1. Особа, відповідальна за проведення зборів:

1) забезпечує обмін документами та інформацією між емітентом, адміністратором, особами, які надають забезпечення за облігаціями, та власниками облігацій;

2) на вимогу осіб, наділених цим Законом правом вимагати проведення зборів власників облігацій, проводить збори в порядку, встановленому законодавством;

3) надає роз'яснення з питань, що виникають у зв'язку з реалізацією права голосу на зборах, і роз'яснення щодо порядку голосування з питань порядку денного зборів;

4) дає розпорядження Центральному депозитарію цінних паперів відповідно до вимог закону та договору про надання послуг щодо забезпечення проведення зборів власників облігацій;

5) на вимогу власника облігацій забезпечує йому в розумний строк і спосіб доступ до копій документів та інформації, пов'язаних зі зборами власників облігацій;

б) здійснює інші функції, визначені цим Законом.

2. Емітент, особи, які надають забезпечення за облігаціями, суб'єкт аудиторської діяльності, який надає послуги аудиту фінансової звітності емітенту та таким особам, власники облігацій зобов'язані надавати особі, відповідальній за проведення зборів, на її запит інформацію, необхідну їй для виконання своїх обов'язків у зв'язку із проведенням зборів власників облігацій.

Стаття 113. Дефолт за облігаціями

1. Порушення будь-кого обов'язку емітента або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, вказаного у проспекті (рішенні про емісію) облігацій або встановленого законодавством, може бути вказане у проспекті (рішенні про емісію) облігацій як одна з обставин, що становлять дефолт за облігаціями (далі - дефолт). Обставини, що становлять дефолт, вказуються у проспекті (рішенні про емісію) облігацій.

Дефолт не є банкрутством у розумінні статті 1 Кодексу України з процедур банкрутства.

2. Якщо у проспекті (рішенні про емісію цінних паперів) облігацій відсутня вказівка на обставини, що становлять дефолт, ним визнається настання будь-якої з таких обставин:

1) прострочення виконання зобов'язання з виплати будь-якої суми, що підлягає сплаті згідно з проспектом (рішенням про емісію), на більше ніж 10 робочих днів після закінчення відповідного строку (настання відповідного терміну), вказаного у проспекті (рішенні про емісію);

2) відкриття стосовно емітента або будь-якої особи, яка надає забезпечення за облігаціями, провадження у справі про банкрутство (а щодо банків - також про запровадження тимчасової адміністрації чи початок процедури ліквідації);

3) дії або бездіяльність емітента, що завдають істотної шкоди правам та/або інтересам власників облігацій, у тому числі:

а) несплата винагороди або нездійснення інших платежів адміністратору за договором про його призначення протягом більше ніж 10 робочих днів після закінчення відповідного строку (настання відповідного терміну);

б) порушення обов'язку з призначення адміністратора у строки, встановлені цим Законом або проспектом (рішенням про емісію), якщо призначення адміністратора передбачене проспектом (рішенням про емісію цінних паперів).

3. Емітент зобов'язаний негайно повідомити адміністратора, а в разі його відсутності - власників облігацій через депозитарну систему України, про неможливість виконання або порушення будь-якого обов'язку емітента та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, передбаченого проспектом (рішенням про емісію), правочинами щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями або цим Законом, відкриття стосовно будь-якої з вказаних осіб провадження у справі про банкрутство (а щодо банків - про запровадження тимчасової адміністрації чи початок процедури ліквідації).

4. Адміністратор зобов'язаний повідомляти всіх власників облігацій через депозитарну систему України протягом трьох робочих днів після того, як йому стало відомо про настання будь-якої з таких обставин:

1) порушення будь-якого обов'язку емітента або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, встановленого проспектом (рішенням про емісію цінних паперів) та/або правочинами забезпечення, або неможливість його виконання;

2) відкриття щодо емітента або будь-якої особи, яка надає забезпечення за облігаціями, провадження у справі про банкрутство (а щодо банків - також про запровадження тимчасової адміністрації чи початок процедури ліквідації);

3) дії або бездіяльність емітента, особи, яка надає забезпечення за облігаціями, що завдають або можуть завдати істотної шкоди правам та/або інтересам власників облігацій, або неможливість їх виконання;

4) настання дефолту.

5. Після настання дефолту один чи декілька власників облігацій, які у сукупності володіють облігаціями, сумарна номінальна вартість яких не менша ніж 25 відсотків загальної номінальної вартості непогашених облігацій відповідного випуску облігацій, можуть без проведення зборів власників облігацій подати адміністратору заяву про пред'явлення вимоги про дострокове погашення облігацій (зокрема через депозитарну систему України), а в разі його відсутності - вимогу про дострокове погашення облігацій емітенту та/або будь-якій з осіб, які надають забезпечення за такими облігаціями.

До заяви (вимоги) додається виписка (виписки) з рахунка (рахунків) у цінних паперах, що підтверджує наявність станом не раніше попереднього робочого дня перед днем подання заяви (вимоги) прав на облігації та прав за облігаціями відповідного випуску, а також їх обмежень, у кількості, на яку посилається власник (власники) облігацій для пред'явлення вимоги про дострокове погашення облігацій, і обмеження у розпорядженні ними на такому рахунку (таких рахунках) у цінних паперах.

6. У разі отримання заяви власників облігацій про пред'явлення вимоги про дострокове погашення облігацій, якщо збори власників облігацій відповідного випуску облігацій не прийняли рішення про відмову від такої вимоги, адміністратор:

1) негайно, але в будь-якому разі не пізніше ніж протягом трьох робочих днів направляє вимогу про дострокове погашення облігацій емітенту, особам, які надають забезпечення за облігаціями;

2) у той самий день інформує через депозитарну систему України всіх власників облігацій відповідного випуску облігацій про пред'явлення вимоги;

3) вживає заходів до примусового стягнення заборгованості з емітента та/або осіб, які надають забезпечення за облігаціями, у тому числі заходів, передбачених частиною першою статті 121 цього Закону;

4) вживає інших заходів, спрямованих на захист прав та інтересів власників облігацій, передбачених цим Законом, нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, проспектом (рішенням про емісію), договором про призначення адміністратора.

7. У разі отримання вимоги власників облігацій про дострокове погашення облігацій, якщо збори власників облігацій відповідного випуску не прийняли рішення про відмову від такої вимоги, строк погашення облігацій вважається таким, що настав, якщо проспектом (рішенням про емісію) не встановлений інший строк виконання вимоги.

8. Проспектом (рішенням про емісію) облігацій або законом можуть бути передбачені додаткові наслідки настання дефолту.

Стаття 114. Призначення адміністратора

1. Емітент облігацій має право призначити адміністратора. За випуском облігацій може бути призначений лише один адміністратор.

Усі власники облігацій за домовленістю або збори власників облігацій мають право обрати адміністратора в разі:

1) невиконання емітентом свого обов'язку призначити адміністратора протягом строку, передбаченого законодавством або проспектом (рішенням про емісію);

2) настання дефолту (навіть якщо призначення адміністратора не передбачене проспектом (рішенням про емісію)).

2. Після початку розміщення облігацій, якщо наявність адміністратора не була передбачена проспектом (рішенням про емісію), емітент може призначити адміністратора та внести відповідні зміни до проспекту (рішення про емісію) за згодою всіх власників облігацій або зборів власників облігацій.

Після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати емісії облігацій емітент має право за згодою всіх власників облігацій або зборів власників облігацій припинити розпочаті процедури щодо призначення адміністратора та внести відповідні зміни до проспекту (рішення про емісію).

3. Адміністратором може бути призначена або обрана юридична особа, яка відповідає таким вимогам:

1) фінансова установа, розмір капіталу якої відповідає вимогам щодо його розміру та порядку його розрахунку, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

2) юридична особа, яка не є фінансовою установою, за умови відповідності вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Адміністратором не може бути призначено:

1) емітента відповідного випуску;

2) особу, яка надає забезпечення за облігаціями відповідного випуску;

3) особу, уповноважену діяти від імені емітента облігацій відповідного випуску;

4) особу, пов'язану відносинами контролю з емітентом облігацій відповідного випуску, особою, яка надає забезпечення за облігаціями відповідного випуску, та/або інвестиційною фірмою, що здійснює андеррайтинг відповідного випуску та/або діяльність з розміщення з наданням гарантії або діяльність з розміщення без надання гарантії щодо відповідного випуску;

5) особу, в якій особи, зазначені у пунктах 1-4 цієї частини, сукупно прямо та/або опосередковано володіють частками, паями або акціями, що відповідають еквіваленту більше ніж 50 відсотків статутного (складеного) капіталу та/або голосів у вищому органі управління;

6) особу, у якої наявний конфлікт інтересів та/або інші обставини, зазначені в частині першій статті 119 цього Закону.

Обмеження, встановлені пунктами 3-6 цієї частини, не застосовуються до обрання адміністратора зборами власників облігацій, призначення адміністратора за згодою зборів або всіх власників облігацій.

5. Особа, призначена адміністратором, набуває повноважень адміністратора з часу реєстрації проспекту (рішення про емісію) або відповідних змін до нього, якщо інше не встановлено цим Законом.

6. У випадках, передбачених частиною першою цієї статті, усі власники облігацій за домовленістю або збори власників облігацій можуть самостійно обрати адміністратора.

Емітент у такому разі зобов'язаний укласти з особою, обраною адміністратором, договір про призначення адміністратора протягом п'яти робочих днів з дати отримання інформації щодо відповідної домовленості всіх власників облігацій або оприлюднення протоколу з відповідним рішенням зборів власників облігацій у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

У разі невиконання емітентом свого обов'язку щодо укладення договору про призначення адміністратора протягом вищезазначеного строку всі власники облігацій за домовленістю або збори власників облігацій можуть уповноважити одного або декількох власників облігацій на укладення зазначеного договору з особою, обраною адміністратором. Таке рішення може прийматися зборами одночасно з рішенням про обрання адміністратора.

У разі укладення договору про призначення адміністратора уповноваженим власником (власниками) облігацій особа, призначена адміністратором, зобов'язана не пізніше наступного робочого дня направити інформацію про своє призначення всім власникам облігацій відповідного випуску облігацій через депозитарну систему України, повідомити емітента та оператора організованого ринку капіталу, на якому облігації допущені до торгів, а також оприлюднити таку інформацію на веб-сайті адміністратора, Центрального депозитарію цінних паперів та в базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

У такому разі особа, призначена адміністратором, набуває повноважень адміністратора з часу оприлюднення інформації про його призначення у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

7. Емітент зобов'язаний протягом 20 робочих днів з дати укладення договору про призначення адміністратора, передбаченого частиною шостою цієї статті, подати на реєстрацію зміни до проспекту (рішення про емісію) щодо призначення адміністратора у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку.

Стаття 115. Припинення повноважень адміністратора

1. Повноваження адміністратора припиняються в разі:

- 1) відмови адміністратора від свого призначення;
- 2) усунення від виконання обов'язків адміністратора;
- 3) встановлення судом, третейським судом, міжнародним комерційним арбітражем або Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку факту невідповідності адміністратора вимогам, встановленим цим Законом та/або нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;
- 4) ліквідації юридичної особи, що є адміністратором;
- 5) скасування реєстрації випуску;
- 6) прийняття зборами власників облігацій рішення відповідно до частини третьої цієї статті;
- 7) в інших випадках, передбачених проспектом (рішенням про емісію) та/або законом.

Повноваження адміністратора припиняються з дати реєстрації змін до проспекту (рішення про емісію) щодо припинення повноважень адміністратора, якщо інше не передбачено проспектом (рішенням про емісію).

Не пізніше наступного робочого дня після реєстрації змін до проспекту (рішення про емісію) емітент інформує всіх власників облігацій відповідного випуску облігацій через депозитарну систему України про припинення повноважень адміністратора.

2. Адміністратор має право у будь-який час відмовитися від свого призначення, якщо заборона такої відмови не передбачена договором про призначення адміністратора.

Адміністратор може за згодою емітента відкликати відмову від свого призначення до дати набрання чинності такою відмовою, якщо інше не передбачено договором про призначення адміністратора.

Адміністратор зобов'язаний направити інформацію про відмову від свого призначення (відкликання такої відмови) в день такої відмови (відкликання) всім власникам облігацій відповідного випуску облігацій через депозитарну систему України, повідомити емітента та оператора організованого ринку капіталу, на якому облігації допущені до торгів, а також оприлюднити таку інформацію на веб-сайті адміністратора, Центрального депозитарію цінних паперів та в базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

3. Збори власників облігацій можуть прийняти рішення про припинення повноважень адміністратора:

- 1) у разі невиконання або неналежного виконання адміністратором своїх обов'язків;
- 2) у разі невиконання або неналежного виконання ним своїх обов'язків за іншим випуском облігацій та в інших випадках, передбачених проспектом (рішенням про емісію);
- 3) в інших випадках, передбачених проспектом (рішенням про емісію).

4. У разі виникнення конфлікту інтересів та/або інших обставин, зазначених у частині першій статті 119 цього Закону, збори власників облігацій розглядають питання про відмову від усунення адміністратора від виконання обов'язків.

У разі якщо збори власників облігацій не прийняли рішення про відмову від усунення адміністратора від виконання обов'язків, повноваження такого адміністратора припиняються.

5. У разі відмови адміністратора від свого призначення або усунення його від виконання обов'язків така особа продовжує виконувати повноваження адміністратора до набуття повноважень новим адміністратором, але не довше трьох місяців з дати відмови від призначення або усунення від виконання обов'язків, якщо інше не передбачено законом або договором про призначення адміністратора.

Не пізніше наступного робочого дня після закінчення вказаного строку емітент розміщує інформацію про припинення повноважень адміністратора у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків.

6. У разі припинення особи шляхом злиття, поділу, приєднання або перетворення її повноваження адміністратора переходять до правонаступника. У такому разі емітент зобов'язаний внести відповідні зміни до проспекту (рішення про емісію). При поділі повноваження адміністратора можуть перейти лише до одного правонаступника.

У разі припинення особи шляхом ліквідації її повноваження адміністратора припиняються з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань запису про її припинення.

7. У разі припинення повноважень адміністратора емітент зобов'язаний призначити нового адміністратора та внести відповідні зміни до проспекту (рішення про емісію), якщо інші строки не встановлені проспектом (рішенням про емісію):

1) протягом одного місяця з дати припинення повноважень - у разі якщо з цією метою не вимагається здійснення процедур публічних закупівель;

2) протягом трьох місяців з дати припинення повноважень адміністратора - у разі якщо з цією метою вимагається здійснення процедур публічних закупівель.

8. Якщо емітент не виконує свого обов'язку щодо внесення змін до інформації про адміністратора в проспекті (рішенні про емісію), інформація про припинення повноважень адміністратора та призначення нового адміністратора розміщується у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, особою, чий повноваження припинилися, або особою, призначеною адміністратором, протягом п'яти робочих днів з дня, коли мали бути внесені зміни до інформації про адміністратора в проспект (рішення про емісію).

9. У разі неопублікування інформації, передбаченої частинами п'ятою та восьмою цієї статті, таку публікацію протягом п'яти робочих днів з дня, коли відповідна інформація мала бути опублікована, здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

10. У разі скасування реєстрації випуску облігацій одночасно припиняються повноваження адміністратора.

У разі якщо скасування реєстрації випуску облігацій втратило юридичну силу та на момент такого скасування за випуском облігацій був призначений адміністратор (або в емітента існував обов'язок щодо його призначення), емітент зобов'язаний призначити нового адміністратора відповідно до частини сьомої цієї статті.

Стаття 116. Договір про призначення адміністратора

1. Емітент та особа, яка призначається адміністратором, укладають договір про призначення адміністратора, за яким відповідна особа зобов'язується надавати послуги адміністратора на користь власників облігацій, а емітент зобов'язується оплачувати такі послуги, покривати та відшкодувати витрати у зв'язку з виконанням адміністратором своїх обов'язків та виконувати інші обов'язки, передбачені договором.

2. У випадку, передбаченому частиною шостою статті 114 цього Закону, оплата послуг адміністратора та відшкодування його витрат можуть здійснюватися відповідно до умов договору про призначення адміністратора з іншою особою, уповноваженою зборами власників облігацій на укладення такого договору з особою, обраною адміністратором.

Особа, яка здійснила оплату послуг адміністратора та відшкодування його витрат, має право на відшкодування своїх витрат емітентом у розумному розмірі. У разі якщо сума, надана такою особою, не була в повному обсязі використана, адміністратор зобов'язаний повернути її залишок такій особі.

3. З дати початку розміщення облігацій договір про призначення адміністратора не може бути розірваний емітентом та/або адміністратором без згоди зборів власників облігацій, крім випадків, передбачених законом.

Умови договору про призначення адміністратора, які обмежують права адміністратора та/або звільняють його від виконання обов'язків, передбачених законом, проспектом (рішенням про емісію) та рішеннями зборів власників облігацій, є нікчемними, якщо інше не передбачено законом.

4. Інформація про адміністратора, його права та обов'язки розкривається у проспекті (рішенні про емісію) згідно з вимогами, встановленими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. У договорі про призначення адміністратора обов'язково зазначаються умови та порядок притягнення адміністратора до відповідальності за невиконання чи неналежне виконання ним своїх обов'язків, а також обсяг такої відповідальності.

Стаття 117. Винагорода адміністратора

1. Оплата послуг та відшкодування витрат адміністратора здійснюються емітентом на підставі договору про призначення адміністратора, якщо інше не передбачено договором та проспектом (рішенням про емісію), крім випадку, передбаченого частиною другою статті 116 цього Закону.

Оплата послуг та відшкодування витрат адміністратора включають:

1) оплату послуг адміністратора;

2) відшкодування витрат на оплату послуг Центрального депозитарію цінних паперів з організації проведення зборів власників облігацій, засідання власників облігацій, інших послуг відповідно до законодавства;

3) відшкодування витрат, пов'язаних із примусовим зверненням стягнення для погашення заборгованості емітента, особи, яка надає забезпечення за облігаціями;

4) інші винагороди та витрати згідно з проспектом (рішенням про емісію), договором про призначення адміністратора та рішеннями зборів власників облігацій.

2. Адміністратор має право не виконувати будь-які свої обов'язки до оплати послуг, належного (за обґрунтованою оцінкою адміністратора) відшкодування його витрат або надання задовільного для нього зобов'язання відшкодувати такі витрати. У такому разі адміністратор зобов'язаний поінформувати через депозитарну систему України емітента та всіх власників облігацій відповідного випуску про такі обставини.

Положення цієї частини не застосовуються до надання адміністратором інформації про розмір оплати його послуг та розмір його витрат, які потребують відшкодування. Адміністратор надає таку інформацію безкоштовно.

Стаття 118. Права та обов'язки адміністратора

1. Права та обов'язки адміністратора визначаються законом, проспектом (рішенням про емісію), рішеннями зборів власників облігацій та договором про призначення адміністратора.

2. Адміністратор зобов'язаний:

1) надавати повідомлення, передбачені цим Законом;

2) на вимогу будь-якого власника облігацій забезпечувати йому в розумний строк та способом доступ до копій документів та інформації, безпосередньо пов'язаних з наданням адміністратором своїх послуг;

3) на запит будь-якого власника облігацій надавати підтвердження наявності або відсутності в адміністратора конфлікту інтересів;

4) укласти договір з Центральним депозитарієм цінних паперів відповідно до законодавства;

5) забезпечувати перерахування на рахунок Центрального депозитарію цінних паперів, відкритий у Національному банку України, коштів, отриманих у процесі стягнення заборгованості з емітента облігацій та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, або в процедурі їх банкрутства або ліквідації, якщо такі кошти виплачуються в національній валюті, або на рахунки, відкриті Центральним депозитарієм цінних паперів в інших банках, у тому числі іноземних, що відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі кошти виплачуються в іноземній валюті, з метою подальшого перерахування таких коштів згідно з вимогами законодавства.

{Пункт 5 частини другої статті 118 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

3. Для виконання своїх обов'язків адміністратор має право:

1) брати участь у підготовці правочинів щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями та/або змін до них (до реєстрації проспекту (рішення про емісію) таке право надається особі, призначеній адміністратором відповідно до договору про призначення адміністратора);

2) від свого імені та виключно в інтересах власників облігацій звертатися до суду та представляти в суді інтереси власників облігацій у випадках, передбачених цим Законом;

3) від свого імені та виключно в інтересах власників облігацій брати участь у провадженнях у справах про банкрутство емітента та осіб, які надають забезпечення за облігаціями, у випадках, передбачених цим Законом;

4) перевіряти дотримання емітентом та особами, які надають забезпечення за облігаціями, своїх обов'язків (зокрема, вимагати необхідні документи та інформацію, перевіряти дотримання основних фінансових умов облігацій, нормативів);

5) надавати згоду на внесення емітентом змін до проспекту (рішення про емісію цінних паперів) та правочинів щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями у випадках, передбачених цим Законом;

6) здійснювати повноваження, надані йому рішеннями зборів власників облігацій.

4. Емітент, особи, які надають забезпечення за облігаціями, суб'єкт аудиторської діяльності, який надає послуги аудиту фінансової звітності емітенту та таким особам, власники облігацій зобов'язані на запит надавати адміністратору інформацію, необхідну йому для виконання своїх обов'язків.

5. Адміністратор зобов'язаний добросовісно діяти в інтересах всіх власників облігацій відповідного випуску.

6. Адміністратор діє від свого імені в інтересах власників облігацій на підставі договору про призначення адміністратора. Адміністратор діє без довіреності.

У всіх правочинах, вчинених адміністратором, та документах, що видаються адміністратором у ході виконання ним своїх обов'язків та/або реалізації ним своїх прав, має зазначатися, що він є адміністратором.

У разі призначення адміністратор погоджує правочини щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями і є стороною кожного з договорів щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями.

Новий адміністратор є правонаступником адміністратора, повноваження якого припинилися, за кожним з правочинів щодо забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями без необхідності вчинення будь-яких інших правочинів з цієї метою.

7. У разі покладення на адміністратора певних обов'язків та/або надання йому певних прав зборами власників облігацій жоден з власників облігацій не може реалізовувати відповідні права в індивідуальному порядку, крім випадків, передбачених законом та/або рішеннями зборів.

Стаття 119. Конфлікт інтересів та відповідальність адміністратора

1. Адміністратор, якому стало відомо про наявність або можливість виникнення конфлікту між його інтересами та інтересами власників облігацій (далі - конфлікт інтересів) або про інші обставини, через які адміністратор не може або в майбутньому не зможе виконувати свої обов'язки (зокрема у зв'язку з порушенням провадження у справі про банкрутство або ліквідацією), зобов'язаний повідомити про такий конфлікт інтересів та/або обставини всім власникам облігацій через депозитарну систему України та емітенту.

Конфлікт інтересів вважається наявним, якщо:

1) адміністратор є особою, пов'язаною відносинами контролю з емітентом та/або особою, яка надає забезпечення за облігаціями;

2) адміністратор є особою, в якій особи, зазначені у пункті 1 цієї частини, сукупно прямо та/або опосередковано володіють частками, паями або акціями, що відповідає еквіваленту більш як 50 відсотків статутного (складеного) капіталу та/або голосів у вищому органі управління;

3) адміністратор самостійно або в сукупності з особами, пов'язаними відносинами контролю з ним, є власником (власниками) 5 відсотків або більшої кількості облігацій відповідного випуску;

4) адміністратор надав забезпечення виконання зобов'язань за облігаціями, щодо яких він є адміністратором.

До призначення (обрання) особи адміністратором вона зобов'язана повідомити емітента (а в разі обрання - власників облігацій) про наявність або можливість виникнення конфлікту інтересів.

2. Адміністратор несе відповідальність перед власниками облігацій за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків. Розмір відповідальності адміністратора обмежується десятикратним розміром річної оплати його послуг за договором про призначення адміністратора.

Обмеження розміру відповідальності адміністратора, передбачене абзацом першим цієї частини, не застосовується в разі умисного невиконання (умисного неналежного виконання) адміністратором своїх обов'язків або грубої необережності.

Стаття 120. Дії адміністратора щодо захисту прав та інтересів власників облігацій

1. Для захисту прав та інтересів власників облігацій з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом, адміністратор має право від свого імені й виключно в інтересах власників облігацій вчиняти такі дії:

1) виступати стороною у спорах про захист прав та інтересів власників облігацій або третьою особою в інших спорах, вирішення яких може вплинути на права та обов'язки власників облігацій, в порядку адміністративного, цивільного, господарського судочинства, а також у третейському суді або міжнародному комерційному арбітражі;

2) виступати цивільним позивачем у кримінальних провадженнях;

3) виступати потерпілим у кримінальних провадженнях;

4) виступати стягувачем у виконавчих провадженнях;

5) виступати кредитором у провадженнях у справах про банкрутство боржника, який є емітентом облігацій або особою, яка надає забезпечення за облігаціями (далі разом - боржник, який має зобов'язання за облігаціями);

6) виступати кредитором у процедурі ліквідації банку, який є емітентом облігацій або особою, яка надає забезпечення за облігаціями (далі разом - банк, який має зобов'язання за облігаціями).

Стаття 121. Особливості вчинення адміністратором дій та правочинів щодо захисту прав та інтересів власників облігацій

1. У разі отримання заяви власників облігацій про пред'явлення вимоги про дострокове погашення облігацій у порядку, передбаченому цим Законом, адміністратор виключно в інтересах власників облігацій вчиняє такі дії:

1) подає від свого імені позови та виступає від свого імені учасником у справах про захист прав та інтересів власників облігацій в порядку адміністративного, господарського судочинства, а також у третейському суді або міжнародному комерційному арбітражі;

2) подає від свого імені цивільні позови у кримінальному провадженні та виступає учасником у кримінальному провадженні;

3) подає від свого імені заяви про залучення його до кримінального провадження як потерпілого та виступає стороною у кримінальному провадженні;

4) подає від свого імені заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство боржника, який має зобов'язання за облігаціями, заявляє грошові вимоги, виступає стороною у таких справах про банкрутство;

5) голосує від свого імені на комітеті кредиторів з питань визнання боржника, який має зобов'язання за облігаціями, банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури;

6) подає від свого імені заяви про відкриття виконавчого провадження щодо примусового виконання рішення та виступає стороною у виконавчому провадженні;

7) заявляє від свого імені Фонду гарантування вкладів фізичних осіб свої вимоги до банку, який має зобов'язання за облігаціями, після початку процедури ліквідації.

2. Адміністратор вчиняє такі дії або правочини виключно в інтересах власників облігацій за умови надання згоди зборами власників облігацій у порядку, передбаченому цим Законом, або згоди всіх власників облігацій:

1) відмовляється від позову, зменшує розмір позовних вимог, змінює предмет позову, укладає мирову угоду, відмовляється від апеляційної або касаційної скарги у спорі про захист прав та інтересів власників облігацій в порядку адміністративного, цивільного, господарського судочинства, укладає мирову угоду, відмовляється від позову або вимог, припиняє третейський або арбітражний розгляд у разі розгляду спору в третейському суді або в міжнародному комерційному арбітражі;

2) відмовляється від обвинувачення, апеляційної чи касаційної скарги, цивільного позову в кримінальному провадженні;

3) досягає примирення на будь-якій стадії адміністративного процесу та укладає угоду про примирення на будь-якій стадії кримінального провадження;

4) схвалює від свого імені план санації боржника, який має зобов'язання за облігаціями, до відкриття провадження у справі про банкрутство;

5) голосує від свого імені на зборах кредиторів з питань схвалення плану санації боржника, який має зобов'язання за облігаціями, до відкриття провадження у справі про банкрутство, звернення до господарського суду з клопотанням введення процедури санації і затвердження плану санації, схвалення плану санації боржника, який має зобов'язання за облігаціями, та схвалення внесення змін до такого плану.

Рішення зборів власників облігацій щодо питань, передбачених цією частиною, приймається більшістю у три чверті голосів власників облігацій відповідного випуску, які беруть участь у голосуванні щодо питань порядку денного зборів власників облігацій, що вважаються правомочними приймати рішення.

3. Адміністратор без необхідності отримання окремої вимоги власників облігацій та/або рішення зборів власників облігацій зобов'язаний вчиняти будь-які інші необхідні процесуальні дії та подавати будь-які інші необхідні процесуальні документи, передбачені законодавством, виключно в інтересах власників облігацій, які необхідні для захисту прав та інтересів власників облігацій під час судового процесу в порядку адміністративного, цивільного, господарського, кримінального судочинства, виконавчого провадження, розгляду спору в третейському суді або в міжнародному комерційному арбітражі, процедури відновлення платоспроможності та банкрутства боржника, який має зобов'язання за облігаціями, процедури тимчасової адміністрації та ліквідації банку, який має зобов'язання за облігаціями.

4. У разі якщо адміністратор протягом розумного строку після отримання відповідних інструкцій від власників облігацій та належного (за оцінкою адміністратора) покриття його витрат не вчиняє будь-яких дій або правочинів, зазначених у частинах першій - третій цієї статті, будь-який власник облігацій може звернутися до адміністратора з письмовою вимогою про негайне вчинення таких дій або правочинів.

5. Якщо протягом трьох робочих днів з дати отримання письмової вимоги від власника облігацій адміністратор не вчиняє необхідних дій або правочинів відповідно до інструкцій власників облігацій, не надає жодних пояснень у відповідь на письмову вимогу власника облігацій, відмовляється вчиняти необхідні дії або правочини відповідно до інструкцій власників облігацій або повідомляє про намір вчинити такі дії або правочини у строк, що може призвести до неможливості захисту прав та інтересів власників облігацій або значно ускладнить таку можливість, кожний власник облігацій має право самостійно вчинити зазначені дії або правочини від свого імені для захисту своїх прав і інтересів у порядку, встановленому законодавством, незважаючи на наявність арбітражної або третейської угоди між емітентом та/або особами, які надають забезпечення за облігаціями, та адміністратором.

6. У разі якщо адміністратор не отримав заяви власників облігацій про пред'явлення вимоги про дострокове погашення облігацій та невчинення відповідних дій або правочинів стосовно емітента та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, що може призвести до неможливості захисту прав та інтересів власників облігацій або значно ускладнить таку можливість, адміністратор зобов'язаний завчасно (у строки, достатні для того, щоб надати можливість власникам облігацій вжити заходів для захисту своїх прав та інтересів) повідомити про зазначені обставини власників облігацій.

7. Якщо адміністратор відсутній, кожний власник облігацій здійснює захист своїх прав та інтересів самостійно або колективно з іншими власниками.

8. Незважаючи на будь-які положення проспекту (рішення про емісію) про інше, для вчинення будь-яких дій або правочинів, зазначених у частинах першій - третій цієї статті, не вимагається перерахування облігацій будь-яким із власників облігацій зі свого рахунка у цінних паперах на рахунок у цінних паперах емітента. Таке перерахування повинно здійснюватися лише в разі, якщо відповідні облігації будуть погашені негайно після перерахування.

Стаття 122. Особливості розподілу коштів між власниками облігацій за участю адміністратора

1. Будь-які кошти, які підлягають виплаті за участю адміністратора у процесі стягнення заборгованості з емітента облігацій (крім іпотечних облігацій, якщо проспектом (рішенням про емісію) та/або договором про управління іпотечним покриттям не передбачений інший порядок виплати) та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, або в процедурі їх банкрутства чи припинення, зараховуються на рахунок Центрального депозитарію цінних паперів, відкритий у Національному банку України, якщо такі кошти виплачуються в національній валюті, або на рахунки, відкриті Центральним депозитарієм цінних паперів в інших банках, у тому числі іноземних, що відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі кошти виплачуються в іноземній валюті.

{Частина перша статті 122 в редакції Закону № 1587-IX від 30.06.2021}

2. Кошти, зазначені у частині першій цієї статті, переказуються Центральним депозитарієм цінних паперів після отримання відповідних розпоряджень та документів адміністратора у такій черговості:

1) у першу чергу переказуються кошти, належні до сплати особі (особам), яка покрила (які покрили) витрати адміністратора на здійснення дій та правочинів, пов'язаних із захистом прав та інтересів власників облігацій під час судового процесу, виконавчого провадження, процедури відновлення платоспроможності, банкрутства, ліквідації емітента та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, у межах фактично здійснених витрат, але не більше суми, наданої такою особою (особами);

2) у другу чергу переказуються кошти для розподілу між всіма власниками облігацій пропорційно до номінальної вартості непогашених облігацій кожного власника.

3. Жоден з власників облігацій не може отримувати переважного ставлення від адміністратора.

Стаття 123. Функції депозитарних установ та Центрального депозитарію цінних паперів

1. З метою забезпечення проведення зборів власників облігацій, підбиття підсумків голосування на них, виплати коштів, отриманих у процесі стягнення заборгованості з емітента облігацій та/або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, в процедурі їх банкрутства або ліквідації, а також в інших випадках, передбачених законодавством, депозитарні установи та Центральний депозитарій цінних паперів:

1) забезпечують у порядку та спосіб, передбачені договором про обслуговування рахунка в цінних паперах та депозитарним договором, передачу інформації та документів від особи, відповідальної за проведення зборів, власникам облігацій (у тому числі повідомлення про проведення зборів, остаточного порядку денного зборів, інформації про проведення засідання зборів, протоколу зборів) та від власників облігацій особі, відповідальній за проведення зборів (у тому числі інформації про облігації, які не дають їх власникам права голосу на зборах);

2) отримують у порядку та спосіб, передбачені договором про обслуговування рахунка в цінних паперах та депозитарним договором, інформацію про голосування власників облігацій з питань порядку денного зборів для її подальшого передання особі, відповідальній за проведення зборів;

3) здійснюють інші функції, передбачені законодавством.

2. Крім функцій, передбачених частиною першою цієї статті, депозитарна установа:

1) при голосуванні власником облігацій з питань порядку денного зборів власників облігацій отримує від нього письмове запевнення в тому, що він не є особою, зазначеною у пунктах 1-5 частини третьої статті 111 цього Закону, або інформацію про належність до таких осіб;

2) направляє подану власниками облігацій інформацію про голосування з питань порядку денного зборів та інформацію, передбачену пунктом 1 цієї частини, Центральному депозитарію цінних паперів;

3) встановлює обмеження у розпорядженні облігаціями, власник яких подав вимогу про проведення зборів власників облігацій;

4) скасовує обмеження у розпорядженні облігаціями після отримання від Центрального депозитарію цінних паперів повідомлення про завершення голосування з питань порядку денного зборів власників облігацій.

3. Особи, які мають право ініціювати проведення зборів власників облігацій, можуть звернутися з такою метою до Центрального депозитарію цінних паперів, в тому числі через депозитарну установу, у таких випадках:

1) особа, відповідальна за проведення зборів, не виконує своїх обов'язків з проведення зборів, підбиття підсумків голосування на них, оформлення та опублікування протоколу;

2) емітент не виконує свого обов'язку щодо призначення адміністратора;

3) особи, відповідальні за проведення зборів, не досягли у розумний строк домовленості щодо проведення зборів власників облігацій декількох випусків.

У разі звернення особи, яка має право ініціювати проведення зборів власників облігацій, до Центрального депозитарію цінних паперів, він є особою, відповідальною за проведення зборів власників облігацій, та здійснює проведення таких зборів, підбиття підсумків голосування на них, оформлення та опублікування протоколу в порядку, встановленому законодавством.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може встановлювати вимоги до порядку надання послуг особою, відповідальною за проведення зборів власників облігацій.

Розділ IX

РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ ТА ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ

Стаття 124. Розкриття регульованої інформації

1. Регульована інформація розкривається у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку шляхом її розміщення в базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, крім випадку, передбаченого частиною четвертою цієї статті.

2. Якщо інше не передбачено законодавством, регульована інформація також розкривається шляхом:

1) розміщення її на власному веб-сайті учасника ринків капіталу та/або професійного учасника організованих товарних ринків;

2) подання її до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку зобов'язана самостійно забезпечити існування та функціонування щонайменше однієї системи, що створить умови для безпосереднього та прямого подання регульованої інформації до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Учасники ринків капіталу та професійні учасники організованих товарних ринків зобов'язані розкривати регульовану інформацію відповідно до вимог, в обсязі та строки, встановлені цим Законом та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Учасники ринків капіталу (крім інвесторів у фінансові інструменти) та професійні учасники організованих товарних ринків зобов'язані мати власний веб-сайт. Учасник ринків капіталу не може обмежувати доступ або встановлювати плату за доступ до інформації, що підлягає обов'язковому розкриттю на такому веб-сайті.

Додаткові вимоги до розкриття регульованої інформації емітентами, цінні папери яких допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Інформація про власників голосуючих акцій публічних акціонерних товариств, пакет яких становить 5 і більше відсотків акцій, подається емітенту цінних паперів власником таких акцій у строки, порядку та за формою, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Інформація про власників голосуючих акцій акціонерних товариств, пакет яких становить 5 і більше відсотків акцій, подається емітенту цінних паперів Центральним депозитарієм цінних паперів на запит емітента у строки, порядку та за формою, що встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Така інформація обов'язково має містити відомості про розмір пакета такого власника із зазначенням відсотка, кількості, типу та/або класу належних такому власнику акцій та відомості про власника із зазначенням імені (найменування) власника, коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для юридичної особи - резидента) або коду/номера з торговельного, банківського чи судового реєстру, реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (для юридичної особи - нерезидента).

Інформація, зазначена в абзацах першому і другому цієї частини, оприлюднюється емітентом у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку.

4. Регульована інформація розкривається приватними акціонерними товариствами (у разі якщо щодо цінних паперів такого товариства не здійснювалася публічна пропозиція) виключно шляхом її розміщення на своєму веб-сайті та шляхом подання до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

5. Приватне акціонерне товариство (крім товариства, яке здійснювало публічну пропозицію цінних паперів, та/або товариства, яке є підприємством, що становить суспільний інтерес, та/або товариства, 100 відсотків акцій якого прямо або опосередковано належать державі), 100 відсотків акцій якого прямо або опосередковано належать одній особі, не розкриває регульовану інформацію, якщо інше не встановлено його статутом.

У такому разі приватне акціонерне товариство повинно розкривати свою структуру власності юридичної особи.

6. Вимоги цього Закону щодо розкриття регульованої інформації також застосовуються до особи, яка надає забезпечення.

Стаття 125. Мова розкриття регульованої інформації

1. Регульована інформація розкривається емітентом (крім іноземних емітентів) щонайменше державною мовою України.

Регульована інформація розкривається іноземним емітентом відповідно до вимог, встановлених статтею 140 цього Закону.

2. Акціонери або фізичні чи юридичні особи, передбачені статтею 64¹ Закону України "Про акціонерні товариства", мають право надавати інформацію емітенту та Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку державною мовою України або англійською мовою.

3. Інформація розкривається професійними учасниками та саморегульованими організаціями професійних учасників ринків капіталу щонайменше державною мовою України.

Стаття 126. Регулярна інформація про емітента

1. Регулярна інформація про емітента - це річна та проміжна звітна інформація про результати фінансово-господарської діяльності емітента, яка розкривається на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у тому числі шляхом подання до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

2. Звітним періодом для складання річної інформації про емітента є календарний рік.

Перший звітний період емітента може бути меншим за 12 місяців та обчислюється для емітентів (крім іноземних) з дня державної реєстрації такого емітента як юридичної особи до 31 грудня звітного року включно.

3. Річна інформація про емітента повинна містити такі відомості:

- 1) найменування та місцезнаходження емітента, розмір його статутного капіталу;
- 2) інформацію про орган управління емітента, його посадових осіб та засновників;
- 3) інформацію про господарську та фінансову діяльність емітента;

4) інформацію про цінні папери емітента (вид, форма випуску, тип, кількість), наявність публічної пропозиції та/або допуску до торгів на регульованому фондовому ринку;

5) річну фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності. При цьому якщо відповідно до законодавства емітент зобов'язаний складати консолідовану фінансову звітність, річна фінансова звітність повинна містити консолідовану фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності, та окремо власну фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності;

6) інформацію про вчинення значних правочинів або правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість, або про попереднє надання згоди на вчинення таких правочинів;

7) відомості про осіб, заінтересованих у вчиненні товариством правочинів із заінтересованістю, та обставини, існування яких створює заінтересованість;

8) перелік власників пакетів 5 і більше відсотків акцій із зазначенням відсотка, кількості, типу та/або класу належних їм акцій та інформацію про зміну акціонерів, яким належать голосуючі акції, розмір пакета яких стає більшим, меншим або дорівнює пороговому значенню пакета акцій;

9) інформацію про зміну осіб, яким належить право голосу за акціями, сумарна кількість прав за якими стає більшою, меншою або дорівнює пороговому значенню пакета акцій;

10) інформацію про зміну осіб, які є власниками фінансових інструментів, пов'язаних з голосуючими акціями акціонерного товариства, сумарна кількість прав за якими стає більшою, меншою або рівною пороговому значенню пакета акцій;

11) звіт керівництва;

12) твердження щодо річної інформації - офіційну позицію осіб, які здійснюють управлінські функції та підписують річну інформацію емітента, про те, що, наскільки їм відомо, річна фінансова звітність, складена відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, передбачених Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", містить достовірну та об'єктивну інформацію про стан активів, пасивів, фінансовий стан, прибутки та збитки емітента і юридичних осіб, які перебувають під контролем емітента, у рамках консолідованої фінансової звітності, а також про те, що звіт керівництва містить достовірну та об'єктивну інформацію про розвиток і здійснення господарської діяльності, і стан емітента і юридичних осіб, які перебувають під контролем емітента, у рамках консолідованої звітності разом з описом основних ризиків та невизначеностей, з якими вони стикаються у процесі господарської діяльності;

13) звіт про платежі на користь держави відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні";

14) відомості про участь емітента в інших юридичних особах;

15) інформацію про структуру капіталу, із зазначенням типів і класів акцій, а також прав та обов'язків акціонерів (учасників);

16) інформацію про будь-які обмеження щодо обігу цінних паперів емітента, у тому числі необхідність отримання від емітента або інших власників цінних паперів згоди на відчуження таких цінних паперів;

17) інформацію про наявність у власності працівників емітента цінних паперів (крім акцій) такого емітента, а щодо акцій - у кожного у розмірі понад 0,1 відсотка розміру статутного капіталу такого емітента;

18) наявну в емітента інформацію про корпоративні договори, укладені акціонерами (учасниками) такого емітента;

19) інформацію про будь-які договори та/або правочини, умовою чинності яких є незмінність осіб, які здійснюють контроль над емітентом;

20) інформацію про будь-які винагороди або компенсації, що мають бути виплачені посадовим особам емітента в разі їх звільнення;

21) інформацію про загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, право голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, право голосу за якими за результатами обмеження такого права передано іншій особі;

22) інформацію про виплату дивідендів та інших доходів за цінними паперами у звітному періоді;

23) інформацію про придбання емітентом власних акцій;

24) інформацію про наявність філіалів або інших відокремлених структурних підрозділів емітента.

Емітент має право додатково розкривати інші відомості у річній інформації.

Річна інформація про емітента затверджується наглядовою радою емітента до її розкриття відповідно до вимог цього Закону.

4. Річна інформація про емітента є регульованою інформацією та підлягає розкриттю емітентом не пізніше 30 квітня року, наступного за звітним, крім звіту про платежі на користь держави, який підлягає розкриттю емітентом не пізніше 30 червня року, наступного за звітним.

Річна інформація про емітента розміщується на офіційному веб-сайті емітента та є загальнодоступною протягом не менш як 10 років після її розкриття.

5. Звітним періодом для складання проміжної інформації про емітента є квартал. Проміжна інформація про емітента складається станом на кінець останнього дня кварталу.

Проміжна інформація про емітента повинна містити такі відомості:

1) найменування та місцезнаходження емітента, розмір його статутного капіталу;

- 2) інформацію про орган управління емітента, його посадових осіб та засновників;
- 3) інформацію про господарську та фінансову діяльність емітента;
- 4) інформацію про цінні папери емітента (вид, форма випуску, тип, кількість);
- 5) проміжну фінансову звітність разом із звітом про огляд проміжної фінансової інформації;
- 6) проміжний звіт керівництва;
- 7) твердження щодо проміжної інформації - офіційну позицію осіб, які здійснюють управлінські функції, про те, що, наскільки це їм відомо, проміжна фінансова звітність, відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, передбачених Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", містить достовірну та об'єктивну інформацію про стан активів, пасивів, фінансовий стан, прибутки та збитки емітента і юридичних осіб, які перебувають під контролем емітента, у рамках консолідованої фінансової звітності, що проміжний звіт керівництва містить достовірну та об'єктивну інформацію, що подається відповідно до частини четвертої статті 127 цього Закону;
- 8) відомості про участь емітента в інших юридичних особах;
- 9) інформацію про вчинення значних правочинів або правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість, про осіб, заінтересованих у вчиненні товариством правочинів із заінтересованістю, та обставини, існування яких створює заінтересованість;
- 10) інформацію про загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, право голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, право голосу за якими за результатами обмеження такого права передано іншій особі.

Емітент має право розкривати додатково інші відомості у проміжній інформації.

6. У разі якщо емітент згідно із законодавством зобов'язаний скласти фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, проміжна фінансова звітність емітента складається відповідно до таких стандартів.

У разі якщо емітент згідно із законодавством зобов'язаний скласти окрему власну фінансову звітність відповідно до національних стандартів фінансової звітності та не зобов'язаний скласти консолідовану фінансову звітність, проміжна фінансова звітність повинна містити принаймні баланс, стислий звіт про прибутки і збитки та примітки до зазначених звітів. Під час складання балансу та стислого звіту про прибутки і збитки емітент повинен дотримуватися принципів, встановлених для підготовки річної фінансової звітності.

У разі якщо проміжну фінансову звітність перевірено суб'єктом аудиторської діяльності, відповідні документи суб'єкта аудиторської діяльності у повному обсязі мають бути включені до такої звітності. Якщо проміжну фінансову звітність не перевірено суб'єктом аудиторської діяльності, емітент повинен про це окремо зазначити у своїй проміжній фінансовій інформації.

Особливості проміжної фінансової звітності емітентів, які ведуть бухгалтерський облік та складають фінансову звітність відповідно до національних стандартів, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Міністерством фінансів України.

7. Проміжна інформація про емітента є регульованою інформацією та підлягає розкриттю емітентом не пізніше останнього числа місяця, наступного за звітним, крім проміжної консолідованої фінансової звітності, яка підлягає розкриттю не пізніше останнього числа другого місяця, наступного за звітним.

Проміжна інформація про емітента розміщується на офіційному веб-сайті емітента та є загальнодоступною протягом не менш як 10 років після її розкриття.

8. Строки, порядок і форми розкриття регулярної інформації про емітента (річної та проміжної) та додаткових відомостей, що містяться у такій інформації, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, що вживає заходів для розкриття зазначеної інформації.

9. Емітенти, які здійснили публічну пропозицію та/або цінні папери яких допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, зобов'язані кожного року не пізніше 31 січня оприлюднювати на своєму веб-сайті та у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, календарний план розміщення регулярної інформації (у тому числі документів та повідомлень, оприлюднення яких відповідно до законодавства передбачено у складі регулярної інформації) (далі - календарний план). Оприлюднення відповідно до законодавства інших документів та повідомлень, у тому числі особливої інформації, здійснюється емітентами без попереднього зазначення інформації про такі оприлюднення у календарному плані.

Порядок і форма розкриття календарного плану, додаткові вимоги його змісту встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

10. Публічне акціонерне товариство, щодо акцій якого здійснено публічну пропозицію та/або акції якого допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, а також товариство, яке є підприємством, що становить суспільний інтерес, зобов'язані розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті.

Публічне акціонерне товариство (крім товариства, яке є підприємством, що становить суспільний інтерес), щодо акцій якого не здійснено публічну пропозицію, зобов'язане розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті, крім вимог частини п'ятої цієї статті.

Емітент, щодо інших цінних паперів (крім акцій) якого здійснено публічну пропозицію та/або цінні папери якого допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, зобов'язаний розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті, крім вимог пунктів 6-10 та 21 частини третьої та пунктів 9, 10 частини п'ятої цієї статті.

Приватне акціонерне товариство (крім тих, які є підприємствами, що становлять суспільний інтерес) зобов'язане розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті, крім вимог пунктів 6, 7, 9, 13 і 20 частини третьої та частини п'ятої цієї статті. Аудиторський звіт для такого підприємства розкривається у разі проведення аудиту.

Пункт 5 частини третьої цієї статті не застосовується до приватного акціонерного товариства (крім такого, що здійснило публічну пропозицію інших цінних паперів (крім акцій) та/або товариства, яке є підприємством, що становить суспільний інтерес) у частині перевірки суб'єктом аудиторської діяльності річної фінансової звітності.

Емітент, який не є акціонерним товариством та який не здійснював публічну пропозицію інших цінних паперів (крім акцій), цінні папери якого не допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, зобов'язаний розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті, крім вимог пунктів 6-21 частини третьої та частини п'ятої цієї статті.

Вимоги цієї статті не застосовуються до емітентів таких видів цінних паперів:

- 1) державні облігації України;
- 2) казначейські зобов'язання;
- 3) облігації Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- 4) облігації місцевих позик.

Особливості подання та оприлюднення регулярної інформації інститутами спільного інвестування встановлюються законодавством.

11. Відповідальність за повноту розкриття інформації, передбаченої цією статтею, несе емітент та/або особа, яка здійснює управлінські функції в ньому.

Стаття 127. Звіт керівництва

1. Річний звіт керівництва, що включається до річної інформації про емітента відповідно до статті 126 цього Закону, повинен містити достовірний огляд розвитку емітента та його діяльності за звітний період, у тому числі з описом ризиків та невизначеностей, з якими стикається емітент у процесі господарської діяльності.

Річний звіт керівництва складається відповідно до вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

2. Річний звіт керівництва повинен містити такі відомості:

- 1) вірогідні перспективи подальшого розвитку емітента;
- 2) інформацію про розвиток емітента;
- 3) інформацію про укладення деривативних контрактів або вчинення правочинів щодо деривативних цінних паперів емітентом, якщо це впливає на оцінку його активів, зобов'язань, фінансового стану і доходів або витрат емітента, зокрема інформацію про:
 - а) завдання та політику емітента щодо управління фінансовими ризиками, у тому числі політику щодо страхування кожного основного виду прогнозованої операції, для якої використовуються операції хеджування;
 - б) схильність емітента до цінових ризиків, кредитного ризику, ризику ліквідності та/або ризику грошових потоків;
- 4) звіт про корпоративне управління.

3. Якщо емітент є фінансовою установою, звіт про корпоративне управління складається відповідно до вимог цього Закону та Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг".

Якщо емітент не є фінансовою установою, звіт про корпоративне управління складається відповідно до вимог цього Закону.

Звіт про корпоративне управління повинен містити такі відомості:

- 1) одне з таких посилань на:
 - а) власний кодекс корпоративного управління, яким керується емітент;
 - б) кодекс корпоративного управління оператора організованого ринку капіталу, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який емітент добровільно вирішив застосовувати;
 - в) всю інформацію про практику корпоративного управління, застосовану понад визначені законодавством вимоги.

У разі посилання на кодекс корпоративного управління, зазначений у підпункті "а" або "б" цього пункту, емітент також надає посилання на текст відповідного кодексу у публічному доступі. У разі посилання на інформацію, зазначену у підпункті "в" цього пункту, емітент надає інформацію про практику корпоративного управління;

2) пояснення емітента щодо причин відхилення та частини кодексу корпоративного управління, від яких відхиляється емітент у разі відхилення емітента від положень кодексу корпоративного управління, передбаченого підпунктом "а" або "б" пункту 1 цієї частини. Якщо емітент прийняв рішення не застосовувати деякі положення кодексу корпоративного управління, зазначеного в підпункті "а" або "б" пункту 1 цієї частини, він обґрунтовує причини таких дій;

3) інформацію про проведені загальні збори акціонерів (учасників) та загальний опис прийнятих на таких зборах рішень;

4) персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (за наявності) емітента, їх комітетів (за наявності), інформацію про проведені засідання та загальний опис прийнятих рішень;

5) опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента;

6) перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента;

7) інформацію про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента;

8) порядок призначення та звільнення посадових осіб емітента;

9) повноваження посадових осіб емітента.

Емітент зобов'язаний залучати суб'єкта аудиторської діяльності, який повинен висловити свою думку щодо інформації, зазначеної в пунктах 5-9 цієї частини, а також перевірити інформацію, зазначену в пунктах 1-4 цієї частини. Така інформація включається до складу звіту про корпоративне управління емітента. Вимоги цього абзацу не застосовуються до приватних акціонерних товариств, крім тих, які є підприємствами, що становлять суспільний інтерес.

4. Проміжний звіт керівництва повинен містити щонайменше вказівки на важливі події, що відбулися упродовж звітного періоду, та їх вплив на проміжну фінансову звітність, а також опис основних ризиків та невизначеностей.

Стаття 128. Особлива інформація про емітента

1. Особлива інформація про емітента - це інформація, до якої належать відомості про:

1) рішення емітента про емісію цінних паперів на суму, що перевищує 25 відсотків статутного капіталу;

2) рішення про викуп емітентом власних акцій, крім акцій корпоративних інвестиційних фондів інтервального та відкритого типу;

3) наявність, строк дії та сторони акціонерного договору;

4) факти допуску/скасування допуску цінних паперів до торгів на регульованому фондовому ринку;

5) прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів або про попереднє надання згоди на вчинення таких правочинів, або прийняття рішення про надання згоди на вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість;

6) осіб, заінтересованих у вчиненні товариством правочинів із заінтересованістю, та обставини, існування яких створює заінтересованість;

7) зміну складу посадових осіб емітента;

8) зміну акціонерів, яким належать голосуючі акції, розмір пакета яких стає більшим, меншим або дорівнює пороговому значенню пакета акцій;

9) зміну осіб, яким належить право голосу за акціями, сумарна кількість прав за якими стає більшою, меншою або дорівнює пороговому значенню пакета акцій;

10) зміну осіб, які є власниками фінансових інструментів, пов'язаних з голосуючими акціями акціонерного товариства, у разі якщо сумарна кількість прав за такими акціями стає більшою, меншою або дорівнює пороговому значенню пакета акцій. У разі зміни осіб, передбаченої цим пунктом, особи, які ведуть облік прав власності на зазначені фінансові інструменти, зобов'язані надавати емітенту інформацію на його запит;

11) рішення емітента про утворення, припинення його філій, представництв;

12) рішення вищого органу емітента про зменшення статутного капіталу;

13) відкриття провадження у справі про відшкодування емітенту збитків, завданих посадовою особою такого емітента;

14) відкриття провадження у справі про банкрутство емітента, постановлення ухвали про його санацію;

15) рішення вищого органу емітента або суду про припинення або банкрутство емітента;

16) повідомлення про викуп акцій понад порогові значення пакета акцій;

17) зміни до статуту, пов'язані із зміною прав акціонерів;

18) кількість голосуючих акцій та розмір статутного капіталу за результатами його збільшення або зменшення;

19) набуття прямо або опосередковано особою (особами, які діють спільно) з урахуванням кількості акцій, що належать їй та її афілійованим особам, контрольного пакета акцій із зазначенням інформації про найвищу ціну придбання акцій за останні 12 місяців у процесі такого набуття, імені (найменування) власника (власників), коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для юридичної особи - резидента), коду/номера з торговельного, банківського чи судового реєстру, реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (для юридичної особи - нерезидента) власника (власників);

20) набуття прямо або опосередковано особою (особами, які діють спільно) з урахуванням кількості акцій, що належать їй та її афілійованим особам, значного контрольного пакета акцій із зазначенням інформації про найвищу ціну придбання акцій за останні 12 місяців у процесі такого набуття, імені (найменування) власника (власників), коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для

юридичної особи - резидента), коду/номера з торговельного, банківського чи судового реєстру, реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (для юридичної особи - нерезидента) власника (власників);

21) набуття прямо або опосередковано особою (особами, які діють спільно) з урахуванням кількості акцій, що належать їй та її афілійованим особам, домінуючого контрольного пакета акцій із зазначенням інформації про найвищу ціну придбання акцій за останні 12 місяців у процесі такого набуття, імені (найменування) власника (власників), коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для юридичної особи - резидента), коду/номера з торговельного, банківського чи судового реєстру, реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (для юридичної особи - нерезидента) власника (власників);

22) призначення та припинення повноважень адміністратора за випуском облігацій;

23) дефолт;

24) запровадження тимчасової адміністрації;

25) порушення будь-якого обов'язку емітента облігацій або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, встановленого проспектом (рішенням про емісію цінних паперів), або неможливість його виконання;

26) припинення особи, яка надає забезпечення за облігаціями, або зміну складу осіб, які надають забезпечення за облігаціями;

27) прийняття рішення про виплату дивідендів;

28) зміну типу акціонерного товариства;

29) зміну прав власників депозитарних розписок за такими деривативними цінними паперами у зв'язку зі зміною прав за акціями, що є базовим активом таких деривативних цінних паперів;

30) зміну прав за борговими цінними паперами.

2. Строки, порядок і форми розкриття особливої інформації про емітента та додаткових відомостей, що містяться у такій інформації, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює додаткові вимоги до розкриття особливої інформації про емітента та вживає заходів для її розкриття.

4. Публічне акціонерне товариство та товариство, яке є підприємством, що становить суспільний інтерес, та є емітентом, зобов'язані розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті, крім вимог пунктів 22, 25 та 26 частини першої цієї статті. У разі здійснення емісії облігацій публічним акціонерним товариством або товариством, яке є підприємством, що становить суспільний інтерес, воно зобов'язане додатково розкривати інформацію відповідно до пунктів 22, 25 та 26 частини першої цієї статті.

Приватне акціонерне товариство зобов'язане розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті, крім вимог пунктів 3, 9, 10, 16-18, 20-26 та 29 частини першої цієї статті. Для приватних акціонерних товариств пороговим значенням пакета акцій є 10 відсотків його голосуючих акцій. У разі здійснення приватним акціонерним товариством емісії облігацій воно зобов'язане додатково розкривати інформацію відповідно до пунктів 22, 25, 26 та 30 частини першої цієї статті.

Емітент, який не є акціонерним товариством та щодо цінних паперів якого здійснено публічну пропозицію та/або цінні папери якого допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, зобов'язаний розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті, крім вимог пунктів 2, 3, 5, 8-10, 16-21, 23, 24, 27-29 частини першої цієї статті. У разі здійснення таким емітентом емісії облігацій він зобов'язаний додатково розкривати інформацію відповідно до пунктів 22, 25, 26 та 30 частини першої цієї статті.

Емітент, який не є акціонерним товариством та щодо цінних паперів якого не здійснено публічну пропозицію та цінні папери якого не допущені до торгів на регульованому фондовому ринку, не зобов'язаний розкривати інформацію відповідно до вимог цієї статті.

Вимоги цієї статті не застосовуються до емітентів таких видів цінних паперів:

1) державні облігації України;

2) казначейські зобов'язання;

3) облігації Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

4) облігації місцевих позик.

Стаття 129. Додаткові вимоги щодо розкриття інформації окремими категоріями емітентів

1. Додаткові вимоги щодо розкриття інформації окремими категоріями емітентів встановлюються Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України.

Стаття 130. Особливості розкриття інформації іноземними емітентами

1. Звітним періодом для складання річної інформації про іноземного емітента є календарний рік або інший проміжок часу тривалістю 12 місяців, дата початку та дата закінчення якого визначаються відповідно до законодавства держави походження такого іноземного емітента (далі - фінансовий рік іноземного емітента).

2. Якщо фінансовий рік іноземного емітента є відмінним від календарного року, річна інформація про такого іноземного емітента підлягає оприлюдненню ним не пізніше завершення четвертого місяця, наступного за звітним фінансового року іноземного емітента.

3. Фінансова звітність іноземного емітента складається відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

Іноземний емітент, акції якого допущені до торгів на регульованому фондовому ринку в Україні, зобов'язаний забезпечити додаткове розкриття інформації, передбаченої статтею 64¹ Закону України "Про акціонерні товариства", а також інформації про скликання та проведення загальних зборів акціонерів в обсязі не меншому, ніж визначений Законом України "Про акціонерні товариства", в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 131. Розкриття інформації професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків зобов'язані розкривати інформацію про себе та свою діяльність відповідно до вимог, встановлених цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Розкриття інформації здійснюється професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, шляхом:

1) розміщення її на своєму веб-сайті професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків;

2) розміщення її в базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків;

3) подання її до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

2. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків, які є системно важливими та/або підприємствами, що становлять суспільний інтерес, зобов'язані розкривати на своєму веб-сайті інформацію про структуру власності юридичної особи такого професійного учасника в обсязі та порядку, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків зобов'язані подавати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інформацію про структуру власності юридичної особи такого професійного учасника в обсязі та порядку, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Інвестиційні фірми додатково розкривають інформацію відповідно до вимог статті 47 цього Закону.

4. Оператори організованих ринків додатково розкривають інформацію відповідно до вимог статті 57 цього Закону.

Стаття 132. Розкриття інформації про професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку забезпечує оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті інформації про професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків (відомості про ліцензію на провадження відповідного виду діяльності в межах професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, види діяльності згідно з ліцензією, керівників та/або уповноважених осіб, які діють від імені професійного учасника, структуру власності юридичної особи такого професійного учасника) таким чином, щоб забезпечити їх актуальність.

Стаття 133. Розкриття інформації, що міститься у системі депозитарного обліку цінних паперів

1. Інформація, що міститься у системі депозитарного обліку цінних паперів, розкривається у випадках та порядку, передбачених цим Законом та Законом України "Про депозитарну систему України".

2. Інформація про власників пакетів (5 відсотків і більше) голосуючих акцій акціонерних товариств подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку депозитарною установою, на рахунку в цінних паперах якої у Центральному депозитарії цінних паперів обліковуються акції акціонерного товариства, у строки, порядку та за формою, що встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Інформація про власників пакетів (5 відсотків і більше) голосуючих акцій акціонерних товариств є відкритою та оприлюднюється в установленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку шляхом розміщення у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків. Така інформація обов'язково має містити розмір пакета такого власника із зазначенням відсотка, кількості, типу та/або класу належних такому власнику акцій та відомості про власника із зазначенням імені (найменування) власника, коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для юридичної особи - резидента) або коду/номера з торговельного, банківського чи судового реєстру, реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (для юридичної особи - нерезидента) власника.

Стаття 134. Професійна таємниця на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Професійною таємницею на ринках капіталу та організованих товарних ринках (далі - професійна таємниця) є інформація про діяльність та/або фінансовий стан клієнта, а також інша передбачена частиною другою цієї статті інформація, що стала відомою:

1) професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків у процесі обслуговування клієнта при провадженні професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках;

2) третім особам під час провадження ними діяльності, пов'язаної з ринками капіталу та організованими товарними ринками;

3) третім особам, які надають послуги чи виконують роботи відповідно до договорів, укладених з особами, зазначеними у пунктах 1 і 2 цієї частини;

4) Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національному банку України, іншим органам державної влади відповідно до їх повноважень.

2. Професійною таємницею, зокрема, є інформація та дані:

1) про рахунки клієнтів;

2) про операції, проведені на користь чи за дорученням клієнта професійного учасника, про вчинені клієнтом професійного учасника правочини;

3) про клієнта професійного учасника, крім отриманої з публічних джерел;

4) що міститься у системі депозитарного обліку;

5) що міститься у системі клірингового обліку;

6) звітні дані учасника ринків капіталу та професійного учасника організованих товарних ринків, крім тих, що підлягають оприлюдненню відповідно до законодавства;

7) про засоби, що використовуються професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків та особами, які провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, для захисту інформації;

8) про учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків або їхніх клієнтів, отримана від таких учасників та професійних учасників органами державної влади;

9) про професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, їхніх клієнтів, операції, що ними здійснюються, отримана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку відповідно до міжнародного договору або за принципом взаємності від регулятора ринків капіталу та організованих товарних ринків іншої держави.

3. Положення цієї статті не поширюються на інформацію, що підлягає оприлюдненню відповідно до вимог закону, з моменту оприлюднення такої інформації.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку видає нормативно-правові акти з питань зберігання, захисту, використання та розкриття інформації, що становить професійну таємницю.

Стаття 135. Збереження професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках

1. Особи, зазначені у частині першій статті 134 цього Закону, яким стала відома інформація, що становить професійну таємницю, зобов'язані забезпечити її збереження шляхом:

1) обмеження кола осіб, які мають доступ до інформації, що становить професійну таємницю;

2) організації спеціального діловодства з документами, що містять професійну таємницю;

3) застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації;

4) застосування застережень щодо збереження професійної таємниці та встановлення відповідальності за її розголошення у договорах і угодах.

2. Посадові особи, працівники суб'єктів, зазначених у частині першій статті 134 цього Закону, зобов'язані не розголошувати та не використовувати у своїх інтересах або інтересах третіх осіб інформацію, що становить професійну таємницю та стала відома їм під час виконання їхніх обов'язків. Зазначені особи під час вступу на посаду, призначення, укладення відповідного договору підписують зобов'язання щодо збереження професійної таємниці.

3. Професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків під час провадження ними професійної діяльності або органи державної влади, юридичні та фізичні особи, які під час виконання своїх функцій, визначених законом, безпосередньо чи опосередковано отримали в установленому законом порядку інформацію, що становить професійну таємницю, зобов'язані забезпечити збереження такої інформації, не розголошувати і не використовувати її у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

4. Особи, винні у порушенні порядку розкриття та використання професійної таємниці, несуть відповідальність згідно із законом.

Особи, винні в розголошенні та/або використанні у своїх інтересах або інтересах третіх осіб інформації, що становить професійну таємницю, що заподіяло учаснику ринків капіталу або професійному учаснику організованих товарних ринків чи його клієнту збитки, зобов'язані відшкодувати заподіяні збитки та моральну шкоду відповідно до закону.

Стаття 136. Розкриття професійної таємниці

1. Інформація, що становить професійну таємницю, надається особами, зазначеними у пунктах 1-3 частини першої статті 134 цього Закону, за відповідним рішенням суду або на письмовий запит, отриманий від:

1) відповідної юридичної чи фізичної особи, якої стосується інформація, що становить професійну таємницю, або з письмового дозволу такої особи;

2) бенефіціара щодо інформації про рахунок умовного зберігання в цінних паперах та операцій за ним;

3) обтяжувача щодо інформації про залишок цінних паперів, права на цінні папери та/або права за цінними паперами на рахунок в цінних паперах, що є предметом обтяження, про операції за рахунком у цінних паперах, обтяження, щодо яких до учасника ринків капіталу та професійного учасника організованих товарних ринків надійшли повідомлення, та щодо інших обмежень прав на цінні папери та/або прав за цінними паперами;

4) органів прокуратури України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро України, Антимонопольного комітету України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів - щодо рахунків клієнтів та операцій, проведених на користь або за дорученням клієнта, а саме відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та стосовно конкретної юридичної або фізичної особи, фізичної особи - підприємця про: наявність рахунків, номери рахунків, залишок цінних паперів та інших активів на рахунках, операції списання з рахунків та/або зарахування на рахунки, призначення платежу, ідентифікаційні дані контрагента, номер рахунка контрагента та код контрагента професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків;

5) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, на його запит щодо наявності рахунків у цінних паперах та/або у випадках та в обсязі, визначених Угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA) та іншими міжнародними договорами, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладеними на їх підставі міжвідомчими договорами. Порядок розкриття такої інформації встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

6) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, щодо фінансових операцій, що є об'єктом фінансового моніторингу згідно із законодавством щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також учасників зазначених операцій;

7) органів державної виконавчої служби, приватних виконавців - з питань виконання рішень судів та рішень, що підлягають примусовому виконанню відповідно до Закону України "Про виконавче провадження", - щодо рахунків клієнтів та операцій, проведених на користь або за дорученням клієнта, а саме відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та стосовно конкретної юридичної або фізичної особи, фізичної особи - підприємця про: наявність рахунків, номери рахунків, залишок цінних паперів та інших активів на рахунках професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків;

8) Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку - щодо відомостей про активи, щодо яких учасником ринків капіталу та професійним учасником організованих товарних ринків проведено операції, рахунки клієнтів та про відповідні операції з активами таких клієнтів, а також іншу інформацію у випадках, встановлених законом;

9) Національного банку України - щодо відомостей про власників цінних паперів, а також іншу інформацію, передбачену законом;

10) державних нотаріальних контор, приватних нотаріусів, посадових осіб органів місцевого самоврядування, уповноважених на вчинення нотаріальних дій, іноземних консульських установ (для вчинення такими особами нотаріальних дій з охорони спадкового майна, з видачі свідоцтв про право на спадщину, про право власності на частку у спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя) - щодо наявності рахунків та залишку цінних паперів та інших активів на рахунках померлих власників таких рахунків та/або щодо наявності рахунків умовного зберігання в цінних паперах та цінних паперів на таких рахунках, призначених для перерахування померлим бенефіціарам;

11) інших професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, відповідальних осіб фінансової групи - у випадках, передбачених цим Законом та Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

12) осіб, зазначених власником рахунка у відповідному розпорядженні учасника ринків капіталу та професійного учасника організованих товарних ринків, у разі смерті такого власника рахунка - щодо наявності рахунків померлого власника та залишку цінних паперів та інших активів на рахунках.

2. Запит суб'єктів, зазначених у пунктах 4-10 частини першої цієї статті:

1) оформляється на бланку такого суб'єкта за встановленою формою;

2) подається за підписом керівника (заступника керівника) такого суб'єкта (у разі подання запиту приватним виконавцем або приватним нотаріусом - за підписом такого суб'єкта) або його територіального органу, скріпленим гербовою печаткою;

3) містить передбачені цим Законом підстави для отримання інформації, що становить професійну таємницю, та посилання на норми закону, відповідно до яких суб'єкт або його територіальний орган має право на отримання такої інформації.

У разі недотримання запитувачем вимог частин першої та другої цієї статті особи, зазначені у пунктах 1-3 частини першої статті 134 цього Закону, відмовляють у наданні інформації на такий запит.

3. Порядок розкриття професійної таємниці, передбачений частинами першою та другою цієї статті, не поширюється на посадових осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку під час виконання ними заходів нагляду відповідно до повноважень, наданих законом.

4. Порядок розкриття професійної таємниці, передбачений частинами першою та другою цієї статті, не поширюється на працівників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб під час здійснення ними завдань і виконання повноважень, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб при здійсненні заходів щодо підготовки до запровадження процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку, запровадження тимчасової адміністрації або ліквідації неплатоспроможного банку має право розкривати інформацію, що становить професійну таємницю, попередньо-кваліфікованим особам, приймаючому банку, перехідному банку, інвестору, що придбаває неплатоспроможний або перехідний банк, іншим особам, задіяним у процесі здійснення тимчасової адміністрації або ліквідації банку. Зазначені особи зобов'язані забезпечити збереження отриманої інформації, що становить професійну таємницю.

5. Особи, зазначені у пунктах 1-3 частини першої статті 134 цього Закону, мають право надавати інформацію, що становить професійну таємницю, юридичним та фізичним особам для забезпечення виконання ними своїх функцій або надання послуг відповідно до укладених між такими особами та учасником ринків капіталу та професійним учасником організованих товарних ринків договорів, за умови що до таких осіб законом, що регулює провадження ними господарської (професійної) діяльності, встановлено вимогу щодо збереження відповідної професійної таємниці.

6. Особи, зазначені у пунктах 1-3 частини першої статті 134 цього Закону, мають право надавати інформацію, що становить професійну таємницю, суду, третейському суду, міжнародному комерційному арбітражу для захисту своїх прав та законних інтересів у справах, учасниками у яких вони є, в Україні і за кордоном.

7. Особливості порядку розкриття професійної таємниці Центральним депозитарієм цінних паперів та Національним банком України під час провадження ним депозитарної діяльності встановлюються Законом України "Про депозитарну систему України".

Стаття 137. Порядок розкриття професійної таємниці Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку

1. Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, що становить професійну таємницю, розкривається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку:

- 1) на запит фізичної особи, якої стосується інформація, що становить професійну таємницю;
- 2) на запит юридичної особи, якої стосується інформація, що становить професійну таємницю;
- 3) за рішенням суду.

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право надавати Фонду гарантування вкладів фізичних осіб інформацію про банки - професійні учасники ринків капіталу або їх клієнтів у випадках, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право розкривати органам державної влади інформацію, що становить професійну таємницю, зібрану під час виконання її функцій, якщо така інформація може свідчити про вчинення правопорушення та/або використовуватися для запобігання, виявлення, припинення, розслідування правопорушень, притягнення винних осіб до відповідальності за вчинення правопорушень.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право надавати органам державної виконавчої служби, приватним виконавцям для примусового виконання своїх рішень про застосування до юридичних та фізичних осіб санкцій у вигляді накладення штрафу, які відповідно до закону є виконавчими документами та містять інформацію, що становить професійну таємницю. У такому разі органи державної виконавчої служби мають право розкривати одержану від Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інформацію, що становить професійну таємницю, учасникам виконавчого провадження та особам, які залучаються до проведення виконавчих дій.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до міжнародного договору України або за принципом взаємності має право надавати інформацію, що становить професійну таємницю, зібрану під час виконання її функцій, органу нагляду іншої держави та отримувати від такого органу нагляду іншої держави відповідну інформацію. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право розкривати інформацію, що становить професійну таємницю і була отримана нею від органу нагляду іншої держави, виключно за згодою такого органу.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку для забезпечення виконання покладених на неї функцій та виконання визначених законом повноважень має право надавати інформацію, що становить професійну таємницю, зібрану під час виконання її функцій, юридичним та фізичним особам відповідно до укладених між такими особами та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку договорів.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку для забезпечення виконання покладених на неї функцій та виконання визначених законом повноважень має право надавати інформацію, що становить професійну таємницю, зібрану під час виконання її функцій, судовим, правоохоронним та/або контролюючим органам інших держав.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право надавати інформацію, що становить професійну таємницю, суду для захисту своїх прав та законних інтересів у справах, учасником яких вона є.

Стаття 138. Реклама фінансових інструментів, ринків капіталу та організованих товарних ринків

1. Реклама фінансових інструментів, ринків капіталу та організованих товарних ринків регулюється Законом України "Про рекламу".

Розділ X

РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ КАПІТАЛУ ТА ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКІВ

Стаття 139. Регулювання ринків капіталу

1. Регулювання ринків капіталу здійснюють держава та саморегульвні організації.
2. Державне регулювання ринків капіталу здійснюють Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, а також інші державні органи у межах повноважень, визначених законом.
3. Державне регулювання регульованих грошових ринків здійснюється:
 - 1) Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку - щодо правил функціонування регульованого ринку, клірингу зобов'язань за договорами, укладеними на такому ринку, а також протидії маніпулюванню та іншим зловживанням на такому регульованому грошовому ринку;

- 2) Національним банком України - щодо правил поставки інструментів грошового ринку (крім цінних паперів) та валютних цінностей, допущених до торгів на такому ринку.

Стаття 140. Мова документів, що створюються та/або оприлюднюються, та/або подаються до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку іноземними юридичними особами та фізичними особами - іноземцями

1. Документи, що у порядку, передбаченому цим Законом, створюються та/або оприлюднюються, та/або подаються до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку іноземними юридичними особами та фізичними особами - іноземцями, складаються англійською мовою та/або державною мовою України.

У разі оформлення проспекту англійською мовою анотація проспекту перекладається на державну мову України.

2. На документах, створених іноземною особою, іншою, ніж зазначена в частині першій цієї статті, що оприлюднюються та/або подаються до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку у порядку, передбаченому цим Законом, компетентним органом держави, в якій документ був створений, повинен бути проставлений апостиль, якщо це передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Якщо проставлення апостиля не передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, такі документи підлягають легалізації органами Міністерства закордонних справ України.

Якщо такі документи створені іншою мовою, ніж зазначена в частині першій цієї статті, правильність перекладу таких документів повинна бути засвідчена у встановленому законодавством порядку.

Для цілей цієї статті термін "іноземна особа" вживається у значенні, наведеному у статті 73 Закону України "Про міжнародне приватне право".

Стаття 141. Порядок взаємодії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Національного банку України

1. Організаційні та процедурні питання взаємодії з нагляду за професійними учасниками ринків капіталу, що є банками, визначаються порядком інформаційної взаємодії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Національного банку України.

2. У процесі здійснення інформаційної взаємодії Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Національний банк України забезпечують захист та конфіденційність отриманої інформації з урахуванням вимог законів та міжнародних договорів України.

Стаття 142. Порядок взаємодії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольного комітету України

1. Організаційні та процедурні питання взаємодії з нагляду за оптовими енергетичними ринками, що функціонують відповідно до Закону України "Про ринок електричної енергії" та Закону України "Про ринок природного газу", визначаються порядком інформаційної взаємодії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольного комітету України.

2. Порядок інформаційної взаємодії затверджується спільним рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольного комітету України у встановленому законодавством порядку.

3. У процесі здійснення інформаційної взаємодії Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольний комітет України забезпечують захист та конфіденційність отриманої інформації з урахуванням вимог законів України "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації" та міжнародних договорів України.

Розділ XI

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УЧАСНИКІВ РИНКІВ КАПІТАЛУ

Стаття 143. Об'єднання професійних учасників ринків капіталу

1. Об'єднання професійних учасників ринків капіталу може об'єднувати учасників, які здійснюють різні види професійної діяльності на ринках капіталу, і має бути зареєстровано в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Умовою прийняття рішення про реєстрацію об'єднання професійних учасників ринків капіталу є його відповідність таким вимогам:

об'єднання повинно включати не менше 35 відсотків професійних учасників ринків капіталу за кожним з видів професійної діяльності, визначених цим Законом, які воно об'єднує;

наявність правил і стандартів професійної діяльності на ринках капіталу, що є обов'язковими для виконання всіма членами об'єднання;

статус неприбуткової організації відповідно до податкового законодавства;

наявність у власності для забезпечення статутної діяльності активів у розмірі не менше 600 тисяч гривень.

Об'єднання професійних учасників ринків капіталу зобов'язане дотримуватися вимог, встановлених цією статтею, протягом усього періоду своєї діяльності.

Підставою для відмови в реєстрації об'єднання професійних учасників ринків капіталу може бути:

відсутність документів, визначених законодавством, необхідних для реєстрації об'єднання;

невідповідність поданих документів та даних, які вони містять, вимогам законодавства;

невиконання вимог цієї частини.

Після усунення порушення/порушень, що стали підставою для прийняття Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рішення про відмову в реєстрації об'єднання, таке об'єднання має право повторно подати документи, визначені законодавством, для його реєстрації як об'єднання професійних учасників ринків капіталу.

Анулювання реєстрації об'єднання професійних учасників ринків капіталу здійснюється за рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в таких випадках:

на підставі відповідної заяви об'єднання професійних учасників ринків капіталу;

невиконання об'єднанням професійних учасників ринків капіталу рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, постанов уповноважених осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

встановлення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку факту невідповідності об'єднання професійних учасників ринків капіталу вимогам, встановленим цією частиною.

2. Об'єднання професійних учасників ринків капіталу набуває статусу саморегульованої організації (далі - СРО) за певним видом професійної діяльності на ринках капіталу з дня надання йому статусу СРО Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Порядок надання об'єднанню професійних учасників ринків капіталу статусу СРО та позбавлення такого статусу встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з урахуванням вимог цього Закону.

Одне об'єднання професійних учасників ринків капіталу може набути статус СРО за кількома видами професійної діяльності на ринках капіталу за умови дотримання вимог частини третьої цієї статті.

Набуття об'єднанням професійних учасників ринків капіталу статусу СРО, вступ професійних учасників ринків капіталу до такого об'єднання, прийняття правил, положень та інших документів СРО професійних учасників ринків капіталу та внесення змін до них не належать до узгоджених дій суб'єктів господарювання.

Після надання об'єднанню професійних учасників ринків капіталу статусу СРО за певним видом професійної діяльності на ринках капіталу професійні учасники ринків капіталу, які є членами інших професійних об'єднань, зареєстрованих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за цим видом професійної діяльності, повинні у тримісячний строк стати членами такої СРО та бути її членами протягом всього строку наявності в неї статусу СРО.

3. Для набуття статусу СРО об'єднання професійних учасників ринків капіталу повинно подати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку необхідні документи та відповідати таким вимогам:

1) об'єднувати більше 75 відсотків професійних учасників ринків капіталу за одним з видів професійної діяльності, визначених цим Законом;

2) мати затверджені внутрішні документи СРО (внутрішні правила СРО, правила (стандарти) професійної діяльності на ринках капіталу, інші внутрішні документи СРО) для реалізації визначених статутом об'єднання функцій;

3) керівник та заступники керівника виконавчого органу СРО, керівники структурних підрозділів СРО не можуть перебувати у трудових відносинах із членами СРО та прямо або опосередковано бути пов'язаними відносинами контролю з членами СРО, мати судимість за корисливі чи посадові злочини, не зняту або не погашену в установленому законом порядку, та повинні мати стаж роботи на ринках капіталу не менше п'яти років.

Вимоги щодо приміщень СРО, технічного забезпечення та програмного забезпечення, кваліфікаційні вимоги до керівників СРО, вимоги до розміру активів СРО встановлюються нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

СРО зобов'язана дотримуватися вимог, встановлених цією статтею, протягом усього строку дії свідоцтва, передбаченого частиною четвертою цієї статті.

4. За результатами розгляду поданих об'єднанням професійних учасників ринків капіталу документів Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення щодо надання об'єднанню професійних учасників ринків капіталу статусу СРО та видає відповідне свідоцтво про надання статусу саморегульованої організації професійних учасників ринків капіталу (далі - свідоцтво СРО), строк дії якого встановлюється рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку і не може становити менше п'яти років, або своїм вмотивованим рішенням відмовляє в наданні статусу СРО.

Підставою для відмови в наданні статусу СРО є:

відсутність документів, визначених законодавством, необхідних для реєстрації об'єднання як СРО;

невідповідність поданих документів та даних, які вони містять, вимогам законодавства;

невиконання вимог частини третьої цієї статті.

Після усунення порушення/порушень, що стали підставою для прийняття Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рішення про відмову у наданні об'єднанню статусу СРО, таке об'єднання має право повторно подати документи, визначені законодавством, для набуття статусу СРО.

5. Позбавлення статусу СРО здійснюється за рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку у таких випадках:

на підставі заяви СРО про скасування Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку свідоцтва СРО;

невиконання СРО рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, постанов уповноважених осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

встановлення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку факту невідповідності СРО вимогам, встановленим цією статтею.

Стаття 144. Повноваження об'єднання професійних учасників ринків капіталу та саморегульованої організації професійних учасників ринків капіталу

1. Об'єднання професійних учасників ринків капіталу (у тому числі об'єднання, що набуло статусу СРО) має повноваження щодо:

1) впровадження норм професійної етики у практичній діяльності учасників об'єднання;

2) розроблення та затвердження методичних рекомендацій щодо провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках капіталу;

3) впровадження ефективних механізмів розв'язання спорів, пов'язаних з професійною діяльністю учасників об'єднання;

4) здійснення моніторингу дотримання статуту та внутрішніх документів об'єднання його учасниками.

2. СРО, крім повноважень, зазначених у частині першій цієї статті, додатково має повноваження щодо:

1) розроблення та затвердження обов'язкових для виконання членами СРО правил (стандартів) провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках капіталу, крім правил (стандартів), що прямо встановлені законом;

2) розроблення заходів, спрямованих на запобігання порушенню членами СРО норм законодавства та внутрішніх документів СРО, у тому числі у разі припинення ними професійної діяльності;

3) застосування заходів дисциплінарного впливу до членів СРО у разі виявлення порушень статуту чи внутрішніх документів СРО.

3. Об'єднання професійних учасників ринків капіталу, у тому числі СРО, можуть виконувати інші повноваження, передбачені законом та статутом такого об'єднання, якщо передбачені в ньому повноваження не суперечать вимогам законодавства. СРО може додатково виконувати також і повноваження, передбачені у відповідному рішенні Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про делегування повноважень з регулювання ринків капіталу, прийнятому відповідно до частини п'ятої цієї статті.

4. СРО несе відповідальність за невиконання чи неналежне виконання покладених на неї повноважень у встановленому законодавством порядку.

5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку може делегувати СРО визначені законом повноваження з регулювання ринків капіталу у встановленому нею порядку за заявою відповідної СРО.

У місячний строк після отримання відповідної заяви від СРО Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про делегування або відмову в делегуванні СРО повноважень.

У рішенні про делегування СРО повноважень зазначаються:

1) найменування СРО, якій делегуються повноваження;

2) повноваження, що делегуються;

3) строк, на який делегуються повноваження, що не може бути більшим, ніж строк дії свідоцтва СРО;

4) порядок державного контролю за здійсненням делегованих повноважень.

Рішення про делегування СРО повноважень підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України як нормативно-правовий акт та оприлюднюється відповідно до законодавства.

Розділ XII ПРОТИДІЯ ЗЛОВЖИВАННЯМ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ ТА ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ

Стаття 145. Інсайдерська інформація

1. Інсайдерська інформація - це неоприлюднена інформація про емітента, його цінні папери або інші фінансові інструменти, що перебувають в обігу на організованому ринку капіталу, у разі якщо оприлюднення такої інформації може істотно вплинути на вартість відповідних фінансових інструментів.

2. Інформація щодо оцінки вартості цінних паперів та/або фінансово-господарського стану емітента, якщо вона отримана виключно на основі оприлюдненої інформації або інформації з інших публічних джерел, не заборонених законодавством, не є інсайдерською інформацією.

3. Інформація не вважається інсайдерською з моменту її оприлюднення відповідно до закону.

Стаття 146. Заборона використання інсайдерської інформації

1. Особі, яка володіє інсайдерською інформацією, забороняється:

1) вчиняти з використанням інсайдерської інформації на власну користь або на користь інших осіб правочини щодо фінансових інструментів, яких стосується інсайдерська інформація, до моменту оприлюднення такої інформації;

2) передавати інсайдерську інформацію або надавати доступ до неї іншим особам, крім розкриття інформації в межах виконання професійних, трудових або службових обов'язків та в інших випадках, передбачених законодавством;

3) надавати будь-якій особі рекомендації стосовно фінансових інструментів, щодо яких вона володіє інсайдерською інформацією, до моменту оприлюднення такої інформації.

2. Передача інсайдерської інформації потенційним інвесторам під час зондування ринків капіталу відповідно до статті 147 цього Закону не є порушенням заборони використання інсайдерської інформації, передбаченої частиною першою цієї статті.

3. Оператор організованого ринку капіталу повинен офіційним каналом зв'язку повідомити Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку про здійснення на організованому ринку капіталу операцій з фінансовими інструментами у разі виникнення підозри, що під час здійснення таких операцій використовується або може бути використана інсайдерська інформація.

4. Відповідальність за протиправне використання інсайдерської інформації встановлюється законом.

Стаття 147. Зондування ринків капіталу

1. Зондування ринків капіталу є передачею інформації одному або кільком потенційним інвесторам до оголошення інформації про вчинення правочину з фінансовими інструментами, у тому числі за межами України, з метою визначення заінтересованості потенційних інвесторів, у тому числі нерезидентів, у можливому правочині щодо фінансових інструментів, а також його умов та основних характеристик його предмета (вид, тип, обсяг, строк та умови відчуження).

Зондування ринків капіталу може здійснюватися:

1) емітентом;

2) власником фінансового інструменту (оферентом) у таких кількостях або за такою вартістю, що відрізняє правочин від звичайного правочину і допускає метод продажу, заснований на попередній оцінці потенційної заінтересованості потенційних інвесторів;

3) третьою особою, яка діє від імені або в інтересах особи, зазначеної у пунктах 1 і 2 цієї частини.

2. Передача особою, яка має намір купити контрольний пакет акцій, інсайдерської інформації акціонерам також вважається зондуванням ринку, за умови що:

1) інформація необхідна акціонерам для формування ними думки щодо готовності запропонувати свої акції до продажу такій особі;

2) волевиявлення акціонерів щодо готовності продажу власних акцій обґрунтовано вимагається для прийняття рішення про набуття контрольного пакета акцій.

3. Особа, зазначена у пунктах 1-3 частини першої цієї статті, яка передає інформацію, повинна до проведення зондування ринку оцінити, чи передбачає таке зондування ринку передачу інсайдерської інформації. Особа, зазначена в частині першій цієї статті, яка передає інформацію, повинна у письмовій формі сформулювати свій висновок та його обґрунтування. Така особа повинна надати зазначені документи Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку на її запит. Це зобов'язання застосовується до кожного випадку передачі інсайдерської інформації у процесі зондування ринків капіталу. Особа, зазначена в пунктах 1-3 частини першої цієї статті, яка передає інформацію, повинна відповідним чином оновлювати документи, зазначені в цій частині.

4. Передача інсайдерської інформації в рамках зондування ринку вважається вчиненою у процесі нормального здійснення особою, зазначеною в частині першій цієї статті, своєї трудової або професійної діяльності або обов'язків, за умови що така особа дотримується вимог, встановлених частинами третьою та п'ятою цієї статті.

5. Особа, зазначена в частині першій цієї статті, яка передає інформацію, до проведення зондування ринку повинна:

1) отримати у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, згоду на передачу інсайдерської інформації особі, стосовно якої проводиться зондування ринку, - потенційному інвестору;

2) поінформувати особу, стосовно якої проводиться зондування ринку, про заборону використання такої інсайдерської інформації або намагання її використання від свого імені чи від імені третіх осіб, прямо або опосередковано, для набуття або відчуження (заміни сторін) фінансових інструментів, яких така інформація стосується;

3) поінформувати особу, стосовно якої проводиться зондування ринку, про заборону використання такої інформації або намагання її використання шляхом скасування або зміни вже надісланої заявки або котирування щодо фінансових інструментів, яких така інсайдерська інформація стосується;

4) поінформувати особу, стосовно якої проводиться зондування ринку, про зобов'язання її щодо забезпечення дотримання режиму конфіденційності інформації, у разі надання письмової згоди на одержання такої інформації.

Особа, зазначена в частині першій цієї статті, яка передає інформацію, повинна вести облік усієї інформації, переданої особі, стосовно якої проводиться зондування ринку, у тому числі інформації, переданої відповідно до пунктів 1-4 цієї частини, а також вести облік відомостей про потенційних інвесторів, яким передано інформацію, у тому числі юридичних і фізичних осіб, які діють від імені потенційного інвестора, дату і час передачі. Особа, зазначена в частині першій цієї статті, яка передає інформацію, повинна надати такі дані обліку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку на її запит.

6. Якщо інформація, передана в процесі зондування ринку, перестає бути інсайдерською інформацією, за оцінкою особи, зазначеної в частині першій цієї статті, яка передає її, така особа у найкоротший строк повинна поінформувати про це одержувача інформації.

Особа, зазначена в частині першій цієї статті, яка передає інформацію, повинна вести облік повідомлень та інформації, передбачених цією частиною, та надати відповідну інформацію Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку на її запит.

7. Особа, стосовно якої проводиться зондування ринку, повинна самостійно оцінювати, чи володіє вона інсайдерською інформацією і момент, з якого вона перестає володіти інсайдерською інформацією.

8. Особа, зазначена в частині першій цієї статті, яка передає інформацію, повинна зберігати документи, передбачені цією статтею, протягом не менше п'яти років.

9. Порядок проведення зондування на ринках капіталу, зокрема визначення обов'язків особи, стосовно якої проводиться зондування ринку, порядок передачі інформації про зондування ринків капіталу та ведення обліку документів про зондування ринків капіталу встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Стаття 148. Маніпулювання на організованих ринках

1. Маніпулюванням на організованих ринках є:

1) здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, які надають або можуть надавати уявлення щодо поставки, придбання або ціни деривативного контракту, фінансового інструменту та/або активу, допущеного до торгів на організованих ринках, що не відповідають дійсності, та вчиняються одноосібно або за попередньою змовою групою осіб і призводять до встановлення інших цін, ніж ті, що існували б за відсутності таких операцій або заявок;

2) здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, шляхом вчинення умисних протиправних дій;

3) поширення через засоби масової інформації, у тому числі електронні засоби масової інформації, або будь-яким іншим способом інформації, що не відповідає дійсності, зокрема недостовірної інформації, у разі коли особа, яка поширила таку інформацію, знала або повинна була знати про недостовірність такої інформації, що призводить або може призвести до введення в оману учасників ринку щодо:

а) ціни, попиту, пропозиції або обсягів укладених на організованих ринках фінансових інструментів та правочинів щодо них;

б) ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів іншими, ніж зазначено у пункті "а", активами, допущеними до торгів на організованих ринках;

в) ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів на організованих ринках базовим активом фінансових інструментів;

г) значення базового показника деривативного контракту;

4) укладання деривативних контрактів, купівля або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, перед закриттям торговельної сесії організованого ринку з метою введення в оману учасників ринку щодо цін, що склалися наприкінці торговельної сесії;

5) неодноразове протягом торговельного дня укладання двома або більше учасниками торгів деривативних контрактів, договорів купівлі-продажу фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, у власних інтересах чи за рахунок одного і того самого клієнта, за якими кожен з учасників торгів виступає як сторона деривативного контракту, продавець та покупець одного і того самого фінансового інструменту та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за однаковою ціною в однаковій кількості або які не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети хоча б для одного з учасників торгів або їх клієнтів, а також надання клієнтом кільком учасникам торгів доручення на укладення в його інтересах одного або більше деривативних контрактів, договорів з одним і тим самим фінансовим інструментом та/або іншим активом, допущеним до торгів на організованому ринку, під час яких покупець та продавець діють в інтересах клієнта;

6) здійснення протягом торговельного дня або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, а також фінансових інструментів та/або продукції, що є базовим активом фінансових інструментів, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети, якщо за результатами таких торгів власник таких активів, фінансових інструментів та/або продукції не змінюється;

7) неодноразове невиконання учасником організованого ринку зобов'язань за контрактами, укладеними протягом торговельного дня у власних інтересах або за рахунок клієнтів, якщо укладення зазначених контрактів призвело до істотного збільшення або зниження ціни деривативного контракту, іншого фінансового інструменту та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за умови що такі контракти мали вагомий істотний вплив на ціну такого активу;

8) укладення на організованому ринку деривативних контрактів та договорів щодо фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, за ціною, що суттєво відхиляється від ціни відповідного деривативного контракту, фінансового інструменту та/або активу, що склалася на такому організованому ринку тієї самої торговельної сесії (поточна ціна) шляхом подання безадресних заявок або котирувань, за умови укладення договорів від імені та/або за рахунок осіб, між якими (працівниками яких) існувала попередня домовленість про укладення деривативного контракту, придбання або продаж фінансового інструменту та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за ціною, що суттєво відхиляється від поточної ціни.

2. Не є маніпулюванням на організованих ринках дії, що мають на меті:

1) підтримання цін на емісійні цінні папери у зв'язку з їх публічним розміщенням або обігом, за умови вчинення учасником організованого ринку капіталу таких дій на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку;

2) підтримання цін на цінні папери відкритих або інтервальних інститутів спільного інвестування у зв'язку з їх викупом у випадках, передбачених законом;

3) підтримання цін, попиту, пропозиції або обсягів укладення деривативних контрактів, торгів фінансовими інструментами та/або іншими активами, допущеними до торгів на організованому ринку, за умови, що такі дії вчиняються учасником організованого ринку капіталу на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку.

Не є маніпулюванням на організованих ринках дії, що вчиняються Національним банком України, органами державної влади з метою реалізації грошово-кредитної політики або політики управління державним боргом.

Положення цієї статті поширюються на товарні біржі, що мають ліцензію на провадження професійної діяльності з організації торгівлі продукцією, отриману відповідно до вимог Закону України "Про товарні біржі".

Розділ XIII ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 липня 2021 року, крім:

1) пунктів 7, 14-19 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону;

2) абзаців четвертого та сьомого частини другої статті 51 та частини другої статті 69 цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2024 року.

2. З дня набрання чинності цим Законом визнати такими, що втратили чинність:

1) Закон України "Про приватизаційні папери" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 24, ст. 352 із наступними змінами);

2) Постанову Верховної Ради України "Про введення в дію Закону України "Про приватизаційні папери" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 24, ст. 353).

3. Критерії отримання статусу кваліфікованого інвестора, передбачені пунктом 7 частини першої та пунктом 2 частини другої статті 6 цього Закону, застосовуються:

у період з 1 липня до 31 грудня 2021 року з коефіцієнтом 3;

у період з 1 січня до 31 грудня 2022 року з коефіцієнтом 6;

у період з 1 січня до 31 грудня 2023 року з коефіцієнтом 9;

у період з 1 січня до 31 грудня 2024 року з коефіцієнтом 12;

у період з 1 січня до 31 грудня 2026 року з коефіцієнтом 15;

- у період з 1 січня до 31 грудня 2027 року з коефіцієнтом 18;
- у період з 1 січня до 31 грудня 2028 року з коефіцієнтом 21;
- у період з 1 січня до 31 грудня 2029 року з коефіцієнтом 24;
- у період з 1 січня до 31 грудня 2030 року з коефіцієнтом 27;
- після 1 січня 2031 року з коефіцієнтом 30.

4. Вимоги до початкового капіталу інвестиційної фірми, передбачені частиною третьою статті 44 цього Закону, застосовуються:

- у період з 1 липня 2021 року по 31 грудня 2022 року з коефіцієнтом 0,5;
- у період з 1 січня 2023 року по 31 грудня 2023 року з коефіцієнтом 0,75.

5. На період до 1 січня 2023 року оператори регульованих ринків деривативних контрактів та оператори багатосторонніх торгівельних майданчиків деривативних контрактів можуть провадити клірингову діяльність центрального контрагента щодо деривативних контрактів, що укладаються на регульованих ринках та багатосторонніх торгівельних майданчиках, управління діяльністю яких здійснюють такі оператори. Провадження зазначеної діяльності можливе лише у разі наявності чинної ліцензії на провадження клірингової діяльності з визначення зобов'язань та реєстрації відповідно до цього Закону правил провадження клірингової діяльності, що передбачають правила провадження клірингової діяльності щодо деривативних контрактів. Такі оператори під час провадження зазначеної діяльності мають право виступати стороною деривативних контрактів, що укладаються на регульованому ринку або багатосторонньому торгівельному майданчику, управління діяльністю яких вони здійснюють.

У разі провадження зазначеним в абзаці першому цього пункту оператором клірингової діяльності центрального контрагента вимоги частини шостої статті 51, пункту 9 частини першої статті 53 цього Закону не застосовуються.

Після 1 січня 2023 року зазначені в абзаці першому цього пункту оператори можуть провадити клірингову діяльність центрального контрагента щодо деривативних контрактів, у разі якщо жодна юридична особа (у тому числі іноземна) не матиме чинної ліцензії на провадження клірингової діяльності центрального контрагента та зареєстрованих відповідно до закону правил провадження клірингової діяльності, що передбачають правила провадження клірингової діяльності щодо деривативних контрактів.

Зазначені в абзаці першому цього пункту оператори припиняють здійснення клірингової діяльності центрального контрагента після 1 січня 2023 року, за умови що з дати реєстрації зазначених в абзаці третьому цього пункту правил минуло шість місяців.

6. На період до 1 січня 2023 року Публічне акціонерне товариство "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках" має право на підставі ліцензії на провадження клірингової діяльності з визначення зобов'язань провадити клірингову діяльність центрального контрагента за правочинами щодо цінних паперів, за умови реєстрації відповідно до цього Закону правил провадження клірингової діяльності, що передбачають правила провадження клірингової діяльності за правочинами щодо цінних паперів.

Після 1 січня 2023 року Публічне акціонерне товариство "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках" має право провадити клірингову діяльність центрального контрагента за правочинами щодо цінних паперів, у разі якщо жодна інша юридична особа (у тому числі іноземна) не матиме чинної ліцензії на провадження клірингової діяльності центрального контрагента та зареєстрованих відповідно до цього Закону правил провадження клірингової діяльності центрального контрагента, що передбачатимуть провадження клірингової діяльності центрального контрагента за правочинами щодо цінних паперів, або у разі якщо таку ліцензію отримає Публічне акціонерне товариство "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках".

Публічне акціонерне товариство "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках" у разі відсутності у нього чинної ліцензії на провадження клірингової діяльності центрального контрагента припиняє провадження клірингової діяльності центрального контрагента за правочинами щодо цінних паперів після 1 січня 2023 року, за умови що минуло шість місяців з дати реєстрації іншою юридичною особою зазначених в абзаці третьому цього пункту правил.

7. Національному банку України до 1 січня 2021 року відкрити рахунок Публічному акціонерному товариству "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках" для забезпечення здійснення зазначеним товариством грошових розрахунків як кліринговою установою.

Національному банку України до 1 січня 2021 року відкрити рахунок Публічному акціонерному товариству "Національний депозитарій України" для забезпечення здійснення виплати доходів за цінними паперами.

8. На період до 1 липня 2024 року Національний банк України може провадити діяльність торгового репозиторію.

Після 1 липня 2024 року Національний банк України може провадити діяльність торгового репозиторію виключно на підставі окремого рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Порядок провадження Національним банком України діяльності торгового репозиторію встановлюється Національним банком України за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку відповідно до вимог цього Закону.

Національний банк України провадить діяльність торгового репозиторію без проходження процедури авторизації, передбаченої статтею 88 цього Закону.

9. З дня набрання чинності цим Законом професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків, що функціонують у формі товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю та в яких не створено наглядову раду або інший орган, відповідальний за здійснення нагляду, можуть на загальних зборах учасників прийняти рішення про тимчасове, до 1 січня 2023 року, покладення виконання функцій органу, відповідального за здійснення нагляду, на загальні збори учасників. При цьому у разі прийняття передбаченого цим пунктом рішення до 1 січня 2023 року вимоги абзаців першого - третього частини сьомої статті 76 цього Закону не поширюються на загальні збори учасників, що виконують функції органу, відповідального за здійснення нагляду.

10. Ліцензії на провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів з дня набрання чинності цим Законом вважаються переоформленими таким чином:

1) професійна діяльність на ринку цінних паперів - брокерська діяльність на професійну діяльність на ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами, що передбачає:

- а) субброкерську діяльність;
- б) брокерську діяльність;

2) професійна діяльність на ринку цінних паперів - дилерська діяльність на професійну діяльність на ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами, що передбачає дилерську діяльність;

3) професійна діяльність на ринку цінних паперів - андеррайтинг на професійну діяльність на ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами, що передбачає діяльність розміщення без надання гарантії;

4) професійна діяльність на ринку цінних паперів - діяльність з управління цінними паперами на професійну діяльність на ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами, що передбачає діяльність з управління портфелем фінансових інструментів;

5) професійна діяльність на ринку цінних паперів - діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку на професійну діяльність на ринках капіталу - клірингову діяльність з визначення зобов'язань та професійну діяльність на ринках капіталу з організації торгівлі фінансовими інструментами, у межах якої передбачені такі види діяльності:

- а) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на регульованому фондовому ринку;
- б) діяльність з організації укладання деривативних контрактів на регульованому ринку деривативних контрактів;
- в) діяльність з організації торгівлі цінними паперами на фондовому багатосторонньому торговельному майданчику;
- г) діяльність з організації укладання деривативних контрактів на багатосторонньому торговельному майданчику деривативних контрактів;
- б) професійна діяльність на ринку цінних паперів - клірингова діяльність на професійну діяльність на ринках капіталу - клірингову діяльність з визначення зобов'язань.

Для професійних учасників ринків капіталу, які на день набрання чинності цим Законом мали кілька чинних ліцензій на провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів, переоформлення таких ліцензій здійснюється відповідно до цього Закону окремо для кожної ліцензії.

11. Юридичні особи, ліцензії яких вважаються переоформленими відповідно до пункту 10 цього розділу, зобов'язані подати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку внутрішні документи, що підтверджують приведення їхньої діяльності у відповідність з вимогами цього Закону, в порядку та строки, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, але не пізніше ніж через рік з дня набрання чинності цим Законом.

Невиконання вимог цього пункту є підставою для анулювання відповідної ліцензії.

12. Інші ліцензії (крім наведених у пункті 10 цього розділу), дозволи, сертифікати, свідоцтва та інші документи дозвільного характеру на ринку цінних паперів (фондовому ринку), видані Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, вважаються переоформленими на відповідні документи на ринках капіталу у зв'язку з набранням чинності цим Законом.

13. Встановити, що на період до 1 січня 2022 року банки мають право видавати ощадні сертифікати на бланках ощадних (депозитних) сертифікатів, виготовлених до дня набрання чинності цим Законом.

14. До 1 липня 2021 року Публічне акціонерне товариство "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках" має право поєднувати клірингову діяльність з визначення зобов'язань та клірингову діяльність центрального контрагента з банківською діяльністю.

15. Тимчасово, на період до 1 січня 2022 року, розділ VIII цього Закону застосовується до облігацій внутрішніх місцевих позик з особливостями, встановленими відповідно до тимчасового порядку, затвердженого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Національним банком України.

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку до 1 липня 2021 року розробити та за погодженням з Національним банком України затвердити передбачений цим пунктом тимчасовий порядок.

Передбачений цим пунктом нормативно-правовий акт розробляється, розглядається, приймається та оприлюднюється без урахування вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

Такий акт, прийнятий Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку на виконання цього Закону, не підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України. Зазначений акт оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Офіційним опублікуванням такого акта Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку вважається його оприлюднення на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

15¹. Деривативи (деривативні контракти), укладені до дати набрання чинності цим Законом, зберігають свою дію і знаходяться в цивільному обігу до дати їх виконання (дати їх припинення) відповідно до умов таких контрактів. Всі права та зобов'язання сторін таких деривативних контрактів вважаються чинними до моменту їх виконання (припинення).

{Розділ XIII "Прикінцеві та перехідні положення" доповнено пунктом 15¹ згідно із Законом № 1587-IX від 30.06.2021}

16. Кабінету Міністрів України вжити заходів для приведення у відповідність із цим Законом підзаконних нормативно-правових актів, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом шляхом:

приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечення приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

17. Кабінету Міністрів України включити інформацію про виконання цього Закону до звіту про хід та результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України за 2021 рік.

18. Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку до дня набрання чинності цим Законом розробити та затвердити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом, та затвердити порядок виконання пунктів 10 та 12 цього розділу.

19. Національному банку України до дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України

В.ЮЩЕНКО

**м. Київ
23 лютого 2006 року
№ 3480-IV**

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 12.04.2006 – 2006 р., № 13, стор. 61, стаття 857, код акта 35740/2006
- **Голос України** від 14.04.2006 – № 69
- **Урядовий кур'єр** від 19.04.2006 – № 75
- **Відомості Верховної Ради України** від 04.08.2006 – 2006 р., № 31, стор. 1126, стаття 268

